

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Synodvs Nicæna II. Generalis. Sub Hadriano papa I. anno DCCLXXXVII.

Parisiis, 1644

Refvtatio Eivs quae resarcinata & fallaciter nominata est definitio a
congregata turba eorum qui Christianos accusant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15473

* al. diver-
ferimus

* Gr. ob e-
rectionem
sacrarum
imaginum

* Gr. con-
tradictioni-
bus

conuentu diuersa dicta * legeri-
mus diuinitus insequendorum
hæreticorum, qui accusauerunt
sanctam & immaculatam Chri-
stianorum ecclesiam ad * eri-
gendas sacras imagines. Hodie
autem præ manibus habemus
eorumdem Christianos accu-
santium blasphemiam in scri-
ptis, id est, absurdam & cuer-
tendam atque per se redarguen-
dam definitionem pseudofyllo-
gi, in omnibus consonantem
impia opinionum Deo odibilium
hæreticorum : sed & artificio-
sam & efficacissimam eius refu-
tationem, quam Spiritus sanctus
liquido præbuit : (oportebat e-
nim eam diuulgari sapientibus
* affatibus, & discerpi fortibus
refutationibus) quam & subii-
cimus ad quod placuerit.

Sancta Synodus dixit : Le-
gatur.

Ioannes Deo amabilis diaco-
nus sanctissimæ magnæ ecclesiæ
Constantinopoleos, & cancel-
larius, legit.

REFVTATIO EIVS
quæ resarcinata & falla-
citer nominata est definitio
a congregata turba eorum
qui Christianos accusant.

TOMVS PRIMVS.

GRATVM est semper odien-
ti homines dæmoni tam a
Deo separare, quam multiplici-
bus fallere seductionibus homi-
nem qui ad imaginem Dei fa-
ctus est : & nil ei magis sollicitu-
dini & studio est, quam pietati
resistere, & ecclesiasticæ pacis
concutere ordinem. Quod et-
iam & in temporibus nostris o-
stendit per conciliabulum quod-

σὴ διαφοροῦς ῥήσας διεξήλωμεν τῆς
σηλαίων αἰρετικῶν, τῆς αἰπασυμέ-
νων πλὴν ἀγίας καὶ ἀμώμητον τῆς Χρι-
στιανῶν ἐκκλησίας ἵπὶ τῆς ἀσσηλώ-
σας τῆς ἱερῶν εἰκόνων. τῆμερον δὲ μετὰ
χεῖρας ἔχομεν αὐτῶν τῆς χριστιανοκα-
τήροσιν πλὴν ἔγραφον βλασφημίδων,
ἡρωσιν ἄλλοκοτον καὶ διανάρτητον
& ἀπέλεγχοτον ὄρον τῶ ψευδοσυλλό-
γου, ἐν πᾶσι σιμᾶδουσαν τῆ δυσφη-
μία τῆς θεοσυγῶν αἰρετικῶν. οὐ μόνον
δὲ, ἀλλὰ καὶ πλὴν ἐντεχον ἐδραστικω-
πάτω αὐτῶ ἀνάσσην, ἡ τὸ πνῦμα
τὸ ἅγιον ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ἔδιδξν αὐτῶν δραμ-
βωθλιῶσαι σφᾶς ἀνπρήσσει, & πα-
ραχρῆτω αἰχμαρῆς ἀναλύσειν ἡ καὶ
ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ περισταμέ-
νῳ.

ANNO
CHRISTI
781.

Ἡ ἀγία συνόδος εἶπεν ἀναγνω-
δῆτω.

Ἰωάννης διάκων καὶ * σακελ-
λεῖ ἀνέγνω.

* L. 177
max

ANASKETH TOY KAT-
ποδεντ & ψευδῶς ὀνομαδέν-
τ ὄρου παρὰ τῆς ὀχλαγωγῆ-
σίσης πληθύ τῆς χριστιανοκα-
τηρόσιν.

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΦΙΛΟΝ ἀεὶ πως τῶ μισανθεῖ-
πω δαίμονι χωρίζειν ἀπὸ θεοῦ
καὶ εἰκόνα θεῶ ἀνθεσπον, & πολυ-
χιδέσιν ἀπάτης διασφάλλειν & οὐ-
δὲν αὐτῶ πειρασουδασῆρον, ἡ τῆς δι-
σεβείας καταγωνίσασαται, & τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς εἰρῆνης ἀσασθεῖν πλὴν καπά-
σασιν. ὁ δὲ καὶ ἵπὶ τῆς καθ ἡμᾶς
χρόνων ἐπεδείξατο διὰ συμμοείας

ANNO
CHRISTI
787.

Ἰνός, ἐν ᾗ ὁ ἀθεομάχων τῆς ὑπο-
κειμένης ἐκείσεως εἰσηγητῆ γερνασι,
καὶ ἐβδιδμεν σωδοδον Ἰουδῶς ἑαυτοῖς
ἐπεφύμισαν, τὸ ἀπλοῦν ἔγνωσμένον
πᾶσι τὸ κτ' ἴσ' εἰδῶλων μῦθος οἷον Ἰ-
ως ἐν ἀγκίστρῳ δέλεαρ πρεβαλλό-
μηροι, καὶ τὸ αὐτῶν μῦθος ἀντιπαρ-
δίντες πρὸς τὰς εἰκονικὰς ἀνατυπώσεις,
ἐπὶ ἀπλοῦς τοῖς σωήρασαν. ἔπειτα
παλαμπάτω καὶ διεφθαρμένῳ Φω-
νῶ, πῶ εἰδῶλο λατρείαν λέγω, ἀνα-
χαλιεύσαντες, δι' ἧς οἱ πῶ διαβόλω ἔ-
ταῖς πόνηραῖς αὐτῶν διωάμεσι διὰ δαι-
μονικῶν ἀγαλμάτων, καὶ τῆ κτίσ' ὡρᾶ
ἔκτισαντα λατρεύσαντες, δικαίως εἰ-
δωλολάτραι ὀνομάζεσθαι κατεδικά-
σθησαν. τὸ βασιλεῖον ἱερέτευμα καὶ
ἔθνος ἄγιον, τοῖς ἐν δευτέρῳ Χριστῶν,
καὶ τῆ χάριτι αὐτῶν ἀπαλλαγῆσι τῶν
εἰδῶλων, καὶ τῆς πλάνης αὐτῶν ἀνα-
σώσεισι πρὸς ἑσέβειαν ἐπεστέθησαν. εἶδε
δικλῶ ἀμβλωθριδίων ἄλλως περὶ τὰ
τὰ ῥήματα αὐτῶν διεφθάρησαν, ὡς
ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ γυμνάσμα μείσματα.
ἀλλ' ἐπειδὴ ληροσθηθέντα ὑπο Ἰνῶν
ἐγαλακτοσφύθησαν, οὐ μὲν δὲ εἰς
τελείῃ ἡλικίᾳ κατέστησαν, ταῦτα
ἀνελείν τῆ μαχάρα τῆ πώματ' ὡ-
δυναγακίον ὅστιν. ἀλλ' ἡγαίω Χρι-
στὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, ὁ φωτίζων
πάντα ἀνθρώπων ἐργαζόμενος εἰς τὸ κό-
σμον, ὁ μόνος νοῦς τῶν βίσεως νοου-
των καὶ νοουμένων, καὶ λόγος τῶν
λεγοντῶν καὶ λεγομένων, καὶ πᾶσι
πάντα καὶ ὧν καὶ γινόμενος. ὁ δίδως
γλώσσαν παιδείας τῶν γινώσκαι, ἡμῶν
θεῖ εἰπεῖν λόγον. ἡ δὴ λωσις τῶν λό-
γων αὐτῶν φωτῆ καὶ σωεπέε νηπίους
linguam disciplinæ cognoscendi, cum oportet dicere verbum. De-
claratio enim sermonum eius illuminat, & intellectum dat paruulis: Psalm. 118.

dam, in quo qui congregati sunt
subiectæ * materiae suaefores sunt
effecti, & septimum semet dif-
famauerunt esse Concilium,
simplex & cunctis agnatum
quod est aduersus idola odium,
veluti quamdam in hamo se-
ductoriam escam obiiicientes,
* execrumentum suum e con-
trario proponentes contra ima-
ginales figuras, subripuere sim-
pliciores: & antiquissimam il-
lam & corruptam vocem, ido-
lorum videlicet culturam, ido-
rum fabricantibus, per quam ii qui
diabolo & malignis eius virtu-
tibus per dæmonica simulacra,
& creaturæ potius quam crea-
tori seruiuerunt, iuste idolola-
træ decreti sunt nominari: (quos
&) iis qui Christum induerunt,
& gratia eius ab idolis libera-
ti, atque ab eorum errore sal-
uati, regale sacerdotium & gens
sancta * effecti, comparare at-
que conferre conati sunt. sed
vtinam more imperfectorum
abortiuorum mox nata verba
corum * corrumperentur, prius-
quam in ecclesia talia essent
effecta contagia. Verum quia
cum inepta essent, a quibus-
dam lacte nutrita sunt: licet
ad perfectam nondum perue-
nissent aetatem, hæc perimere
gladio Spiritus necessarium du-
cimur. Sed in his omnibus dux
nobis sit Christus verus Deus
noster, qui illuminat omnem
hominem venientem in hunc
mundum, qui solus intellectus
est pie intelligentium & intel-
lectorum, & sermo dicentium
& dictorum, qui omnia omni-
bus & est & efficitur; qui dat

* Gr. expo-
sitionis au-
ctores ef.

* Gr. & ex-
corum rei-
cientes in
imaginales
fig.

* Gr. sunt
effecti, inu-
rere conati
sunt.

* Gr. corru-
pta essent.

Ioan. 1.

Psalm. 118.

* ἢ πῶς γὰρ
ταῖς ἰσῶν
ἀλλοι, &c.

quatenus mendacium pellatur, & veritas introcat omnibus lucide ac splendide fulgens:quam pietatis zelatores amplexati, diuini Apostoli memores inquitentis, *Va mihi est, si non euangelizauero*; debent eius & aduocati & protectores esse, mendacium redarguentes, & fundam spiritus lapidantes. Vnde tam secundum scripturas, quam mores patrum, scrutabiliter ac syllogistice contra stultiloquia venientes, secundum Phinees mucrone spiritus, vna redargutionis plaga facile hos qui sibi in hac impietate conglobati sunt, simul pungere studeant, & mendaces per euidentem exhibitionem linguas eorum cunctis ostendant: quippe quæ & contra notitiam vnici Filii Dei, & contra ecclesiam eius elata, & iniquitatem in excelsum incarnationis ipsius locuta sunt: & ita demum disrumpis vinculis eorum gladio spiritus, qui est Verbum Dei, & deposito iugo indisciplinationis eorum, tegmina versutiarum ipforum omnibus manifesta constituent: quia Dominus derisit eos, & subsannauit eos, & loquetur ad eos in ira sua, dicens: *Discedite a me, non noui vos.* De quibus etiam per prophetam Ieremiam prædixit: *Falso propheta vaticinantur in nomine meo: non misi eos, & non præcepi eis, neque locutus sum ad eos: visionem mendacem & diuinationem fraudulentam & seductionem cordis sui prophetizant vobis.* Idcirco erunt proiecti in viis Ierusalem, id est, ecclesiæ catholicæ;

1. Cor. 9.

Ephes. 6.

Math. 7.

Ierem. 14. & 23.

ὅπως τὸ ψεῦδος ἐξελασθή, & ἡ ἀληθεῖα ἐπεισέλθῃ πᾶσι πηλαυγῶς & φαρδρῶς διαλαμπουσα· ἡ δὲ ὀυσεβείας (ἡλωτῶν) ἑπισσασμένοι, μεινημένοι τῆς θεοῦ δόξης ὁλοῦ εἰπόντος· οὐαὶ μοὶ ὅστιν, ἐὰν μὴ διαγγελοίωμαι· σωρηρέιν καὶ ὑπερασπίξωμαι ταύτης, καὶ ἀπελέγχω τὸ ψεῦδος, καὶ λιθοβολῶ τὴν σφενδὴν τῆς πνεύματος· ὁ φειλῆται εἰσὶν. ὅθεν γραφικῶς & παιδικῶς, ἐρειωπηκῶς τε καὶ συλλογιστικῶς ἐλθόντες εἰς ἐποψίαν τῆς φηναφιδέντων, καὶ τῶν Φινεῶν τῶ σφομασῆ τῆς πνύματος, τῆ μιᾷ πλῆρῆ τῆ ἐλέγχου ραδίως εἶν καὶ τῶ ἀσέβειαν ταύτῃ ἀλλήλοισ συμπεπλεγμένοι σωεκεκνήσαν, καὶ ψευδηγοροὺς διδοδεξίως ἐναργεῖς τὰς γλώσσας αὐτῶν πᾶσι γνωρίσαν, ὡς ἐπὶ θεοῦ καὶ τῆς γνώσεως τῆς μονοθεοῦ ἡοδ τῆ θεοῦ, & καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς, & ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος τῆς αὐτῆς ἐναυθεπείσεως λελαληκίμας. εἶτα τε διαρρήξωτες εἶν δεσμοὺς αὐτῶν τῆ μαχηρα τῆ πνύματος, ὁ ὅστι ρῆμα θεοῦ, καὶ διαλύσαντες τῆς ἀμαθίας αὐτῶν ζυγὸν, τῆς πανουργίας αὐτῶν τὰ πωκαλύμματα ἐμφανῆ πᾶσι κατήσαν. διότι καὶ ὁ κύριος ἐκγεγάραν αὐτῶν, καὶ ἐκμεμνηκῆμεν αὐτῶν, & λαλήσα πρὸς αὐτῶν ἐν ὀργῇ αὐτῆς, λέγων· ἀπέλθετε ἀπὸ ἐμοῦ, ἐκ οἶδα ὑμᾶς. πῶς ὦν & διὰ τῆς πωσφῆτου Ιερεμίου ἀπεφλώατο· ψευδῆ ἔποι πωσφῆτευσαν ἑπὶ τῶ ὀνόματι μου· οὐ γὰρ ἀπέσταλα αὐτῶν, καὶ ἐκ ἐνεπειλήμω αὐτοῖς· & ὁρασῶς ψευδεῖς καὶ ματαιίας καὶ οἰανίσματα & πωσαρῆσῶς καρδίας αὐτῶν λελαλήκασι. διὰ ποῦτο ἔσοντα ἐρῶ μμῆνοι ἐν ταῖς δίοδισ Ιερουσαλήμ, ἡτοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ

ANNO
CXXXII
787.

πρὸς
ἐκ

ANNO CHRISTI 787.

καὶ καταπίπτει πᾶσι τοῖς ἀσεβῶς ὁμολογοῦσι τὸ κέρον. παρὶς ἑξ ἑαυτοῦ αὐτῶν τὰ ἴδια χεῖλη, & ἀλίσκεται ῥήμασιν ἰδίου σώματος. ἀνταπόδομα δὲ χηλῶν αὐτῶν δοθήσεται αὐτῶ τῆς ἀσεβείας ὃ ἐλέγχος. ἐλέγξω σε ῥῆ, Φησὶ, καὶ ᾤψασθαι κατὰ πρῶτον σου τὰς ἀμυδρίας σου. καὶ ταῦτα μὲν εἰς ποσόπον. ἵνα δὲ μὴ μακροφροῖς ἐπεισοδίοις λόγῳ μὲν κινῶμεν, τῆς πρῶτης ἐκδοῦ ἐχόμενοι, πρὸς δευτέραν ἐλέγχου ὡς αὐτῆς ἐπιγραφῆς λόγον ποιούμεθα. οὐδὲ γὰρ πῶς ὅστιν ἄλλως τῶν πύτων ἀποδείξαι μεταβολῆσαν ἀδραυῆ καὶ λοιδορίας μεμεσῶμεν, εἰ μὴ ἐλεγκτικῶς * μὲν τῆς τῆς κρείττους ἐπιπροσωπῆς πρὸς αὐτῶν ἀνταξίωμεθα, μὴ ἀσφάλαν ἑαυτοῖς περὶ μὲν, τὸ μὴ καινουργεῖσθαι πρὸς ἡμῶν τῶν ἰκόντων εἰς θεοσεβείαν. περὶ μὲν δὲ μάλλῃ ἀποστολικαῖς & πατρικαῖς διδασκαλίαις, καὶ ἐκκλησιαστικαῖς παραδόσεσι. παρὰ τὸ μὲν δὲ ἐντυγχάνοντας τῶν δὲ τῶ σωτήριον, ἐρεωητικῶς ἀναγινώσκον, καὶ μὴ παροδευτικῶς. ἵνα σαφῶς καὶ ἡραυῶς ἐπιγινώσκον τὸ ἀκριβές τῆς ἀπίστεως, τὰ νικητήρια τῆ τῆ θεοῦ ἐκκλησία ἀποτίσωσιν. ἐξήσαντο δὲ πρῶτοι τοιοῦτοί τε.

* ἵ. μὲν τῆς ἀπὸ τοῦ κρείττους &c.

& conculcatio omnibus qui pie Deum confitentur. Laqueus enim fortis viro labia sua, & capitur sermonibus oris sui. Retributio autem labiorum eius dabitur ei impietatis argutio. Ait enim: *Arguam te, & stantiam contra faciem tuam peccata tua.* Et quidem super his ista dixisse sufficiat. Ne vero prolixis anfractibus prolongemus sermonem, propositam viam continuantes, ad redargutiones ex ipsa superscriptione verbum faciamus. Neque enim aliter horum vaniloquium ignatum & maledictis refertum ostendi poterit, nisi redarguendo eos aciem præparemus: * vnam ipsis acquisituri cautelam, ut videlicet nihil nouiter sine nobis agant ex his quæ ad diuinum cultum pertinere noscuntur; sed magis apostolicis & paternis * obediunt documentis, nec non & ecclesiasticis institutis. Rogamus autem eos qui hanc fuerint adepti scripturam, quo eam scrutabiliter & non transitorie legant: ut liquido & expresse comperient subtilitatem obiectionis, * lauream Dei ecclesiæ soluant. Vbi sunt autem proœmiis huiusmodi.

Psalm. 49.

* Gr. vnam nobis acquirentes caut. ut videlicet nihil a nobis innouetur ex his quæ

* obediunt

* victoriam

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΕ-
σατος ἐπίσκοπος Νεοκα-
σαρείας ἀνέγνω.

GREGORIVS DEO
amabilis episcopus Neo-
caesariæ legit.

Quidquid Gregorius iste Neocæsariensis post hæc dixisse aut legitur hic scribitur, id ex Synodo

Ὁρῶ τῆς ἀγίας μεγάλης καὶ οἰκουμένης ἐβδόμης συνόδου.

Terminus sanctæ magnæ ac vniuersalis septimæ Synodi.

Concil. Tom. 19.

Ggg

IOANNES DIACONVS ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit. τῆς τῆς θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἀνέγνω.

illa falso se-
prima dicta
sumptum,
hic confu-
tatur. quare
ea que hic
curtiuis (vt
vocat) li-
teris expri-
muntur, sunt
verba Sy-
nodi falso
septimæ di-
ctæ, eam-
que varia-
tionem non
honoris,
sed discre-
tionis gra-
tia fieri sci-
to.

Ierem. 22.

Matth. 5.

Psalms. 18.

AMendacio inchoantes, & per totam hanc rebellium vocum nouitatem hoc in opitulationem assumpto, in mendacium finierunt Christianorum calumniatores. Quomodo enim sancta, quæ nec quid est sanctum in notione suscepit præsertim cum sit polluta, profana & execranda. Illi namque qui in ea congregati sunt, vt propheticæ fateamur, inter sanctum & pollutum non distinxerunt, & inter mundum & immundum non discreuerunt, iconam incarnati Dei Verbi, Domini videlicet nostri Iesu Christi, similiter vt iconam satanæ, idolum nuncupantes. Quomodo autem magna & vniuersalis, quam neque receperunt, neque concordauerunt reliquarum præfules ecclesiarum, sed anathemati hanc transmiserunt? Non habuit enim adiutorem illius temporis Romanorum papam, vel eos qui circa ipsum sunt sacerdotes, nec etiam per vicarios eius, neque per encyclicam epistolam, quemadmodum lex dicitur Conciliorum. Sed nec consentientes sibi patriarchas orientis, Alexandriæ scilicet, Antiochiæ, ac sanctæ ciuitatis, vel comministros & summos sacerdotes, qui cum ipsis existunt. Vere fumus caligine plenus, obtenebrans oculos stolidorum, est sermo eorum, & non lucerna posita super candela-
brum, vt illuminet omnibus qui in domo sunt: pro eo quod localiter in abdito, & non super orthodoxiæ montem dicta fuerunt verba ipsorum. Neque enim in omnem terram more apostolorum exiit fonus eorum, aut in fines orbis

ΕΚ ψεύδους διεξάμφοροι, καὶ δι' ὀ-
λης αὐτῶν ταύτης τῆς νεωφροσίου
κρυφονίας ποδο εἰς συνασπισμὸν
λαβόντες, εἰς ψέδος κατέληξαν ὁ
χριστιανοκατήγοροι. πῶς γὰρ ἁγία ἡ
μηδ' ὅ, πῶς ἄγιον, ἐν γνώσει λαβο-
σα; ἐναγῆς δὲ ἐ βέβηλος ἐ παρέγ-
ρασι. ὁ γὰρ ἐν αὐτῇ ἀθεριδέντες,
προφητικῶς φάσαι, ἀναμίστον ἀγίου
ἐ βέβηλου οὐ δνέστησαν, πλὴν εἰκόνα τῆς
σαρκωθέντος θεοῦ λόγου, κυρίου δὲ ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁμοίως τῆ εἰκόνι τῆς
σατανᾶ, εἰδωλον ὁμοκαλέσαντες. πῶς
δὲ αὐτὴν μεγάλην οἰκουμένην, ἡ οὐτε
ἐδέξατο, οὐτε συνεφώνησαν ὁ τῶν
λοιπῶν ἐκκλησιῶν πρόεδροι, ἀλλ' ἀνα-
θέμα πᾶσι τῶν ἐπέμψαν; ἐκ ἑσθ
συνεργῶν ὁ πλειονοῦτα τῶν Ῥωμαίων
πάπαν, ἡ ὁδὸν πρὸς αὐτὸν ἱερεῖς, οὐτε
διὰ τοποτηρητῶν αὐτῶν, οὐτε δι' ἐκκλησίᾳ
ἐπιστολῆς, καὶ τῶν νόμων ἐστὶ τῆς συνό-
δος. ἀλλ' οὐτε συμφρονουῦντας αὐτῇ
ὁδὸν πατριάρχας τῆς ἑω, Ἀλεξαν-
δρείας, Ἀντιοχείας, καὶ τῆς ἁγίας πό-
λεως, ἡ ὁδὸν σὺν αὐτοῖς μύσας καὶ
ἄρχιερεῖς. ὄντως καπνὸς ἀχνύων
πλήρης, σπογγίων ὀφθαλμοῦ ἀφρό-
νων, ὁ λόγος αὐτῶν, καὶ οὐχὶ λυχνί-
ον τεθεῖς ὅτι πλὴν λυχνίδου ἔφωπίζεν ὁδὸν
ἐν τῇ οἰκίᾳ; διότι ποικίως ὡς ἐν ἁρ-
βύσω τὰ αὐτῶν ἐλαλήθη, καὶ ἐκ ἐ-
πανώ τῆς τῆς ὀρθοδοξίας ὄρου. οὐδὲ εἰς
πᾶσαν πλὴν γαίᾳ ὀρθοδοξικῶς ἐξῆλθεν
ὁ φθόγγος αὐτῶν, ἡ εἰς τὰ πέρατα τῆς

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
CHRISTI
787.

οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτῶν, ὡς περ
τῆς ἐξ ἀγίων οἰκουμηνικῶν συνόδων.
ἔβδμη δὲ πάλιν πῶς, ἡμῆ συμφω-
νήσασα ταῖς πρὸ αὐτῆς ἐξ ἀγίας καὶ
οἰκουμηνικαῖς συνόδοις; πᾶν γὰρ ἔβδ-
μον πατήριον, τῆς πρὸ αὐτῆς δευ-
τηρῆς πρεσβυτέρων πατριαρχικῶν ἀκό-
λουτον ὀφείλει εἶναι, ἐπεὶ τὸ μηδὲν τῆς
συναριθμουμένων μετέχον ἐδὲ συνα-
ριθμῆται, ὡς γὰρ εἶπεν ἐξ ἁγίων σοι-
χιστῶν καταστῆ, εἴτα πύτοις παραστῆ
χαλκοῦ νομμοῦ, ἔβδμον ἐκ αὐ-
τότων πρεσβυτέρους διὰ τῆς ὕλης
ἐπὶ τοῦτον ὁ γὰρ χρυσὸς πολυτελής ἐ-
πίμοσ, ὁ δὲ χαλκὸς βίτηλής καὶ ἀπ-
μος. οὕτως καὶ αὐτῆ χρυσοῦ μηδὲν
ἢ ἐπίμοσ ἐν δογμασιν ἐχρυσῶν, ἀλλὰ
πάντῃ ὑποχαλκὸς οὖσα καὶ κίβδηλος,
ἰοδ θανατηφόρος γέμουσα, ταῖς ἐξ πα-
τέρους συνόδοις, καὶ χρυσέοις ἐπιβί-
μασι ἐπέσιν ἐκλαμπύσαις συνα-
ριθμῆσαι ἐκ ἡζώται. ἐχρυσῶν ὅτι
ἐπαρασιν τῶν εἰπόντος, εἴπω τὸ θεῖον
μου ἐπάνω τῆς νεφελῶν, ὅτι καὶ ποιά-
δε.

terra verba eorum, quemadmo-
dum sex sanctorum & vniuersa-
lium Synodorum. Porro septi-
ma quomodo, quæ non con-
cordauit cum præcedētibus sex
sanctis ac venerabilibus Syno-
dis: Omne quippe, septimum
quod fuerit ordinatum, in sup-
putatione præcedentium re-
rum subsequens debet esse. nam
quod eorum quæ sibi connume-
rantur, nihil participat, profe-
cto non connumeratur. Sicut
enim si quis sex aureos more
versus ordinet, deinde apponat
æneum nummum, septimum
hunc propter alterius materiæ
substantiam nullatenus appella-
uerit. Siquidem aurum multi
& preciosi metallum est com-
modi, æs vero vile & inhonora-
bile. Ita & hæc cum aureum vel
preciosum in dogmatibus nihil
habeat, sed in omnibus ærea sit
& reprobata, venenoque mor-
tifero plena, sacratissimis sex
Synodis, aureis carminibus spi-
ritus refulgentibus, connume-
rari non meruit. Habens autem
elationem eius qui dixit, *Pro-*
phetia. 24.
nam thronum meum supra nubes,
perfonat huiusmodi.

* ruginæ
mortifera.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
Neocæsariæ legit.

Ἡ ἀγία καὶ οἰκουμηνικὴ σύνοδος,
ἡ κατὰ θεοῦ χάριν ἐκ πανθυσέβεις θε-
ωσιμα τῆς θεοσεβίαν καὶ ὀρθοδόξων
ἡμῶν βασιλείων Κωνσταντίνου ἐκ Λέον-
τος συναχθεῖσα ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυ-
λάκῳ καὶ βασιλίδι πόλει, ἐν τῷ σε-
βασμῶν καὶ τῆς ἀγίας ἀρχαίου δε-
σποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου
Μαρίας, τῷ ἐπωνομαζομένῳ Βλα-
χέρνας, ὡς εἰσε τὰ ὑποπεταγμένα.
Concil. Tom. 19.

*Sancta magna & vniuersalis
Synodus, quæ per gratiam Dei
& piissimam sanctionem Deo re-
dimitorum & orthodoxorum im-
peratorum nostrorum Constanti-
ni & Leonis congregata est in hac
Deo conseruanda regia vrbe, in
colendo templo sanctæ ac inteme-
rata domina nostre Dei genitricis
semperque virginis Marie, quod
appellatur Blacherna, definiuit
subter annexa.*
Ggg ij

Ggg ij

IOANNES DIACONVS ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΦΙΛΕ-
σατος διάκονος ανέγνω.

Si per diuinam gratiam eorum congregatio facta esset, verbis quæ per Dei gratiam dicta sunt, adornaretur, & veritate utique refulgeret; quoniam gratia huic coniuncta est, & compares sibi atque contubernales existunt, testante Ioanne qui in theologia præminet, ac dicente: *Gratia & veritas per Iesum Christum facta est.* Ipsi ergo veritatem deserentes, in qua Salomon gloriatur dicens: *Veritatem meditabitur guttur meum.* & mendacium amplectentes, a gratia proculdubio exciderunt. Vnde nec sermo eorum diuino est sale conditus, vt det gratiam audientibus. Illud autem quod dicitur, in venerabili templo congregatos eos fuisse, non est mirum. In hoc enim nullo fuco meliorabuntur: quemadmodum nec Annam & Caipham, vel Iudæicum eorum concilium quod factum est in Christum, iuuat quod in templo aduersus eum initum est sine lege consilium. Nam Deo magis damnabiles ostendebantur, quia in locis sanctis non sancta, sed inimica Deo fœdera pepigerunt. * Sed vtinam ex paterna voce proœmiū fumerent, Dionysii videlicet deiloqui, traditionesque ipsius atque omnium sanctorum patrum nostrorum incorruptas seruant. Sed non est hoc in illis, sicuti cetera per totam expositionem eorum manifestabunt: licet inconuenienter hi qui falsa ouium pelle cooperiuntur, de theologia præfationem faciunt, ita dicentes.

Ioan. 1.

Prov. 8.
Coloss. 4.

* Gr. Sed vtinam vt ex p. v. pr. sumplerunt Dion. d. traditiones quoque ipsius

ANNO
CHRISTE
757.

Εἰ κ' ἴδωμεν χεῖρ ἢ ἀδραιοῖς αὐτῶν γέρονε, τοῖς τῆ χειρὶ τοῦ θεοῦ λαληθεῖσι ῥήμασιν ἐκείνοισι αὐτῶν, καὶ ἀληθεῖα ἐφαδρῶντο. ἐπειδὴ ἡ χεὶρ ταύτη σωζέσθεται, καὶ σύζυγος αὐτοῦ, καὶ ὁμοδίαιτοι ταῦτα. καὶ μὲν Ἰωάννης ὁ τῆς θεολογίας προεταρξας, λέγων. ἡ χεὶρ ἐστὶν ἀληθεῖα διὰ τοῦ θεοῦ ἐγγύς. αὐτοὶ οὐκ οὐδὲν ἀλήθειαν ἀφέντες, ἐν ἧ ὁ παρομοιασθῆναι ἀρχὴν λέγων. ἀληθεῖα μελετήσῃ ὁ ἀδραιοῦ μου. καὶ τὸ ψεῦδος ἑπαισασαμένους, δὴ ἄλλο ἐπὶ τῆς χειρὸς ἐκπέπαισασαν. ὅθεν οὐδὲ ὁ λόγος αὐτῶν εἶναι ἀληθῆ ὅστιν ἠρτυμήσθω, ἵνα δῶ χεῖρ τοῖς ἀκούοις. τὸ δὲ ἐν τῷ πανσέπῳ ναοῦ τῆς διασκίτης ἡμῶν θεοτόκου σωζήσεται αὐτῶν, οὐδὲν θαυμαστόν. ἐν τούτῳ γὰρ ἐκ ἐκκαλλωπασσάνται. ὡς οὐδὲ Ἀναν καὶ Καϊάφαν, καὶ τὸ αὐτῶν Ἰουδαϊκὸν συνέδριον τὸ κ' τῆ χειρὸς βουλομένων ὠνήσεν ἢ ἐν τῷ ἱερῷ κ' Χειρὸς γυμνή ἀδραιοῦ βουλή. διὰ τοῦτο γὰρ μάλλον κατὰ κριτοὺς ἐδείκνυτο, ὅτι ἐν τοῖς ἀγίοις τόποις τὰ ἐναγῆ καὶ ἐχθρὰ θεῷ σωθήματα σωσεύδασαν. εἴτε δὲ ὡς πατεριῆ φωνῆ προομοιασμένοι Διονυσίου τοῦ θεοφαντοῦ, ἐπὶ τῆς παρεδόσεως αὐτῶν τε καὶ πάντων τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν ἀρραγῆς διεφύλαξαν. ἀλλ' ἐκ ἐστὶ τοῦτο ἐν αὐτοῖς, ὡς τὰ ἐξῆς διὰ πίστεως τῆς ἐκδέσεως αὐτῶν δηλώσῃ. εἰ ἐστὶν ἀκαταλλήλως, οἷα λύκοι κωδῆ προκαλυπτοίμοι, ἐν θεολογίας προομοιαζόνται, οὕτως φάσκοντες.

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ Νεοκαισαρείας ανέγνω. GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Η πάντων αίτια και τελειουργός θεότης, ή τά όλλα ή έαυτής άγαθότητι εν μη όντων είς τό έπί ύποσησασμένη, ταύτα κοσμίως τε και άπτάκτως φέρεται ώς έσται· όπως ής και χείρ εν δειρωμένης αυτοίς άνεξίας έξέμνη, ακληή ή τώ διαμονή και άρρεπή ή τώ πρως έκάτερα νεόσιν ής δληθούς σάσεως διασώζειν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ και κοιβουκλείσος ανέγνω.

Η μόνή άπασα κήπος παρα θεοδ δημιουργηθείσα, και λαβοσα ή εν τώ μη όντος είς τό έπί ύποσησασμένη, κω ή τώ άυτώ πρως άρχμα η κινουμένη τε και διδουνομένη, γινώσκει ή εν τώ κήσαντος φυλάθειν πρως άξιν, ώς πρ άυτώ και πρως ουμένη, και άψυχός η ή και έψυχωμένη. αυτοί δε ή δειδείσαν ήμιν παρα τώ Χριστο εν ή άγια εκκλησία άυτώ πρως άνάμνησιν ής σωτηρώδους οικονομίας άυτώ παραδόν ανάθεμα ήσιν τεποληήκασιν, άγνοούτες, ώς ουδέν ή εν άυτή χειρά άυτώ γέρονε. και άποδείκνυται ή εν άψυχων αναιδητότεροι, και ή εν λόγων άλογώ ήσιν. και ου μόν τώ ποτό, άλλ άδρομεήν οίόμενοι ή εν γλώ ήσιν εν ήσιν άποποις λόγους και άδμασι, ψευδηγοροσι ή εν άγία εν θεο εκκλησία εν είδωλοισ εν καλλωπίζεσαι, και άμνημοι ψάδ τώ εν έλ ήσιν άυτίν, πρως άυτίν άποφάγγονται· όδοί εν είδέναι ου βουλόμεθα, ουδέ ή άρχή εν παραδόνσ κατεκολουείν πρως αιρούμεθα. μηρούγε άκούσονται παρα τώ άυτίν άμελιώσαντ Χριστο· εν είδα

Cunctorum causa & consummatio deitas, quae omnia bonitate sua ex non existentibus ut essent exhibuit, haec ornate & ordinate agitari definiuit: quatenus incolomitati per gratiam donata consumpta, indeclinabilem perpetuitatem & inflexibilem ad utraque nutum veri status salua custodiant.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Si vniuersa creatura a Deo condita accepit ex non extante subsistendi virtutem, nunc eius utique praeepto mota & directa, nouit creatoris custodire mandatum, tamquam ab ipso quoque prouisionem adepta, siue inanimata sit, siue animata. Ipsi autem traditionem quae a Christo nobis in sancta ecclesia sua ad recordationem salutiferae dispensationis suae data est, anathematizare praesumpserunt, ignorantes, quod nihil eorum quae in illa sunt, sine ipso fuerit factum; & ostenduntur inanimatis insensibiliores, & irrationalibus irrationabiliores: & non solum haec, sed & bene se currere arbitantes, linguam in prauis sermonibus & dogmatibus suis fallacem demonstrant, sanctam Dei ecclesiam idolis adornari perhibentes; atque mendacium spem suam ponentes, ad eam proferunt: Vias tuas scire nolumus, neque antiquam traditionem sequi proponimus. Et quidem audient a Christo qui eam fundauit: *Nescio*

Job. 21.

Math. 7. & 25.

G g g iij

vos. fingunt autem se diabolum triumphare, dicentes ita.

GREGORIVS EPISCOPVS Neocæsariæ legit.

Quia vero hic qui ob priorem claritatem Lucifer dictus est, proprium ordinem circa Deum collocatum habens, & in excelsum contra factorem suum sensum extendens, tenebra hinc cum apostatica virtute sua factus est, & ex gloriosissima, lucem faciente, & super lucem existente Dei principalitate sponte cadens, omnis malitie ultroneus factor & inventor ac magister apparuit, & offuscatus est; non ferens aspicere hominem a Deo creatum pro eo in gloriam intromissum, in qua ipse fuerat constitutus, omnem aduersus eum malitiam suam euacuauit, & per deceptionem illum a diuina gloria & claritate reddidit alienum, creaturam potius quam creatorem adorare cohortans.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Si quidem contra idolorum seruitutem, vel contra creaturarum seruitutem, quam sancti apostoli qui induti sunt virtutem ex alto, ac diuini prophetæ qui ante vaticinati sunt, sicque demum egregii patres nostri qui illos secuti sunt, interdixerunt & execrati sunt, sermo eorum esset, omnes utique alumni ecclesie * componerent, & hæc tradere scripturæ illis opportunum existeret. Sed quia hanc deferentes, mendacium protegent; & patrem huius, diabolum videlicet publicare simulant, contra ea quæ sunt im-

* assentientur,

μας. ζηματίζονται δὲ τὸν διάβολον θριαμβῶσαι, λέγοντες οὕτως.

ANNO CHRISTI 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ἐπεὶ δὲ ὁ διὰ τὴν πρὶν λαμπρότητα Ἐωσφόρου τὴν οὐκείην τὰξιν πρὸς θεὸν ἰδρυμένην ἔχων, καὶ πρὸς ἑἴκοσι καὶ ἑπτὰ πεποικίωτος τὸ αὐτὸ ἀνατείνας φρόνημα, σκότος ἐντεθεὶν μετὰ τῆς λυποσαπηνῆς αὐτῷ διωάμεως γέγονεν ἕκ τε τῆς ἰσπερ ενδοξου, φωτοποιοθεῖ ἔκ τῆς ἰσπερ φώτου θαρραλίας αὐθαγείας ἐμπειλιωκώς, πάσης κακίας αὐτοβυρῆς, βίρετις ἔκ διδάσκαλος ἀποδιδχθεὶς ἡμαρτηθῆναι μὴ φέρον εἰς τὴν κατεπέτακτο δόξαν ἀντιεσαχθέντα τὸ ἰσπερ θεοῦ κηδεύοντα ἀνδραγον ὄραγ, πᾶσαν κατ' αὐτῷ τὴν αὐτῷ κακίαν ἐκένωσεν, ἔκ δὲ ἀπειρίας αὐτῶν τῆς ἔκ θεοῦ δόξης τε ἔκ λαμπρότητος ἡλλοσεύωσεν, τῆ κησὶ παρὰ τὸ κησῶντα πρῶσενεῖν ἰσπερ ἐμῆρος.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἔκ κουβουκλείστου ἀνέγνω.

Εἰ μὲν καὶ τῆς ἀπηγορευμένης καὶ ἐβδελυγμένης παρὰ τὸν ἑνδοξαμῶν διωάμην ἔξ ἑξοικῶν ἀγίων λυποσῶλων, ἔκ τῆς ἐμπνέουσας τῆς ἀγίου πνεύματος παραναφωτισμένων θεῶν πρῶσθητῆρ, εἶτά τε ἔκ τῆς αὐτοῖς ἀκολουθῶν θαρρασίων πατέρων ἡμῶν, εἰδωλολατρείας καὶ κησματολατρείας τὴν ὁ λόγος αὐτῶν, πάντες ἀν' ἑκ τῆς ἐκκλησίας ἑξοφίμοι σιωπέθηντο, ἔκ βικαιρον τὴν αὐτοῖς ταῦτα γραφῆναι ἀδιδώμα. ἄλλ' ἐπειδὴ ταῦτα ἀφέντες, τῆ ψεύδοις ἰσπερ ἀσπίζονται, καὶ τὸν πατέρα τούτου διάβολον θριαμβῶσαι ἰσπερ κησῶντο, κατὰ τῆς ἀμαρτητοῦ

ANNO
CHRISTI
787.

ἐκκλησίας πῶς γλώσσω ἐκδήσοις, & κατήλων δίκην ὄνον μίσθωσιν ὑδαπ, & ἀνάσθητιν θολεραν ὄ πλησίον πύξιν ἐκ διαβήσσαν, ἐν δίκως ἀκούοισι θείας φωνῆς ὡς πρὸς αὐτῶν ὑποπεινόμενης ἡ δὲ τῶ θεοφαντορος Δαβίδ Ἰαλλοντος ἵνα πὶ ἐκδηγῶδε τὰ δικαιώματά μου, & ἀναλαμβάνετε πῶ διαθήκην μου διὰ στόματος ἡμῶν; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατε παιδείαν, & ἔξεβάλετε τῶν λόγων μου εἰς τὸ ὄπισθεν, πῶ μερίδα ἡμῶν τεθικότες μετὰ τῆς παραχαρῶσαντων τὰ δόγματα τῆς ἀληθείας. ἐνθεν ὑποκρινόμενοι πῶ ἀλήθειαν, φασίν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ὅθεν ὁ τῆς οὐκείας χάρος ἔργον ὁ πλάσις θεὸς βλέπειν τέλειον εἰς ἀπώλειαν χωροῦν μὴ ἀνεγρόμενος, μὴ πῶ δια νόμου & προφητῶν ὅτι σωτηρία πύπου γυνομένη ὁπμήλειαν, κὶ μὴ πῶ διωθῶντος εἰς τὸ προσηδῶ ἐπανελθεῖν ἀνθρώπου, κατηξίωσε ὄ εἰ αὐτῶ ἵδὸν & λόγον ἐν ἐξαπίσι & προωρεομένοις καιροῖς ὅτι τῆς γῆς ὑποσειλά. ὁς βίδοκία πατεικῆ, & σωεργία τῶ ὁμοδιωάμου κὶ ζωαρχμοῦ πνύματος ἐν μήτρα οὐκείας ἡρδενικῆ, & ἐν τῆς ἀγίας & ἀμωμήτου σαρκὸς αὐτῆς ἐν τῆ ἰδία ὑποαρῶει, ἡτοι ὑποσάσ, σαρκολαβῶν πῶ ἡμῖν ὁμοούσιον, & πῶ πῶ δια μέσης ψυχῆς λογικῆς τε καὶ νοεραῶ συμπίξας τε & διαμορφώσας, γυνηθείς τε ἔξ αὐτῆς ὑποέρ λόγον & πῶν τῶ νοὸς διανόσιν, σαυρόν τε ὑπομείνας ἐκούσιον, & θάνατον ἐλόμμενος, & τριήμερος ἐκ νεκρῶν ἀνάσας, & πῶσαι πῶ σωτικῶν αὐτῶ οὐκονομίαν πληροφῶσας.

maculatae ecclesiae, linguam exacuunt, & cauponum more vinum miscuerunt aquae, & subuersione turbulenta proximum potare non sunt reueriti, iuste audiunt diuinam ad se vocem per deiloquum David & psalmitam prolatam: Quare enarratis iustitias meas, & assumitis testamentum meum per os vestrum? vos autem odistis disciplinam, & proiecistis sermones meos retrorsum, portionem vestram ponentes cum his qui adulterant dogmata veritatis. Vnde simulantem veritatem, aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
Neocæsariæ legit.

Vnde propria manus opus fictor Deus * cum vidisset modis omnibus in perditionem demersum, nequaquam sustinuit, sed post diligentiam qua per legem atque prophetas pro huius est effecta salute, nondumque illo redire valente in priorem nobilitatem, dignatus est filium suum & Verbum in nouissimis & predestinatis temporibus mittere ad terram. Qui voluntate paterna, & cooperatione viuifici & equalis sibi potentia Spiritus, in utero virginali habitans, & ex sancta & immaculata carne eius in propria * substantia vel subsistentia carnem sumens nobis consubstantialem, hanc mediante anima rationabili & intelligibili compaginavit atque formauit, & natus est ab ipsa super omnem rationem & omnem intellectum & cogitationem; crucemque pertulit ultroneam, & mortem elegit, atque tertia die resurgens ex mortuis, omnem salutarem dispensationem impleuit.

* Gr. videre m. o. in p. labens non passim, post

* Gr. existentia

Psalm. 49.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΥΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥΣ
legit.

Ait scriptura in mundi factura Deum dixisse: *Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram*. Ingens ergo est magnitudo dignitatis, quia ter-rigena imagine Dei honoratus est. Sed eo seductione cadēte, ac non conseruante primæ plas-mationis dignitatem, humanum genus in idololatriam trans-lapsū est. Hunc Deus & Ver-bum patris factus homo, non mutata natura, perfectus, re-uocans a casu, atque remouens eum ab errore idolorum, denuo in immortalitatem fingit, præ-bens ei donum sine poenitentia.

Genes. 1.

* Gr. Hæc priore dei-formior & præstantior formatione fit reformatio, ac d.

* Gr. per se factam

* Hæc iterata fictio, Dei magis inspectrix efficitur, & priori fictione præstantior, ac donum æternum. Has ergo donorum magnitudines obtenebrare volentes, aliam idololatriam per facturam imaginum ore aspero perhibent introduci, & redemptionem nouam iactanter * factam asseuerant; & variis verbis suam sententiam consuentes, ecclesiam Dei tamquam errantem iudicant, mollientes sermones suos super oleum, scripta quædam pronuntiantes. Sed dolosa verba eorum, & iaculum saucians est lingua ipsorum. Loquuntur pacifica, in se autem habent inimicitiam. propter quod & inferunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Remouit nos a corruptionem faciente demonum magisterio, id

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουβουκλείου ἀνέγνω.

Φησὶν ἡ θεία γραφή ἐν τῇ κοσμοποιίᾳ ὅτι θεὸν εἰρηκέναι ποιήσασθαι ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν. μέγα οὖν τὸ μέγεθος τῆς ἀξίας, ὅτι πρὸς γηγενῆς εἰκόνι θεοῦ πέμπται. ἀλλὰ πούπου ἐκπληθέντος τῆ ἀπάτης, ἔμη φυλάξασθαι τὸ τῆς πατρὸς πλάσεως ἀξίωμα, τὸ ἀνθρώπου γένος εἰς εἰδωλολατρείᾳ καταλίθησε. πόσον ὁ θεὸς καὶ λόγος τῶ πατρὸς γνόμῳ τελείως ἀνθρώπος, μὴ θεραπεύει τὴ φύσιν, ἀνεκαλείσαστο τῆς ἐκπλάσεως· καὶ δόξασθαι αὐτὸν τῆς πλάσεως τῶ εἰδώλων, ἀναπλάθει εἰς ἀθανάσιον, ὡς ἀρχόμῳ αὐτῶ δωρεῶν ἀμειψόμενον. αὐτὴ τῶ πατρὸς θεοῦ εἰδέσθαι, ἔκ κρείττων τῆς πλάσεως γίνεται ἡ ἀνάπλασις, ἔκ τὸ χάρισμα αἰώνιον. τὰ οὖν μέγιστα ταῦτα τῶ δωρημάτων ἀμαρῶσαι θέλοντες, ἐστὶν εἰδωλολατρείᾳ δρασυνομοδοῖν ἐπεισελθεῖν τὴ τῶ εἰκόνων ποιήσιν, καὶ δόξα λῆσασθαι καὶ τῶ ἀλλοτρίως ἐγκωμιάσαι δι' ἑαυτῶν πεποικίκεναι. καὶ ποιήσασθαι ῥήμασι τὴν ἑαυτῶν γνώμην συρραψώσασθαι, τὴν ἐκκλησίαν τῶ θεοῦ ὡς ἐσφαλμένῳ κρίνοισιν, ἀπαλιώνοντες τῶν λόγους αὐτῶν ὑπὲρ ἑλαμον, γραφικὰ ἵνα φθεγόμενοι. ἀλλὰ δόξα τα ῥήματα αὐτῶν, καὶ βολὴς πρὸς ὁκουσα ἡ γλώσσα αὐτῶν. λαλοῦσι γὰρ εἰρηνικά, ἐν ἑαυτοῖς δὲ ἔχουσι τὴν ἐχθραν. διὸ καὶ ἴπφ' ἐροῦσιν.

ANNO
CXXXII
757.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ἀπέστειν ἡμᾶς ἐν τῆς φθοροποιῶς τῶ δαυμόνων διδασκαλίας, ἥτοι τῆς τῶ

ANNO CHRISTI 787

τῶν εἰδώλων πλάνης τε καὶ λατρείας, καὶ πάλιν ἐν πνύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυώσιν παραδέδωκεν.

est, ab idolorum errore pariter & cultura, & tradidit adorationem qua in spiritu est & veritate.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ καὶ κουβουκλείσι ὁ δῶνον.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Ἀκουετέ, ὦ βέλπτοι, πρὸς τὴν ἀληθῆσαν ἔλκεθε. πᾶσα γὰρ ἡ τῶν δόξολων δόξα ὁμήγουρε, ἢ ἡ ἀγία πληθὺς τῶν πατέρων ἡμῶν εἰς ἀνθρώπους ἐλθόντα τῶν θεῶν πατρὸς ἰδὸν καὶ λόγον κηρύττει δόξασαι ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων. ἀλλὰ καὶ προσκαταγγελοῦσας φωνὰς ἐχρησάμεθα τῶν προσφθητῶν οὐτω βοώσας· ἰδοὺ γὰρ, φησὶν, ἡμέραι ἐρχονται, λέγα κύριος, ἃ ὅσα λέξω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, ἢ ἐκ ἕσται ἀπὸν μνήα. ὥστε καὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖν ἠνάγκασθητε, δόξασαι ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων Χερσὸν τῶν θεῶν ἡμῶν. καὶ εἰ ἀπέστησε, πῶς πάλιν εἰδωλολάτρῃσαν οἱ εἰς αὐτὸν πτεύσαντες; ἀπαγε τῆς ληροφθῆς ὑμῶν φλυαρείας. θεὸς λυξοῦται σαρκωθεῖς, καὶ πάλιν ἀιχμαλωπῶμεθα; καὶ ὑποτῆς τυραννήσαντες ἡμᾶς πάλιν νυῖοι χιροῦμεθα; ἀκούσατε τῆς δόξας γεαφῆς λεγούσης· ἡ βασιλεία αὐτῶν βασιλεία αἰώνιος, καὶ ἡ δόξα αὐτῶν εἰς γηνεῖς γηνεῶν. καὶ βασιλεύσῃ κύριος εἰς αἰάνα, ὁ θεὸς ἑν Σιών εἰς γηνεῖν καὶ γηνεῖν. οὐδαμῶς, κατὰ τὸ ἔπι τῆς γῆς βασιλεῖς ποτὲ μὴ νικῶσι, ἢ αὐτὸς ἠπῶνται, ἢ πῶς καὶ ὁ θεός· ἀλλ' ἡ νίκη αὐτῶν εἰς αἰάνα μὴν. οὐδὲ γὰρ ὡς ἀνθρώπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι, εἰδὲ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι, ὡς γέγραπται. πούτοις δὲ ἢ ὁ δόξολος συμφωνεῖ· ἀμεταμέλητα γὰρ, φησὶ, τὰ χαλεσμάτα ἢ κληῖσις τῶν θεῶν. τὰ αὐτὰ δὲ

Inuiti, o præstantissimi, ad veritatem trahimini. Totus enim sacer apostolorum cætus, & sancta patrum nostrorum ceterua, ad homines venisse Dei Patris Verbum & Filium prædicat, ut erueret nos ab idolorum errore. Sed & prænuntiatas voces habemus per prophetas ita clamantes: Ecce enim, ait, dies veniunt, dicit Dominus; & delebo nomina idolorum a terra, & non erit ultra memoria eorum. Ita ut vos confiteri coacti sitis, quod nos ab idolorum errore Christus Deus noster eruerit. Et si eruit, quomodo rursus idolis feruierunt, qui in illum crediderunt? Cesset vestra maledica garrulitas. Deus redemit incarnatus, & rursus captiuamur? & ab eo qui tyrannidem in nos exercuit, nunc iterum superamur? Audite diuinam scripturam dicentem: Regnum eius æternum, & potestas eius in generationes generationum. & regnabit Dominus in æternum, Deus tuus Sion in generationem & generationem. Nequaquam, ut imperatores terreni modo superant, modo superantur, ita & Deus: sed victoria eius in æternum manet. Neque enim ut homo est Deus ut formetur, neque ut Filius hominis, ut comminetur ei, sicut scriptum est. His autem & Apostolus consonat dicens: Sine pœnitentia enim sunt, inquit, dona & vocatio Dei. Porro eadem effantur,

Zach. 13.

Psal. 144. & 145.

Vbi legitur διαρτηθῆναι videtur Anastaf. legisse διαρτηθῆναι.

Rom. 11.

femet adornare putantes. Sub-
inferunt enim, lese impugnan-
tes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Et ita demum cum assum-
ptione in calos ascendit, sanctos
discipulos & apostolos suos magi-
stros huius salutiferae fidei derelin-
quens. Qui ecclesiam nostrā tam-
quam sponsam eius variis pieta-
tis atque lucifuis dogmatibus spe-
ciosam reddentes, * optimam &
clarissimam, utpote quibusdam
fimbriis aureis ostenderunt cir-
cumamictam & variatam. Cu-
ius speciem accipientes inclyti pa-
tres nostri atque magistri, nec
non & sancte ac venerabiles sex
Synodi, sine diminutione conser-
uauerunt.*

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Indoctum & incruditum sen-
sum habentes, nec senserunt ty-
rannicæ suæ ipsius vocum no-
uitatis abiiciendam opinionem,
fastumque & arrogantiam suam
isti, qui tumultuari fufurrando
conantur: & versuto volentes
velamento suum ipsius sensum
obumbrare, ridiculum quod-
dam ex defidia patiuntur, lau-
dantes multum ac magnifice ec-
clesiasticam legislationem; &
hanc immutilatam seruare fan-
ctas sex & vniuersales Syno-
dos, licet nolentes, * promit-
tunt. & verbis quidem simu-
lant pietatem, mente autem ini-
quitatem operantur: & labiis
eam honorant, corde autem lon-
ge distant ab illa; minime con-
fentientes admittere traditio-
nē, quæ in omni præterito tem-

* formosissi-
mā

* Gr. assen-
tiuntur.

Isa. 29.

φθέγονται, ἑαυτοῦ στυμνωθέν διου-
τες. ὁππότεροι γὰρ, ἑαυτοῖς μαρ-
τύροι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Καὶ εἶθ' οὕτως μὲν τὰ παροληύ-
ματος εἰς οὐράμοις ἀνελήφθη, ἑδὼν ἀ-
γίοις αὐτῶ μαθηταῖς καὶ λαποσόλοις, δι-
δασκάλοις τῆς ποιότητος σωτηριώδους
πίστεως καταλειποῦς. οἱ πλεῖστοι ἡμῶν ἐκ-
κλησίᾳ ὡς νύμφῃ αὐτῆς τῆς ἀσπείρας
ποιήλοισι καὶ φωτοφάεσι δόγμασι
ὠραῖσαντες, πάγκαλον ἔπαύραμι-
πασαν, ὡς οἶα κροαστοῦ χροῦσις πε-
ρεβελήμυλῳ ἔπεποικλήμυλῳ ἀν-
δύξαν. ἥς πλεῖστοι ὠραῖότητα παραλα-
βόντες ὁ κλεινοὶ ἡμῶν πατέρες καὶ διδά-
σκαλοι, ἔαί ἐξ ἀγίας καὶ οἰκουμένη καὶ
σωώδοι, ἀμείωντον διεφύλαξαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουβουκλείσι ἀνέγνω.

Ἀμαδὲς καὶ ἀπαίδευτον φρόνημα
ἔχοντες, οὐδὲ ἠδοντο ὁ τῆς νεώτερο-
ποιοῦ κενοφωνίας θρυλλοῦ ἔκταται τῆς
ἑαυτῶν παρεργεῖσθαι οἰήσεως· καὶ
παραπετάσματι πανούργῳ ὁπποκιά-
σαι θέλοντες τὸ ἑαυτῶν φρόνημα, γε-
λοιοῦτατον ἢ ὅτι ἀπεροσεξίας παροου-
σιν, ἐπαυνοῦντες πολλὰ καὶ μεγάλα
πλεῖστοι ἐκκλησιαστικῶν θεσμοδοσίᾳ, καὶ
παντὶ ἀμείωντον φυλάττειν τὰς ἀ-
γίας ἐξ οἰκουμένη καὶ σωώδοι, καὶ μὴ
θέλωσι, σιωπῶνται. ἔρῃμασι μὲν ἡ-
μαπίζονται τὴν ἀσπείραν, πάλιν ὁ νό-
μου κακοῦργοισι· ἔ τοῖς χείλεσι παντὶ π-
μῶσι, τῆ δὲ καρδίᾳ πόρρω ἀπέχουσιν
ἀπ' αὐτῆς, μὴ προσείμενοι δεχέσθαι τὴν
ἐν παντὶ τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἑσθ-

ANNO
CHRISTI
757.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ποσύντων ἀγίων κεκρατικῶν ἑξάδο-
 συν. ὁ Φελοὺν ἠγάμωντο τὸ πλῆθος τῆς τε
 νῦν Χριστιανῶν, ἔ τῆς ὅσοι γέγονασιν
 ἀφ' οὗ κατηγέλη τὸ διαβήλιον, ἀπο-
 βαλλόμενοι ἔξουθενουῦτες τὴν τού-
 του δια σπλοραφίας διήγησιν. μὲν γὰρ
 τὸ γράσσει τὴν ἀγίαν οἰκουμένην
 ἐκ τῆς σωδοῦ ἕως οὗ αὐτοὶ σωθηροί-
 ῳσαν καὶ τῆς σεπτιῶν εἰκόνων, οὐ πλείο-
 να ἢ ἑβδμήκοντα ἔτη παρεληλύθη-
 σαν. καὶ ὡς οὐδαμῶς ἐν τούτοις τοῖς
 ἔτεσιν αἱ τῆς εἰκόνων ἀναζωγραφήσες
 παρεδόθησαν, πᾶσι κατὰ δὴλόν ἔστιν,
 ἀλλ' ἐν τοῖς ἐπέκεινα χρόνοις τῆς ἐκ τῆς
 σωδοῦ, εἰπεῖν δὲ τὰ ληθῆς, ἀποστόλων
 κηρύξεως γέγονασιν, καὶ ὡς ἐν παντὶ τό-
 πῳ ἔξ αὐτῆς τῆς ὁψέως τῆς ἀγίων ναῶν
 διδασκόμεθα, ἔ πατῆρες ἀγιοιμεμρ-
 τυρήκασι, καὶ ἰσοελῶν εἰσηγητῶν διαγο-
 ρβίοισι, καὶ σώζονται ἀρχὴ τῆς νῦν τὰ
 αὐτῶν συζητήματα. ἐν γὰρ τῷ περὶ
 τῶ καὶ πεντακισχίλιων πεντακοσιοσῶ
 ἔτι Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς ἀνθρώποις
 ἔλθων, καὶ τελειοῦντα τέλει ἔτη Ἰη-
 μῶν παρὰ μὲν πέντε βιοπέρας
 μὲν ἡμῶν, ἔ τὸ μέγα ἔ σωτήριον μ-
 σῆριον τῆς ἡμῶν ἀπολυτρώσεως ἐργα-
 σάμενος, τὴν εἰς οὐρανοὺς πορείαν ἐ-
 ποιήσατο, ἀνελάθων δὴλόν, ὅθεν κατῆλ-
 θεν, ἐν τειλαμῶν τοῖς ἀποστόλοις διδά-
 σκειν πάντα τὰ ἑξ' αὐτῶν αὐτοῖς δια-
 ταχθέντα. ἀπὸ οὗ τῆς χρόνων τούτων
 ἕως Κωνσταντίνου βασιλείας, ἔ περὶ
 τοῦ Χριστιανῶν βασιλευσῆος, διήλ-
 θον ἔτη ὡσεὶ τετρακόσια, τὸ πρὶν Ἐλ-
 λωῶν τυραννοῦτων. ὅτε λοιπὸν
 πλείους τῶ Χριστιανῶν (Ⓜ) καλὸν ἀγῶ-
 να ἀγωνισάμενοι, μὲν τυρρικῶς (Ⓜ) βίον
 ποδὸν κατελίμπανον, καὶ τῆς εἰδῶλων

pore a tot sanctis retenta est. V-
 tinam multitudinem saltem re-
 ueriti essent Christianorum, qui
 tam impræsentiarum, quam qui
 fuerunt ex quo annuntiatum
 est euangelium, exprobrando
 & abiiciendo eius narrationem
 quæ per titulorum picturam ef-
 fecta est. Nam postquam sancta
 & vniuersalis sexta Synodus fa-
 cta est, vsque dum ipsi congregati
 sunt contra venerabiles
 iconas, non plusquam septua-
 ginta præterierunt anni. Vnde
 omnibus liquet, quod nequa-
 quam in his annis imaginum pi-
 cturæ sunt traditæ, sed in tem-
 poribus sextam Synodum præ-
 cedentibus: & reuera ab apo-
 stolorum fuerunt prædicatione,
 quemadmodum in omni loco
 ex ipsa visione sanctorum tem-
 plorum edificimus, & patres fan-
 cti testati sunt, atque historia-
 rum perhibent relatores, saluan-
 turque hactenus conscriptiones
 eorum. In primo enim & quin-
 gesimo post expleta quinque
 annorum millia, Christus Deus
 noster ad homines veniens, &
 per triginta tres annos & men-
 ses pene quinq; nobiscum con-
 uersans, magnum & salutare
 mysterium nostræ redemptionis
 operatus est; sicque ad cælos
 iter effecit, ascendens procul
 dubio vnde descendit, præci-
 piens apostolis docere omnia
 quæ illos ipse docuerat. A tem-
 poribus ergo istis vsque ad Con-
 stantinum imperatorem qui pri-
 mus ex Christianis regnauit,
 transierunt anni quasi trecenti,
 cum prius tyrannidem pagani
 exercerent: quando scilicet plu-
 rimi Christianorum bonum cer-
 tamen certantes, martyrio sæculum
 hoc derelinquebant, aduersus i-

dola insurgentes. Christianorum vero copia diuino zelo comota, templaque construentes, quidam in nomine Christi, quidam vero in honore sanctorum, alii humanitatis in eis Christi Dei nostri acta, alii autem certaminis martyrum narrationes coloribus exarabant: alii autem in tabulis semper memoriam ferre volentes * in eis, desiderati martyris imaginem depingebant, vel etiam ipsius Christi. Sed & in sacris vestibus & cimeliis imagines tam a sanctis patribus nostris, quam a piis viris depingebantur, & in ipsis incruenta sacrificia celebrabant: & vsque ad nos hæc omnia li-
quido demonstrata sunt, & permanent in æternum. Et certe etiam hæresibus exortis felle ac amaritudine plenis aduersus ecclesiam, sed & sex Synodis vniuersalibus Dei nutu per diuersa tempora in earum euersionem congregatis, omnia quæ tradita sunt in ecclesia catholica siue scripto siue sine scripto ab antiquis temporibus, vna cum sanctarum quoque imaginum demonstratione corroborata sunt & stabilita. Sancta vero sexta & vniuersalis Synodus cum promulgasset definitionem suam contra eos qui vnam voluntatem prædicant in Christo Deo nostro, & Constantinus qui tunc imperabat, & præceptione sua per beneplacitum Dei hanc congregauerat, vita post modicum excessisset, Iustinianusque filius eius imperium obtinisset: iidem ipsi qui in ea fuerant congregati, rursus nutu diuino vnanimitè conuenientes post quatuor vel quinque an-

* Gr. in se-
ipsis

ἀντανιστάμενοι. ἡ δὲ τῆς Χριστιανῶν
πληθὺς ἐν δέῳ ζήλω κινουμένοι, καὶ
ἀναστήματοι, πνὲς μὲν εἰς ὄνομα
Χριστοῦ, ἕτεροι δὲ εἰς πῶλον ἁγίων, ὅ
μὲν τὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ ἡ-
μῶν ἐν αὐτοῖς ἀνεζωγράφουν, ὅ δὲ
τὰς ἀθλητικὰς τῆς μάρτυρον ἔζητή-
σεως. ἄλλοι ἐν σάνισιν αἰεὶ πῶλον μὲν
φέρειν θέλοντες ἐν ἑαυτοῖς, τοῦ ποδο-
μῆρου μάρτυρος πῶλον εἰκόνα ἐπιτογρά-
φουν, ἢ καὶ αὐτὸς τοῦ Χριστοῦ. ὅλλα δὲ
ἐν ἱεραῖς ἐδῶσι ὅ ἐν κειμηλίοις αἱ εἰ-
κόνας τῶν τε τῆς ἁγίων πατέρων ἡμῶν
καὶ ὁσίων ἀνδρῶν ἀνεζωγράφου-
ται, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰς ἀγαθὰς ἐπι-
στάσεις ἐπέλθουν. ὅ ἕως ἡμῶν ταῦτα πῶ-
λον ἐμφανῶς ἀναδείκνυνται, ὅ μῆρου-
σιν εἰς ὅλον αἰῶνα. καὶ μὲν τοὶ καὶ ἀ-
ρέσεων ἐκφουσιῶν χολῆς καὶ πικρίας
πεπληροῦμένων καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ
τῆς ἐξ σωόδων τῆς οἰκουμηνικῆς Θεοῦ
ἐπιπέσει καὶ διαφόροις χρόνοις συνα-
θροισαῖν ἐπὶ τῇ τούτων κατατρο-
φῇ, πάντα τὰ τῶν ἀποστόλων ἐν τῇ κα-
θολικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐγγράφως καὶ
ἀγράφως ἐκ τῆς ἀρχαίας χρόνον
αὐτῶν καὶ ἐβεβαίωσαν καὶ ἐσημείωσαν,
μὲν ὧν ὅ πῶλον τῶν ἁγίων εἰκόνων ἀνα-
δείξω. ἡ δὲ ἁγία ἐκκλησία καὶ οἰκουμηνικὴ
συνόδος μὲν τὸ ἐκφουσιῶσαι ὅ ἑαυτοῖς
ὄρον καὶ τῆς ἐν θέλημα πρεσβυτέ-
ρων ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Κων-
σταντίνου τοῦ τότε βασιλεύοντος, καὶ τῆ
αὐτοῦ πρεσβυτέρου ὁδοκλίου Θεοῦ πάντων
συναθροισάντων, μετ' οὐ πολὺ ὅ βίον
δοσιπύτου, ὅ Ιουστινιανοῦ τοῦ αὐτοῦ ἕως
τοῦ βασιλεῖος εἰσαποποιημένου, αὐτοῖ
ἐκείνοι ὅ ἐν αὐτῇ συναθροισθέντες, πῶ-
λον δὲ τῆς ἐπιπέσει ἢ πέντε χρόνοις,

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
CHRISTI
787.

κανόνας ὁξέδωκαν ἐπὶ κατορθώσῃ τῆς
ἐκκλησιαστικῶν παραγράφων ἕως τῆς
δύο ἑκατὸν . ἐν οἷς κανόσι ἔπει τῆς
εἰκόνων ἐν τῷ ὀγδοηκοστῷ δευτέρῳ κα-
νόνι ὁξέθεντο οὕτως . Ἐν ποσὶ τῆς σπηλιῶν
εἰκόνων γραφαῖς ἀμνὸς δακτύλῳ τῆς
προδρομοῦ δεικνύμενος ἐγγραφήται,
ὃς εἰς τύπον παρελήφθη τῷ χελεῖ. Ὁ
δληθινὸν ἡμῶν διὰ νομοῦ παρῶπαφαι-
νων ἀμνὸν χελεῖν Ὁ θεὸν ἡμῶν. τῶν
οὐκ παλαοῖς τύποις καὶ τὰς σκιάς, ὡς
τῆς δληθείας σύμβολα τε ἔπε παρα-
γραφαί τῆ ἐκκλησία παραδεδωμέ-
νοισι κατασπαζόμενοι, πῶν χελεῖν προ-
πημῶν ἔπει δληθείαν, ὡς πληρο-
μα νόμου πάντῳ ἱσοδεδωμένοι . ὡς
αὐτῶν τὸ τέλειον καὶ τὰς χρωματουρ-
γίας ἐν τῆς ἀπάντων ὄψει ἱσογρα-
φήται, Ὁ τῆ ἀίροντος τῆ κόσμου πῶν
ἀμνὸν ἀμνὸν χελεῖν τῆ θεοῦ ἡμῶν
καὶ τὸ ἀνθεσπινον χελεῖν καὶ ἐν
τῆς εἰκόσιν δὲ τῶν νῦν ἀπὸ τῆ παλαοῦ
ἀμνὸν ἀίσηλοδοται ὁξέμεν, δι αὐτῶν
τὸ τῆς ταπεινώσεως ὕψος τῆ θεοῦ λό-
γου κατοουῶτες, ἔπε μνήμεν
τῆς ἐν σερμὶ πολιτείας, τῆς τε πάθους
αὐτῶν ἔπει σωτηρίου θανάτου χελεῖν
χρῶμεν, ἔπε ἐν πεδῆν χρωμῆς τῶ
κόσμῳ δπολυθρώσεως . ὁξέμεν οὐκ
πάντες ἔπει σιωδῶν, ὅπε ἔπε ἀ-
γίων σιωδῶν, ἔπε μὲν τῆς ἀγίας σιω-
δῶν ἀπὸ τῆς εἰκόνων ἀναζωγραφήσεως ἐν
τῆ ἐκκλησία παραδεδωμένοι ἦσαν,
ὡσπερ καὶ ἡ τῆς διαγελίου. καὶ γὰρ διὰ
τῆς ἀναγνώσεως ἐν ποῖς ὡσὶ δεχόμενοι
τῆ πάντῃ ἀμρόσιν τῶ νῶν ἔπει ἀπέ-
πομεν, καὶ ποῖς ὀμμασιν ὁξέμεν τὰς εἰ-
κονικὰς ἀνατυπώσεως, ὡσπῶντες νοεῶν
ἀναζωγραφαί καὶ διὰ δύο παραγράφων
δληθείας ἐπομῶν, τῆς τε ἀναγνώσεως

nos, regulas ediderunt pro cor-
rectione ecclesiasticorum ne-
gotiorum usque ad duas & cen-
tum. In quibus Canonibus et-
iam de imaginibus in octuagesima
secunda regula exposuerunt
ita: In quibusdam venerabilium
imaginum picturis agnus digito
præcursoris exaratur ostensus,
qui in figuram * præcessit gra-
tia, verum nobis per legem præ-
monstrans agnum, Christum vi-
delicet Deum nostrum. Vete-
res ergo figuras & umbras, ut
pote veritatis indicia & præce-
dentes characteres ecclesiæ tra-
ditos salutantes, gratiam ho-
nore præferimus & veritatem,
hanc ut legis plenitudinem ad-
mittentes. Ut ergo perfectio et-
iam per colorum operationes
* in omnium vultibus depinga-
tur, characterem agni Christi
Dei nostri qui tollit peccatum
mundi, secundum humanita-
tem, etiam in iconis ex hoc pro
veteri agno definimus depingi:
per eum videlicet celsitudinem
humilitatis Dei Verbi confide-
rantes, & ad memoriam con-
versationis quam in carne ges-
sit, passionis quoque ac saluta-
ris mortis eius adducti, atque re-
demptionis quæ hinc est mun-
do effecta. Videmus ergo cuncti
& intelligimus, quod & ante
sanctas Synodos & post sanctas
Synodos imaginum descriptio-
nes in ecclesia traditæ fuerint,
quemadmodum & euangelii.
Etenim per lectionem auribus
perceptam huius auditionem
menti transmittimus, & oculis
intuentes imaginales formas, si-
mili modo intelligibiliter illu-
stramur: & per duas res inui-
cem se sequentes, lectionem aio

* Gr. assum-
ptus est

* ante om-
nium occu-
los

ANNO
CHRISTI
727.

& picturas, vnius notitiam accipimus, ad memoriam rerum veniendo gestarum. Hinc & duorum generalissimorum sensuum in canticis canticorum copulata hæc operatio potuit inueniri, cum dicitur: *Ostende mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis, & facies tua decora.* Quibus consonantes & nos pfallendo dicimus: *Sicut audiuimus, ita & vidimus.* His ergo ita se habentibus, opportune dicendum est ad eos qui contra sanctas imagines garriunt: *Vana locutus est vnusquisque ad proximum suum; labia dolosa in corde, & corde locuti sunt mala.* A quibus eruamur gratia Christi veri Dei saluatoris nostri.

Cant. 2.

Psal. 47.

Psal. 11.

Φημι, καὶ τῆς ἀναζωγραφήσεως, ὡς γὰρ γὰρ λαμβανόμεν, τῶ εἰς μνημὴν ἔρχεται τῆς πεπερασμένων. ἐνθεν καὶ τῆς δύο ἁγιοκώπων αἰδησιῶν ἐν τοῖς ἁσμασι τῆς ἁσμάτων ὅτιν ὠρεῖν σωεζυμένω τῶ ἐνεργῶν, διὰ τὸ λέγειν δειξόν μοι τὴν ὄψιν σου, καὶ ἀκούσον μοι τὴν φωνὴν σου ὅτι ἡ φωνὴ σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὠραία. οἷς συμφώνως καὶ ἡμεῖς ψαλμικῶς λέγομεν· καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτως καὶ εἶδομεν. τοῦτων οὕτως ἔστησαν, ὡς κείρον ὅτιν εἰπεῖν πρὸς ὅσον καὶ τῆς σελῶν ἐκόνων βασιλεῶντας· μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸ πλησίον αὐτῶν· χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ, ἔν καρδίᾳ ἐλάλησε κακά. ὡν ῥυθμῶν τῆς σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τῆς ἀληθινοῦ θεοῦ χεῖρι.

TOMVS SECVNDVS.

EPHANIIVS DIACONVS legit.

OBLITI non mentientis Domini repromissionis, quam de ecclesia sua spondit, quia *porte inferi non preualebunt aduersus eam*, nudo capite, reuelataque facie, habentes contrarias opiniones, impugnant illam; & furantes paternas voces, quasi suas opponunt, dicentes ita.

Math. 16.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Iterum autem huius decorem videre non ferens predictus malitie fabricator, non est fraudatus per diuersa tempora & modos maligno ingenio faciendi sibi subditum genus humanum: sed in schemate Christianismi idololatriæ.

ΤΟΜΟΣ Β.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἔκουβουκλείσιος ἀνέγνω.

ΕΠΙΛΑΘΟΜΕΝΟΙ τῆς ἀψευδοῦς κλειῦς πρὸς τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς ἐπαγγελίας· πύλας ἄδου οὐ κατήρτισαν αὐτῆς· γυμνῆ τῆ κεφαλῇ ἔαψε καλύψῃ τῶ σώματι, ἔχοντες ἐνδυνωτάτας δόξας, πολεμοῦσιν αὐτῆ. ἔκ κελοφότες πατριμας φωνὰς, ὡς οἰκείας ἀσπένδεται, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Γάλλιν δὲ ταύτης τῶ ἐπιπέπειδον βλέπειν μὴ φέρον ὁ ἀπελεχθεῖς τῆς κακίας δημιουργός, ἐκ ἠπόρησε κατὰ διαφοροῖς καιροῖς τε καὶ ἔθους πονηραῖς Ἰππνοίας, ὡς ἐκ τῆ χειρὸς δι' ἀπάτης ἐαυτῶ ποιῆσαι τὸ ἀθετήν· ὅλλ' ἐν περὶ ἡματι Χριστιανισμοῦ τῶ εἰδωλολατρῆϊ κα-

ANNO
CHRISTI
797.

τὰ τὸ λεληθὸς ἐπισηγάγε, πείσας τοῖς
ἰδίοις σοφίσμασι ἐδὴ πρὸς αὐτὸν ὁ-
ρῶντας μὴ ἄποσηται τῆς κήσεως, ἀλλὰ
ταύτῃ περσοκωεῖν, ἔταύτῃ σέβει-
σαι, καὶ θεὸν τὸ πῶνιμα οἰεῖται τῆ τῆ
Χριστοῦ κλήσῃ ἐπνομαζόμενον.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουβουκλεσιος ἀνέγνω.

Οἱ τῶν πᾶσι μακρῶν πολεμουῦτες
Ιερουσαλήμ, ἠγροῦν τῶν καθολικῶν
ἐκκλησιῶν, συζημαπίζονται πως τοῖς
τῶν γνήσιων πολεμῆσεων Ιερουσαλήμ.
Ἐσπουδαζοῦσι καὶ αὐτοὶ πατριῶν χρη-
σαδαὶ λόγῳ, καὶ ἀπὸ Ραββίης ποτὲ
τῆ ἐβραϊστὶ διαλέκτῳ καὶ τῆ Ἰσραήλ
ἐχρησάτο. οὗτοι γὰρ ὁ αἰρετικοὶ τὴ πα-
τριῶν διδασκαλίῳ καὶ τῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν φωνῶν καὶ τῶν πατέρων καὶ
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὀπλιζοῦσιν.
ἀλλ' ἄπο τῶν καρπῶν αὐτῶν, φησὶν ὁ
κύριος, ἴπην ὠσεαδε αὐτοῖς. ὁ δὲ οἰκα-
σι γὰρ τὰ φοῖς κεκοιμημένοι, οἱ ἐξωθεν
μὲν φαίνονται τοῖς ἀνθρώποις ὠραῖοι,
καθὼς καὶ οὗτοι ὁ χριστιανοκατήγοροι,
τοῖς πατριῶν δίδειν περκαλυπόμε-
νοι ρήμασιν ἔσπυεν δὲ γέμοισιν ὄσταν
ἔπίσης ἀκαταρσίας, νεκρῶν φημι ἔ-
ὀδαδῶτων δογματῶν. ἡμεῖς ὁ τῶν αὐτῶν
τὰ φων ἀνακαλύψαντες, εἰς φανερό-
σιν ποιησώμεθα τῶν πᾶσαν αὐτῶν ἀκα-
ταρσίαν ὅτι καὶ τὰς ἰδίας ἴπθυμίας
σφελδοσι τὰ ὑπὸ τῶν ἀγίων πατέρων
ἐκδοθέντα ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ.
καὶ φωνῶν μὲν τῆς αὐτῆς κέχρη-
ται, ἀλλὰ πανούργως παραλλάσσοντες
τῶν αὐτῶν ἐνοιῶν. ἀ γὰρ καὶ τῶν Α-
ρειανῶν αὐτοὶ ἀπεφώνησαν, οὗτοι εἰς
τῶν καὶ τῶν σεπῶν εἰκόνων σηλορη-
φίαν ἀντιπλάξαστο. ὁ γὰρ ἀοιδίμῳ
Γρηγόριος ὁ τῆς ἐκκλησίας Νυσασιῶν

triam sensim * induxit, persuas-
dens sophismatibus suis ad se spe-
ctantibus minime a creatura re-
cedere, sed hanc adorare, hanc-
que percolere, et Deum facturam
arbitrari Christi vocabulo nomi-
nandam.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Qui spiritualem expugnant
Ierusalem, id est, catholicam ec-
clesiam, his figurantur qui ter-
renam expugnauerunt Ierusalem.
Et festinant & ipsi patrio uti fer-
mone, quemadmodum quondam
Rhapsaces, qui Hebraea lingua
contra Israel utebatur. Isti enim
haeretici paternam doctrinam
& ecclesiasticam vocem contra
patres contraque catholicam ec-
clesiam armant. Sed a fructibus,
inquit Dominus, eorum cogno-
scetis eos. Comparati enim sunt
sepulcris dealbatis, quae foris
quidem parent hominibus spe-
ciosa: quemadmodum & isti
Christianorum calumniatores
patriis quasi cooperiti sermoni-
bus, intus autem pleni sunt offi-
bus & omni spurcitia, mortuis
videlicet foetidisque dogmati-
bus. Nos autem idem sepulcrum
reuelantes, in manifestationem
faciamus cunctam eorum im-
munditiam: quia secundum
propria desideria peruertunt
quae in ecclesia catholica sunt a
sanctis patribus edita. Et voci-
bus quidem eisdem vtuntur, sed
astute commutat sensus eorum.
Quae namque aduersus Arianos
ipsi profati sunt, isti contra ve-
nerabiles iconas stilo scripturae
mutato fatentur. Quod enim
memorabilis pater Gregorius
Nysaeorum praeful ecclesiae in

* Gr. redm-
xii,

4. Reg. 18.

Matth. 7.

Matth. 23.

† Paulo post principium.

* Gr. int. cur tali tempore nosse claruerit doctor.

* Gr. red-
xit,
* ex. est
creatura, &
secundum
proprium
naturam a-
liena est a
diuina sub-
stantia, ni-
hil de hoc
curarent;
sed nomen
Christi
creaturæ
imponen-
tes, hanc a-
dorarent,
huic deser-
uient, in ea
sp. sal. ha-
berent, &
ab ipsa præ-
stolarentur
iud.
* & omni-
no nactus
apostata
homines to-
tius eius ne-
quitia ca-
paces, Ariū
inquam, Ae-
tium, Eun-
Eud. & præ-
terea mul-
tos alios,
per ipsos
idololatria,
Gr. redu-
xit.

† epitaphii sermone, quem su-
per sancto Basilio, suo videlicet
carne ac spiritu fratre, scribens
aduersus Arianos dogmatizauit,
isti contra imagines assumpse-
runt: quod ex eadem præfatio-
ne ipsius periochæ videri pote-
rit, quæ ita se habet: Vtique nul-
lus ignorat * intentionem osten-
sionis, quæ tempore magistri
nostri effecta est. Quia enim ho-
minum vefania circa idola præ-
dicatione Christi extincta fue-
rat, & omnes erant in ruinis iam
& abolitione vanorum culturæ,
per totum pene orbem prædi-
catione pietatis exorta; is qui
tenebat humanæ deceptionis
principatum, vndique coercitus
Christi nomine ab orbe terra-
rum abactus est. Cum autem in
malitia sapiens malitiæ inuen-
tor existeret, non est fraudatus
malignis argumentis ad facien-
dum rursus per seductionem si-
bi humanitatem subiectam; sed
sub prætextu Christianitatis i-
dolorum culturam paulatim * in-
duxit, persuadens sophismati-
bus suis ad se respectum haben-
tibus, vt non recederent a crea-
tura, sed hanc adorarent & co-
lerent, Deumque facturam arbi-
trarentur, Filii nomine nuncu-
patam. At vero si ex non * ex-
tantibus vel a creatura, vel a di-
uina substantia in sua est aliena-
tus natura, nullus est huic ser-
mo reddendus, sed hi qui no-
men Christi creaturæ imposue-
runt, hanc adorent, huic deser-
uiant, in ea spem salutis habe-
ant, & ab ipsa præstolentur iu-
diciū. * nec non & apostata
qui cecidit, totam nequitiam
suam hominibus qui indigni
sunt, largiatur, Ario scilicet &

πρεσβυτερος εν τω εις (W) αγιον Βασιλιον
Επιταφια λογω, (W) αυτε σαρκι και
πνυματι αδελφον, οπη ρητην αυτοι
και τω εικονων εξελθοντο, ο πατηρ
και τω Αρειουων εδογμα πσεν. ως εξ αυτε
τε προσειμου της αυτης προλογου εξε-
σιν ιδειν, ηπς επι λεξεως εχ ουτως.
παντως ουδεις αγνοει (W) σκοπον της και
(W) χρονου της διδασκαλου ημης αι-
δειξεως. επειδη γδ η προε τα ειδωλα
τω αυθεσπον μια τα κηρυγματι τε
Χριστου καταβεβηθη, και παντα τα εν
ερεσιαις ηδη και αφανισμω τα τω
ματαιων σεβασματα, δια πσιου ρα-
δου της οικουμηνου της κηρυγματου της
δυσσεβειας φοιτησαντος, ωτε (W) επι-
κρατωτα της αυθεσπινου απιου α-
παντα γδεν εξειργαδα τω τε Χριστου
ονοματι της οικουμηνου εξελαωμε-
νον. σοφος μδ εις και κω αν ο της κα-
κιας διρετης εν ηπορησε πνηρας επι-
νοιας, ως παλιν υποχειρον ποιησαι δι
απατης εαυτου το αυθεσπον. Δλλ εν
προσηματι Χριστουισμου τω ειδω-
λα ζειαν και το λεληθου επανηρα,
* ποις ιδιοις σοφισμασι τδν προς αυτην
ορθουτα μη δοπισηται της κτισεως, Δλ-
λα ταυτην προσημαειν, και ταυτην
σεβεδαται, ε δον το ποιημα * σεβεδαται η
τε υδου κλησοσ ονομαζομενον. ει δε εν
μη οντων οδην η κτισις, και της θειας
ουσιας κατα τω ιδιου ηλλοτελωται
Φυσει, μηδενα ποιηδαται τουτου λογον.
Δλλα Χριστου ονομα επιδεντασ τη κτι-
σι, ταυτη προσημαειν, ταυτη λα-
τρεβειν, εν αυτη ταε ελπίδαε της σω-
τηριαε εχην, απρ αυτης αναμδρην τω
κριστου. και ολωσ εμπεσων ο δπισα-
της αυθεσποιε πασεν αυτε τω και κω
ικανουε χωρησαι, Αρειω τε λεγω, και
Αρειω,

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO CHRISTI 787-
* 16. 17. 18.

Αετία, Εύνομία, Εύδοξίω, και παρὸς
τούτοις, και πολλοῖς ἄλλοις, * δι' ὧν
ἐκλείπουσαν ἤδη τὴν εἰδωλολατρείαν
πάλιν, καθὼς εἴρηται, τῷ ὀνόματι τῆς
Χριστιανισμοῦ ἐπανήγαγε. και κατε-
κράτει τῆν αὐθεσῶπων ἠνόςος τῆν τῆ κή-
σι λατρῶδόντων παρὰ τῷ κήσαντα.
ὡς ἐ τῆ συμμαχία τῆν τότε βασιλέων
τῶ ἀπάτην κρατῶν εἶσαι, και πάσας
ταῖς ὑπερεχούσας δεχάς τῆς ποιούτης
ὑπερμαχάσαι νόσου. και πάντων μι-
κροῦ δὲν αὐθεσῶπων παρὸς τὸ ἴπικρα-
τωῦ μετατεθέντων, τότε παρὰ τῆς θεοῦ
ἀναδείκνυται ὀμέας Βασιλεῖ, κα-
θὰ τῆς Ηλίας ἴπικ τῆς Αχαβ. και τῆς
ἱεροσωμῆς ἠδη ἴπικ πνα πεπιωκῆας
ἀνπλαμβαρόμην, ὡσπερ πνα λυ-
χρον ἐκλειοιπότα τῆς πῆσεως λό-
γον διὰ τῆς ἐνοικουσίς αὐτῶ χεῖτος
ἀναλαμβάνει πάλιν ἐποίησε. σκοπήσω-
μην πάληδες, ὅπ πᾶσα ἡ ἐνοια ἔ πα-
ξὸς κατὰ τῆς Αρειομανιτῆς διποτείνε-
ται. λέγει τῆς ἀναδεδεῖχθαι τῆς ἄγιον
Βασιλεῖ ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις,
ἐν οἷς τῶ Αρειος, Εύνομιος, Εύδοξίος,
Μακεδόνιος, ἐ τῶ παρὸς αὐτῶν Ἀνό-
μοιοί τε και Ημιάρειοι, κήσιμα τῶ ἴδον
και λόγον τῆς παξὸς και θεὸν ἠμῶν λέ-
γοντες. ὡς θεὸς δὲ τῶ κησῶ λατρῶδόν-
τες, εἰδωλολάτραι δικαίως ὑπὸ αὐτῶ τε
και τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὀνομά-
ζονται. διότι, ὡ λατρῶδοισιν, ἐν μὴ
ὄντων εἰς τὸ εἶναι λέγουσι γεγονέναι,
καθὼς πᾶσα ἡ τῆς δημιουργημάτων
κῆσις. ταῖς τοίνυν σεπῆας εἰκόνας τῶ
Χριστιανοὶ οὔτε θεοῖς ὀνόμασαν, οὔ-
τε ὡς θεοῖς ἐλατρῶσαν, οὔτε ταῖς ἐλπί-
δας τῶ σωτηρίας αὐτῶν ἐν αὐταῖς ἔχον,
οὔτε παρὸς αὐτῶν ἐκδέχονται τῶ μέλ-
λουσαν κρίσιν, εἰ μὴ εἰς ἀνάμνησιν και

Concil. Tom. 19.

Actio & Eunomio & Eudoxio,
quin potius & multis aliis, per
quos idololatria quæ iam defe-
cerat, denuo, sicut dictum est,
nomine Christianitatis inducta
est. Et obtinuit homines lan-
guor, qui seruiuerunt creaturæ
potius quam creatori: ita ut &
auxilio illius temporis impera-
torum deceptio confortaretur,
& omnes excellentes principa-
tus pro eodem languore certa-
rent. * Tunc ex Deo demon-
stratur magnus Basilius, quem
admodum Elias sub Achab; qui
sacerdotio iam quodammodo
decidenti auxilium præbens,
veluti quamdam deficientem
lucernam verbum fidei per gra-
tiam quæ inhabitabat in eo, tur-
sus resplendescere fecit. Inten-
damus quod verum est, quia to-
tus huius patris sensus aduersus
Arii furia laborantes intendi-
tur. Dicit enim sanctum Basi-
lium illis temporibus demon-
stratum, quibus Arius, Euno-
mius, Eudoxius, Macedonius, &
qui circa illos, * dissimiles scili-
cet & Semiariani, creaturam Fil-
ium & Verbum Patris & Deum
nostrum fatebantur, tamquam
* Deo quidem, sed creato ser-
uientes. Vnde idolorum cul-
tores iuste tam ab ipso quam a
catholica ecclesia nominantur,
eo quod eum quem colunt, ex
non extantibus ut esset, fatean-
tur effectum, sicuti omnis eo-
rum quæ condita sunt, creatura.
Itaque sanctas imagines Chri-
stiani neque deos nominarunt,
neq; ut diis deseruierunt, neque
spem salutis suæ in eis aliquando
habuerunt, neque ab illis ex-
pectant futurum iudicium, nisi
ad recordationem & monimen-

* Gr. Cum ergo omnes propemodum homines ad partem quæ præualebat, transissent, tunc, &c. 3. Reg. 17. 18. 19.

* Anomei * Gr. tamquam Deo illi qui creatus erat, ser.

eas habentes, & amore circa illarum principalia flagrantes, has & amplexi sunt, & honoranter adorauerunt: non tamen diuinæ his seruitutis vel cultus officium impenderunt, (abesto calumnia) sed neq; aliis quibuslibet rebus. Ariani autem creaturæ connumerantes Dei Filium & Verbū, ab eo spem salutis suæ prædabant habere, & per eum futurum iudicium effici. Huius rei gratia egregius pater arguens illos ait: Hanc, id est, creaturam, adorare, huic seruitutem exhibere, in ea salutis spem habere, ab ipsa expectare iudicium. Ergo probantur veritatis adulteratores huius vocum nouitatis propugnatores, & secundum prophetam cautpones, miscentes vinum aquæ: & non solum hoc, sed & falsarii paternarum traditionū effecti sunt. Eodem quippe deifero patre dicente, * Dei uocatione nominatam, ipsi volentes in imaginalem formationem sensum transferre, pro Filii uocatione, Christi uocatione falso profati sunt. Manifestum est enim quod dicens, Filii uocatione nominatam, aduersus Arianos pronuntiauerit, in supernam & increatam diuinam generationem Filii blasphemantes. Propter quod & primores eiusdem hæreseos publicauit dicens, Ario uidelicet, Eunomio, Eudoxio, & Actio. Ipsi autem pro eo ut dicerent Filii, dicentes Christi, mutato sensu in uenerabilium imaginum formationem blasphemiam conati sunt vsurpare. Igitur & in hoc falsiloqui quidam & mendaces manifestantur, qui & inferunt quæ licita minime comprobantur.

Isai. 1.

* Gr. Filii

ὑπομνησιν, & πόσω διακειμένοι πρὸς τὰ αὐτῶν πρῶτον ἡμεῖς, & ἡσπασαίτο & ἡμῶν πρῶτον ἡμεῖς. οὐ μὲν δὲ ἐλάτρωσαν, ἢ τὸ θεῖον σέβας ταύτης ἀπένεμαν· ἀπαγε τῆς κατηγορίας· ἀλλ' οὐδὲ ἄλλοις ποί τ' ἐν τοῖς κήσμασιν ἠεθμηδύων. Αρειανοὶ δὲ τῆ κήσῃ συναεθμωῦντες ὅ τ' ἡσπασαίτο ὑὸν καὶ λόγον, παρ' αὐτῶν τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας αὐτῶν ἐδόξαζον ἔχον, καὶ πλὴν μέλλουσαν κρίσιν δι' αὐτῶν * γενησάται. τοῦτου ἕνεκεν & ὁ θεασάσιος πατήρ ἐλέγων αὐτῶν ἔφη· ταύτη πρῶτον πρῶτον ἡσπασαίτο, ἢ ἡσπασαίτο τῆ κήσῃ· ταύτη λατρεύειν, ἐν αὐτῇ τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχον, ὅτ' αὐτῆς ἀναμύθεν πλὴν κρίσιν· ἐκουῶν ἄποδύκνυται ὡς ἀχρεῖαται τῆς ἀληθείας οἱ ταύτης τῆς κενοφωνίας πρῶτον ἡμεῖς, καὶ ὅ τ' ἡσπασαίτο καὶ πρῶτον ἡμεῖς, ὅ τ' οἶνον ὕδατι. & οὐ μόνον ἔπο, ἀλλὰ & φασαίτο τῆ πατρικῶν ἐκδόσεων γενησάσι. ἡσπασαίτο αὐτῶν θεοφόρου πατρὸς εἰπόντος, τῆ ἡσπασαίτο κήσῃ ὀνομαζόμενον, αὐτοὶ δέλοντες εἰς πλὴν εἰκονικῶν ἐκτύπωσιν πλὴν ἑνοικῶν μετετρέχει, αὐτῆ, τῆ ἡσπασαίτο κήσῃ, τῆ ἡσπασαίτο κήσῃ ἐψευδηγόρησαν. πρῶτον ἡμεῖς, ἡσπασαίτο εἰρηκότος αὐτῶν, τῆ ἡσπασαίτο κήσῃ ὀνομαζόμενον, ὅ τ' κατὰ Αρειανῶν ἄποφασαίτο, ὡς εἰς πλὴν αὐτῶν & ἀκπασον θεῖον γήνησιν τῆ ἡσπασαίτο βλασφημιῶν. διὸ & ἡσπασαίτο ἡσπασαίτο τῆς αὐτῆς αἰρέσεως ἐσηλίτευσεν εἰπὼν, Αρειανῶν τε λέγω & Εὐνομίῶν, Εὐδοξίῶν & Ἀκτίῶν. αὐτοὶ δὲ αὐτῆ ἡσπασαίτο, Χρῆστον εἰπόντες, εἰς πλὴν ἡσπασαίτο εἰκονῶν ἐκτύπωσιν ἐπεβλήθησαν πλὴν βλασφημῶν πρῶτον ἡμεῖς. τοῖνυν & ἐν τούτῳ φασαίτο ἡσπασαίτο πρῶτον ἡμεῖς & ψευδολόγοι πεφασαίτο, καὶ ἐπάροισιν ἀ μὴ ἡσπασαίτο.

ANNO CHRISTI 737.

ANNO CHRISTI 787. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
 ανέγνω. legit.

Διό δὴ καὶ τῶν πάλαι ὁ τῆς σωτηρίας
 ἡμῶν ἀρχηγὸς ἔπειτα τῆς ἰουδαίας ἑστὸν
 ἑαυτῶν πανσόφοις μαθηταῖς ἔδωκεν
 τῆς παναγαθότητος πνεύματος δωράμει
 ὅτι ἐκμεμώσθη τῶν ποιούντων καὶ πάντες
 ἔλαμπέσαν, ὡς καὶ νῦν ἑστὸν αὐτῶν δε-
 ραφονταῖς, ἔτι δὲ τῶν ἀποστόλων ἐφαμίλλοις
 πρὸς ἡμῶν βασιλεῖς ἔξανεσησε, τῆς τῶν
 αὐτῶν πνεύματος σοφιδέντας δωράμει,
 πρὸς καταρτισμὸν μὲν ἡμῶν ἔτι διδα-
 σκαλῶν, καὶ αἰρέσειν δὲ δαμονικῶν
 ὀχρεσμάτων ἐπαρομύλων καὶ τῆς γνώ-
 σεως τοῦ θεοῦ, καὶ ἔλεγχον διαβολικῆς
 μεθοδείας ἔπλασεν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἔκουβουκλείσιος ανέγνω.

Τίς ἐλάλησεν ἀδικίαν ποιῶντι
 εἰς τὸ ὕψος ποτε; τίς αὖ γήνοιτο τῆς ἀ-
 σεβείας ταύτης χαλεπωτέρα; ὡς τῆς
 ἀναισχύντου ἔπονηρας βλασφημίας·
 ὡς τῆς κεκρυμμένου δόλου, καὶ τῆς ποι-
 κίλης ραδιουργίας· ὡς ἔτι αὐτῶν τῶν δια-
 βόλων τῶν μεθοδεῖαν διδάχθῆντες φθί-
 γονται, ὅτι πῶς σαφῶς καὶ τρανῶς
 ἡμᾶς πρὸς δόξαν τοῦ θεοῦ χρεωζωρο-
 σαν εἶαν καὶ ὄντων, δι' ἧς τὸ τῆς ταπει-
 νώσεως ὕψος τοῦ θεοῦ λόγου κατανοοῦ-
 μιν, καὶ πρὸς μνήμην τῆς ἐν σαρκὶ
 πολιτείας αὐτῶν, τῶν τε πατέρων αὐτῶν καὶ
 τῶν σωτηρίου θανάτου χρεωζωρο-
 μεθα, δαμονικὰ ὀχρεσμάτα ἐπι-
 ρόμια κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ
 διαβολικῶν μεθοδεῖαν καὶ πλάττω
 ἐδρασεύομεσαν ἄποκαλέσασθαι. ὄντως
 ἐνέτεινον τὸ πῶς αὐτῶν, πρὸς ἡμᾶς
 πικρὸν, τῶν καταποξέειδον ἐν ἄποκρύ-
 φοις ἀμωμῶν. εἰ γὰρ ὡς λόγους
 Concil. Tom. 19.

Propter quod quemadmodum
 olim Iesus salutis nostrae auctor
 & consummator sapientissimos
 discipulos sancti Spiritus in-
 duens virtute, pro imminutione
 talium, in omnem terram direxit:
 ita nunc famulos suos & aposto-
 lorum consimiles, fideles videlicet
 imperatores nostros erexit, eius-
 dem Spiritus sapientia praditos,
 & dignos virtute factos, ad per-
 fectionem scilicet & doctrinam no-
 stram, atque destructionem da-
 monicarum munitioinum extollen-
 tium se contra scientiam Dei, at-
 que redargutionem diabolice ar-
 gumentationis pariter & erroris.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Quis locutus est iniquitatem
 talem in excelsum aliquando?
 quae fiat hac impietate crude-
 lior? O irreuerentem & mali-
 gnam blasphemiam! o abscon-
 ditam fraudem, & variam falsi-
 tatem! ut ex ipsius diaboli argu-
 mentatione instructi effantur;
 quia visionem & vultum, quae
 clare nos & expresse ad gloriam
 Dei manu quodammodo du-
 cunt, & per quae humilitatis cel-
 situdinem Dei Verbi confide-
 ramus, & ad conuersationis eius
 quam in carne gessit, id est, pas-
 sionis & salutaris mortis eius
 memoriam trahimur, daemoni-
 cas munitiones extollentes se ad-
 uersus scientiam Dei, & diaboli-
 cam argumentationem & erro-
 rem ausi sunt nuncupare. Inten-
 derunt vere arcum suum rem a-
 marā, ut sagittent in occultis im-
 maculatum. Si enim confiteren-
 Iii ij

Psalms. 63.

tur, pro imminutione idolorum indutos virtute ex alto sanctos discipulos, adueniente super eos Spiritu sancto, fuisse missos, non vtique dicerent alios erectos, postquam obtinuit illorum traditio & doctrina annos circiter octingentos, & patres sancti hanc vt ancoram securam confirmauerunt & stabilierunt. Semel enim vniuersaliter erepti per Christum ab idolis, non ege- mus super idolis* conqueri: nisi forte præsumant dicere, mutationem factam in ecclesia, & leges alias & ordinationes traditas; inducentes nobis occasiones irrationabiles & negatione refertas. Hoc enim rumore fortes isti tumultuantes dicebant, sicut olim Iesus salutis nostræ auctor & consummator. Hinc

* Gr. reprehendi:

Hebr. 8.

accedit eis dicere: *Omne quod antiquatur & senescit, prope interitum sit*: & quia antiquata est apostolorum doctrina, nouam nos procuramus erigere: quia & Moyses & Aaron sacerdotes simili modo fuisse probantur. Sed quando gratia subintravit, Apostolus dixit alium surrexisse sacerdotem. Ergo & nunc debuerant dare maximam quamdam gratiam, apostolorum gratia superiorem (sic enim & dicunt) ad perfectionem quidem nostram & magisterium. Et cum episcopi essent qui talem Synodum adunauerunt, & perfectionem apostolicarum dispositionum haberent, & alios debuissent perficere, non ab aliis perfici. Nam magis renuerunt doctrinam magisterii ac traditionis sanctorum apostolorum & illustrium patrum nostrorum. Vnde consortes & par-

Ἰπὶ καταρέσει τῆς εἰδώλων ἑὸν ἐν - ANNO
 δυσαμύροις διώαμιν ἕξ ἕλοι ἀγίοις CHRIITI
 μαθηταί, ἐπελόντος αὐτοῖς τῶ ἀγίου 787.
 πνύματος, ἀπεσάλαται, ἐκ αὐ ἑσφοίς
 ἔλεγον ἀνίστασαι μετὰ τὸ κεκραπικέ-
 ναι πλὴ ἐκείνων ὡς δάδοσιν τε καὶ δι-
 δασκαλίαν χρονοῖς ὡσεὶ ὀκτακοσίαις,
 καὶ πατῆρας ἀγίοις πάντων ὡς ἀγκυ-
 ραν ἀσφαλῆ κρατυῶν τε καὶ βεβαῶ-
 σαι. ἀπᾶξ γὰρ κατόλου λυτρωθέντες
 παρὰ Χριστοῦ ἐκ τῆς εἰδώλων, οὐ
 χροῖον ἔχοντες ὡς τῆς εἰδώλων ἐγ-
 καλεῖσθαι· εἰ μὴ που πολήσωσι λέ-
 γαν, μεταπίνοιον γερῆσθαι ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ, ἕ δεσμοῖς ἑσφοίς ἕ ταῖς πα-
 ραδεδόται, ὡς δόφροντες ἡμῖν προ-
 φάσις λόγου καὶ δροήσεως μεσας.
 ποδο γὰρ ἐδρῆλῆσαν ὁ ἡμῶν εἰ-
 πόντες, κατὸς πάλαι ὁ τῆς σωτηρίας
 ἡμῶν δροήσας ἕ τελειότης Ἰησοῦς. ἐν-
 τεόθεν περέπεται αὐτοῖς λέγαν· πᾶν
 παλαιούμνον ἕ κροῖον ἐχρὸς ἀφα-
 νισμοῦ· ἕ ὅπ πεπαλαιώται ἡ τῆς δό-
 σῶλων διδασκαλία, νέαν ἡμεῖς προαι-
 ρούμεθα ἕξανασῆσαι· ὅπ καὶ Μωσῆς ἕ
 Ααρον ἱερεῖς· ἀλλ' ὅπ ἡ χροῖς ἀντι-
 σῆλθεν, ὁ δόφρολος λέγαν ἑσφον ἀνίστα-
 σθαι ἱερέα. ἐκοῦν καὶ νῦν ὡφείλον
 δοῦναι μερίσιν πνᾶ χροῖον ἕσφον πλὴ
 τῆς ἀγίων δόφρολων· οὕτω γὰρ ἕ λέ-
 γοισι· ὡς καταρῆσιμόν μὲν ἡμῶν ἕ
 διδασκαλίαν, ἕ Ἰπῆσοποι ὄντες οἱ τῆς
 ποιότης σωόδου, πάντως πλὴ τελειό-
 τητα τῆς δόφρολικῶν διατάξεων ἕσφον-
 τες, ἕ ἄλλοις ὡφείλον καταρῆσιν, οὐ-
 χᾶ ἕσφον ἄλλων καταρῆσθαι· ὡς μάλ-
 λον ἀπηνύαντο μαθητεῖα τῆς διδα-
 σκαλίας καὶ παραδσεως τῆς ἀγίων
 δόφρολων, καὶ τῆς κλειῶν ἡμῶν πα-
 τῆρον· ὅθεν ἀμέτροι ἀπεδείχθησαν

ANNO
CHRISTI
787.

τῆς τούτων διδασκαλικῆς παιδείσεως,
ὡς μὴ σοιχοῦντες τῇ αὐτῶν παραδ-
δοξῇ. καὶ ὑποφαινεται αὐτοῖς ὁ ψαλ-
μωδὸς Δαβὶδ λέγων· Ἐξολοθρεύσθ
κύριε πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια,
γλώσσαν μεγαλορρήμονα. εἰπάτω δὲ
ἡμῖν ψάλλον ὁ αὐτὸς Δαβὶδ ἑλλητικῶς,
καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ· τῆ ἐχθροδ' ἔξέ-
λιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πό-
λεις καθεῖλες. πότε ἔξέλιπον τῆ ἐχθροδ'
αἱ ῥομφαῖαι καὶ αἱ πόλεις, ἢτοι τὰ
ὄχυράματα αὐτῶν; οὐχὶ ἐπὶ τῆς τῆ
Χειροδ' ἐνανθευθῆσεως; ὡς οὐ καὶ
γέγραπται, ὅτι τῆς ἰχυρῶν μελεῖται
σκόλα. μὴ ἐπὶ τῆ ψευδοσυλλόγου καὶ
τῆς συμμορίας αὐτῶν γέγραπται, ὅτι
τῆ ἐχθροδ' ἔξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς
τέλος; καὶ ἐὰν εἰς τέλος, ἔ παντὶ πα-
σιν ἔξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι τῆ ἐχθροδ',
καὶ τῆς ἀσεβείας αἱ πόλεις καθερέθη-
σαν, πῶς ταῦτα πάλιν ἀνοικοδομεῖ-
σθαι καὶ ἀναθεοδοῦσαι πεφλυαρῆκα-
σιν; ἢ αὐτοῖς ἐπιγράψωσι πλὴν αὐ-
τῆ κατάρσειν, καὶ τῆ ἀνθευθῆσεως
γῆραι πλὴν ἔξ αὐτῶν ὑπολύτρωσιν;
συμκρινόντες τὸ μέγα τῆς σωτηρίας
ἡμῶν μυστήριον, πλὴν οἰκονομίαν Χει-
ροδ' τῆ ἐπὶ πάντων θεοδ', τῆ ὄντως ὀ-
λοθρηθῆναι εἰς εὐδ' αἰῶνας τῆς αἰῶ-
νων. ἀμὲν. εἴτα ταῖς κολακείαις πρὸς
εὐδ' κρατουῦντας χεῖρῶν, οὕτως
Φασίν.

ticipes nullatenus ostensi sunt
horum eruditionis & doctri-
nae, eo quod non consenserunt
traditioni eorum. & imprecatur
eis psalmista Dauid dicens:
Disperdat Dominus uniuersa la- *Psalm. 11.*
bia dolosa, & linguam magni-
loquam. Dicat & nobis psal-
lens veraciter ipse Dauid, &
nos vna cum ipso: *Inimici de-* *Psalm. 9.*
fecerunt framea in finem, & ci-
uitates eorum destruxisti. Quan-
do defecerunt inimici framea,
& ciuitates, id est, munitiones
eius? nonne in Christi huma-
natione? de quo scriptum est,
quia *fortium diuidet spolia.* An *1/a. 53.*
super pseudosyllogo & factio-
ne ipsorum scriptum est, quia
inimici defecerunt framea in
finem? Et si in finem & per
omnia defecerunt framea ini-
mici, impietatisque ciuitates
destructae sunt, quomodo haec
iterum reaedificata & renouata
esse garriunt, vt sibi met ad-
scribant destructionem eorum,
& redemptionem humani ge-
neris quae ex illis effecta est? De-
rogantes magno salutis nostrae
mysterio & dispensationi Chri-
sti, qui est super omnia bene-
dictus Deus in saecula saeculo-
rum. Amen. Deinde adula-
tionibus ad imperatores vsq;, ita
aiunt.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Οἱ τῷ θελόντι αὐτοῖς δάει ζήλω
κινούμενοι, πλὴν τῆς πῶν ἐκκλησίαν τῆ
τῆς δαμόνων ληζυμῶν ἀπάτη ὀρεῖν
μὴ ἀνεχόμενοι.

*Qui diuino zelo, qui illis inest,
moti, fidelium ecclesiam damo-
num subreptam seductione vide-
re non patientes.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
legit.

Hæc dicentes, neque cogno-
uerunt repromissiones quas ca-
tholica ecclesia suscepit a Chri-
sto qui eam fundauit, neque
per redemptionem quæ est in
Iesu Christo Domino nostro
confitentur saluari genus hu-
manum. Quos enim Christus
proprio mercatus est sanguine,
iterum diabolo vendunt. Quos
propria morte viuificauit, ipsi
toxico labiorum suorum mor-
tificant, & in laqueum inferni
demergunt. Audiant cantica
canticorum aperte ad ecclesiam
ex persona Christi cantantia:
Tota * bona es proxima mea,
tota bona es, & macula non est
in te. Ecce iam audierunt to-
tam eam bonam esse & proxi-
mam Christi, ac ab omni ma-
cula liberam; ad quam & per
Isaiam affatur: *In manu mea
depinxi muros tuos, & in con-
spectu meo es semper.* Et quomo-
do quæ has repromissiones ac-
cepit, subripitur a dæmonum
aduersa virtute? & maxime vbi
Christus est caput secundum
diuinum Apostolum, quis est
qui hanc possit in prædâ ar-
ripere? Ipse exhibuit eam sibi
non habentem maculam aut ru-
gam, & quomodo rursus coin-
quinatur? O * reprehensionem
istam! Certum est enim quod
negationem dispensationis eius
sequestret opinio hæc. Sed fe-
stinauerunt ecclesiam spernere:
idcirco spernet illos Dominus,
& erunt apud omnes qui in ea
nati sunt, reprobati & anathe-
matizati. mansit enim inexpu-
gnabilis & * incorruptibilis &

* pulera
Cant. 4.

Isa. 49.

Ephes. 5.

* Gr. opi-
nionem

* Gr. incon-
cussa

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
καὶ κουλουκλείου ἀνέγνω.

ANNO
CHRISTI
787.

Ταῦτα λέγοντες, οὔτε ἐγνώσαν τὰς
ἐπαγγελίας, αἷς ἡ καθολικὴ ἐκκλησία
πρὸς τὸ αὐτὴν δεμελιώσαντος Χριστοῦ
ἔλαβεν, οὔτε διὰ τὸ δοπολυτρώσεως τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῶ κρείω ἡμῶν ὁμοιο-
γροδοσι σωθῆναι τὸ ἀνθρώπινον γένος. αἷς
τῷ Χριστῷ τῶ ἰδίῳ αἵματι ἔξανήσαντο,
πάλιν τῶ διαβόλῳ πωροδοκοῦσιν· αἷς
τῶ ἰδίῳ θανάτῳ ἐξωσπίησεν, αὐτοὶ τῶ
δηλητηρίῳ τῷ αὐτῶν χηλείῳ θανα-
ποδοσι, καὶ εἰς πέταυρον ἄβδου καταβί-
βαλοῦσιν. ἀκουσάτωσαν τῷ ἀσμάτῳ
διαρρήδων ἀδόντων πρὸς τὴν ἐκκλη-
σίαν αἷς ἐκ πρῶτον Χριστοῦ· ὅλη
καλὴ εἶπλησιον μου, ὅλη καλὴ, ἔμω-
μος ἐκ ἐστίν ἐν σοί. ἡδὴ ἤκουσαν ὅλιον
αὐτῶν καλῶ τῷ καὶ πλησιον Χριστοῦ καὶ
μῶμου παντὸς ἀπὸ ἀλλήλων. πρὸς τὸ
καὶ διὰ Ησαίου φησὶ γέται· ὅτι τῆς
χρῆσ μου ἐξωχράφησά σου τὰ πείρη,
καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διὰ παντός. καὶ πῶς
ἡ πάντας τὰς ἐπαγγελίας λαβοδοσε λη-
ξεται ὑπὸ τῆς τῷ δαμμόνων ἀντικει-
μῆρης διωδάμεως; καὶ ἐντα Χριστῷ ὅτι
καφαλή καὶ τῷ θεῖον λόγῳ, πῆς ὁ
παντῶν διωδάμῳ εἰς πρῶτον μὴ
λαβεῖν; αὐτὸς παρέσθην αὐτῶν ἐαυ-
τῶ μὴ ἔχουσαν ἀσπιδον ἢ ῥυτίδα, καὶ
πῶς πάλιν μολυῶεται; φησὶ τῆς ὑπο-
λήψεως παντῆς. πρὸς δὴλον τῷ, ὅτι ἀρ-
νησις τῆς αὐτῆς οἰκονομίας μεσολαβεί-
πῶν ὑπονοῖαν παντῶν. ἀλλ' ἐσπευ-
σαν ἔξουθενώσαι τὴν ἐκκλησίαν· διὰ
ποδοτο ἔξουθενώσαι αὐτῶν κύριον, καὶ
ἔσονται πρὸς πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ γνη-
θεῖσαν ἔξουθενώμενοι καὶ ἀναπεδεμα-
πομενοι. ἐμεινε γὰρ ἀλήθης ἔ ἀρραγῆς

ANNO CHRISTI 787.

Ἐ ἀσάλυτος. τῆς δὲ κολακείας πλη-
ροῦσαντες τὸ σῶμα, ἔπι πλὴν διήγησαν
τῆς παρ' αὐτοῖς παραχθέντων ὧ λό-
γον ποιούτων σεμνωόρδοι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Πᾶσαν πλὴν ἱερατικῶν σωκεαλέ-
σαντο τῆς θεοφιλῶν ἐπισκόπων ὁμή-
γειν, ὅπως σωδοκῶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ
ἡγομένη, γραφικῶς τε συζητήσαν ποιη-
σαμένη περὶ τῆς ἀπατηλῆς τῆς ὁμοιω-
μάτων χρωματουργίας, τῆς καταστώ-
σης ἐκ τῆς ὑψηλῆς ἔως περὶ τοῦ
λατρείας εἰς πλὴν χαμηλῆς καὶ ὑλι-
κῶς κτισματολατρείας τῆς ἀνθρώ-
πων νοῦ, θεοκινήτως ἐκφώνησε τὸ αὐ-
τῆ δοκῶν· εἰδότες τὸ γεγραμμένον ἐν
πρωφῆταις· ὅτι γαίλη ἱερέων φυλά-
ξεται γνώσιν, ἔνομον ἐκζητήσοισιν ἐκ
σώματος ἀπάν, ὅτι ἀγγελοι κυρίου
παντοκράτορος εἰσίν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ἀμνημονήσαντες πλὴν ἔθεο λόγου
ἐκ παρ' αὐτοῦ ἡγήσαν, ἔπειτα τὸ μέ-
γα ἔσωθελον μυστήριον, ὅτι αὐτὸς
σαρκὶ ἐπιδημήσας ἡμῖν ἐχάριστο,
ῥυσάμενος ἡμᾶς ἐκ τῆς τῆς εἰδώλων
πλάνης, ἔτι τῆς πύτων μαριώδους θρη-
σκείας αὐτοῖ τε πάντων πλὴν σωθελαν
σφετεροσάμενοι, δόξαν ἑαυτοῖς βουλό-
μενοι περὶ εἶναι, ἀδόξως παρὰ τὴν καθε-
λικῆς ἐκκλησίας θριαμβύοντες. οἷς
εἰκότως προσφθέγγεται Χριστὸς ὁ θεὸς
ἡμῶν διὰ τῆς πρωφῆτου· Ὁ ἱερεῖς ἠδέ-
τισαν νόμον μου, καὶ ἐβεβήλωσαν τὰ
ἅγια μου. ἀναμέσον ἁγίου ἔβεβήλου
οὐ διεσφάλω, ἔ ἀναμέσον καταρῶν ἔ
ἀναρῶν οὐ διεσφάλω. αὐτοὶ γὰρ τὰς εἰκόνας τῆς κυρίου καὶ τῆς ἁγίων αὐτῶν

immobilis. Porro adulationibus
replentes os, ad narrationem a
se gestorum sermonem faciunt
gloriantes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Omne sacratum conuocauerunt
Deo amabilium episcoporum col-
legium, ut synodice in id ipsum ef-
fectum, et scripturarum quastio-
nem faciens de seductoria simili-
tudinum colorum operatione, quae
auellit ex summa et Deo decibili
latria ad humilem et materialem
creatura latriam hominis sensum,
Deo mouente pronuntiet quid sibi
fuerit visum: scientes quod scri-
ptum est in prophetis: Quia labia* Malach. 2.
*facerdotum custodient scien-
tiam, et legem exquirent ex ore
ipsorum, quia angeli Domini
omnipotentis sunt.*

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Immemores Dei Verbi nati-
uitatis ex virgine, huiusque ma-
gni & salutaris mysterii quod
ipse in carne veniens nobis do-
nauit, eruens nos ab idolorum
errore, ac horum insana super-
stitione: ipsique hanc salutem
vsurpantes, gloriamque sibi cu-
mulare volentes, inglorii a ca-
tholica ecclesia praedicantur.
Quibus aperte affatur Chri-
stus Deus noster per prophe-
tam dicens: *Sacerdotes spreue-* Ezech. 22.
*runt legem, et coinquinauerunt
sancta mea. Inter sanctum et
pollutum non distinxerunt, et in-
ter mundum et immundum non
distinxerunt. Ipsi enim iconas
Domini & sanctorum eius a dae-*

moniorum icona non distinxerunt, eas similiter idola nominantes, & calumniose accusantes ecclesiam, quam acquisiuit proprio sanguine Christus Deus noster; seductoriamque colorum operationem euangelii enarrationem susurrando fatentes, quam venerabilem & sanctam fideles dicunt & nominant; non profecto aspicientes ad id quod videtur, sed ad ea quæ in ipso signantur. Audientes enim auribus, gloria tibi domine, proclamant: & videntes oculis, eamdem utriusque deferunt gloriæ actionem. In memoriam quippe venimus conuersationis eius, qua cum hominibus conuersatus est. Quidquid enim narratio in scriptis insinuat, id ipsum & pictura denūtiat. Qualia vero impudenter iactanterque verbosa fauce garrierunt, inspiciamus. Quæ auellit ex summa & Deo decibili latria ad humilem ac materialem creaturæ latriam. O vefaniam, linguam ut gladium acutā & mendacio infectam habentium, immaculatam fidem Christianorū in imaginum æstimantium commutari culturam; quique contumeliose profantur, humilem ac materialē creaturæ latriam hanc appellantes. Nullus Christianorum hominum qui sub cælo sunt, imaginī cultum seruitutis exhibuit: pagana est enim ista fabulatio, & dæmonum adiuuentio, atque opus actionis fatanicæ. Perit hoc Christi aduentu. Seruitus nunc in spiritu & veritate est: diuersa autem quæ Deo exhibetur, ad memoriam videlicet eius & sanctorū ipsius, habet ecclesia reposita: ex qui-

Ιωαν. 4.

οὐ δέεσθαι, τῆ τῆ δαμόνων εἰκόνι αὐ-
ταὶ παραπλησίως εἰδωλα ὀνομάσαν-
τες, & κατηροικῶς συκοφαντήσαντες
τὴν ἐκκλησίαν, καὶ περιεποίησατο
Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν τῶν ἰδῶν αἵματι.
ἀπατλήν δὲ χρωματουργίαν τὴν τῆ
διαγγελίου διήγησιν ἐθύλλησεν, καὶ
σεπλήν καὶ ἀγίαν ὁ πιστὸν λέγουσι τε
καὶ ὀνομάζουσιν, ἐκ δότοβλέποντες εἰς
τὸ ὀρθόμυρον, ἀλλ' εἰς τὰ ἐν αἰσθῶ ἐνοση-
μαγόμενα. ἀκούοντες γὰρ τοῖς ὠσὶ, δό-
ξα σοὶ κύριε προσφθεῖρονται· καὶ ὀ-
ρθῶντες τοῖς ὀμμασι, πάντως τὴν αὐ-
τῶν ἀναπέμποισι δόξολογίαν. εἰς γὰρ
μνήμην ἐρχόμεθα τῆς ἐν ἀνθρώποις
αὐτῶ ἀναστροφῆς. εἶπε γὰρ ἡ δόξησις ἐ-
χράφως ἡμῖν δηλοῖ, ποδο καὶ ἡ ἀνα-
λωρεφῆσις. οἷα δὲ ἀναδῶν ἐδλα-
ρονικῶς πεφλυσαφῆκασι, οἰοπήσω-
μῶν. τῆς κατασώσεως ἐκ τῆς ὑψηλῆς
καὶ θεῶν προεπούσης λατρείας εἰς τὴν
χρηματῶν καὶ ὑλικῶν κπσμαπολα-
τρείαν. ὡς τὴν ἀπλησίαν, τὴν γλῶσ-
σαν αἰς μάχαρον ὄξῆαν ἔχοντες καὶ
πεδημένῳ τῶ ψεύδι, τὴν ἀμώμη-
τον πίστιν ἡμῶν τῆν Χριστιανῶν εἰς τὴν
τῆν εἰκόνων νομίμοισι μετὰ λατρείας
βασιμότητα· καὶ ὑβριστικῶς προσ-
φθεῖρονται, χρηματῶν ἐ ὑλικῶν
κπσμαπολατρείαν ταύτῃ δόξα-
λουῶτες. οὐδεὶς γὰρ ὑπὸ τῶ οὐρανοῦ
Χριστιανῶν ἀνθρώπων εἰκόνι ἐλάτρω-
σεν. ἐλλεικὸν γὰρ τὸ μύθευμα, δα-
μόνων ἐφάρημα, πρῶτως σατανι-
κῆς τὸ ἐργαίρημα. δότοβλεπὲ ποδο τῆ
ἐ Χριστοῦ δόξησις. λατρεία νῦν ἐν
πνῶματι καὶ ἀληθείᾳ ὅτι· διαφρε-
δὲ τῶ θεῶ ἀναπεδημένα πρὸς μνή-
μην αὐτῶ τε καὶ τῆν ἀγίαν αὐτῶ ἐξ ἡ
ἐκκλησία ἐναποκαίμενα, ὅς ὦν ὅτι
καὶ

ANNO
CHRISTI
797.

ANNO CHRISTI 787.

καὶ ἡ τῆς εἰκόνων ποίησις. αὐτοὶ δὲ ἐαυ-
τῶν ἐλέγχουσιν εἰπόντες· ἐκφωνήσῃ
κατὰ τὸ αὐτῆ ὁδοιῶν. λέληθεν αὐτῶν
τὸ γεγραμμένον παρὰ τῆ κυριακοῦ
συναγῆς· ὁ λαλῶν ἀφ' ἑαυτοῦ, πῶς ἴδιαν
δόξα ἔχει. πῶς αὐτοὶ μαρτυροῦ-
σιν ἀφ' ἑαυτῶν φησὶν ἔχειν, καὶ οὐκ ἀφ'
τῆ πνεύματος. πῶς ἀρετὰ πῶς αὐτοῦ-
σεν; εἰ μὴ πῶς ἔστι τῆ πνεύματος.
εἴτα ἔλασσαν ἡμεῖς, ἐκ ἐκ κείων, ὅλ-
λα τῆ ἑαυτῶν γλώσση, οὕτως φασίν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
Νεοκαισαρείας ἀνέγνω.

Καὶ δὴ ταυτῶ συναθροισθεῖσα ἡ καθ'
ἡμῶν ἐκκλησία, ἡς ὄριθμον πλη-
ροῦτον τετρακόντι τετρακόντα ὄκτω,
ταῖς συνοδικαῖς ἐπιπέροι θεσμοθεσίας,
ἀσφαλίως δεχόμεθα καὶ ἀνακηρύττο-
μεν τὰ δόγματα καὶ ταῖς ἀρετὰς,
αἵ αὐτὰ βεβαίως ἔσονται, ἀσφαλίως
κρατεῖν ἡμῶν τε δεσποσύνησιν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Πολύανδρον ἔχοντες πῶ ὁμήγεον
ἐναβρωῶνται τῶ πληθὺ ἔλασσαν ἡμεῖς.
ὁ λαλῶν ἡμεῖς κατὰ τῆς ἐκκλη-
σίας πεφλυαρῆσαν ἀτυρομοιωῦτες,
ἀ μὴ θεμῶ ἀδελφῶν εἰς τὸ ἕλκος λαλή-
σαντες· καὶ κατὰ τῆς Ἑβραίων λαόν
κῆρῆσιν, ὅτι χυδαῖοι ἔχοντο. ἀλλ' ἐκ
ἀδελφῶν ἐν αὐτοῖς ὁ κῆρῆσιν. διαπῆ;
ὅτι τῆς ἐκκλησίας ἐαυτῶν ὄξωθῆσαν-
τες ἐπληθύνθησαν ἐν τῆ ἐρήμῳ, ἐν ἀύ-
δρῳ, ὅτι ἀφραίνοντα καρδίας ἀν-
δρῶν πνεύματος οἶνον μὴ ἔχοντες.
αὐτοὶ δὲ τὰ αὐτὰ πῶ τῆ αὐτῶν φη-
σὶν, λόγῳ μὴ ἔλασσαν ἡμεῖς ταῖς
συνοδικαῖς ἀκολουθεῖν θεσμοθεσίας,
Concil. Tom. 19.

bus etiam imaginum est factu-
ra. Ipsi præterea sese arguunt
dicentes: Pronuntiet quod sibi
fuerit visum. Latuit eos quod
ab ore dominico scriptum est:
Qui loquitur a semetipso, pro-
priam gloriam querit. Igitur ipsi
testantur se a semetipsis affari,
& non a Spiritu sancto. Quis,
putas, hæc audiat? nisi forte qui
non fuerit Spiritus. Deinde glo-
riantes, non in Domino, sed in
lingua sua, sic aiunt.

Ioan. 7.

GREGORIVS EPISCOPVS
Neocæsariæ legit.

*Et ecce nunc congregata sacra
Synodus, cuius numerum im-
plemus trecenti triginta octo, sy-
nodicas sequentes legistationes,
amplectentes suscipimus et præ-
dicamus dogmata seu traditio-
nes, quas ipse roborantes, secure
nos tenere sanxerunt.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Populosum habentes Con-
cilium, iactant de multitudine
gloriâtes. Turbas quippe contra
ecclesiam congregantes garric-
runt, os non habens ostium ape-
rientes, quod licitum non est,
iniquitatem in excelsum locuti
sunt; & secundum Hebræum
populum creuerunt, & vilif-
imi facti sunt. Sed non be-
neplacuit in eis Domino. Qua-
re? quoniam ab ecclesia sese pel-
lentes, errauerunt in eremo, in
inaquoso, vinum spirituale,
quod latificat corda hominum,
non habentes. Rursus autem ea-
dem de * semetipsis asseuerant,
*Gr. iisdem
K k k

Exod. 1.
iuxta 79.

Psalms. 103.

*Gr. iisdem

factis autem negant, & dinumerant vniuersales Synodos, dicentes.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

* Gr. Primo quidem loco sancta

* Secundum quidem primum sermonem sancta & vniuersalis ac magna Synodus, qua apud Nicaeam celebrata est sub sancta memoria Constantino Magno imperatore; qua impiissimum Arium a sacerdotali deposuit dignitate, eo quod diceret creaturam increatum Filium Dei, qui consubstantialis Patri & Spiritui sancto, & per omnia vnus glorie ac vnus est honoris: qua &

* Gr. dicta a Deo
* Gr. Deinde centum

electum salubris fidei nostre protulit symbolum. * Sicque demum centum quinquaginta sanctorum patrum qui conuenerunt in hac regia vrbe sub maiore Theodosio imperatore: qua Macedonium Pneumatomachum damnauit, tamquam in sanctissimum Spiritum blasphemantem, & non esse homousion Patri & Filio impie dogmatizantem: ipsum quoque salutaris fidei nostre symbolum latius expressit, Deum etiam & sanctum omnipotentem Spiritum firmans.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Has sanctas vniuersales duas Synodos etiam impius recepit Nestorius, & qui partis eius erant heretici. Ita & horum factiosæ cohortis Synodus has recipiens, aliam hæresim introduxit, a qua qui intendunt ei, Christianorum calumniatores nominati sunt a sancta Dei catholica ecclesia, in nullo ab infensatis

πίσι δὲ ἔργοις ὄρνυται, καὶ ἀπειθῶσιν τὰς οἰκουµενικὰς συνόδους, λέγοντες.

ANNO CHRISTI 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Κατὰ μὲν πρῶτον λόγον ἡ ἀγία & οἰκουµενικὴ ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθεῖσα μεγάλη συνόδος ἐπὶ ἡμῶν ἁγίοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως ἡπὲς διωκεῖται τὸν Ἀρειὸν τῆς ἱερατικῆς καθεύειν ἀξίας, διὰ τὸ λέγειν κήρυμα τῆς ἀκρίτου υἱὸν τοῦ θεοῦ, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ & τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ πάντα ὁμοόμοιον καὶ ὁμοίωμα ἢ καὶ τὸ θεὸν ἑκτον τῆς σωτηρίας ἡμῶν πίστεως ὁμοφώνησε σύμβολον. εἰδὲ οὕτως ἡ τῆς ἐκείνου πενήτηντα ἁγίων πατέρων τῶν σωελεδόντων ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι πόλει ἐπὶ Θεοδοσίου βασιλέως τοῦ μεγάλου ἡπὲς Μακεδόνιου τῆς Γενθιματομάχου κατέκρινον, ὡς εἰς τὸ πανάριον καὶ ἀκρίτον βλασφημώτα πνεῦμα, καὶ μὴ εἶναι αὐτὸ ὁμοούσιον τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ ἀσεβῶς δογματίζοντα αὐτὸ τε τῆς σωτηρίας ἡμῶν πίστεως σύμβολον πλατυτέρας ἰτραύσε, θεὸν καὶ τὸ ἅγιον καὶ παντοδύναμον πνεῦμα κωλύσασα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ταύτας τὰς ἀγίας οἰκουµενικὰς δύο συνόδους καὶ Νεστόριος ὁ διωκεῖς ἐδέξατο, καὶ οἱ αὐτῶν αἱρετικοὶ οὕτως καὶ ἡ τῆς τούτων ὀχλαγωγίας συνόδου ταύτης δεχομένη, ἐπέσαν αἱρεσιν ὁμοφώνησιν, ἀφ' ἧς αὐτῆς ὁμοφώνησιν χριστιανοκατήγοροι ὀνομασθήσαν παρὰ τῆς ἀγίας τῆς θεοῦ καθολικῆς ἐκκλησίας, κατ' οὐδὲν διαφέρειν

ANNO CHRISTI 787.

τες αἰοήτων ἡλίου ὁφόντων
ἡσπέρ γλυῶντα, ἔπερὸς ἀλλήλοις φα-
σκόντων· τῆ λαμπερότητι τῆ ἡλίου ὁ
ἀσέρες κεκρυμμένοι εἰσι, ἔ ἡμέρα ὄβρι
καὶ οὐχὶ νύξ· τὰ περὶ τῆς ἑδιδλα
ἄρηλογία συλλογισάμενοι πρᾶμνου-
σιν, εἴτα ἔπιφέρουσι.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Μετὰ ταύτας ἡ τῆς διακοσίων ἀ-
γίων πατέρων ἐν Εφῆσαι τῷ περὶ τὸν
σωελεθόδοσα ἔπι Θεοδοσίου τῆ νέου,
ἡ τῆς ἰουδαίου φρονα καὶ ἀνὴρ πολυ-
πρῶ Νεστόριον κενόδοξα, διὰ τὸ δο-
ξάζειν αὐτὸν Χριστὸν ἰδικῶς ὡς ἐκ τοῦ
λόγον, ἔ Χριστὸν ἑῆρον ὡς ἐκ γυναι-
κός, ἀνὰ μέρος καὶ ἰδικῶς πέντα ὡς
θεὸν λόγον, ἔ ἀνὰ μέρος ὡς ἀνὴρ πο-
νο δὴ ἐπεδθεν ἰσοστάσις ἔπι τῆς ἐνός
Χριστοῦ δογματίζοντα, ἔ ἄρνούμενον
τὴ καθ' ἰσοστάσις ἐνωσιν· καθ' ἡ
οὐχ ὡς ἑῆρος ἑτέρου συμπροσκυψί-
ται, ἀλλ' εἰς νοεῖται ἰσοστάσις ἑός
μονογενῆς, μᾶτ' ὡς ὡς ἑῆρος ἡμῶ-
μετὰ τῆς ἰδίας σαρκός.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ταύτῃ ἔ Εὐτυχῆς καὶ Διοσκορος,
καὶ ὁ σὺ αὐτοῖς συζητητοὶ ἐδέξαν-
το· ἀλλ' αἰρετικοὶ μειδνήσαν, ἑῆραν
αἰρεσιν εἰσαγαγόντες· ἐκοῦ τούτοις
σωαεληθηθῆσαντα ἔ αὐτοῖ, ὡς νεω-
ῆροποιὸν κενόδοξίαν παρεσενέγκαν-
τες ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. καὶ οἶα
παῖδες τὰ παρὰ τῆς ἰδίων πατέρων
περὶ θεοῦ λέγοντά τε καὶ γινόμενα
χλωαστικῶς ἀλλήλοις δηροῦμενοι, οὐ-
τως καὶ οὗτοι τὰ πρὸ πάντων ἄριθ-
Concil. Tom. 19.

viris discrepantes, qui solem vi-
dentes esse super terram, dicunt
adinuicem : Præ claritate solis
stellæ absconfa sunt, & dies est,
& non est nox : manifestissima
& certissima otioso sermone ra-
tiocinantes * deliberant, ita sub-
dentes.

* Gr. con-
cludunt,

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Post has ducentorum sancto-
rum patrum apud Ephesum prius
conueniens sub iuniori Theodosio
imperatore, qua Iudaorum sen-
sum habentem, & hominem co-
lentem, Nestorium condemnauit :
quoniam predicabat Christum
seorsum ex Deo Verbum, &
Christum alterum qui esset ex
muliere; partim priuatimque po-
nens Deum Verbum, & partim
hominem: duas hinc substantias
in vno Christo dogmatizans, &
negans unitatem qua per sub-
stantiam facta est: secundum
quam non quasi alter cum altero
coadoratur, sed vnus intelligitur
Christus Iesus Filius unigenitus,
vna adoratione honorandus cum
propria carne.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Hæc & Eutyches, & Diof-
corus, atque qui confusionem
duarum in Christo naturarum
prædicant, admiserunt. Sed hæ-
retici permanferunt aliam hære-
sim inferentes. Ergo his con-
numerabuntur & ipsi, tamquam
versutam vocum nouitatem in
catholicâ ecclesiâ inferentes.
Et veluti pueri, qui ea quæ a pa-
tribus suis euidenter dicta & fa-
cta, illusorie adinuicem enarrât;
ita & isti quæ ab omnibus ma-
Kkk ij

* more do-
ctorum

nifeste sciuntur, * docte opinan-
tur proferre, tradereque scriptu-
ræ. sed ridendi omnibus facti
sunt. Et rursus vana confabula-
tione vtentes dicunt.

GREGORIUS EPISCOPVS
legit.

Deinde Calchedone magna &
opinatissima Synodus, quæ sub
Marciano Deo amabili principe
concurrit, quæque Dioscorum &
infelicem Euiychem anathemati-
zauit, prædicantes non in dua-
bus naturis post summam Dei
Verbi unitatem, quæ in subsi-
stentia facta est, eundem & unum
Christum & Dominum cum car-
ne subsistere; sed ex duabus na-
turis vnitionem factam, & v-
nam mixtam & confusam effe-
ctam. Præterea & quæ Constanti-
nopoli conuenit centum sexaginta
quinque sanctorum patrum sub
Iustiniano diuæ recordationis: quæ
anathematizauit Origenem, qui
& Adamantius dictus est, Eua-
grium, Didymum, cum paganis
conscriptis eorum; atque Theodo-
rum Mopsuestenum, & Diodo-
rum præceptorem Nestorii, Seue-
rum, Petrum, Zooram, cum im-
piis dogmatibus eorum; & * fa-
ctam Iba epistolam, quæ scribitur
ad Marim Persam: sanctæ &
magnæ quartæ Synodi pia corro-
borans dogmata.

* Gr. dictum

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Has sanctas & vniuersales
Synodos, & præcedentes eas,
susceperunt Sergius Constan-
tinopolitanus, Cyrus Alexan-
drinus, Honorius Romanus,

το Σέργιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως, Κύριος Ἀλεξανδρείας, Ονώριος Ρώμης,

λαὸς γνωσκόμῃρα, διδασκτικῶς οἰονται
προφέρειν καὶ γραφῆ παραδιδῶναι.
ἀλλὰ καταγέλαστοι τοῖς πᾶσι γέρονται.
καὶ αὐτῆς τῆ ἐαυτῶν κενουμῆτι γλω-
μῆροι λέγουσιν.

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶτα ἡ ἐν Καλχηδόνι μεγάλη καὶ
σεβαστὸς συνόδος, ἡ ἐπὶ Μαρκετοῦ
& Θεοφίλου βασιλέως συνδραμοῦσα
ἡ πρὸς Διόσκορον καὶ τὸν δυσυχῆ Εὐτυχῆ
ἀνεδεμάτισε, δογματίζοντας μὴ ἐν δυ-
οῖ φύσεσι μετὰ πλὴν ἀκραν καθ' ἑκα-
στασιν τῶν Θεῶν λόγῳ ἕνωσιν εἶναι τὸ
αὐτὴν καὶ ἕνα Χρῆστον ἐκ κύριον μετὰ
τῆς σαρκὸς, ἀλλ' ἐκ δύο μὲν γρηγο-
ρητικῶν φύσεων πλὴν ἕνωσιν, μίαν δὲ διπο-
τελεδιδῶν πεφυρμῆν τε ἐκ συγκε-
χυμῆν. πρὸς γὰρ ταύταις ἡ ἐν Κων-
σταντινουπόλει συνελθοῦσα τῆς ἐκα-
τὴν ἐξήκοντα πέντε ἀγίων πατέρων ἐπὶ
Ιουστίνου τοῦ τῆς θείας ληξείας ἡ πρὸς
ἀνεδεμάτισεν Οὐερζύλου τὸν Ἀδα-
μαντιον, Εὐάγριον, Δίδυμον, καὶ τῆς
ἐλλωρικῶν αὐτῶν συγγραμμάτων,
Θεόδωρον τὸν Μοψουεστίας, & Θεο-
δώρον τὸν καθηγητικῶν Νεσορείου, Σε-
βήρον, Πέτρον, Ζωορδῶν, καὶ τῆς ἀσε-
βῶν αὐτῶν δογμάτων, καὶ πλὴν λεγόμε-
νῳ Ιβὰ ἐπιστολῆν γραφείσαν πρὸς
Μαρίῳ τὸν Πέρσιῳ· τὰ τῆς ἀγίας ἐκ
μεγάλης πειρήτης συνόδου ὡσεὶ
ἐπικυρόσασα δογματῆρα.

* dictum

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ταύταις τὰς ἀγίας καὶ οἰκουμένη-
καὶ συνόδοις ἐκ τῶν πρὸ αὐτῶν ἐδέξαντο

ANNO
 CHRISTI
 787.

Εὐὸι ᾠελὸι αὐτῶν Μονοθελητῶν λεγόμε-
 νοι· ἄλλ' ὡς αἰρέτικοι ἀναθεματίζονται
 παρὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ὡς
 κενὰ διὰ τῆς αὐτῶν αἰρέσεως λευυζί-
 σαντες ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ. οὕτως καὶ
 οὔτοι ταύτας τὰς ἀγίας συνόδους δε-
 ζάμενοι, ἀλλ' οὐὐ διὰ τὴν ἑαυτῶν αἰ-
 ρεσιν ἐκβέβλωται τῆς καθολικῆς ἐκ-
 κλησίας· ἐμάτατος αὐτοῖς ὁ ᾠελὸι πύ-
 του λόγος· ἔδεγος, ἔ οὐδὲ ὑποκρίσεως
 ἀξίος, ὅπ' ἐν παρορησειᾳ τῶν ἀγίων
 συνόδων, ταύτας ἀπὸ κεινται ἔ ἐναν-
 ποιῶται. ἔ ἐὶ μὲν ἀγνωσία ποδο πε-
 ποιήκασιν, ἀνηθείας ἔ ἀμαθείας ἀνίμε-
 ζον· ἐὶ δὲ ἐν γνώσει, ἀσεβείας ἔ πάσης
 ἄλλοκότου σπειδήσεως. ἢ ᾠ δειξῶσιν
 ἡμῖν συνόδον ἀπὸ κει μὲν τῶν συνόδων, ἐὶ
 μήπου ἐκ τῶν ἄλλοτελειῶν ὄντων τῆς κα-
 θολικῆς ἐκκλησίας ἔ ἀναθεμαπεν-
 των, ὡς καὶ ἡ αὐτῶν ἢ τῶν ἀγίας ἔ ἐγ-
 κρίτους ἀκολουθήσει, καὶ ἀπὸ ἑάσων
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἔ οὔτοι δέξονται. ἔ ἐὶ
 μὲν δέξονται τὰς σεπίας εἰκόνας, τῇ
 καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἔπονται, ὡς παρὰ
 τῶν ἀγίων ἐξ οἰκουμηνικῶν συνόδων
 δεδεγμένας. ἐὶ δὲ μὴ ἔπονται τῇ κα-
 θολικῇ ἐκκλησίᾳ, οὐδὲὶς αὐτῶν ἀκού-
 σῃ μὴ ἀκολουθούτων τῇ θεοπρεπεί
 παραδόσει ταύτης.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Ὡσαύτως ἔ ἐν χρόνοις Κωνσταντι-
 νου τῆς βίσεβοῖς βασιλέως ἐν ταύτῃ τῇ
 θεοφυλάκτῳ πόλει ἐκατὸν ἐβδομήκον-
 τα ἀγίων πατέρων ἢ τῆς ἀνέθεματίσε ἔ
 ἐκκήρυκτον ἐποίησε Θεόδωρον (Ϟ) τῆς
 Φαρανῶν, Κόρυ (Ϟ) Ἄλεξάνδρειας,
 Ονώριον Ρώμης, Σέργιον (Ϟ) Παύλον,
 Πύρρον καὶ Πέτρον (Ϟ) ἐν ταύτῃ προε-

& qui circa ipsos sunt vnam vo-
 luntatem in Christo condicen-
 tes. Sed vt hæretici anathematiz-
 antur a catholica ecclesia, per
 hæresim suam vana loquentes.
 Sic & isti licet & has sanctas Sy-
 nodos admittant, propter hære-
 sim tamen suam abiiciuntur a
 catholica ecclesia: & vanus illis
 est super hoc sermo, & otiosus,
 ac nulla responsione condignus;
 quoniam in appellatione san-
 ctarum Synodorum, his reful-
 tant & aduersantur. Et si qui-
 dem ignorantia hoc fecerunt,
 amentia est & indisciplinatione
 plenum: quod si scienter, impie-
 tate & omni absurda conscien-
 tia. Aut enim ostendant nobis
 Synodum aduersantē Synodo,
 nisi forte ex illis quæ alienatæ
 sunt a catholica ecclesia, & ana-
 thematizatæ, quemadmodū &
 eorum: aut probabiles sequan-
 tur, & sanctas; & quæ dimise-
 runt in ecclesia, & isti suscipiāt.
 Et si quidem susceperint vene-
 rabiles iconas, catholicam eccle-
 siam sectantur, vt pote a san-
 ctis sex vniuersalibus susceptas
 Synodis. Si vero non sectantur
 catholicam ecclesiam, nemo il-
 los audiet non sequentes Deo
 decibilem traditionem huius.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Similiter et ea que tempori-
 bus Constantini pii principis in
 hac a Deo conseruanda vrbe cen-
 tum septuaginta sanctorum pa-
 trum conuenit; que anathema-
 tizauit et abiectum fecit Theodo-
 rum Pharanitanum, Cyrum A-
 lexandrinum, Honorium Roma-
 num, Sergium, Paulum, Pyr-
 rhum et Petrum, qui hic presules

extiterunt ; Macariumque Antiochenum , & Stephanum discipulum eius : eo quod dicerent unam voluntatem & operationem in duabus unius Christi Dei nostri naturis .

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit .

His ratiunculis nullus est refutationis sermo necessarius , eo quod sint hæc superius confutata . Sophismate autem profano sanctas Synodos iterum in medium afferunt , ita dicentes .

GREGORIVS EPISCOPVS
legit .

Ipsæ igitur sanctæ & uniuersales sex Synodi pie ac Deo placibiliter dogmata immaculatæ Christianorum fidei exponentes , & traditis diuinitus euangelis imbuta, unam subsistentiam in duabus naturis & voluntatibus & operationibus in vno Christo Domino nostro & Deo tradiderunt ; & unius eiusdemque miracula & passionem existere docuerunt .

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit .

O elationem & sensum arrogantissimum ! Quasi imperitam & diuinorum dogmatum ignaram ecclesiam docere nituntur ; cui nimirum testimonium perhibetur , quod omni sapientia plena sit : quemadmodum magna voce spiritus exclamauit diuinus Apostolus , qui hanc sacramentis imbuit , dicens de illa : *Vt innotescat principatibus & potestatibus per ecclesiam multiformis sapientia Dei .* Non igitur recte iudicauerunt ,

Ephes. 3.

δρῶσαντας, Μακρίων τε Αντιοχείας, καὶ Στέφανον τὸ αὐτῶν μαθητῶν, διὰ τὸ λέγειν αὐτῶν μίαν θελήσιν & ἐνεργίαν ἐπὶ τοῦ δύο τῶ ἐνός Χριστοῦ τῶ θεοῦ ἡμῶν φύσεων.

ANNO
CHRISTI
787.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω .

Τούτοις τοῖς λογισμοῖς οὐδεὶς λόγος ἀνασκηθῆς, διὰ τὸ ἀνωτέρω ταῦτα ἀνεσκηθῆσαι. σοφισμὰ δὲ κερδήλωτας ἀγίας συνόδους πάλιν εἰς μέσον ἀγορίσιν, οὕτως λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω .

Αὐτὰ πίνω αἱ ἅγια καὶ οἰκουμένη καὶ ἐξ συνόδου διεσέως τε & διαρέσως τὰ δόγματα τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνωμῆτου τοῦ Χριστιανῶν πίστεως ἐκδημένα, ἐκ τοῦ θεοπαράδοτων διαγγελίων μνηθεῖσαι, μίαν ὑπόστασιν ἐν δύο φύσεσι καὶ θελήμασι καὶ ἐνεργείαις ἐπὶ τοῦ ἐνός Χριστοῦ, κελίου δὲ ἡμῶν καὶ θεοῦ, παραδεδώκασι, & ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ τὰ τε δυνάμει καὶ τὰ πνεύματι ὑπαρχῶν ἐδίδαξαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω .

Ὡς τῆς οἰήσεως καὶ τῆς ἀλαστονικοῦ φρονήματος. ὡς ἀμαθῆ ἡ ἐκκλησία, καὶ μηδέπω θεῶν δόγματων ἐν γνώσει οὖσαν, διδάσκειν πειρῶνται ἡμεῖς μὲν πύρηται πάσης σοφίας ἀνάπλευς οὖσα, καθὼς τῆ μεγαλοφονία τῆ πνέματος ἐμμοῶ ὁ ταύτης μυσταγωγὸς θεῶς διπλοσολος, φάσκων περὶ αὐτῆς ἵνα γνωρεθῆ τῆς δεχῆς & τῆς ὀξιοτάτης διὰ τῆς ἐκκλησίας ἢ πολυποίκιλος σοφία τῆ θεοῦ. οὐ πίνω ὁρθῶς κεκρίκασιν,

ANNO CHRISTI 787.

ἀλλὰ ἐξ ἰδίου ἐπισημασθεὶς τὰ μὴ ζητού-
 ῦμα εἰς μέσον ἀγνοήσας, ὡς ἔφ' ἀκωρη-
 ἀσφαλῆ ἢ καθολικῆ ἐκκλησίᾳ ταῦτα
 τὰ δόγματα ἐπέδεδξατο ἐσφραγι-
 σε, ἐπὶ διδασκαλίας τούτων ἀνευθεῶς
 ἔχῃ. ἀλλὰ καὶ μὲν τῶν θεῶν αὐτῶν δο-
 γμάτων ἐπὶ σεπτικῆς εἰκόνος ἐδέξατο,
 καὶ σεβασμοῦ πρὸς ἐπιμνήσας ταύτας
 πατέρες ἡμῶν ἠξίωσαν, ἐπέσηλοζα-
 φησαν ταύτας ἐν τοῖς σεπτικοῖς ναοῖς τοῖς
 ἑσφραγισμένοις δόγμασι· ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ
 τόπῳ τῶν θεῶν διέσηλοζαφησαν, ἐπιμ-
 νήσας ἡσάσαντο. αὐτοὶ δὲ πᾶσαν πλὴν
 αὐτῶν θεῶν ὁμῆσαν ὑπερανάθεθη-
 κέναι τετολμήκασιν, ἐπὶ θεῶν αὐτῶν
 ἔξ ἐναντίας τούτων τεδείκασιν, τραχη-
 λιάσαντες καὶ πατέρας τῶν ψεύδους
 διάβολον. ἐπὶ ἀγία ἐχέσαν ἐνυ-
 βείσαν, ἐπιμνήσας ἐπέπεμψαν. ὡς τῆς
 ἐπισημασθεῶς ὡς τῆς πολυμῆρας ἀπο-
 νοίας. οὐδένα αὐτῶν ἐφρόνημα, καὶ
 φείσεται τῶν λαῶν αὐτῶν κύριος ἐκ τῆς
 φθοροποιῶς ταύτης αὐτῶν κακίας· καὶ
 ἡγοῦτο πάντας τῆς καθολικῆς κατὰ κοινῶ-
 σεῖν ἐκκλησίᾳ, διπλοδέχεται πᾶσας τὰς
 διαβελικὰς ἀναλογαφίσεις, ἐπὶ τῶν
 μάρτυρικῶν ἀθλῶν τὰς ἐπισημασθεῶς, ἐ-
 πὶ πᾶσι ἀσάξεται, κατὰ τὴν δεξιάν ἢ
 ἀγία τῶν θεῶν ἐκκλησίᾳ παρέλαβεν.
 ἐπὶ δὲ τῶν αὐτῶν ἐχόντων τεχνασμάτων
 οὐποσὶ λησθῶντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Α μὲν πολλῆς ἐπισημασθεῶς ἐπισημασθεῶς
 σκέψας ἐπισημασθεῶς τῆς ἐπισημασθεῶς
 γίου πνεύματος ἐπισημασθεῶς, καὶ ἐπισημασθεῶς
 γόντες, ἀπορρομῆς αὐτῶν καὶ κείρον δό-
 γμα τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἢτοι εἰς τὴν
 καὶ Χριστὸν οἰκονομῶν πλὴν ἀδύμτον
 τῶν λογισμῶν τεχνῶν βλασφημῶν

sed nimis periculose quæ non
 quærentur in mediū deducen-
 tes. Vt enim ancoram certam
 catholica ecclesia hæc dogmata
 & recepit & signavit, atque ho-
 rum magisterio opus non habet.
 Verum cum diuinis dogmati-
 bus eorum etiam venerabiles
 imagines receperunt, & cultu
 quodam & honore patres no-
 stri dignas iudicauerunt, & pi-
 ctas crexerunt eas in venerabili-
 bus templis quæ ab eis ædificata
 sunt: sed & in omni congruo lo-
 co depinxerunt, & has amplexi
 sunt. Ipsi autem omnem diui-
 nam cateruam eorum transcen-
 dere præsumperunt, & aduer-
 sus hos sedem suam locauerunt,
 superbientes secundum patrem
 mendacii, id est, diabolum: &
 sancta coinquinauerunt, iniu-
 riisque affecerunt, atque igni
 mandauerunt. O * argumen-
 tum, o audacem dementiam!
 Recedat sensus eorum, & parcat
 populo suo Dominus ab hac
 corruptrice malitia eorum: fiat-
 que vt * omnes qui catholicam
 sectantur ecclesiam, recipiant
 euangelicas picturas, & marty-
 ricorum certaminum formatio-
 nes; & has amplectantur, quem-
 admodum antiquitus sancta Dei
 ecclesia suscepit. Adhuc autem
 sua continuantes artificia taliter
 maledicunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Quæcum multo studio et tracta-
 tu et nos aspiratione sancti Spi-
 ritus examinantes et cognoscen-
 tes, inuenimus in ipsum opportu-
 nissimum salutis nostre dogma, id
 est, in dispensationem Christi, illicitam
 pictorum artem blasphemantem

* facinus
 * Gr. omnes
 cath. se-
 ctentur

tem, & subuertentem easdem sanctas & vniuersales sex Synodos diuinitus collectas & inspiratas.

σαν, καὶ διατρέπουσαν μὲν τὰς αὐτὰς ἀγίας καὶ οἰκουμηνικὰς ἐξ θεοσυλλεκτοῦ σωόδοις.

ANNO CHRISTI 787.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ διέγνω.

Est studium & tractatus etiam in malo, quemadmodum studebat & tractabat cum Achitophel contra patrem suum Abesalom; sic & ipsi contra sanctos patres: & vt videbatur Achab ex diuina inspiratione pseudopphetarum dicta suscipere: sed & iste fraudatus est spe. Ait autem Prouerbiator: Sunt viae quae videntur viro rectae esse, nouissima tamen earum mergunt in profundum inferni. Talia & isti passi sunt: quippe qui passione homini placita superati, ex proprio ventre profati, putantes quidem vias suas rectas, in laqueum autem inferni obediētes sibi demergunt. Quomodo enim in ipsum opportunissimum, vt aiunt, dispensationis Christi mysterium imaginum factio a pictore facta ore blasphemo refertur? vel quomodo iterum sanctas sex vniuersales Synodos pictorum ars spernit, & praeter voluntatem earum in ecclesiis sunt imagines positae, cum iidem ipsi diuini patres nostri didascalice ac voluntarie expressius explanantes salutis nostrae mysterium, in venerabilibus templis figurauerint, arte pictorum vsi, & non vt isti fatentur? Quis sacratissimorum patrum nostrorum in ipsum opportunissimum dogma salutis nostrae, id est in Christi dispensationem, illicitam pronuntiauit pictorum artem?

Εστὶν ἑπιμέλεια & διάσκεψις ἑπι κακῶν γινομένη, καθὼς ἐπεμελεῖτο καὶ διεσέπτετο μὲν Ἐ. Α. ἁγιοφελ καὶ ἑ. ἰδίου πατρὸς ὁ Αβισσαλαὼμ, οἷα & αὐτοὶ καὶ ἑ. ἁγίων πατέρων. & ὡς ἐδόκει τῷ Αχαβ ἐν θείας ἑπιπνοίας τὰς δια τῶν ψευδοπροφητῶν προφρήσεις δεχόμενος. ἄλλα & οὗτος ἐβλάβη τῆς ἐπιδοδος. ἔφη δὲ καὶ ὁ προφηταίας εἰς ὁδοὶ δοκῶσαι ἀδύρῳ ὄρεσαι ἔ. τὰ μὲν περὶ τὰ δὲ ταῖα αὐτῶν κατὰ γοισιν εἰς πυθμένα ἀδου. τοιαῦτα καὶ οὗτοι πεπόνθαν, ἀπε τῶν πατέρων ἁγίων παρεσκευασίας ἡπιημένοι, & ἐν τῆς ἰδίας κοιλίας φεβημένοι, δοκῶντες τὰς ὁδοὶ αὐτῶν ὄρεσαι ἔ. αἱ εἰς πέταρον ἀδου εἰς πεδούροις αὐτοῖς κατὰ γοισι. πῶς γὰρ εἰς αὐτὸ καίριον, ὡς φασί, τῆς οἰκονομίας ἔ. Χριστοδυστήριον ἡ ἁγίων εἰκόνων ποίησις ὡς τῶν ζωγράφων γινομένη βλασφημῶς φέρεται; ἢ πῶς πάλιν τὰς ἀγίας ἐξ οἰκουμηνικὰς σωόδοις ἡ τῶν ζωγράφων τέχνη ἀδύρῳ, & ὡς τῶν γωμίω αὐτῶν ἐν τῆς ἐκκλησίας αἱ εἰκόνες ἀπέπθαν, ὁπόταν αὐτοὶ ἐκείνοι θεοὶ πατέρες ἡμῶν διδασκαλικῶς & ἐδουσίως τρανοῦντες τὸ τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας μυστήριον, ἐν τοῖς σεπτοῖς ναοῖς ἀειτύπωσαν τῆς ζωγράφων τέχνης χρωμάτων, & οὐχ ὡς οὗτοι φασί; πῶς ἡ θείων πατέρων ἡμῶν εἰς αὐτὸ καίριον δόγμα τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἡ γωμῶ εἰς τὴν καὶ Χριστοδυστήριον, ἀδύρῳ ἀπεφύλατο τὴν τῶν ζωγράφων τέχνην; ὁ γὰρ

2. Reg. 15. 16. & 17.

Prov. 14.

* Gr. hominibus placendi

ANNO
 CHRISTI
 707.

ὁ γὰρ τις ἀποδέχεται, ποδο ψέραν
 ἐκ ἀέχεται. ποιγαροῦ ληροδύν γι-
 νώσοισιν, ἀλλ' ἐκ ἀποδὲν ἔνεν τὰ λη-
 ροδούμματα. ὡς εἰκοιεν, ὑπέλαβον,
 ὅτι οὐδεὶς αὐτῶν γινώσεται δολουώτας
 λόγον τῆς ἀληθείας. πᾶσαι μὲν οὖν
 αἱ βελήασοι τέχναι τῆς σκοποδ τῆς ἐν-
 πολῶν τῆς θεοδ ἐκκλίνοσαι, ἀποκέρυ-
 κτοί εἰσιν. αἱ δὲ μὴ οὕτως ἔχουσαι,
 ἀλλ' εἰς τὸ βίον ἡμῶν χρησιμεύουσαι, οὐ-
 δαμῶς τὸ ἀπερπεῖς ἔχουσαι, οὐδὲ ἀπὸ
 τῆς ἀγίων πατέρων ἡμῶν διεπιύθη-
 σαν ἢ ἀπεβλήθησαν. καὶ τῶν ζωγρα-
 φικῶν τέχνων, εἰ μὲν εἰς ὅσον ἀγρο-
 πητῶν τῶν χρησιμῶν πρὸς, ἀποπῆυσός
 ὅστι καὶ ἐπιβλαβῆς. οἷον ἐὰν ζωγρα-
 φῆται πρὸς γήματα πορνικὰ καὶ θεά-
 ματα, λυγισματὰ τε ὀργιστικὰ, καὶ
 ἱπποδρομιῶν θεῶν καὶ ἐπὶ ἔσπον τού-
 τοις ἀφραπλήσιον ὑπὸ τῆς τέχνης γήμοι-
 το, ἀγροῦν τὸ ἐπιπῆδευμα. εἰ δὲ ἐναρέ-
 των ἀνδρῶν βίους καὶ μὲν πνευτικῶν ἀ-
 θλων διηγήσεις, καὶ τὰ τούτων ἔσημη-
 νικὰ παθήματα, καὶ τῆς τῆς μεγάλου
 θεοδ καὶ σωτῆρος ἡμῶν οικονομίας τὸ μυσ-
 σῆρον γράφειν ἐδέλωμεν, πτωκῶν
 τατῆ τῆς ζωγράφων χρωδμοι τέχνη,
 διελκοόμεθα λίαν ὀρθῶς ἐργαζόμενοι.
 καὶ γὰρ καὶ σαυρὸν ζωγράφου αἰα-
 τυπῶν, καὶ οὐδεὶς τῆς ἀφρονοῦτων
 γραφέντα σαυρὸν ἀποβάλλεται,
 οὐδὲ θεῶν ποδοτὸν γυμνοῖ χέειτο,
 καὶ ζωγράφου αὐτὸν ἐχρωματοῦρ-
 γησε. τούμπαλιν ἐπὶ τῆς βιβλίων
 ὁμοίως ὑποληπτόν. εἰ μὲν γὰρ ἀγροῦ
 διηγήματα ἐν βιβλίοις πρὸς διαγράφει,
 ἀγροῦ καὶ ἀποβλήτα, καὶ Χριστιανικῆς
 ἀκοῆς ἀλλότεια. εἰ δὲ γὰρ θεοπνεύσει
 ματὰ τε ἐπιπῆδευματα ὀδηροῦντα πρὸς
 ἀσέβειαν, ἀξιοπαύνητα ἐκ ἀποδεκτὰ,

Concil. Tom. 19.

Quod enim quis suscipit, id vi-
 tuperare non patitur. Igitur de-
 sipere sciunt, sed non demon-
 strare illa in quæ desipiunt. Ut
 enim apparet, arbitrati sunt,
 quod nemo agnoscat verbum
 eos veritatis fraudare. Omnes
 quidem manuales artes quæ a
 consilio mandatorum Dei de-
 clinant, abiiciendæ sunt: quæ
 vero ita se non habent, sed ad
 vitam nostram non inutiles esse
 probantur, nihil indecens ha-
 bent, neque has sancti patres nos-
 tri respuerunt vel abiecerunt.
 Porro si picturæ arte in effigiem
 turpitudinis quis usus fuerit, re-
 spuenda & noxia est: ut puta si
 pinxerit quis figuras meretricu-
 lares, siue spectacula, infractus-
 que saltatorios, & circorum vi-
 siones; & quidquid aliud his
 simile ab arte fuerit factum,
 * turpis est adinuentio. At ve-
 ro si industriorum virorum vi-
 tas & martyricorum certami-
 num relationes, & horum nar-
 randas passiones, & magni Dei
 & saluatoris nostri Iesu Christi
 dispensationis mysterium pin-
 gere voluerimus, tum pictorum
 vñ artificio, inueniemur valde
 recte operantes. Etenim pictor
 crucem format, & nullus eorum
 qui bene sapiunt, depictam cru-
 cem eiicit, neque diuina eum de-
 nudat gratia: licet pictor eam
 coloribus operatus extiterit.
 Rursusque super libris similiter
 accipiendum est. Nam si tur-
 pes quidem narrationes quis in
 libris depinxerit, turpes sunt &
 reiiciendi, atque ab auditu Chri-
 stiano alienandi: si vero diuini-
 tus inspirata verba seu narratio-
 nes ducentes ad pietatem, lau-
 dandum est & admittendum,

* turpe e-
 xercitium.

ANNO CHRISTI 787.

& ecclesia dignissimum iudicandum. Idiplum etiam super icona Domini nostri Iesu Christi ac sanctorum eius, ut prædiximus, existimare necessarium. Nam & si citharam vel tibias quis operatus fuerit, turpis est operatio: si autem quid sacrorum vasorum, acceptabile: & nullus eorum qui bene sapiunt, arti derogat, si in his quæ huius sunt vitæ necessaria, vtile quid effecerit. Considerare enim oportet intentionem & modum, per quem * perfectio artium fit: & si quidem ad pietatem spectat, acceptabile: si vero ad quamlibet turpitudinem, odibile & abiectum est. Porro accusationi insistentes deinceps aiunt.

* opus

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

* Stablientem autem

* Statuerunt autem Nestorium parientem in filiorum dualitatem eum qui propter nos homo factus est, unum Filium & Verbum Dei.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Iuan. 1.

Iterum, sicut prædiximus, tantum pronuntiant, & non ostendunt. Quomodo sistit Nestorium, qui pingit imaginem Christi? Nestorius duos filios introducit, vnum Verbum Patris, alterum eum qui est ex virgine. Veri autem Christiani vnum eundemque confitentur Filium & Christum & Dominum: & pingentes iconam secundum id quod Verbum caro factum est & habitavit in nobis, id est, homo perfectus, valde recte & pie faciūt. Circumscriptus est enim Deus Verbum carne, ad nos profectum, non tamen

Ἐ τῆς τῆς θεοῦ ἐκκλησίας ἐπάξια. ἡ αὐτὴ καὶ Ἰησοῦ τῆς εἰκότος τῆς κυρίου ἡ μὲν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔστι ἀγάλιον αὐτῶν, ὡς φθάσαντες εἶπομεν, ἐννοεῖν ἀναγκαῖον. ἐπεὶ ἔκαστάν ἡ αὐτοῖς πρὸς ἐργασίῳ μὲν, αἰσθρόν τὸ αὐτῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἰ δὲ πρὸς ἱερῶν σκευῶν, ἄποδοκτον· ἔστι οὐδεὶς τῶν αὐτῶν φρονουμένων πρὸς τὴν καλῶς, ἀλλ' εἰς τὰ ἔβίου τύπου ἀναγκαῖα χρῆσιμόν π κατασκευάσει. διανοεῖται γὰρ χρῆσιμὸν καὶ ἄποδοκτον, δι' οὗ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν πραγμάτων γίνεται. Ἐ εἰ μὲν πρὸς βίβλιασαν, δεκτόν· εἰ δὲ πρὸς ἀγαθότητά πνα, εὐρητόν καὶ ἐκβεβλημένον. τῆ δὲ κατηγορία πρὸς αὐτοὺς μὲν ἔστι ἐξ ἧς φασίν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Συνοίσωσαν δὲ Νεστόριον διὰ διαροῦντα εἰς ἡμῶν διὰ δὲ ἡμῶν ἐνανθεσπῆσαντα ἕνα ἡὸν καὶ λόγον τῆς θεοῦ.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Πάλιν, καθὼς φθάσαντες εἶπομεν, μόνον ἀποφαινόμεθα, καὶ ἐκ ἀποδεικνύοισι. πῶς γὰρ συνοίσω Νεστόριον ὁ ἀναλωγρηφῶν εἰκόνα τῆς Χριστοῦ; ὁ Νεστόριον δύο ἡὸς εἰσάγει, ἕνα τὸν λόγον τῆς πατρὸς, ἔστι τὸν ἐκ τῆς πατρὸς γενόμενον. ὁ δὲ ἄλλοι τῶν Χριστιανῶν ἕνα καὶ αὐτὸν ὁμοουσιώσαν ἡὸν καὶ Χριστὸν καὶ κύριον, ἔστι ἀναλωγρηφουῦντες εἰκόνα καθὼς ὁ λόγος σαρκὶ ἐγένετο καὶ ἐσπελώσεν ἐν ἡμῖν, ἡρώω ἀνθρώπος τέλει, λίαν ὀρθῶς πισοῦσι. πρὸς τὴν ἀφῆ γὰρ ὁ θεὸς λόγος σαρκὶ εἰς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὐ μὲν δὲ πρὸς

ANNO
 CHRISTI
 787.

θεότητα αὐτῶν διενόηθη πρὸς ἀναζωγρα-
 φῆσαι. θεὸν γὰρ, φησὶν, οὐδεὶς ἑώρα-
 κε πώποτε. ἀπεξείραθη γὰρ καὶ ἀό-
 ρατος καὶ ἀκατάληπτος, ἀλλὰ πε-
 ραπτός κατὰ τὴν ἀνθρώπινην. ἐκ
 δύο γὰρ φύσεων ἴσμεν τὸν Χριστόν, ἃ
 ἐν δύο φύσεσιν ἀδιαίρετως, ἡ ἴσως θεία
 καὶ ἀνθρώπινη. ἡ μία οὐκ ἀπεξείρα-
 πτος, ἃ ἡ μία περὶ ζωγραμμμένη ἐν τῷ
 ἐνὶ Χριστῷ θεωρεῖται. καὶ ἡ εἰκὼν οὐ
 κατὰ τὴν οὐσίαν τῷ ὑποκείμενῳ ἴσ-
 κεν, ἢ μόνον κατὰ τὸ ὄνομα ἃ κατὰ τὴν
 εἰκὼν τῶν χειρῶν καὶ ποδῶν μελῶν.
 οὐδὲ γὰρ εἰκόνα πρὸς ἀναζωγραφοῦν ἀν-
 θρώπου πινός, ψυχῆ ἐν τῇ εἰκόνι. ἢ
 καὶ τοὶ γὰρ τῆς διαφορᾶς ἀσυγκρί-
 του οὐσίης ψυχῆς ἀνθρώπου καὶ θείας
 φύσεως. ἡ μὲν γὰρ ἀκίνητος ἃ δημιουρ-
 γική ἃ ἀρχαία, ἡ δὲ κίνητος ἃ χρονική
 καὶ παρ' αὐτῆς δημιουργηθεῖσα. καὶ οὐ-
 δεὶς ποτε τῆς ἀφρονοῦτων ἰδῶν ἀν-
 θρώπου εἰκόνα, ἐλογίσαστο, ὅτι χωρὶς
 διατῆς ζωγράφου ὁ ἀνθρώπος ἐκ
 τῆς ψυχῆς. οὐ μόνον γὰρ ψυχῆς ἐστέρ-
 νεται εἰκόνα, ἀλλὰ ἃ αὐτῆς τῆς σωμα-
 τος οὐσίης, φησὶ δὲ σαρκῶν, μυῶν,
 νῆδων, ὀστέων καὶ σπληνῶν, ἢ τοὶ αἵμα-
 τος, φλέγματος, χυμοῦ, καὶ ῥολῆς.
 ὧν τὴν σύστασιν ἐν εἰκόνι ἰδέσθαι τῆς
 ἀμνηστῶν ἵσθαι. εἰ γὰρ ταῦτα ἐν τῇ εἰ-
 κόνι καθωρεῖτο, ἀνθρώπον ἀν' αὐτῶν
 ὀνομάσαιμι, καὶ ἐκ ἀνθρώπου εἰκόνα.
 εἰκοῦν οἴεται μετὰ τῆς λοιπῶν ἀν-
 θρώπου περὶ λημάτων καὶ ἢ παροδοῦ περ-
 ρεῖα. γέλωτος δὲ ἀξία καὶ τὰ εἰρη-
 φερόμενα.

quis excogitavit diuinitatem e-
 ius depingere. Deum, inquit, *1. Ioan. 4.*
nemo vidit unquam. incircum-
 scriptus est enim, & inuisibi-
 lis, & incomprehensibilis: * sed
 humanitatem. ex duabus enim
 naturis nouimus Christum, &
 in duabus naturis indiuisse, id
 est, diuina & humana. Vna er-
 go incircumscrip̄ta, & vna cir-
 cumscripta in vno Christo vi-
 detur: & imago non secundum
 substantiam principali assimila-
 tur, sed tantum secundum no-
 men & secundum positionem
 membrorum figuratorum. Ne-
 que enim imaginem quis scri-
 bens hominis alicuius, animam
 in imagine quaerit: praesertim
 cum differentia incomparabilis
 fit animae hominis & diuinæ na-
 turæ. Nam illa quidem increa-
 ta est, & conditrix, & sine tem-
 pore: ista vero creata & tem-
 poralis, & ab ipsa condita. Et
 nullus aliquando bene sentien-
 tium visa hominis imagine cogi-
 tavit, quod separetur per pi-
 ctorem homo ab anima. Non
 enim solummodo anima priua-
 tur imago, sed & ipsa substan-
 tia corporis, videlicet carnibus,
 * medullis, neruis, ossibus, &
 elementis, id est, sanguine,
 phlegmate, nigra & rubea cho-
 lera: quorum temperantiam in
 imagine videri impossibile. Si
 enim hæc in imagine vidisse-
 mus, hanc vtique iam homi-
 nem, & non imaginem hominis
 nominassemus. Ergo perit vna
 cum reliquis problematibus suis
 etiam praesens vaniloquium: ri-
 su praeterea digna sunt quaer-
 feruntur.

* Gr. sed
 circumscri-
 ptus secun-
 dum huma-
 nitatem.

* Gr. mus-
 culis

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Nec non et Arium et Dioscorum, et Eutychetem, et Severum, qui confusionem et mixturem in duabus naturis unius Christi dogmatizant.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 legit.

O inconsideratas & aniles eorum fabulas, & absconditam fraudem ! Iterum enim eisdem gratum illis est immorari garrulitatibus. Aut enim ignorant diuersitatem a se numeratorum hæreticorum, aut sponte garrire procurant. Arii enim ac Dioscori & Eutychetis hæreses contrariæ sunt Nestorio, & inuicem aduersantur, licet pares in impietate persistant. Arius enim ex non extantibus, ut esset, inquiring æternum & increatum Verbum Dei & Patris, addidit impietati suæ etiam aliam hæresim, non habere dicens Christum animam rationalem, sed pro anima diuinitatem, quam & passio tetigisset. Dioscorus autem & Eutyches Nestorio dicenti duas naturas & substantias in Christo, ex aduerso ducti, naturas confundentes, vnam vane locuti sunt; & procul a regia via incedentes, quæ non declinat neque ad dexteram neque ad sinistram, ab apostolica & paterna doctrina retrouersi sunt. Et quæ communicatio vel consensus catholica sanctæ Dei ecclesiæ propter venerabiles picturas, cum Ario & Dioscoro & Eutychetibus nisi quod tantum inanes sunt sermones eorum, & corruptibi-

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 αἰέγων.

Οὐ μὲν ἄλλα ἐ Ἀρῖον ἐ Διοσκορον, ἐ Εὐτυχεῖα, καὶ Σεβήρον, ἐδὲ σύγγινον ἐ Φυρμιόν ἐπὶ τῶν δύο φύσεων τῆς ἐνός Χριστοῦ δογματιζοντας.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 αἰέγων.

Ὡ τῶν ἀπεισιτέτων αὐτῶν ἐ γραϊκῶν μύθων, ἐ τῆς κεκρυμμένου δόλου. πάλιν γὰρ ταῖς αὐταῖς φίλον αὐτοῖς ὅστιν ἐνδιαφρίβαν φλυαρείας ἢ ἀγνοοῖσι πλὴν ἐνθυπότητα τῶν ἰσῶ αὐτῶν ἠελθμηδῶν αἰρεσιωτῶν, ἢ ἐκόντες φλυαρεῖν περαιοῦνται. Ἀρείου γὰρ, Διοσκοροῦ τε καὶ Εὐτυχεὸς αἰ αἰρέσεις ἐνθυπία πῶς εἰσι τῶν Νεστοεῖα, καὶ ἀλλήλαις μάχονται, καὶ ὁμοίμοι πλὴν ἀσέβειαν. Ἀρεῖ Ⓞ γὰρ ὅτι ἐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι λέγων Ⓞ περαιοῦνιον καὶ ἀκτιστον λόγον τῆς θεοῦ καὶ πατρὸς, περαιοῦν τῆ ἀσέβεια καὶ ἐπὶ ἄν αἰρεσιν, μὴ ἐχον λέγων Ⓞ Χριστὸν ψυχλὸν λογικὸν, ἀλλ' αὐτῆς ψυχῆς πλὴν θεότητα, ἢ καὶ τὸ πάθος περαιοῦν. Διοσκορ Ⓞ δὲ καὶ Εὐτυχεὶς τῶ Νεστοεῖα λέγοντι δύο φύσες καὶ ἰσασάσες ἐπὶ Χριστοῦ ὅτι ἐναντίας φερόμενοι, τὰς φύσες συγχέοντες, μιαν ἐκνεολόγησαν, καὶ πύρρω τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ βαδισαντες τῆς μὴ ἐκκλινοῦσης μήτε δεξιά μήτε δεξιῆ, τῆς ἀποστολικῆς καὶ πατερικῆς διδασκαλίας ὁξετραπίσαν. καὶ πῶς ἢ κοινωνία καὶ συμφωνία τῆ καθολικῆς ἐ θεοῦ ἀγία ἐκκλησίᾳ ἐρεκεν τῶ ὁξνηπικῶν ἀναζωγραφήσεων μετὰ Ἀρείου καὶ Διοσκοροῦ καὶ Εὐτυχεῖς; ἀλλ' ἢ μόν Ⓞ κενοὶ λόγοι καὶ ὁξτη-

ANNO
 CHRISTI
 767.

ANNO CHRISTI 787.

λοι, και ἀποστολικὸ παραγγέλματος
ἄλλοτελοι, διαγορβόντος ὁ λόγος ὑ-
μῶν πάντοτε ἔσω ἐν τῇ χερί, ἀλαπ-
ῆρτυμῶρος. αἰς βδελυτῆρόμῶρος & ὁ πο-
λύαθλος ἰωὸς ἔλεγγυ· εἰ βεφθῆσεται
ἀρῆτος ἀνὸς ἀλός; εἰ ἡ ἐστὶ γερμα ἐν
ρήμασι κενοῖς; πρὸ κείται οὐ, ὡς εἰκῆ
& μάτιω κληροδοσι τῆς τῆς θεοῦ ἐκ-
κλησίας, πῆ μὲν λέγοντες Νεστορίω τῶ
δυσσεβεί και διαίρετή ταύτην συμφέ-
ρεσται εἰκονογραφοδοσαν τῶν ἔκκειου
ἐκδυσεφῆσιν, πῆ ἡ Εὐτυχεῖ & Διοσκο-
ρο τοῖς ἐναγέσι & συζητικοῖς. & πρό-
δηλον, καὶ τῶς ἀποδέσμεται, ὡς ἐναν-
πίως μὲν ἀλλήλοις ἐχρῶσιν, ἀμφοῖν δὲ τῆ
ἐκκλησία πρῶσσολεμοδοσαν. εἰ γὰρ δὴ
μὲν τῶ Νεστορίω κτ' τῶ ἀπάν Φανλιῶ
τῶ ἐκκλησίαν παρέπεδοται, διαλευ-
δονται, λέγοντες τῶ Εὐτυχεῖ & Διοσκο-
ρο ταύτην ὁμοσεῖν. εἰ δὲ τῶ ἰωαννῆ
Εὐτυχεῖ κτ' Διοσκορο συμφρονεῖν συ-
ζωρησῶμεν, και ἐν τούτω πεφάμε-
σανται ψευδολογεῖτες. ὡς γὰρ φθά-
σας ὁ λόγος ἀπέδξε, Νεστορίω και
Εὐτυχῆς ἀλλήλων τῆ ἀσεβεῖα διενυλώ-
χασι, και ἀλόγως και πειθῆς ὁ ποιοῦ-
τος ἀπάν παρασυλλογισμός.

les, & ab apostolico mandato a-
liceni, quod ait : *Sermo uester Coloss. 4.*
semper sit in gratia Dei sale con-
ditus. Quos & abominatus mul-
ti certaminis Iob dicebat : *Si Iob. 6.*
comeditur panis absque sale ? si
vero est gustus est in verbis mani-
buis ? Claret ergo, quod frustra
& vane calumnientur ecclesiam
Dei, nunc quidem dicentes eam
cum Nestorio impio & diuifore
commisceri, pingendo in ico-
nis humanitatem dominicam;
nunc vero cum Eutyche ac Dio-
scoro sceleratis cōfundere. nam
manifestum est, sicut supra o-
stentum est, quod contrarie sibi-
met sentiant, licet vterque im-
pugnet ecclesiam. Si enim de-
derimus, quod Nestorium se-
cundum ipsorum vocem sequatur
ecclesia, mentiuntur, dicen-
tes eam cum Eutyche ac Diof-
coro sapere. Si vero potius eam
(quod contrarium est) Eutychi
ac Dioscoro consentire permit-
timus, etiam in hoc manifestan-
tur falso loquentes. Vt enim ser-
mo præcedens ostendit, Nesto-
rius & Eutyches abinuicem im-
pietate variantur, & irrationa-
bile ac superfluum est huiusmo-
di eorum commentum.

ΤΟΜΟΣ γ'.

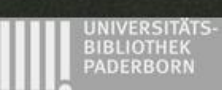
TOMVS TERTIVS.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

ΚΑΙ ἐπειδὴ ἐπὶ ἀκαίθαις ἄρο-
τελάσαντες, τῶ ἀποστολικῶν ἀπο-
στόλων ἀλλότεια φέρωνται, τῶν δὲ
αἵρετικῶν ζιζανίων βλαστήματα καρ-
ποφοροδοσι, πρὸς αὐτῶν ὁ θεὸς διὰ τῆ
προφήτου βοᾶ· ποιμῆδες πολλοὶ διέ-
φθισαν τὸ ἀμπελῶνά μου, ἐμόλωσαν
τῶν μέρειδά μου, ταύτῃ λέγοντες.

ET quia in spinis arantes, ab
apostolicis feminibus aliena
profantur, & hæreticorum ziza-
niorum germina fructificant, ad
eos Dominus per prophetam
clamat : *Pastores multi corrumpunt*
vineam meam, demoliti sunt
portionem meam, hæc dicen-
tes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Vnde iustum arbitrati sumus, subtiliter per presentem definitionem nostram ostendere, qui faciant & colant errorem. * Omnium igitur deiferorum patrum & sanctarum ac vniuersalium Synodorum, qui puram & incontaminatam & Deo acceptam fidem & confessionem nostram ita tradiderunt, vt nullum modum diuisionis vel confusionis excogitaret aliquis in illam ineffabilem & ignotam vnitionem, que super omnem sensum & cogitationem est, duarum scilicet per subsistentiam naturarum vnice demonstrate persona.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Vere suum errorem ostenderunt subtiliter vana sapientes. Omnibus enim sanctis patribus nostris, qui in sanctis sex vniuersalibus Synodis conuenerunt, venerabiles imagines pictas in sanctis templis & in aliis congruentibus locis stabilientibus, & suscipientibus has, ipsi reprobauerunt per quasdam falsificas ratiunculas, errorem dicentes, & idololatriam alteram præter dæmonicam subrogantes: & duas res sibimet aduersantes non discreuerunt ab inuicem. Eorum enim quæ ad gloriam Christi Dei nostri, & rememorationem in carne conuersationis eius patrata sunt, & eorum quæ propter gloriam & memoriam dæmoniorum a paganis & quibusdam Iudæis qui eis deseruiunt, facta sunt, vnam & eandem nominationem

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

ANNO
CHRISTI
787.

Οθεν δίκαιον ὠήθημι, λεπτομερῶς διὰ τῆς παρόντος ἡμῶν ὁρου δόποδεῖσαι τὴν τῆς ποιούτων & σεβασμῶν πλάγιω. πάντων οὐ τῆς θεοφύρου πατέρων, & τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμηνικῶν συνόδων τῶν καθαρῶν καὶ ἀμικαντῶν καὶ καταπόδεκτον πίστιν ἡμῶν καὶ ὁμολογίαν οὕτως ἁπλοῦς δὲ δωκότων, & μηδένα ἔχον διαφύσεως ἢ συγχύσεως ἑπινοεῖν πνα εἰς τὴν ὑπερνοῦν τε καὶ ἐνωσαν, ἀρρητῶν τε καὶ ἀγνωστον ἐκείνων ἐνωσαν τῆς δύο καθ' ὑπόστασιν μίαν τῆς μονοτάτως θεολογίου ἁπλοῦς φύσεων.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Οὕτως τὴν ἑαυτῶν πλάγιω ἐδέξατο λεπτομερῶς ὁ ματατόφρονες. πάντων τῆς τῆς ἁγίων πατέρων ἡμῶν τῆς καὶ ἐν ταῖς ἀγίαις ἐξ οἰκουμηνικαῖς συνόδοις ἀθεριδέντων, τὰς στήλας εἰκονικαῖς ἀναζωγραφήσας καθιδρυσάντων ἐν τοῖς ἀγίοις ναοῖς, & ἐν ἄλλοις ἑπιτηδείως ἐχρῆσι τόποις, καὶ δόποδεῖσαι μῶν τῶν ταῦτα, αὐτοὶ δόποκηρύκτοις ποιήσασιν διὰ πνων ἁπλοῦς ἀπῶν λογισμῶν, πλάγιω λέγοντες, & εἰδωλολατρείᾳ ἐστῆσαν παρὰ τὴν δαμονικῶν ἀντεισάγοντες. & δύο ἁπλοῦς ἀπῶν δόποκηρύκτοις ἀπῶν οὐ δόποκηρύκτοις ἀπῶν. τὰ τῆς εἰς δόξαν Χριστοῦ τῆς θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀπῶν μνησιν τῆς ἐν σαρκὶ πολιτείας τελευτήματα, καὶ τὰ διὰ δόξαν καὶ μνησιν δαμονικῶν ὑπερ τῆς αὐτοῖς λατρειῶν τῶν ἑλλήνων & ἰσραήλων πνων γεγενημένα, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν

* Gr. Omnibus igitur deiferis, &c. puram & incontaminatam tradentibus

ANNO
 CHRISTI
 797.

ποῖς σόμασιν αὐτῶν ἀφιφέροισι, καὶ
 ῥαφῇ παραδιῶαι ἀνηζώησαν,
 μνηστῆρες τὰ ἀμικτα, καὶ περὶ φασίζο-
 μδοὶ περὶ φάσος ἐν ἀμυδρῆσι. δια-
 ρέσεως καὶ συγχύσεως ἀειβομβοδ-
 σι λησθῆματα εἰς τὴν θεολογικὴν
 ἐπιστήμην τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας·
 καὶ φλυαρδοὶ λέγοντες, μηδένα ἕ-
 πον διαρρέσεως ἐπινοεῖν ἐν τῇ καθ' ὑπό-
 στασιν σαρκὶ ἐνώσει τῆ θεοῦ λόγου, καὶ
 ὡς εἶκοι, πατρικῆς φωνῆς οὐδέπω
 ἀνέγνω. εἰ δὲ καὶ ἀνέγνω, παροδευ-
 πικῶς ἀνέγνω, ἐκ ἐρεωνητικῶς. ὁ θεο-
 λόγος Γρηγόριος ἀγαρεῖ τὸ δι-
 κενον αὐτῶν βραβύδῆμα, οὐπωσὶ λέ-
 γων· ἡλικία αἱ φύσεις δίσταται τῆς
 ἐπινοίας, σὺν διαρρέτη καὶ τὰ ὀνό-
 ματα. καὶ πάντες ἄγιοι πατέρες ἡ-
 μῶν τὴν σύγχυτον μὴ περὶ σέμδοι,
 χροισίας τῇ ἐπινοίᾳ λέγουσι τὰς δύο
 φύσεις τῷ λόγῳ τῆς διαφορᾶς, οὐ τῆς
 διαρρέσεως. ποιγαροῦ ἢ ἡγήθηται αὐ-
 τῶς καὶ ἐν πούτῳ ἢ ἀκριβῆς τῆ δό-
 γματων ἐπιγνωσις, ἢ κατηγοροδοὶ τῆ
 ἀγίων πατέρων ἡμῶν, κατὰ μηδένα
 ἕπον λέγειν αὐτῶν διαρρέσιν ἐπὶ τῇ
 τῆ δύο φύσεων ἐνώσει τῆς καὶ Χει-
 σὸν οἰκονομίας. ὁ δὲ μὲν Νεστωριος ποῖς
 περὶ φάσος διαρρέει τὰς φύσεις, λέγων
 ἄλλο τὸ θεοῦ λόγον, καὶ ἄλλο
 ἐκ τῆς ἀρδένου, εἰς ἀνθρώπον ἰδι-
 κῶς, καὶ εἰς θεὸν ἰδικῶς. ἢ δὲ καθολι-
 κὴ ἐκκλησία ἀσυγχύτως ὁμολογοῦσα
 τὴν ἐνωσιν, τῇ ἐπινοίᾳ καὶ μόνῃ δια-
 ρεῖ τὰς φύσεις ἀδιαρρέτως, ἕνα αὐ-
 τὸν ὁμολογοῦσα Ἐμμανουὴλ καὶ
 μὴ τὴν ἐνωσιν. ὕβριον δὲ πνέοντες ἐν
 ποῖς ἐαυτῶν μυκῆτηρον, ἐπιφέρουσι.

ore suo circumferunt, & scri-
 pturae tradere non sunt reueriti,
 miscentes quæ misceri non
 possunt, & excusantes excu-
 sationes in peccatis. Diuisionis
 & confusionis deliramentorum
 strepitum dant in theologicam
 disciplinam ecclesie catholi-
 cæ, & garrunt dicentes, nul-
 lum modum diuisionis excogi-
 tare in vnitione quæ per substi-
 tentiam in carne facta est Dei
 Verbi. Et vt apparet, paternas
 voces nunquam legerunt. por-
 ro si legerunt, transeundo lege-
 runt, & non scrutando. Deilo-
 quus Gregorius interimit ina-
 ne ipsorum commentum, ita di-
 cens: Cum natura * distent,
 cum intellectibus quoque diui-
 duntur & nomina: & omnes
 sancti patres nostri confusio-
 nem non admittentes, separa-
 tas dicunt intellectu duas natu-
 ras ratione differentie, non di-
 uisionis. Igitur aut ignota est
 illis etiam in hoc vera dogma-
 tum agnitio, aut calumnian-
 tur sanctos patres nostros, quod
 nullo modo dicant diuisionem
 in duarum naturarum vnitione
 dispensationis Christi. Et Ne-
 storius quidem rebus diuidit na-
 turas, dicens alterum Dei Ver-
 bum, & alterum eum qui est
 ex virgine, in hominem specia-
 liter, & in Deum specialiter.
 Catholica vero ecclesia incon-
 fufe confessa vnitionem, intel-
 lectu solo diuidit naturas indi-
 uisibile, vnum eundemque con-
 fessa Emmanuel etiam post vn-
 tionem. Porro iniuriam spiran-
 tes in suis nasus, efferunt.

Orat. 4.
 de Filio.

* Gr. distant
 considera-
 tione intel-
 lectus, simul
 diuiduntur

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Quis est insensatus intellectus vani scriptoris, propter frivolum & turpe lucrum studentis quod studeri non potest? id est, corde cre- dita & oris confessione prolata manibus pollutis formare.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Aproplexia est hoc dicere vel sentire. neque enim viri prudentis est culpae inculpabiles. Nam quæ est eorum sinistra ser- monis excogitatio, hæc delira- menta intelligendi in ecclesiæ dicatis rebus? Si is qui pingit, propter turpe lucrum dicatur imaginari Dominum nostrum secundum quod homo perfe- ctus factus est, & sanctos eius: oportet illos etiam qui diuina euangelia scribunt, inculcare, & eos qui crucem per colores exa- rant, stultos pictores appellare, ac dicere quod propter turpe lu- crum hoc faciant. Ergone & fa- brikator qui crucem facit, stultitiæ fa- brikator nominabitur; & lato- mus mensam sanctam incidens & formas, stultitiæ latomus est; & aurifex, & argentarius, & tex- tor similiter? Itaque iuxta illorū vefaniam discessit omnis disci- plina & ars a Deo data tam ad gloriam suam, quam ad statum vitæ nostræ. Et quia venerunt in ignorantia ac malignitatis su- perfluitatem, ex diuina scriptura & sanctis patribus nostris au- diant laudari sapientiā quæ data est naturæ nostræ per magnum datorem Deum qui nos condi-

σαν τῆ φύσῃ ἡμῶν σοφίᾳ διὰ τῆ δημιουργήσαντος ἡμαῖς μεγαλοδάρου θεοῦ τῆ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Τίς ἡ ἀόνητ' ἰππνοια τῆ σκαμο- γραφου δι' οὐκ ἔσται ἀίχρα κέρδων ἰπ- ποδευσαντος τὸ αἰεπιπιδευτον; ποιῆσι τὰ καρδία πισευόμενα & σωμαπ ὁμο- λογηόμενα χερσὶ βεβήλοισ διαμορ- Φώσαι.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Αποπληξία τῆ το λέγαν & φρονεῖν. οὐδὲ γὰρ αἰδρός σὺ φρονος τὸ ἀπιδά- σαι αἰαπίοις. πῆς γὰρ ἡ αὐτῶν σκαμοδ- ρος διδυόσις, πῶτα τὰ ληρηματα ἐνοεῖσται ἰππ τῆ πῆς ἐκκλησίας καθε- ραμῶν παραγμάτων; εἰ ὁ ζωρα- φῶν δι' ἀίχρα κέρδων λέγεται ἐκονί- ζειν & κωλεῖ ἡμῶν κατὰ ἀνθεστος πέλεις γέρονε, & τῶν ἀγίους αὐτῶ, ὡ- ρα αὐτῶν καὶ τῶν τὰς δεῖα διαβήλια γραφοντας ἀπιδάσαι, & τῶν σκα- ρὸν ἐγχαράσσοντας διὰ χρωμάτων σκαμογράφους ἀποκαλεῖν, καὶ δι' ἀ- γροκέρδων λέγαν ποδοποιεῖν. πὶ οὐκ; & τέκτων σκαυρὸν κατασκευάζων σκαμ- τέκτων ὀνομαθήσεται; καὶ λιδοур- γὸς τράπεζαν ἀγίδου ἀποξέων & δια- τυπῶν, σκαμολιδοурγός; & χρυσογός, καὶ ἄργυροκόπος, & ὑφαντῆς αὐται- τῶς; ἐκουῖ καὶ πῶ αὐτῶν πῶ δούσιδου οἶχεται πῶσα ἰππσῆμη καὶ τέχνη δδῆ- σα παρὰ τῆ θεοῦ παρὸς τὴ πῶ αὐτῶ δδ- ξαν, καὶ παρὸς σύστασιν τῆς ἡμετέρας ζωῆς. καὶ ἐπειδὴ ἠέκασιν εἰς ἀγνωσίας καὶ μοχθηρίας ὑπερβολῶν, οὐκ ἔστις τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἀγίων πατέρων ἡμῶν αἰκουσάτωσαν ἐπαμουμῶν τῆ δδῆ-

ΑΝΘΗ ΧΡΑΥΤΗ 77.

ANNO CHRISTI 787.

τῆ μὲν ἰωὺς πρὸς τὸν θεοφάσκοντος πρὸς ἐδωκε ζωαίξιν ὑφάρμακον σοφίᾳ; ἔτις δέας γραφῆς μὲν τυρούσης διὰ τὸ θεοδεδόδα σοφίαν τῷ Βεσελεήλ εἰς πᾶσαν τεκτονικὴν ἔπλημνω. Φησὶ γὰρ οὕτως. Ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν λέγων ἰδοὺ ἀνακέκλημαι ἐξ οὐρανοῦ τὸν Βεσελεήλ τὸν υἱὸν Οὐρέιμ υἱοῦ Ωρὸν υἱοῦ Φυλῆς Ἰουδα. Ἐπέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἔπλημνω, ἐν παντὶ ἔργῳ διδασκόμενος καὶ δεξιτεκτονεῖν, ἐργάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χαλκόν, καὶ τὸ ὕακινθον, ἔτι πῦρ πορφύρεον, ἔτι κόκκινον τὸ κηρὸν, ἔτι πῦρ βύσσινον πῦρ κεκλωσμένον, καὶ τὰ λιθουργικά, ἔτι εἰς τὰ ἔργα τὰ τεκτονικά τῶν ξύλων, ἐργάζεσθαι καὶ πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἐγὼ δέδοκα αὐτῷ καὶ τῷ Ἐλιαβ τῷ Ἀχισαμακ ἐκ φυλῆς Δαν. καὶ παντὶ σιωπῆ καρδία δέδοκα αὐτοῖσιν. Ἐποίησιν πάντα ὅσα συνέταξα σοι. οἷς σιωπῆ καὶ ὁ πολὺς ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριος Φάσκος. Ἐκατέβη πνεῦμα κυρίου, ἔδωκεν αὐτοῖς. Ἐπνεῦμα ἔπλημνω τῷ Βεσελεήλ τῷ δεξιτεκτονῆ τῷ σκηνῆς, οὐκοῦν τὰς πρὸς τὸν θεοδεδότα σοφίαν τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ θεοφάσκοντος καὶ καταγινώσκοντες, τῆ τῶν θεοκαταγνώστων αἰρέσεσιν σιωπῆ εἰσὶ τε ἔλεγονται, προσιδέντες καὶ τὸ γεραμμένον ἀμάρταν ἐφ' ἀμάρταν. Οὐκ ἔγνωσιν καὶ οὐ νόδοι υἱοὶ τῆς ἐσολισμένης νύμφης ἔχεισθε, καὶ ἀπὸ τῆς ῥυτίδα μὴ ἐχούσης καθολικῆς ἐκκλησίας, μόνω θεῷ τὰς λογικὰς θυσίας καὶ τὰς λατρείας πρὸς φέροντες, διὰ μὲν τὸ ὀρθοπνεῦσιν ἀμάρταν βλέποντες πῦρ σέπλω εἰκόνα ἔχεισθε, ἔτις κυρίου καὶ ἀληθῶς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ἀγίας θεοτόκου, ἀγίων ἀγγέλων τε καὶ πάντων ἀγίων, ἀγαλλονται,

Concil. Tom. 19.

dit, & quidem Iob de Deo asserante: Quis dedit mulieribus texturam sapientiam? Diuina quoque scriptura testatur Dominum dedisse sapientiam Beseleel in omnem fabrilem disciplinam, ita dicens: Ego vocavi ex nomine Beseleel filium Vrii filii Or de tribu Iuda: et implevi eum spiritu Dei, sapientia et intelligentia et scientia in omni opere, ad excogitandum quidquid fabre fieri potest et auro et argento et are, marmore et gemmis et diversitate lignorum. Deditque ei socium Eliab filium Achisamec de tribu Dan. Et in corde omnis eruditi posui sapientiam, ut faciant cuncta quae precepi tibi. Quibus consonans Gregorius, qui multus est in theologia, profatur: Et descendit spiritus Domini, & deduxit eos: & spiritus disciplinae replevit Beseleel principem fabrorum tabernaculi. Ergo qui disciplinas Dei, quae hominibus datae sunt, depravant & reprehendunt, diuinitus reprobatorum haeresi connumerati & sunt & dicuntur, addentes, secundum quod scriptum, peccatum super peccatum. Hi ergo qui germani & non nothi stolis amictae sponsae Christi, & maculam vel rugam non habentis, catholicae videlicet ecclesiae filii sunt, soli Deo rationabilia sacrificia & seruitutes offerentes, per visibilem sensum intuentes venerabilem imaginem Christi, & proprie ac veraciter dominae nostrae sanctae Dei genitricis, sanctorumque angelorum & omnium sanctorum, sanctificantur,

Iob. 38. secundum transd. 70.

Exod. 31.

Greg. Naz. orat. funeb. in sanctu Basil. circa med.

Gr. vituperant

Isai. 51.

M m m

Rom. 10.

& per recordationem horum mentem suam informant, & corde in vnum Deum credunt ad iustitiam, & ore confitentur ad salutem. Similiter & euangelium audientes, auditorium sensum sanctificatione ac gratia replent, & corde intelligunt eorum quæ scripta sunt narrationem. Deinde frustra inflati quid aiunt?

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Fecit enim iste talis imaginem, nominans eam Christum: & est nomen quod est Christus, Deus & homo. Ergo & imago Dei & hominis. Itaque aut circumscripsit, secundum quod visum est vanitati suæ, incircumscriptionem deitatis circumscriptione creatæ carnis; aut confudit inconfusibilem vnitionem illam, confusionis iniquitatem incurrens; duas blasphemias ex hoc deitati applicans per circumscriptionem & confusionem. Eisdem ergo & is qui adorauit, blasphemus summittitur: & vna vtrisque consimile, quia cum Ario & Dioscuro & Eutychē, atque cum Acephalorum hæreses errauerunt.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Non est pictorum adinuentio imaginum factura, sed catholice ecclesie approbabilis legislatio & traditio: atque antiquitati congruens reuerentia secundum diuinum Basilium. Testimonium perhibet ipsa rerum antiquitas & spiritu inductorum patrum nostrorum doctrina, quia videntes has in venerabilibus templis, libenter susce-

De Spiritu sancto ad Amphil. cap. 29.

καὶ εἰς αἰδήμνησιν τούτων τοῦ νοῦ αὐ-
 τῶν ἀνατυποῦσι, & καρδίᾳ εἰς ἑνα θεόν
 πνεύσεισιν εἰς δικαιοσύνην, καὶ σῶμα π
 ὁμολογήσει εἰς σωτηρίαν. ὡσαύτως &
 ἔδιδάχθη ἀκούοντες, πλὴν τῶν ἀκου-
 σῶν αἰδήμνησιν ἀγιασμοῦ καὶ χάριτος
 πληροῦσι, καὶ τῇ καρδίᾳ σωτῆρα πλὴν
 τῶν γεγραμμένων διήγησιν. εἴπα εἰπὴ
 Φριστοῦ μὲν οἱ τὴν φασιν;

ANNO
 CHRISTI
 717.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ἐποίησε γὰρ ὁ τοιοῦτος εἰκόνα, ὀνομα-
 σας αὐτῷ Χριστῶν. & ἐστὶ τὸ, Χριστός,
 ὄνομα θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. λοιπὸν & εἰκὼν
 θεοῦ & ἀνθρώπου. & λοιπὸν ἡ συμπερι-
 γραφή καὶ τὸ δοκεῖν τῇ αὐτῇ ματαίω-
 τη τὸ ἀπερίγραφον τὸ θεοῦ τῆς ἁγι-
 γραφῆς τῆς κτιστῆς σαρκὸς, ἢ σωτῆρα τὸ
 ἀσύληχτον ἔνωσιν ἐκείνου, τῶν τὸ σύλ-
 σεως ἀνομήματα περιπεσῶν, δύο βλα-
 σφημίας ἐκ τούτου τῆς θεότητος περιπα-
 λας διὰ τῆς περιγραφῆς τε & σύλ-
 σεως. ταῖς αὐταῖς οὖν & ὁ περισημη-
 σας βλασφημίας ὑποβέβληται καὶ
 τὸ οὐκ ἀμφοτέροις ἐφάμμελλον, ὅτι Ἀ-
 ρεῖω καὶ Διοσκῶρον & Εὐτυχῆ & τῶν
 Ἀκεφάλων αἰρέσει συνεπληρώθησαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Οὐ ζωγράφων ἐφθάρσεις ἢ τῶν εἰ-
 κόνων ποιήσεις, ἀλλὰ τῆς καθολικῆς ἐκ-
 κλησιας ἐγκριτος θεσμοδοσία καὶ παρα-
 δόσις. καὶ τὸ δευχασιότητι διαφέρειν, αἰ-
 δέσιμον καὶ τοῦ θεοῦ βασιλείου. μὲν-
 τυρεῖ δὲ αὐτῇ τῶν παραγράφων ἢ δε-
 χασιότης, καὶ ἡ τῶν πνευματοφόρων πα-
 τέρων ἡμῶν διδασκαλία, ὅτι ὁρῶντες
 ταύτας ἐν τοῖς σεπτοῖς ναοῖς, ἡσμενίσαν-

ANNO
CHRISTI
787.

πο' και αυτοι σεπλις ναοις διαμαρτυροι, ταυτας εσηλορησασαν εν οϊς ταις θεο-
προσεδικοις αυτων διχαζι και δυναμια-
κοις θυσιαις τω δεασθη τω όλων θεω
προσφερον. μηρουωγα αυτων η επινοια
και η παρ' αδοις, και ου τω ζωραφου.
τα γρ ζωραφου η τεχη μονον, η δε
διαταξις προσδηλον τω διαμαρτυρων
αγιων πατερον. το δε, Χριστος, ονο-
μα σημαντικον εστι θεοτητος και ανθρω-
ποτητος, τω δυο τελειων τω σωτηρ
φυσων. και καθ' ω αραθη φυσιν,
τω εικονα αυτ' Χριστιανοι αναζω-
γραφειν εδιδαχθησαν, διη ου καθ' ω
αορατος ω αυτη γρ ασεβηραπιος.
δεον γρ ουδεις εαρεσκε πωποτε, δια-
γελικως ηκουσαμην. τη ανθεστηνη ου
φυση τω Χριστω αναγραφομενου, δη-
λον οπι καθως η γληηδα εδξε, κατα
το ονομα μονον ομολογησεν Χρι-
στιανοι κοινωνειν τω οραμενω εικονα
τω δεχετυπω, και ου κτ' ουσου. αυ-
τοι η καπρωθεντες αδιαφορον λεγου-
σιν εη εικονα ε προσοτυπον, και επ-
ροοιτοις το ταυτ της ουσιας κρινοισι. ε
πισ αυτων ου γελασθη αιμαθιας; μαλ-
λον η θρηνηση της ασεβειας; εις αδοκι-
μον γρ νοου εκτραπεντες λαλοδσι τα
μη καθικοντα, συζησεως αιταν θρυλ-
λουωτες εχην δια της τω σεπλιων εικο-
νων ποιησεως τω αγιαω ε θεω εκκλη-
σιου, και προσαπειν αυτω τη θεοτητι
περιγραφης ειδος. ειτα τε ε ανομιαν
επι ανομια προσιδεντες, ουαι εηπεμ-
ποισιν. διη εηπερεν η ο πιν ε αυτων
εηπι η κεφαλω αυτων. ει γρ ο κατα-
εθμυρος (ω) παλαι Ισραηλ εηκατα-
εατος, ε ο βιλογων αυτην βιλομημυρος,
mittunt. Sed conuertetur dolor eorum in caput ipsorum. Si enim qui
maledicit antiquo Israel, maledictus est; qui benedicit, benedictus est: Num. 24.

perunt: & ipsi venerabilia tem-
pla dedicantes, has pingere stu-
duerunt; in quibus Deo acce-
pta vota sua & incruenta sacri-
ficia Domino cunctorum Deo
obtulerunt. Igitur eorum est in-
genium & traditio, & non pi-
ctoris. nam pictoris sola ars est:
dispositio manifestum est quod
sit sanctorum patrum qui dedi-
cauerunt. Nomen autem quo
Christus dicitur, indicium est
deitatis & humanitatis, duarum
videlicet perfectarum saluato-
ris naturarum. Et secundum natu-
ram qua visus est, imaginem
eius Christiani pingere sunt e-
docti, & non secundum quam
inuisibilis erat: ipsa enim incir-
cumscripta est. Deum quippe
nemo vidit vnquam, ex euan-
gelio audiimus. Humana ergo
natura Christo depicto, scilicet
iuxta quod veritas demonstra-
uit, secundum nomen tantum
Christiani confitentur commu-
nicare imaginem ei quod prin-
cipale est, & non secundum sub-
stantiam. Ipsi autem stolidi ef-
fecti indifferentem dicunt esse
imaginem & principale, atque
* in aliis substantiis esse ipsam
substantiam iudicant. Et quis
eorum non derideat indiscipli-
nationem, imo lugeat impieta-
tem? In reprobum quippe sen-
sum conuersi loquuntur quæ
non conueniunt, confusionis
* causam susurrantes habere
per venerabilium imaginum ef-
fectum ecclesiam, & applica-
re eam diuinitati circumscri-
ptionis speciem asferentes: de-
indeque iniquitatem super ini-
quitatem apponentes, væ tranf-

Iou. 1.

* Gr. in aliis
& aliis sub-
stantiis esse
eamdem
substantiam

* crimen

Num. 24.

quanto magis qui nouo Israel, qui intelligibiliter videt Deum, id est, Dei ecclesie maledicit, est maledictione repletus? Quis autem eos non execrabitur, cum Ario & Dioscoro & Eutyche dicentes, atque cum Acephalorum hæresi illam errare, ipsis hos habentibus præceptores & tutores suæ ipsius noua eligentis hæreseos? In subsequenti- bus enim Eusebius Pamphili ab eis in testimonium ducitur, qui ab omni ecclesia catholica noscitur patronus esse Arii hæreseos, quemadmodum in omnibus conscriptis suis expositionibusque continetur; secundum adorabile Deum Verbum dicens & ministrum Patris, & secunda dignitatis habentem, * ab homoufii differens maiestate, & commutationem sanctæ carnis Domini in diuinitatis naturam; ac per hoc confusionem dogmatizans, nec iconam recipit, sed neque omnis Ariatorum scelerata collectio. Prædicant enim sine anima rationali hominem factum fuisse Dominum nostrum, & pro anima diuinitatem habere, vt passionem in eam efferant, sicuti testatur Gregorius deiloquus: & vt pote deitatem passam fatentes, non admittunt imaginem. Similiter & Seuerus confusibilis minime suscepit imaginem Christi Dei nostri in ecclesia, sicut plurimi historici narrant. Quomodo ergo Arium & Dioscorum ac Eutychem, Acephalorum scilicet hæresim secutam fuisse catholicam ecclesiam asserant, quæ suscepit imaginales historias, mirandum est: dum magna cructent, & quasdam blasphemias ratiunculas ex lingua

* Gr. sententia substantiæ reputans, & comm.

Gregor. Nazianzen. in epist. 2. ad Cledonium circa medium.

πόσω μάλλον ὁ θεὸς νέον Ἰσραὴλ νοεῖσθαι ὁρῶντα θεόν, πῶς τὸ θεοῦ ἐκκλησίαν καταρῶμιμος, ὅτι κληρίας ἐμπλεως; τίς δὲ ἐκ αὐτῶν βδελύσσεται, Ἀρείω & Διοσκορῶ καὶ Εὐτυχεῖ λέγοντας, ἔτι τῆς Ἀκεφάλων αἰρέσεως πῶς τὴν ἀποπλάσασται, αὐτῶν τοῦτοις ἐχόντων καθηγητὰς καὶ πωροτάτας τῆς αὐτῶν * μισολέκτου αἰρέσεως; ἐν τῇ τοῖς ἐξῆς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου αὐτῶν εἰς μδρτυρεῖται ἄγειται, ὅτις ὑποπάσης τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας γνώσκουται πωροτάτης ἐστὶ τῆς Ἀρείου αἰρέσεως, καθὼς ἐν πάσι τοῖς γραμμασιν αὐτῶν ἐκδοσασιν ἐμφερέται. δευτέρου πωροσκηπῶν λέγων θεὸν λόγον, καὶ ὑποσχηρὸν τῆς πατρὸς, ἔτι τὰ δευτέρου τῆς ἀξίας ἔχοντα, τῆς ὁμοιοσύου ἀνιφερὸμιμος δόξῃ, ἔτι μεταβολῆς τῆς ἀξίας σαρκὸς τῆς κωρεῖου εἰς πῶς τῆς θεοτότου Φύσιν. καὶ ἐκ τούτων σύγκουσιν πωροσφύλων, οὐδὲ εἰκόνα δέχεται, ἀλλ' οὐδὲ πᾶσα ἡ τῆς Ἀρειομιαντῆς ἐναρῆς ὁμιλῶεις. δόξαστοι τῆς οὐκὲς ψυχῆς λογικῆς ἐκδυθεσπῶσαι κωρεῖον ἡμῶν, αὐτῆς τῆς ψυχῆς πῶς θεοπῶτα ἔχοντα, ἵνα τὸ πάδος αὐτῆς πωροσενέκωσι, κατὰ μδρτυρεῖ Γρηγορεῖ οὐθεολόγος. ἔως θεοπαρῶται εἰκόνα ἐκδοσάσονται. αὐσῶτως ἔτι Σεβῆρος ὁ συγκουπκὸς ἐκ ἐδέξαστο εἰκόνα Χωρεῖο τῆς θεοῦ ἡμῶν ἐκκλησία, καθὼς πλείσοι τῆς ἰσοεικῶν δὴγῶται. πῶς οὐὲ Ἀρείω καὶ Διοσκορῶ καὶ Εὐτυχεῖ ἔτι τῆς Ἀκεφάλων αἰρέσεως ἔπεδῶ ἔτι καθολικῶν ἐκκλησίαν φάσκεισι, ἔτι δὲ ἀμιβῶν τὰς εἰκονικὰς ἀναλωραφῶσῶς, δαυμάσται ὅτι, μέγα ἔξερβωγῶμιμοι, καὶ ἵνα βλασφῶμα λογῶρια ἐκ τῆς

ANNO CHRISTI 757.

ANNO CHRISTI 313
L. 201-202

ἀπυλώτου αὐτῶν γλώττης εἰς ἀέρα
* χροῖμα, καὶ ἐδὲν ἔσθρον. ἀκουσάτωσαν
οὐκ ἀλλοτῶς. ἀνώτερον περιγραφή
ἔστι, καὶ ὡς εἶπο μὴ, ἡ δὲ αὐτῆς ἢ δὲ γε
ἀνθρώπων, περιγεγραμμένη. Ἐοὐδὲ εἰς
τῆν ἐν φρονουώτων περιγραφήν λέ-
γων ἢ ἀνθρώπων φύσιν, ταύτη συμ-
περιγράφεται τὴν ἀπεριγραπὸν οὐσαν.
Ἐ γὰρ ὁ κύριος, κατὰ τελείως ἀνθρώ-
πος ἦν, ὡν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἐκ τῶν ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ. Ἐ ποδο αὐτῶν πεσοῦται λέ-
γων ἢ ἀγῶν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.
Ἐ περὶ τῆς Λαζάρου διαλεξιμῶς τοῖς
αὐτοῖς φοιτηταῖς, οὕτως ἔφη. χαίρει δι-
εἰμας, ὅτι ἐκ ἡμῶν ἐκεί. κατὰ δὲ τοῦ
ἔστιν, ἐν παντὶ ποτὸς τῆς δευσοτέρας αὐτῆς
ἀφ᾽ ἑστί, μὴδὲν παντάπασιν ἀπεριγρα-
πτός. πῶς οὐκ ὀφθαλμοφανῶς ἵνα κα-
νοφονοῦντες, βασιλεῖσιν ἀκρατεῖ
γλώττη λέγοντες. συμπεριγράψαν ὁ
ζωγράφος καὶ τὸ δοκεῖν τῆ αὐτῆς ματαιό-
τητι ἢ ἀπεριγραφῶν τῆ θεότητος τῆ πε-
ριγραφή τῆς κησῆς σαρκός, εἰ συμπε-
ριγράψαν ἀνακαμδύει Ἐσσαργανα-
μῆρου ἐν φάτῃ τῆ φύσῃ τῆς ἀνθρώπου-
πότης ἢ φύσῃ τῆς θεότητος αὐτῆς, συμπε-
ριγράφεται Ἐ ἐν τῇ ἀναγεγραμμένη
εἰκόνι τῆς ἀνθρώπουπότης αὐτῆς ἢ ἀπερι-
γραπτός θεότης αὐτῆς. ὡσαύτως καὶ ἐν
σωροῖ εἰ συμπεριγράψαν τῆ φύσῃ τῆς
ἀνθρώπουπότης ἢ φύσῃ τῆς θεότητος αὐ-
τῆς, συμπεριγράφεται καὶ ἐν τῇ ἀναγε-
γραμμένη εἰκόνι τῆ ἀνθρώπουπότης αὐτῆς
ἢ ἀπεριγραπτός θεότης αὐτῆς. εἰ ἢ ἐκεί-
να οὐ γέρονεν, οὐδὲ ποδο πάντως. εἰ δὲ
ἐγνώσαν τῆ θεοφοροῦ Διονισίου ρητὴν
ἐκ τῆς περὶ ἱεραρχίας λόγου, ἔπω λέγον-
τος. οὐδὲ γὰρ ἔστιν ἀκριβῆς ἐμφέρεια
τοῖς ἀγατοῖς καὶ τοῖς αἰτίοις. ἀλλ' ἐχθ

sua quæ sine porta est, in aerem
fundant, & non aliud. Audiant
ergo veraciter : Superior cir-
cumscriptione est, quemadmo-
dum diximus, diuina natura: an-
potius humana est circumscri-
pta. Et nullus bene sentientium
circumscriptam dicens huma-
nam naturam, cum hac circum-
scribit eam quæ incircumscri-
pta est. Etenim Dominus secun-
dum quod homo perfectus erat,
cum esset in Galilæa, non erat
in ludæa. & hoc ipse affirmat di-
cens: *Eamus in Iudæam iterum*, Ioh. 11.
Et cum de Lazaro dissereret di-
scipulis suis, ita dixit: *Gaudeo
propter vos, quia non eram ibi*.
Porro secundum quod Deus est,
in omni loco dominationis suæ
præsto est, manens modis om-
nibus incircumscriptus. Quo-
modo ergo vaniloquiis quibus-
dam vanitate vocis pertrepren-
tes, verbolantur infreni lingua
dicentes: Circumscripsit pictor
secundum quod visum est va-
nitati suæ incircumscriptibile
deitatis circumscriptione crea-
tæ carnis? Si circumscripta est
reclinati & cunabulis inuoluti
in præsepio * natura humanita-
tis natura diuinitatis eius, simul
circumscripta est etiam in de-
picta imagine humanitatis eius
incircumscripta deitas eius. si-
militer & in cruce si circumscri-
pta est * natura humanitatis na-
tura deitatis eius, simul circum-
scripta est & in depicta imagi-
ne humanitatis eius incircum-
scripta deitas eius. Si vero illa
* non est factus, nec hoc uti-
que. Vtinam cognouissent dei-
feri Dionysii dictum in sermone
de hierarchia ita perhibentis:
causalibus & causis; sed habent

* Gr. at ve-
ro humana

Ioh. 11.

* Gr. cum
natura

* cum nat.

* Gr. facta
non sunt,

De celesti
hierarchia
cap. 1.

* Gr. exacta

quidem causalia causarum convenientes imagines : ipsæ autem causæ causalibus supereminet & superstabilitæ sunt, secundum principii sui rationem. Itaque ostensum est etiam his qui pauca intelligere possunt, quod vanam vocum quamdam novitatem introducere tentet refarcinatus eorum fermo, contra ecclesiam, & non contra pictorem agones apponens. Porro impudentiam continuantes, temere dicunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Damnandi autem ab his qui bene sentiunt, eo quod incomprehensibilem & incircumscriptam diuinam Christi naturam pingere conentur, profecto ad aliam confugient male machinationis defensionem, quia solius carnis illius quam vidimus & palpauius, & cum qua conuersati sumus, iconam depingimus; quod est impium, & Nestoriani pessimi sensus inuentio.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Adhuc eisdem continuantur artificii falsi assertores circa veritatem, ad impudentem contradictionem conuersi. Verum conuenientia sibi dicentes, incidunt in laqueum blasphemix; & amentix continuantes verba, id est, incomprehensibilem & incircumscriptam diuinam Christi naturam, accusant Christianos, dicentes hanc eos circumscribere. Deinde artificiose loquentes, eorum assumendo personam, falso pronuntiant, quia solius carnis illius

μηδὲ τὰ αἰπατὰ τὰς ἡρῶν αἰθῶν ἐνδε-
 ρομίας εἰκόνας, αὐτὰ δὲ τὰ αἰπατῶν
 αἰπατῶν ἐξηρηται καὶ ὑπερδρυται,
 καὶ τῆς οἰκίας δὲ ἑξῆς λόγον. ὡς
 δὲ δέχεται καὶ τοῖς μικρὰ νοεῖν διω-
 μόνιοις, ὡς ματαίαν κενόφωτον πᾶ
 εἰσάγειν πειράται ὁ ἑρραλφωδὴ μὲν
 αὐτῶν λόγος, κατὰ τῆς ἐκκλησίας τῶν
 ἀγῶνας παροπτεῖται, & οὐ καὶ ἕξω-
 ραφου. τὸ δὲ διαίχων τῶν ἑχόντες,
 αὐθαδέως λέγουσιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Κατακρινόμενοι δὲ παρὰ ἡρῶν ὡς
 φρονουμένων ἐν τῶν πᾶν ἀκατάληπτον
 & ἀπερὶ ἑραφον θείαν τῆς Χριστοῦ φύ-
 σιν ἰππὶ ἄρειν αὐτῶν ἑραφειν, πάντως
 δῆπου ἐφ' ἑρῶν καταφύξονται κα-
 κομήχανον ὀπολοῖται ὅτι τῆς σαρκὸς
 μόνης, ὡς ἑραφειν καὶ ἐψηλα-
 φήσαιται, καὶ ἡ σιων ἐραφειν,
 ἐκείνης ἰσοροδοῖται πᾶν εἰκόνα ὅ ἔστι
 δυνασθεῖς, καὶ τῆς Νεστοριανῆς κω-
 δαμονίας ἐφθέρημα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ἐπὶ ἡρῶν αὐτῶν ἑχόνται τερασμάτων
 ἡμεδὴ ἡροῖ καὶ πᾶν ἀλλήθιαν,
 πρὸς αἰαίχων ἐκπολοῖται ἐκ-
 τραπεντες. ὁμοῦς ἐαυτοῖς ἀκόλουθα λέ-
 γοντες, ἐμπήσιν εἰς παγίδα βλασφη-
 μίας & ἑραφίας ἑχόντες ῥήματα, ἡ
 ἀκατάληπτον & ἀπερὶ ἑραφον τῆς Χρι-
 στοῦ φύσιν, κατηροδοῖται ἡρῶν Χρεια-
 νῶν, λέγοντες πάντως αὐτῶν ἑραφειν.
 εἶτα καὶ τερολογοῦντες, αὐτῶν
 ἀναλαμβάνοντες τὸ παρῶν, ἡμε-
 δῶς ὀποφάινονται, ὅτι τῆς σαρκὸς μόνης,

ANNO CHRISTI 787.

ὡς ἐώρακαμεν ἐν ἡμετέροις, ἔπειτα
ἢ σωματικῶς φησὶν, ἐκείνης ἰσοροδομῆς
τὴν εἰκόνα· ἵνα ὡς ἐν τούτου πάλιν εἰς
τὴν Νεστορίου δυσφημίαν τὴν ἐκκλη-
σίαν ἀπάγῃ. ἔτι δὲ ἐπάγει· ὅτι
ὅτι δυατέρες, ἔτι τῆς Νεστοριανῆς κακο-
δαμονίας ἐφύρημα. ἐκοῦν πάλιν
ἀκουσάτωσαν. (C) Χριστιανοὶ ἕνα (C)
Εμμανουὴλ ζωοποιοντες Χριστὸν κύ-
ριον, αὐτὸν ἀναλωραφοῦσι, καὶ ὁ
λόγος σαρκὸς ἐγένετο. ἔτι τὰς πολυπλό-
κους φλυασίας ἀφ' ἑαυτῶν ὄξελού-
νοισιν, ἀπλῆ καρδίᾳ πάντα τὰ ᾄρα-
δεδομῆα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δοποδεχόμε-
νοι· καὶ βλέποντες τὰς ἀναλωραφή-
σας, οὐδὲν ἔτρον ἐνοοῦσιν, ἢ τὸ ἐνοσημα-
νόμιον ἐν αὐταῖς. ὅταν γὰρ ἴδωσιν ἐν
τῇ ἀναλωραφίᾳ τεποκῆαν τὴν ᾄρα-
δόν, ἔτι ἀλέλους ὀπτανίτας μὲν ποιμέ-
νων, ἀναλογί(ζόν) θεὸν ἐν ἀνθρώποισιν
τα περὶ τὴν δια τὴν ἡμῶν σωτηρίαν,
καὶ ὁμολογοῦσι λέγοντες· ὁ ἀσαρκος
ἐσαρκώθη, ὁ λόγος ἐπακμήθη, ὁ ἀκτι-
νος ἐκπέδη, ὁ ἀνάφης ἐψηλαφήθη.
ἔτι ἕνα (C) αὐτὸν ὁμολογοῦσι τέλειον
ἐν θεότητι καὶ τέλειον ἐν ἀνθρώποτητι,
θεὸν ἀληθῶς καὶ ἀνθρώπον ἀληθῶς. ἐί-
ρηται ἡ ἐν τοῖς κατέπαν ᾄρα τῆς Νεστο-
ρίου ἐναργεῖς αἵρέσεως, ὅτι αἱ τῶν εἰ-
κότων ἀνατυπώσας οὐδὲν αὐτῇ συμ-
φωνοῦσι· καὶ ἡδὴ δευκομῶτως ἐρρέθη. εἰ
δὲ γρη, καὶ πάλιν ρηθήσεται. δοκωῶτες
δὲ ἐν ἑαυτοῖς π ἐνοοῦν, Φασί.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Σκοπιτόν γδ καὶ ἐν τούτω, ὅτι εἰ καὶ
τῶν ὀρθοδόξων πατέρων, ἅμα σαρκὸς,
ἅμα θεῶ λόγου σαρκὸς, μηδέποτε μελε-
σμοδ ἐνοοῖαυ δεχομένη, ἀλλ' ὅλη ὅλως

quam vidimus & palpauimus,
& cum qua conuersati sumus,
iconam depingimus : vt quasi
ex hoc iterum in Nestorii bla-
sphemiam ecclesiam inducant.
Vnde & inferunt: Quod est im-
pium, & Nestoriani pessimi sen-
sus inuentio. Ergo veritatem
audiant. Christiani vnum Em-
manuel scientes Christum Do-
minum, ipsum depingunt se-
cundum quod Verbum caro fa-
ctum est; & multiplices garruli-
tates a se procul repellunt, sim-
plici corde omnia quæ tradita
sunt in ecclesia suscipientes; &
intuentes picturas, nihil aliud
intelligunt, nisi quæ signantur
in ipsis. Etenim cum viderint in
pictura parientem virginem &
angelos supra stantes cum pa-
storibus, recogitant Deum hu-
manatum nasci propter salutem
nostram; & confitentur dicen-
tes: Is qui sine carne erat, caro
factus est, Verbum increatum
est, increatus creatus, impalpa-
bilis palpatus est : atque vnum
eundemque confitentur perfe-
ctum in deitate & perfectum in
humanitate, Deum veraciter &
hominem veraciter. Præterea
dictum est retro de scelestâ Ne-
storii hæresi, quia imaginum ef-
figies in nullo cum ea concor-
dant; & sufficienter dictum est.
Quod si oportuerit, & iterum
dicetur. Putantes autem in se
quid intelligere, aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Tractandum est enim in hoc,
quia si secundum orthodoxos pa-
tres simul caro, simul Dei Verbi
caro, nunquam partitionis sen-
sum suscipiens, sed tota ex toto a

diuina natura suscepta & integre deificata est, quomodo scindetur, vel separatim statuatur ab his qui impie hoc agere conantur? similiter autem & super eius habetur anima. Assumente quippe Filii deitate in propria persona carnis naturam, anima mediatrix effecta est inter deitatem & carnis crassitudinem: & sicut simul caro, simul Dei Verbi caro est; ita simul anima, simul Dei Verbi anima est: & utraque simul, deificata scilicet anima, sicut & corpore, & ab his indiuisa deitate manente etiam in ipsa disunctione anime a corpore in voluntaria passione. Vbi enim anima Christi, ibi & deitas: & ubi corpus Christi, ibi & deitas.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
legit.

Quando aliquem tacturi sunt nequam sermonem * subuertes catholicæ ecclesiæ, assument aliqua quæ omnes profitentur: vt per sensum bonum qui in his esse cernitur, nec de reliquis * incredibiles iudicentur. Pauca enim quædam bene pronuntiantes, & quodammodo glareis margaritas commiscentes, atque ad vomitum proprium repedantes, aiunt, scindi & separatim statui vnum Christum ab his qui recipiunt venerabiles imagineas picturas. Et vituperabiliter effantur, nunquam partitionis sensum fuisse receptum. Liquet ergo quod * Studiose quippe omnes separationem duarum naturarum expressius prædicant, sed non rebus, vt superius dictum est,

* Gr. qui auertunt se a catholica ecclesia,

* i. fide minus digni

* Gr. Cogitatione

τῆς θεῆς φύσεως προσληφθεῖσα, & ὁλοκλήρως θεωθεῖσα, πῶς διχαθίσεται, ἢ ἰδιοσατηθήσεται ἢ ἄ τῆς ἀσεβῶς ποδοδραν Ἰππαρχουῶτων; ὡσαύτως ἡ ἐχθρὸς ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀγίας ψυχῆς. προσλαβούσης ἢ τῆς ἑὸς ὑποθεότητος ἐν τῇ ἰδιᾷ ὑποστάσει τῆς σαρκὸς φύσιν, ἢ ψυχῆ ἐμειστέουσε θεότητι & σαρκὸς παχύτητι. καὶ ὡσαύτως ἅμα σαρκί, ἅμα θεοῦ λόγῳ σαρκί· οὕτως ἅμα ψυχῆ, ἅμα θεοῦ λόγῳ ψυχῆ ἢ ἀμφότερα ἅμα, πεδωκωμένης δηλονότι τῆς ψυχῆς, ὡς & ἑ σώματος, & ἀχωρείτου τούτων ἡ θεότητος ὑπαρχούσης, & ἐν αὐτῇ τῇ διαζύξει τῆς ψυχῆς ἄπο τοῦ σώματος ἐν τῷ ἐκοισίῳ πάθει. ὅπου γὰρ ψυχῆ Χριστοῦ, ἐκεῖ & ἡ θεότης· καὶ ὅπου σώμα Χριστοῦ, ἐκεῖ καὶ ἡ θεότης.

ANNO CHRISTI 797.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ὅταν ἱεὺς ἀπείδαται μέλλουσι πονηροῦ λόγου ὁ ἄρεκτρεπέδμοι τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, προσλαμβάνουσι πνα ὁμολογηθῆναι παρά πάντων ἵνα διὰ τῆς ἐν τούτοις βιγνώμοσιως μηδὲ πῶς τῆς λοιπῶν ἀπιστῶνται. ὁλίγα ἢ ἄπῃ καλῶς ἄποφίωδμοι, ἑδὸν κάχληκας τοῖς μδργαεῖταις συμφύροισι, καὶ ἐπὶ ἴδιον ἔμεπον ἐπισηφάντες, φάσκοισι διχαθίσαι καὶ ἰδιοσατηθῆναι ἑνα Χριστὸν παρά τῷ ἄποδεχθῆναι τὰς σεπίας εἰκονικαὶ ἀναζωγραφήσι· & δυσφήμως φέρονται, μηδὲ ποτε μελεσομὸς ἐνοιαν * δεχθῆναι. ὡς εἰοικεν, ἡ γνώτωται αὐτοῖς αἱ τῆς πατέρων φωναί. καὶ ἐπὶ νοιαν ἢ πάντες διαίρεσιν τῆς δύο φύσεων τραπῶς κηρύττοισιν· οὐ μὲν ἡ τοῖς πωράμασι, καθὼς ἀνώτερο εἶρηται, ὡς

* L. 115.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ὡς βλασφημῶς τετόλμηκεν εἰπεῖν
 Νεστωρεος, εἰδὲς ὅτι δληθεῖα λόγος, ἐνε-
 κα τῆ ἀνάλογα φεῖσται ὁ κύριον,
 καὶ ἀνθρώπος τέλειος γέρονε, διχρα-
 σίας ἔιδωσάπσεως, ἢ πνος διαρέσεως,
 ἢ πάλιν τῶσανπτον συλχίσεως, καὶ τῶς
 πολλαχῶς ἐψυδθηρόσαν. ἀλλο γὰρ
 ὅστιν εἰκῶν, καὶ ἄλλο τὸ προσότυπον.
 καὶ τὰ ἰδιώματα τῆ προσότυπου οὐ-
 δαμῶς ἡς τῆς ὁ φρονουῶτων ἐν τῆ εἰ-
 κόνι ὁπρῆται. ἐν γὰρ τῆ εἰκόνι ἄλλο οὐ-
 δὲν ὁ δληθῆς λόγος γινώσκει, ἢ καὶ τὸ
 ὄνομα κοινῶν, οὐ πνός ὅστιν εἰκῶν,
 καὶ οὐ καὶ πλὴν οὐσίαν, καὶ τῶς πολλα-
 χῶς ἐποιδῶ, ἀναγκαζόμενοι ἐκ τῆς
 αὐτῶν διαλέξεων. ἐπαποροῦντες γὰρ
 δίκαιόν π λέγαν καὶ τῆς καθολικῆς ἐκ-
 κλησίας, τὰ αὐτὰ πει τῆς αὐτῶν φεῖ-
 ρονται, καὶ ἀλαρυγίζονται, ἔ ἀδλε-
 γῶν πῶς ἀκροωμένοις ἐμπιοῦντες.
 διὸ ἔ καταγέλαστο ὡρὰ πᾶσιν ὑπο-
 δεικνυται, ποτὲ μὲν διαίρεσιν, ποτὲ
 δὲ σύγχυσιν λέγοντες, ἐπομοτάπλω
 πλὴν γλάσαν ἔχοντες πρὸς τὸ ἀμύρ-
 ποπεῖν. ἐνθεν καὶ λέγροισιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Εἰ ποίνω ἐν τῶ πᾶσι ἀγῶνι
 πῶτων ἐμεινεν ἡ θεότης, πῶς ὁ ἀνόητος
 ἔ πάσης δλογίας πεπληρομημένοι δια-
 ροδοσι πλὴν σερῆκα τῆ θεότητι συμπλα-
 κείσαν καὶ θεωθεῖσαν, καὶ δῆθεν ὡς ψλοδ
 αὐθροῦ εἰκόνα γράφειν πειροῦνται;
 καὶ ἐν πύτῳ γὰρ εἰς ἔσρον ἀνομίας βα-
 ρεθρον ἐμπήλοισι, χωρῆζοντες τὸ σερ-
 κα ἐκ τῆς θεότητος, καὶ ἰδιούπρετον
 αὐτῶν πρῆσαιζοντες, ἔ ἔσρον πρῆ-
 σαπον δίδοντες τῆ σερκα, ὅπρ εἰκονίσειν
 uerantes, ἔ aliam personam carni tribuentes, quam ἔ
 Concil. Tom. 19.

ficuti blaspheme Nestorius di-
 cere ausus est. Nulla autem est
 procul dubio ratio diffensionis
 vel separationis, aut alicuius di-
 uisionis, vel rursus essentiae con-
 fusionis, quemadmodum cre-
 bro falso concionati sunt, pro
 eo quod pingitur Dominus se-
 cundum id quod homo fuit per-
 fectus. Aliud est enim imago, &
 aliud principale: & proprietates
 principalis nullatenus quis eo-
 rum qui sanum sapiunt, in ima-
 gine quaerit. In imagine quippe
 nil aliud vera ratio nouit, quam
 secundum nomen communica-
 re illi cuius est imago, & non
 secundum substantiam, iuxta
 quod crebro iam diximus coacti
 ex * ipsis disputationibus. Ino-
 * ipforum
 piam enim passi aliquid dicen-
 di contra catholicam ecclesiam,
 eadem de eisdem effantur, va-
 na fauce loquentes, & * exer-
 * Gr. vani-
 citium audientibus facientes. loquentiam
 Propter quod & ridendi apud
 omnes monstrantur, aliquando ve-
 ro confusionem dicentes, pa-
 ratissimam linguam habentes
 ad * subsequendum. vnde &
 * Gr. ad ver-
 bis peccan-
 dicunt. dum.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Si igitur in passione insepara-
 bilis mansit ab his diuinitas, quo-
 modo insensati ἔ cuncta irra-
 tionabilitate repleti, diuidunt car-
 nem quae cum diuinitate conne-
 xa ἔ deificata est, ἔ quasi puri
 hominis imaginem pingere ten-
 tant? Nam ἔ in isto in aliud
 iniquitatis barathrum incidunt,
 separantes carnem a diuinitate,
 ἔ priuata subsistentia illam asse-
 * i. imagini-
 * imaginare bus expri-
 mere
 Nnn

ANNO
CHRISTI
787.

fatentur: ex hoc ostendentes quartam personam additamentum in Trinitate: super hac & assumptionem, quæ diuinitus est suscepta, atheoton depingentes. Colligitur ergo ab his qui Christi imaginem pingendam existimant, aut diuinitatem circumscriptam & carne confusam, aut corpus Christi atheoton & diuisum, ac personam priuata substantia super carnem dari: similes in hoc effecti Nestorianorum impugnationi qua in Deum est. In talem blasphemiam atque impietatem incurrentes confundantur & reuerentur, & cessent qui patrant, & desiderant, & colunt imaginem, quæ fallaciter ab eis facta & dicta est Christi. Cesset etiam a nobis ex æquo & Nestorii partitio, atque Arii, Dioscori & Eutychetis, & Seueri confusio, quæ sunt immensa mala, & impietate comparia.

* Gr. & quod ex assumptione desicatum est, atheoton id est, non desicatum depingentes.
* Gr. pingi

* in carne

* Gr. e diametro pugnantia mala.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
λέγει.

Nequaquam per vnam viam gradiuntur Christianos calumniantis hæreseos propugnatores, quemadmodum moris est orthodoxis, qui de diuinis dogmatibus disputantes, regiam viam tantum retinent, & hac vel illac nullo pacto declinant. Sed euertentes vias Domini, contrarias opiniones apud se colligunt: & in suo sensu abundantes, sapientes per omnia esse putantur. Sed audiant ab Isaia, qui fiducialiter dicit: *Ve qui sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes.* Etenim quæ nunquam ab orthodoxis Christianis dicta sunt, quasi prædicata per illos assumunt; & seductorios syllogismos

Isai. 5.

λέγουσιν· ἐκ τούτου θηνώτες τεταρτου προσώπου προσήκων ἐν τῇ τετραδί· πρὸς γὰρ τούτους ἐτὶ θεῶν πρὸς λημμα ἰσορροῦντες ἀδέων. συναχθήσεται οὖν τοῖς τῶ Χριστοῦ εἰκόνα γραφειν οἰομένοις ἢ τὸ θεῖον περιγραφήν ἐτὶ σαρκὶ συγχυθῆν, ἢ τὸ σῶμα ἔχεισθαι ἀδέων καὶ διηρημένον, ἐπεσσωπον ἰδιοῦ πόσατον ὅτι τῆς σαρκὸς δίδουαι, ὅμοιοι οὐκ ἐν τούτῳ τῇ Νεσεριανῶν δομαχία. εἰς ποιανὴν οὐ βλασφημίαν τε ἐ ἀσέβειαν ἐμπήσιοντες αἰζῶν ἔπιωσαν ἐ ἐντραπήσιον, καὶ πτωέδωσαν ὁ δρώντες ἐ πωδουῶτες καὶ σεβόρμροι πτω ψευδωνύμους γνορμύτω ἐ λεγορμύτω ἰσῶ αἰτῆρ τῶ Χριστοῦ εἰκόνα. ἀπέσω ἡμῶν ὁ ἰσου ἐ ἡ τῶ Νεσεριου διαίρεσις, καὶ ἡ τῶ Αρείου, Διοσκορου, Εὐτυχοῦ καὶ Σεβήρου σύγχυσις, τὰ ἐκ διαμέτρου καὶ ἐ ὁμόσημα πτω ἀσέβειαν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Οὐδαμῶς τῆς μιᾶς ὁδοῦ ἔχοντες οἱ χριστιανοκατηγορικῆς αἰρέσεως πρόβουλοι, καθὼς ἔδος ὅτι τοῖς πρὸ θεῶν δογματῶν ὁρδοδόξοις τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ ἔχουσι μόνον, ἐ μὴ ἐκκλίνου ἐνθεν ἐ ἐνθεν. ἀλλὰ διασείροντες τὰς ὁδοὺς κυρίου, ἐν δωπατάτας δόξας παρῆ αὐτοῖς συλλέγουσι τῶ ἰδίῳ νοῖ πληροφουορμῶροι, σοφοὶ τὰ πάντα δοκουῦτες εἶν. ἀλλὰ ἀκύνσι πρὸς ἀπάρρησιαν Ἡσαῖα λέγοντες· οὐαὶ οἱ σοφοὶ ἐν ἑαυτοῖς, ἐ ἐνώπιον ἑαυτῶν ὀπτησῆμονες. καὶ γὰρ τὰ μηδέπω πρὸς ὁρδοδόξων Χριστιανῶν λαληθέντα, ὡς ὁμοιορμῶροι λαμβάνουσι· καὶ πρὸς αλλογορμῶροι

* αἰμα
λαορμῶ
μῶφ.

ANNO CHRISTI 787.

νοισοφιστικῶς ἢ ἐκκλησίαν ἐλέγχοισι
Ἐσυνάξαται ὡς ἂν αὐτῶν ὕβρις ἔλοι-
δεῖα, ἢ πὶ περὶ αὐτῆς δὲ πύτων καὶ
ἀσέβεια. ἀ γὰρ Διόδωρος καὶ Θεό-
δωρος ὁ Μοψουστίας, καὶ Νεστόριος,
Εὐτυχῆς τε καὶ Διοσκορος καὶ Σεβή-
ρος ἀνελθόντο καὶ τῆς Ἀληθείας λυ-
πήσαντες, αὐτοὶ τῇ καθολικῇ ἐκκλη-
σίᾳ προσέμενοι καὶ κακῶ ἢ κακῶν
διὰ μνηστῆρας προσάποιοι, ταύτην
τούτοις ποῖς δυσσεβείᾳ ἀιρεσιώτης
συμφύρεται, ἠλιθιότητος ἔδωκεν
αἰάμετα ἔχοντες ῥήματα. καὶ ὡς κα-
πιλοι μνηστῆρας ὡς οἶν ὕδατι, ὡς
Ἀληθῆ λόγον τῶν διεσπασμένων, ἔδωκεν
καρδίᾳ ῥημάτων. ἢ γὰρ ἀιρεσις
Διοσκοροῦ καὶ Εὐτυχῆος ἐναντία Νε-
στορίου πῶς ἔστι, καὶ αὐτὸ φησὶσαντες εἴπο-
μεν καὶ ἐναντίας ἀιρέσεως ἐν μιᾷ δό-
ξει καὶ ὁμολογίᾳ εἶναι, ἢ ἐνδεχο-
μένων ἐκ ἑστίν. ὡς περὶ λευκῶν καὶ μέ-
λων, ἢ θερμῶν καὶ ψυχρῶν ἀμύχανον
ἰδεῖν ἐν ἐνὶ ὑποκαμυδίᾳ καὶ αὐτῶν
καρπῶν. οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ γῆνι ἀίρηται πο-
τε ἢ θερμῶν, οὐδὲ ἐν τῷ πυρὶ ἢ ψυ-
χρῶν. τῆς δὲ παροιμίας αὐτῶν πῶς ἀ-
φῆκεν ἐκδηλοῦσθαι ἔξοχον. πῶς ἐκόντα
ἔρ' ἔσονται τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν ἐπὶ
Ἐπαφροδίτου πῶς κατηχολοῦσαν καὶ
τούτου ἐνεκεν εἰς συγκρίσεις ἔδωκεν
εἰσαγωγοῖς τῶν ἐπιλογισματικῶν πῶς
διὰ γελικῶν εἰσήγησιν. ἢ γὰρ Εὐτυ-
χαισίων, ἢ ποῖ τῆς προσεβουόντων μίαν
φύσιν ὅτι τῆς καθ' ἑαυτῶν ἐνώσεως
τῆς Χριστοῦ, καὶ συγκρίσιν ἐκ τούτου δό-
γματιζόντων, τῆς Ἀληθείας ἢ παρα-
στῆσι οὐδὲν ἔσθον αὐτοῖς ἔστιν, εἰ μὴ ὅτι
ὑπόστασιν καὶ φύσιν τῶν ὁρίων
ταῦ ὅτι ἄλλο ἔσ' ἄλλο γινώσκοντες
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἔσθοντες.

Concil. Tom. 19.

contexentes sophistice arguunt:
& colligitur ab eis iniuria & ma-
ledictio, quin potius & impie-
tas. Quæ enim Diodorus atque
Theodorus Mopsuestiæ, ac Ne-
storius & Eutyches & Diosco-
rus & Seuerus assumpfere con-
tra veritatem rabiem eructan-
tes, ipsi catholicæ ecclesiæ tri-
buunt: & malo malum com-
mifcentes * applicant, hanc
* impiis istis hæreticis consper-
gi perhibentes, & stoliditate &
inutilitate verba referta possi-
dentes, & sicut caupones mi-
fcent vinum aqua, id est, verum
fermonem cum peruerso, &
temperant fel amaritudinis. Hæ-
refis enim Dioscori & Eutychetis
contraria est Nestorio, quem-
admodum iam diximus: atque
contrarias hærefes in vna opi-
nionem atq; professionem esse possi-
bile non est: quemadmodum al-
bum & nigrum, vel calidum &
frigidum impossibile est videri
in vno subiecto in vno eodemq;
tempore. Neque enim in niue
inuentū est aliquando calidum,
neque in igne frigidum. Porro
amentia ipsorum inutilitatem
manifestiorem dicemus. Imagi-
nem enim & principale id ipsum
dicunt veloces erga calumniam:
& idcirco in confusiones & par-
titiones inducunt eos qui depin-
gunt euangelicam relationem.
Eutychianorum enim, id est, eo-
rum qui prædicant vnā natu-
ram secundum subsistentiam in
vntione Christi, ac per hoc do-
gmatizant confusionem, veritatis
transmutatio nihil aliud in
illis est, nisi quod subsistentiam
& naturam id ipsum definiunt:
quod aliud esse atq; aliud alum-
ni catholicæ norunt ecclesiæ.

* addunt
* cum imp.
i. h. sententia
per.

Nnn ij

Substētiam enim dicimus substantiam quamdam cum proprietatibus, ab eo quod est † hyphestanæ. Porro autem naturam fatemur rem per se * subsistentem, non indigentem alio ad sui * stabilitatem, ab eo quod est pephycenæ. Hoc præterea modo & isti imaginem Christi & ipsum Christum nihil distare per substantiam dicunt. Nam si differentiam nossent, nequam has vocum nouitates portentose prætenderent. Omnibus enim euidens est, quia aliud est imago, & aliud primitiuum: hoc quidem animatum, illud autem inanimatum est. Et quoniam verbosati sunt, in imagine circumscribi pariter diuinam naturam, excidentem a recta ratione, traditi sunt in reprobum sensum. Petrus enim & Paulus depicti videntur, sed eorum animæ in imaginibus non adsunt: quandoquidem nec ipso corpore Petri præsentem, animam eius aliquis videt. Cum ergo ipsa non aspiciatur, quis eorum qui veritatem sectantur, dicit, quia separata est caro Petri ab anima eius, nisi forte per intelligentiam tantum? Quanto magis incircumscripta natura Dei Verbi a circumscrip̄ta carne quæ ab eo assumpta est? Neque enim quando fatigatus est ex itinere, & a muliere Samaritana bibere quærebat, & a Iudæis lapidabatur, deitatis natura fatigabatur, vel lapidibus submittebatur: absit blasphemia. Has ergo multiplices conglobationes, volens imaginales picturas respuere, multum fufurrans vanitas Christianos calumniantium incontinenti lingua indu-

† Gr. hyphestanæ, id est, subsistere.
* Gr. existentem,
* constitutionem,

ὑπόστασιν ἢ λέγουσιν οὐσίαν πνευματικῶν ἰδιωμάτων, & ἄρα τὸ ὑφεσταίαι· φύσιν δὲ ὡσεὶ ματὶ αὐτοπαρικτον, μὴ δειόμενον ἐξ ἑαυτοῦ ὡσεὶ σύστασιν, & ἄρα τὸ πεφυκέναι. τούτω δὲ τῷ ἔργῳ καὶ οὗτοι πλὴν εἰκόνα τῆς Χρῆστοσ καὶ αὐτὸν ὡσεὶ Χρῆστον οὐδὲν ἐξ ἑαυτοῦ τῶ ἐξ ἑαυτοῦ κατ' οὐσίαν λέγουσι διαφέρειν· ἐπεὶ εἰ πλὴν διαφορὰν ἐγνώσαν, ἐκ αὐτῶν τὰς κενωφωσίας ἐπερατολόγησαν. ἀεὶ δὲ ἄλλο ὄν ὡσεὶ πᾶσιν ὑπαρχῶν, ὅπ' ἄλλο ὄν εἰκὼν, καὶ ἄλλο ὡσεὶ ὁμοτύπον· τούτω μὲν ἐμφυζον, ἐκείνο δὲ ἀφυζον. καὶ ἵνα ἐφλημάθησαν ἐν τῇ εἰκόνι συμπεριγράφεσθαι πλὴν θεοῦ φύσιν, ἐκείνην τῆς ὁδοῦ λόγου, ὡσεὶ δὲ ὁμοτύπος ἀδύκμων νοῦ. Πέτροσ γὰρ καὶ Παῦλοσ ἀναλωραφοῦμοι βλέπονται, αἱ δὲ ψυχῆ αὐτῶν ἐν ταῖς εἰκόσιν οὐ παρῆσαν· ὅποταν οὐδὲ αὐτῶ τῶ σώματος τῆς Πέτροσ παρόντοσ, πλὴν ψυχῶ αὐτῶ βλέπει τῶ. καὶ ἐπειδὴν αὐτῶ οὐχ ὄραται, τῶ τῶ τῆ ἀληθεία ἐπομῆσαν λέγει, ὅπ' κατωρασιμένη ὄν ἢ σαρκὶ τῆς Πέτροσ ἐκ τῆς ψυχῆσ αὐτῶ, εἰ μὴ ποὺ κατ' ἐπίνοιαν μόνον; πόσο γὰρ μᾶλλον ἢ ἀπεριγραπτοσ φύσισ τῆσ θεοῦ λόγου ἐκ τῆσ προσληφθείσασ ὡσεὶ αὐτῶ σαρκὶσ ὡσεὶ γραφομένησ; οὐδὲ γὰρ ὅτε κενώτακον ἐκ τῆσ ὁδοποείασ, καὶ παρὰ γωαμὶὸσ Σαμδρείδοσ πένν ἐζήτει, καὶ παρὰ τῶν Ιουδαίων ἐλιθάριζο, ἢ τῆσ θεοπτοσ φύσισ κενώτακον, ἢ λίδοισ ἐβάλλετο· ἀπαρῶ τῆσ βλασφημίας. ταῦτασ οὐ τὰσ πλοῦτολοκοισ συσροφασ, θελοῦσα τὰσ εἰκονικὰσ ἀναλωραφῆσασ διαπίλοσα, ἢ πολυφύλληποσ ματατόποσ τῶν χροισανοκατηγόροσ παρῆσῶσιν ἀρατῶ γλώττη, καὶ ἐξ ἑαυτοῦ ἵνα παρῆσφῆρου-

ANNO CHRISTI 787.

ANNO CHRISTI 787.

σα, και ανομιαν ἐπ' ανομιαις σωδ-
 πλουσα, τεταρτου προσωπου προση-
 κλυ εν τη αγια τριαδι εφλωδαφη-
 σεν. Θ δε εν τη καθολικη εκκλησια ως
 τεκνα γνησια γνηθέντες, παντα τα της
 οικονομίας της κυριου ημων Ιησοφ Χρι-
 σοφ δποδεχομενοι, και Αρειον & Νε-
 στειον, Απολλινάριον τε και ευν-
 τουτου Φοινηταις Ευτυχια και Διοσκο-
 ρου βδελυτομενοι, τας σεπιας εικονας
 δποδεχομεθα, εικονας μονον και ουδεν
 εσθον αυτας γνωσκοντες, καθο ε προ-
 ποτυπου το ονομα μονον εχουσα, και
 ουχ τιω ουσιαν. καρνιου δε δικλυ
 λοξα βαίνοντες, εφ εσθαν βλασφη-
 μιας οδον απαρονται, λεγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ανέγνω.

Ευφρανθήτωσαν η αγαλλιάσω-
 σαν, η παρρησια εδωσαν Θ η δληνη
 της Χειροδ εικονα ειλκρινεσστη ψυχη
 ποιουωτες η ποδουωτες και σεβομενοι,
 και εις σωτηριου ψυχης και σωματος
 προσφερομενοι. Ιω αυτες ο ιεροτελε-
 σης και θεος, το ημων εχ ημων ολικως
 διαλαβομενος φυραμα, κη η καιρον
 της εκουσιου παθους εις τυπον & διαμνη-
 σαν εναρρησθητω ποις αυτ' μυστης πα-
 ραδιδωκε. μελλον ηδ αυτην εκουσιως
 ενδιδδωναι τω αοιδημω & ζωοποιω θανα-
 τω αυτ', λαβων (W) απτον βιολησι, &
 βιχαιρησας εκλασε, & μεταδιδ ει-
 πε. λαβετε, φάγετε εις αφεισιν αμυρο-
 πων. ποδο μοδ εστι το σωμα. ομοιως
 και το ποθειον μεταδιδ ειπε. πο-
 το μοδ εστι το αιμα. ποδο ποιειτε εις
 τιω εμω διαμνησιν. ως εν αλλου
 ειδις θηπιλεχθεντος παρ αυτ' εν τη
 ω ουρανον, η τυπου, εικονισαι τιω

xit; & alia quædam subinferens,
 atque iniquitatem super iniqui-
 tates congerens, quarta personæ
 additamentum in sancta Trini-
 tate stolidè locuta est. At nos
 qui in catholica ecclesia utpote
 proprii filii nati sumus, omnia
 quæ sunt dispensationis Domi-
 ni nostri Iesu Christi suscipien-
 tes, atque Arium & Nestorium,
 Apollinarium quoque & huius
 discipulos Eutychetem & Dio-
 scorum abominantes, venera-
 biles imagines suscipimus, ima-
 gines tantum & nihil aliud eas
 scientes, secundum quod prin-
 cipalis tantummodo nomen ha-
 bent & non substantiam. Can-
 cri autem more oblique gra-
 dientes, ad aliam blasphemiam
 ducuntur viam, dicentes.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Latentur & exultent, & fi-
 ducialiter agant hi qui veram
 Christi imaginem sincerissima a-
 nima faciunt, & desiderant, &
 colunt, & in salutem anima &
 corporis offerunt: quam ipse sa-
 cratissimus immolator & Deus
 noster, ex nobis ex toto massam af-
 sumens, secundum tempus propria
 passionis in typum & rememora-
 tionem evidentissimam tradidit
 ministris suis. Sese namque vo-
 luntarie traditurus memorabili
 & vivifica morti sue, acceptum
 panem benedixit, & gratias agens
 fregit, & dans dixit: Accipi-
 te & comedite in remissionem
 peccatorum; Hoc est corpus
 meum. Similiter & calicem tra-
 dens dixit: Hic est sanguis meus:
 hoc facite in meam commemo-
 rationem. Veluti nulla alia specie
 ab eo electa sub celo, vel * forma * figura

* Gr. Ener-
ga imago vi-
cor. qua prec.
ac bon. fit.

imaginari eius incarnationem va-
lente. * Vide ergo quod imago vi-
uifici corporis eius preciose ac ho-
norabiliter facta sit. Quid enim
argumentatus est in hoc sapientif-
simus Deus? Nonne ut ostenderet
& exprimeret euidenter nobis ho-
minibus mysterium quod operatus
est per dispensationem suam? quia
sicut id quod ex nobis suscepit, ma-
teria sola est humane substantie
per omnia perfecta, non figuran-
tis proprie subsistentem personam,
ut non additamentum persone di-
uinitati interdicat: ita & imagi-
nem materiam precipuam, id est,
panis substantiam precepit offerri,
non figurantem hominis formam,
ne idololatria subintroducatur.
Sicut ergo corpus Christi quod se-
cundum naturam, sanctum est,
utpote diuinitus sanctificatum;
ita manifestum est, quod adoptio-
ne, id est, ipsa imago eius sancta
est, utpote per quamdam sancti-
ficationem gratia * sanctificata.
Hoc enim & * mercatus est, ut
diximus, Dominus Iesus, ut sicut
carnem quam suscepit, propria se-
cundum naturam sanctificatione
ex ipsa vnitione deificauit; simi-
liter & eucharistia panem, * non
ut falsam imaginem naturalis
carnis, per sancti Spiritus aduen-
tum sanctificandum, diuinum
corpus fieri voluit mediante sa-
cerdote, qui oblationem de com-
muni separans, ad sanctificatio-
nem pertingere facit. Itaque Chri-
sti caro secundum naturam ani-
mata & * intelligibilis, vncta est
Spiritu sancto in diuinitatem. Si-
militer & diuinitus tradita ima-
go carnis eius, diuinitus videlicet
panis repletus est Spiritu sancto
cum calice vitam ferentis sangui-
nis lateris eius. Hac ergo demon-

* Gr. utpote
deificatum

* Gr. deifi-
cata.
* industrie
gessit.

* ut non f.

* mente pra-
dita, vncta
est per Spiri-
tum sanctum
diuinitate.

ANNO
CHRISTI
757.

αὐτῶ σαρκῶσιν διωαμῆδου. ἰδοὺ οὐ
ἢ εἰκὼν τῆ ζωοποιοῦ σώματ^ο αὐτῶ, ἢ
ἐντήμως & τεπημηδῶσ καραπῆδη.
πὶ γῆ ἐμηχανήσατο ἐν τούτω ὁ πῦσο-
φ^ο θεός; οὐχ ἔσφόν η, ἢ δέϊξαι καὶ
τρεμῶσαι φανερώσ ἡμῖν ποῖς ἀνθεσ-
ποις τ^ο καραματευδὲν μυστήε^ο ἐν
τῆ κατ' αὐτὸν οἰκονομία. ὅπ ὡσπερ ὁ
δὲ ἡμῶ ἀνέλαβετο, ὑλη μόνη ὄσιν δι-
θεσπίνης οὐσίας κ^τί πᾶντα τελείας, μὴ
καρακτερεύσης ἰδιοσύστατον κα-
σῶπον, ἵνα μὴ καροδῆκη καροσῶπου
ἐν τῆ θεότηπ παρεμπίση. οὐτω & πῶ
εἰκὼνα ὑλῶ δὲαίρετον, ἡγρωσ ἀρ^που
οὐσίαν καροσῶταξεν καροσφῆρεται,
μὴ καμαπῆζουσαν ἀνθεσ^οπου μορφῶν,
ἵνα μὴ εἰδῶλο καρεία παρεισαχθῆ.
ὡσπερ οὐτ^ο κ^τί φύσιν τῆ καροσῶ σῶ-
μα ἀγιον, ὡς θεῶδεν. οὕτως δῆλον καὶ
τ^ο θεῶσ, ἡτοι ἢ εἰκὼν αὐτῶ ἀγία, ὡς διὰ
πνος ἀγασμοῦ καίρεπ θεουμῆπ. ποδ-
πο γῆ καὶ ἐκαραματεῦσατο, ὡς ἐφη-
μῆρ, ὁ δεσῶπῆσ καροσῶσ, ὅπως καδῶ-
πῆ πῶ σαρκῶ, λῶ ἀνέλαβε, τῶ οἰ-
καίῶ κατὰ φύσιν ἀγασμῶ δὲ αὐτῆς
ἐνώσεως ἐδέωσεν, ὁμοίῶσ κ^τί τῆσ δι-
καροσῶσ ἀρ^πον, ὡς ἀψευδῆ εἰκὼνα τῆσ
φροσῆσ σαρκῶσ, διὰ τῆσ δ' ἀγίου πνώ-
ματ^ο δῆπφροσῆσ ἀγασμῶδ^ο,
θεῶ^ο σῶμα ἀδῶκησε γίνεαται, μεσι-
τεῦοντ^ο τῆ ἐν μετενέξει ἐκ τῆ κοι-
νοδ καροσ τῶ ἀγῆ^ο πῶ ἀναφορῶ
ποιουμῆου ἱερέῶσ. λοιπὸν ἢ κατὰ φύ-
σιν ἐμψυχοσ κ^τί νοερα σαρκῶ τῆ κωελοῦ
ἐχρίδη πνώμαπ ἀγίῶ πῶ θεόπτα.
ὡσῶπῶσ καὶ ἢ θεοσφῆδῶπῶσ εἰκὼν τῆσ
σαρκῶσ αὐτῶ, ὁ θεῶσ ἀρ^ποσ ἐπληρωθῆ
πνώμαπῶσ ἀγίου σῶ τῶ ποπτεῶ τῆ
ζωηφόρου ἀγῆματ^ο τῆσ πλῆθρασ αὐ-
τῆσ. αὐτῆ οὐτ^ο δῶποδῆδῆκαπ ἀψευδῆσ

ANNO
 CHRISTI
 787.

είκων τῆς ἐνσαρκίου οικονομίας Χριστοῦ
 ἔθεο ἡμῶν, καὶ ὡς περ ἐλέκται, ἡ
 αὐτὸς ἡμῶν ὁ ἀληθινὸς τῆς φύσεως ζωο-
 πλαστῆς οἰκιοφάνους πατέρα δέδωκεν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

Εοικέ πως παῖς λόγος περιβαλλό-
 μιν, ἐπειδὴ τῆς ἀληθείας ἀπαξ
 ἀρεκτραπῆ, εἰς πολλὰς καὶ ὀπίσκει-
 δωτοῦς ἀπορίας ὑπὸ τῆς κτῆ πλῆ-
 νῶ ἀκολουθίας ἐκφέρεται. ὁ λοι-
 πὸν καὶ οὗτοι τῆς καινοτομίας εἰση-
 γηταὶ πεπόνθαν. ἐκτραπέντες γὰρ τῆς
 ἀληθείας ἐνεκεν τῆς τῆς εἰκόνων ποιή-
 σεως, καὶ εἰς ἐπὶ ἄρα πλῆθος ἀποπλη-
 ξίας μανίῳ κατέπεσον. ὡς γὰρ ἐν
 Δελφικῷ τρίποδι τὰ λόξα παῦτα
 καὶ ὀλέθρια ἐρησιώθησαν δόγμα-
 τα. ἀλλ' ἀκούοισι πατέρα τῆς ἀποφρα-
 κῆς λόγου παρὶς ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια
 χεῖλη, καὶ ἀλίσκεται ῥήμασιν ἰδίου
 σώματος. Ἐύλα γὰρ καὶ χόρπον καὶ
 καλὰ μὲν παρέθεντο, ὧν τὸ τέλος εἰς
 καῦσιν. οὐδεὶς γὰρ ποτε τῆς σαλπύ-
 γων τῆς πνεύματος ἀγίων ἀποστόλων,
 ἢ τῆς αἰοιδίμων πατέρων ἡμῶν, πλὴν
 αἰαίμακτον ἡμῶν θυσιαν, πλὴν εἰς ἀνά-
 μνησιν τοῦ πατρὸς τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ πα-
 τὸς τῆς αὐτοῦ οικονομίας γινόμενον, εἶ-
 πεν εἰκόνα τοῦ σώματος αὐτοῦ. οὐδὲ
 γὰρ παρέλαβον διὰ τοῦ κυρίου οὐ-
 πως λέγειν ἢ ὁμολογεῖν, ἀλλὰ ἀκούου-
 σι λέγοντες αὐτὸς ἀναγγελλικῶς· ἐὰν
 μὴ φάγητε πλὴν σαρκὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-
 θεσπου, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐ μὴ
 εἰσελθῆτε εἰς πλὴν βασιλείαν τῆς οὐρα-
 νῶν. Ἐ, ὁ τρώγων μου πλὴν σαρκὰ, ἔ-
 πινων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ
 ἐν αὐτῷ. καὶ λαβὼν ἄρτον, καὶ βύχα-

strata est vera imago dispensatio-
 nis qua in carne facta est, scilicet
 Christi Dei nostri, quemadmo-
 dum supra dictum est; quam ipse
 nobis verus nature vivificator et
 fictor voce propria tradidit.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Patet, qualiter omnis sermo
 propositus, quando semela ve-
 ritate auersus est, in multas &
 periculosas prauitates a conse-
 quentia seductoria proferatur:
 quippe quod & isti præceptores
 nouitatis perpeffi sunt. Auersi
 enim a veritate propter imagi-
 num factionē, etiam in alteram
 extremam apoplexiæ insaniam
 delapsi sunt. Etenim quasi ex
 Delphico tripode obliqua hæc
 & perniciofa dogmata oraculo
 * consecuti sunt. Sed audiant a
 prouerbiali verbo: *Laqueus for-
 tis viro labia sua, et capitur pro-
 prii verbis oris.* Ligna enim &
 fenum & stipulam apposue-
 runt, quorum finis in combus-
 tionem. Nullus enim aliquan-
 do tubarum Spiritus, sanctorum
 videlicet apostolorum, aut illu-
 strium patrum nostrorum, in-
 cruentum sacrificium nostrum,
 quod in commemorationem
 Christi Dei nostri ac omnis dis-
 pensationis eius efficitur, dixit
 imaginem corporis eius. Neque
 enim acceperunt a Domino sic
 dicere vel confiteri, sed audiunt
 euangelice dicentem eum: *Nisi* Iean. 4.
manducaueritis carnem Filii ho-
minis, et biberitis eius sangui-
nem, non intrabitis in regnum cæ-
lorum. Et, *qui manducat meam*
carnem, et bibit sanguinem
meum, in me manet, et ego in
eo. Et, *accepto pane gratias agens,* Matth. 26.

* vaticinati
 sunt.
 Præm. 6.

Iean. 4.

Matth. 26.

Marc. 14.
Luc. 22.

fregit, & dedit discipulis suis, & ait: Accipite & comedite; hoc est corpus meum. Et accipiens calicem, gratias egit, & dedit illis dicens: Bibite ex hoc omnes. hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Et non dixit, accipite & comedite imaginem corporis mei. Sed & Paulus diuinus apostolus ex diuinis Domini vocibus hauriens,

1. Cor. 11.

ait: Ego accepi a Domino quod & tradidi vobis, quoniam in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens, fregit & dixit: Accipite & comedite; Hoc est corpus meum quod pro vobis frangitur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem postquam cœnauit, dicens: Hic calix nouum testamentum est in meo sanguine: hoc facite, quotiescumque biberitis, in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem hunc bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Ergo liquido demonstratum est, quod nusquam Dominus vel apostoli, aut patres imaginem dixerunt sacrificium sine sanguine, quod per sacerdotem offertur, sed ipsum corpus, & ipsum sanguinem. Et ante sanctificationis quidem * celebrationem, typos quibusdam sanctorum patrum hæc pie visum est nominare: quorum est Eustathius propugnator orthodoxæ fidei & Arianae destructor vefaniæ, & Basilus eiusdem infelicis superstitionis depositor, qui omne quod sub sole est, planam rectorum dogmatum basim edocuit. Ex vno enim eodemque

* Gr. Con-
summatio-
nem, anti-
typa qui-
busdam

In Liturgia.

ερασησας εκλασε, και εδωκεν τοις μαθηταις αυτου, και ειπε· λαβετε, φάγετε· τοδο εστι το σωμα μου. και λαβων το ποτηριον, και βλαρασησας, εδωκεν αυτοις, λεγων· πιετε εξ αυτου παντες. τοδο εστι το αιμα μου το της καινης διαθηκης, το περ πολλων ενχωρομυρον εις αφεσιν αμαρτων. και εν ειπε· λαβετε, φάγετε τιω εικονα της σωματος μου. Διλα και Παυλος ο θειος αποστολος εν της δευτερων φωνων της κωλου χρυσουμυρος, εφη· εγω παρελαβον απο της κωλου, ο κ παρεδωκα υμιν· οπι εν τη νυκτη, η παρεδωδο, ελαβεν αρτον, και βλαρασησας εκλασε, ε ειπε· λαβετε, φάγετε· τοδο μου εστι το σωμα το ισοερ υμυν κλωμυρον· τοδο ποιετε εις τ εμυ ανιμνησιν. ωσωτως και το ποτηριον με το δεπηνησαι, λεγων· τοδο το ποτηριον η καινη διαθηκη εστιν εν τω εμω αιματι· τοδο ποιετε * εις τ εμυ ανιμνησιν. ο σαικς γρη αν εαθητε (K) αρτον τοδο, ε το ποτηριον τοδο πινητε, (P) δελαπαι της κωλου καταγελλετε, αρχεις ου ελθη. εκουου σαφως αποδεδεται, οπ ουδαμωδ ουτε ο κωλος, ουτε (C) αποστολοι, η πατρες εικονα ειπον τιω δια της ιερεως περοφερωμυρω ανιμακτον θυσιαν, διλα αυ το σωμα και αυ το αιμα. και περ μυρ της της αιμασμοδ τελειωσεως, ανητυπα ποι τη αγίων πατερον ωσεως εδοξεν ονομαζεσται· ων εστιν Ευσαθη (C) ο βιτανης περομαχος της ορθοδξου πιστεως, και της Αρειανης κωκοδαμωνιας καταλυτης, και Βασίλειος της αυτης δεσπομωνιας κωταυρετης, ο τιω υφ ηλιον τιω λειδω βασιν τη ορθων κωδοδξας δογματων. εξ ενος γαρ και της αυ πωματα-

ANNO CHRISTI 757.

ANNO CHRISTI 787.

πνδματ φτεγζομμοι, ο μλο ερ- μλωβων τ εν ταις παροιμιας Σολο- μωντειον ρητον. Φαγετε (W) εμον αρτον, κη πιετε ονον, ον κεχερακα υμιν. ταδε φροι. δια τς ονου κη τς αρτου τα αν- πτυπα τ η σωματικων τς Χεισοδ κη- ρυθει μελων. ο δε εν τησ αυτησ πηγησ απαντησας, ως ισασι παντες (C) τησ ιε- ρουωησ μωσπολοι, εν τη βιχη τησ δειασ αιαφορασ ωδε πως λεγα. διαρ- ρουωτες περοσεγζομμο τω αγιω θυ- σιασπειω, κη περοθεντες τα αιτυ- πα τς αγιου σωματος κη αιματοσ τς Χεισοδ θυ, σοδ δεόμετα, κη σε δρα- καλομμο. κη τ εξησ εηπερομμορον εκδηλοφδν τλω εννοιαν τς πατρσ κα- ταρτζει, ως περ ε αγααδιωα εκλη- θη τ αιτυπα, μετα δε (W) αγαασμόν σωμα κωειωσ κη αιμα Χεισοδ λε- ρονται, κη εισι, κη πευόνται. αυτοι δε (C) ζηνάδαμ δελοντες τλω τ ησ σπ- ηλων εικόνων αφανισαμ δεδν, εφδν ει- κώνα φρεισηαρον, ηπσ εκ εικων δδεν, δλλα σωμα κη αιμα. μοχθηρία δε (C) πανουργια σιωεζομμοι, σοφισμα- π κωεδηλα εαυδον δρακρομμοροι, δεσφ ωνόμασαν ζινεδαμ ταυτημ τλω δειαν περοσένεζιν. κη ωσπερ ποδο λεγάν δδτ μανιασ σαφοις, ουτω κη τ εικώνα λεγάν τ σωμα κη αιμα τς κωελου, τησ ισπσ εχεται παρονιασ, κη πλέον τησ αιμαδιασ τλω ασε- βειαν εχ. ειτα αφέντες τ λεδο (C), απλονται μικρόν η τησ δληθιασ, δειον σωμα λεγοντες ζινεδαμ. κη ει εικων τς σωματοσ δδεν, εκ ενδεχεται ειναι αυτ τ δειον σωμα. εκουω ενδεν κη- κειδεν περοφερομμοισ αβέλαμα παν- τη τα παρ αυτων θυλλουμμορα. ως- περ ηφ οφθαλμοσ διαπεραχθεισ εκ

spiritu disputantes, vnus qui- dem eorum interpretans Sa- lomoniacum dictum, quod in prouerbis legitur: Comedite pa- nem meum, & bibite vinum quod miscui vobis: hæc dicit; per pa- nem & vinum, typos corpora- lium Christi prædicat membro- rum. Alter vero ex eodem fon- te hauriens, vt nouerunt omnes sacerdotii mystici cultores, in oratione diuinæ oblationis ita dicit: Confidentes appropin- quamus sancto altari, & propo- nentes typos sancti corporis & sanguinis Christi tui, te depre- camur, & te rogamus, & quod deinceps infertur, certiozem pa- tris huius perfecit intellectum, qualiter † antequam sanctifi- cata fuerint, vocata sint ty- pi: post sanctificationem autem, corpus proprie ac sanguis Chri- sti dicuntur, sunt, & creduntur. Ipsi vero viri fortes volentes ve- nerabilium imaginum demoli- ri visionem, aliam imaginem in- troduxerunt, quæ non est ima- go, sed corpus & sanguis: porro * fatigatione & astutia depressi, fophismate prauo semet * of- fendentes, adoptione nomina- uerunt fieri hanc diuinam obla- tionem. * & corpus & sangui- nem Domini, æquali quodam- modo appropinquat amentia, & ampliorem * indisciplina- tionis habet impietatem. De- inde dimisso mendacio tangunt paxillum quid veritatem, di- uinum corpus dicentes fieri: & si imago corporis est, non po- test esse hoc diuinum corpus. Ergo hinc inde circumductis, inualida omnino manent ea quæ ab illis susurrata sunt. Si- cut enim oculus turbatus non

† αιτυπα μετα δε αγαασμόν σωμα κωειωσ κη αιμα Χεισοδ λε- ρονται, κη εισι, κη πευόνται. αυτοι δε (C) ζηνάδαμ δελοντες τλω τ ησ σπ- ηλων εικόνων αφανισαμ δεδν, εφδν ει- κώνα φρεισηαρον, ηπσ εκ εικων δδεν, δλλα σωμα κη αιμα. μοχθηρία δε (C) πανουργια σιωεζομμοι, σοφισμα- π κωεδηλα εαυδον δρακρομμοροι, δεσφ ωνόμασαν ζινεδαμ ταυτημ τλω δειαν περοσένεζιν. κη ωσπερ ποδο λεγάν δδτ μανιασ σαφοις, ουτω κη τ εικώνα λεγάν τ σωμα κη αιμα τς κωελου, τησ ισπσ εχεται παρονιασ, κη πλέον τησ αιμαδιασ τλω ασε- βειαν εχ. ειτα αφέντες τ λεδο (C), απλονται μικρόν η τησ δληθιασ, δειον σωμα λεγοντες ζινεδαμ. κη ει εικων τς σωματοσ δδεν, εκ ενδεχεται ειναι αυτ τ δειον σωμα. εκουω ενδεν κη- κειδεν περοφερομμοισ αβέλαμα παν- τη τα παρ αυτων θυλλουμμορα. ως- περ ηφ οφθαλμοσ διαπεραχθεισ εκ

Prem. 9.

† Graci pat- tres iam sanctificata non raro vocant antitypa, vt Nazian. ora. fun. in fororem, & apolog. 1. Cyrillus Hier. ca- tech. 5. myst. & alii.

* Gr. im- probitate * Gr. deci- pientes * Gr. addit. & quemad- modum hoc dicere aperta infan- tia est, sic & imagi- nem asserere corpus, &c. * Gr. indisciplinatio- ne

recte videt, ita & ipsi nequam confusione cogitationum sensum suum turbantes & turbulentum reddentes, id ipsum patiuntur quod infantes, alia scilicet pro aliis * phantastice passim: aliquando quidem imaginem dicentes sancti corporis Christi * intelligibile sacrificium nostrum, aliquando vero positione corpus. Porro hæc passim sunt, quemadmodum supra diximus, imaginalium formationum * vultum ab ecclesia volentes exterminare, gaudentes super euerfione ecclesiasticarum traditionum.

* Gr. phantastice iudicantes:

* Gr. sacrum

* aspectum

ὁρθῶς ὁρεῖ, οὕτω καὶ αὐτοὶ τῆ τῆς πο-
νηρῶν συγγνώμης λογισμῶν ὅτι αὐτῶν
νοῦν παρεξέδωτες ἔδολώσαντες, τὸ αὐ-
τὸ πάροισιν, οἷα ὁ μαρμόριον, ἔτερον
ἀπὸ ἑτέρων φανταζόμενοι· ποτὲ μὲν
εἰκόνα λέγοντες ἑαυτοῦ σώματος Χε-
σοῦ πρὸς ἱεραὶν εὐσίαν ἠμῶν, ποτὲ δὲ δι-
σὴ σώμα. ταῦτα δὲ πεπόνθασι, κατὰ
φθάρσαντες εἰπιμῶν, πρὸς τῆς εἰκονικῶν
ἀνατυπωμάτων ὅτι ἐν τῆς ἐκκλη-
σίας θέλοντες ἀφανίσαι, ὅτι χηρῶντες
τῆ διαστροφῆ τῆς ἐκκλησιαστικῶν πα-
ροδοσέων.

ANNO
CHRISTI
787.

TOMVS QVARTVS.

EPHANIVS DIACONVS legit.

INTERVM insistentes iisdem oblocutionibus, mouent linguas suas, has ad iniuriam acuentes sanctæ Dei ecclesiæ. etenim aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Mendacis autem cognominacionis malum imaginum nomen neque ex traditione Christi vel apostolorum aut patrum esse habet, neque orationem sacram sanctificantem illud, ut ex hoc ad sanctitatem ex eo quod commune est transferatur: sed manet commune & inhonoratum, sicuti patrauit hoc pictor.

EPHANIVS DIACONVS legit.

Linguam habentes magniloquam, adiectionibus malum absque timore Dei amplificant; & temerario corde ac potentatu inania meditantem, mendacis cognominis & mali nominis ima-

ΤΟΜΟΣ δ'

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

ΠΑΛΙΝ ἐχόμενοι τῆς αὐτῶν δυσφημιῶν, κινῶσι τὰς γλώσσας αὐτῶν, πρὸς ὕβριν ταύτας ἀγρόντες τῆς ἀγίας ἑαυτοῦ ἐκκλησίας. ἔδολωσαν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ἡ δὲ τῆς ψευδωνύμων εἰκόνων κακωνυμία οὐτε ἐκ παραδόσεως Χεσοῦ, ἢ ἀποστόλων, ἢ πατέρων τὸ εἶναι ἔχει, οὐτε διζήμεν ἱεραὶν ἀγαλῶσαι αὐτῶν, ἢ ἐκ τύπου πρὸς τὸ ἅγιον ἐκ τῆς καινῆς μετενεχθῆ· ἀλλὰ μὲν κοινῆ ἑαυτοῦ, ὡς ἀπήρπισεν αὐτῶν ὁ ζῶν ἀφῶ.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Γλώσσαν ἔχοντες μεγαλορρημοῦσα, παροδοτικῶς τὸ κακὸν πλεονάζουσι, φέροντες θεοῦ ἐκτός· καὶ θρασυῶς ἀκρατεῶν καὶ μελετήσαντες, ψευδωνύμους ἑαυτοῦ.

ANNO CHRISTI 787.

κωνύμοις εἰκόνας τὰς ἐπὶ ὀνόματι Χριστοῦ ἀπεφλύδωτο, καὶ εἰ ποδο τετολήκασιν ἐπὶ βασιλείων εἰκόσιν εἰπεῖν, θανάτω τὴν θήλειαν ἴσως ἐπέσεισαν. πείσονταί δὲ ταύτην ἐ λείβοιεν, ὅτε ἐ λόγων ἐ παρὰ ζῶων αἰτέμειψις γήνηται. μετὰ δὲ πολλῶν τῶν ἀγράφων ἡμῶν ἀραδοθέντων, καὶ ἡ τῶν εἰκόνων ποίησις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πεπλάτωται διὰ τῆς τῶν ὀπισθῶν κηρύξεως. καὶ δηλοῖ ἡ ἰσορῆα ἡ θεὸς τὴν αἰμορροοῦσαν ἐκ διαφόρου ἰσορῶν μδρτυρομυθῆ, ὅτι αὐτὴ ἀδριανῆτα ἀνατίθει τῆς κυρίου, ἐ ἑαυτῆς ἀπομυθῆ τῆς κρασπέδου τῆς ἀδριανῆτος, καὶ τῆς λοιπῆς διηγεῖται τὸ βίβλιον, ὅτι τῆς ἰδοσεως ἐτυχε μετὰ τὸ αὐτῆς τε καὶ τῆς τῆς κυρίου εἰκόνος βοτανῆς ἀνεφύη παρὰ γήζουσα τῆς ποδὸς τῆς ἀδριανῆτος, πάσις νόσου ἀλεξήθη. καὶ ἐγράφη δὲ ταύτας ἐμπολιτεύεσθαι εἰς οὐδὲν Χριστιανοῖς, πλεῖστοι τῶν ἀγίων πατέρων ἡμῶν παραδέδωκαν. Βασίλειος ὁ μέγας, οὗ ἡ διδασκαλία παρὰ πάντα τὰ πέπρατα, ἐν διαφόροις λόγοις αὐτῶν μνήμην αὐτῶν πεποιήται. Γρηγόριος ὁ αὐτῶν καὶ σαρκὶ καὶ πνεύματι ἀδελφός, ὁ Νυσαῖων πατέρας, ἐν τῶν εἰς Ἀβραάμ λόγῳ αὐτῶν καὶ Γρηγόριος ὁ τῆς θεολογίας ἐπὶ ὀνόματι ἐν ποῖς γεγραμμένοις ἐπεσιν αὐτῶν, ἐν οἷς λόγος ἐμφέρεται ἐπιγεγραμμένος θεὸς δρεπῆς. Ἰωάννης ὁ χρυσοῦ πημαλφότερον σῶμα κεκτημῆνος ἐν τῶν ἐπιταφίῳ λόγῳ αὐτῶν εἰς Μελέτιον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, ἐ εἰς τῶν ἐπιγεγραμμένων λόγων αὐτῶν, ὅτι παλαμῆς ἐ καινῆς διαθήκης εἰς ὀνομαζόμενος Κύριλλος ὁ καθαιρέτης Νέστορου ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτῶν τῇ παρὰ τῆς πρὸς Ἀρκίμιον Concil. Tom. 19.

gines quæ sub nomine Christi factæ sunt, pronuntiauerunt. Et si hoc de regum imaginibus dicere auderent, morte vindictam forsitan pertulissent. Patientur autem hanc & percipient utique, quando & verborum & actuum retributio fiet. Præterea cum multis quæ nobis sine scripto tradita sunt, etiam imaginum factio in ecclesia ab apostolorum prædicatione dilatata est. Indicat autem hoc & historia de hæmorrhœissa, quæ ex diuersis historiis testimonium habet, & secundum quod sanctum euangelium refert, sanitatem adeptæ est: quia hæc statuum erexit Domini, & se tangentem fimbriam statuæ posuit. Inter illam autem & Christi imaginem herba quædam oriebatur, appropinquans pedi statuæ, omnis languoris remedium. Porro has etiam in scriptis inter Christianos versari, sanctorum patrum nostrorum plurimi tradiderunt. Basilius Magnus, cuius doctrina per omnes terminos resonat, in diuersis sermonibus suis mentionem earum facit: Et Gregorius ipse & carne & spiritu frater, Nyssæorum præsul, in sermone de Abraham: Et Gregorius cognomento deiloquus in scriptis a se carminibus; in quibus sermo refertur, qui est inscriptus de virtute: Ioannes etiam qui os auro preciosius possidet, in epitaphio sermone suo, quem in Meletium habuit episcopum Antiochiæ; & in sermone suo qui etiam supra scribitur, quia veteris & noui testamenti vnus est legislator: Cyrillus deposed Nestorii epistola * sua ad A-

Matth. 9.

Matth. 5.

Lnc. 8.

* Gr. ep. sua prima

ANNO
CHRISTI
787.

cacium episcopum Scythopoleos, Sophronius, Maximus. Sed quid nominatim horum memoriam facimus, cum omnes sancti patres nostri imaginum facturam susceperint? At hi mendaciter asserunt perhibentes, quod patrum non sit traditio. Etiam, satis congrue. si euangelium legendum minime tradiderunt, nec imagines figurandas: at si hoc, & illud. Sequitur enim titulationis vel picturæ formatio euangelicam relationem, & hæc picturalem narrationem: & utræque bonæ & honorabiles. Quæ enim indicatiua sunt inuicem, indubitanter etiam alterum alterius habet intelligentias. Si enim dixerimus, sol super terram est, utique dies est: & si dixerimus, quia dies est, utique sol super terram est. Ita & si viderimus in imagine euangelizantem angelum virgini, utique in commemorationem habemus venire euangelicæ narrationis: *Quia missus est angelus Gabriel a Deo ad virginem: & ingressus ad eam dixit: Ave gratia plena, Dominus tecum; benedicta tu inter mulieres.* Ergo ex euangelio audiuius gestum mysterium per angelum ad virginem, & commone-mur: & in imaginem intuentes similitur quod gestum est, manifestius intelligimus. Porro & in aliam rursus indisciplinationis viam conuersi sunt, dicentes.

Luc. 1.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Neque orationem sacram sanctificantem illud, ut ex hoc ad sanctificationem ab eo quod com-

Ἐπίσκοπον Σκυθοπόλεως, Αναστάσιος Θεοπόλεως, Σωφρόνιος, Μάξιμος. καὶ ἢ κατ' ὄνομα τούτων μνημονεύομεν; πάντες ὁ ἄγιος πατέρες ἡμῶν τῶν εἰκόνων ποίησιν ἀπέδειξαν: καὶ ψευδοπροδοσι λέγοντες, ὅτι πατέρες ἐκ ἐστὶ παράδοσις. καὶ, καὶ πάντες εἰκότως. ἐὰν οὐδὲ διαβόλιον παρέδωκαν ἀναγιγνώσκουσαι, οὐδὲ εἰκόνας ἀνατυπῶν· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ κείνο. ἐπακολουθεῖ ἢ ἢ διὰ σπλοχεραφίας ἀνατύπωσις τῆς διαβόλικης διηγήσεως, καὶ αὐτῆς τῆς σπλοχεραφικῆς ὁμοιωσεως· καὶ ἀμφω καλὰ καὶ ἡμῶν. τὰ ἢ ἢ ἀλλήλων δηλωτικὰ, ἀναμφιβόλως καὶ τὰς ἀλλήλων ἐχοισιν ἐμφάσεως. εἰ ἢ εἰπόμεν, ἡλῖος ὑπὲρ γῆν ὅστις, πάντως ἡμέρα ὅστις· καὶ ἐὰν εἰπόμεν, ὅτι ἡμέρα ὅστις, πάντως ὁ ἡλῖος ὑπὲρ γῆν ὅστις. οὕτως ἐν ταῦτα, ἐὰν ἰδῶμεν ἐν εἰκόνι διαβόλικον ἀγγέλου τῆς ἁγίας, πάντως εἰς ἀνάμνησιν ἐγγύς ἐλθῶν τῆς τῆς ἀγγέλου διηγήσεως, ὅτι ἀπερὶ τῆς ἡλῖος ὁ ἀγγέλος Γαβριὴλ ὑπὸ τῆς ἁγίας πρὸς τὴν ἁγίαν· Ἐἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν εἶπε· χαῖρε κεχαριστημένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ, βίβρονη σου ἐσθραφίς. ἐκουῶ ἐν τῆς διαβόλικου ἡκούσασθαι τὸ πρῶτον μυστήριον διὰ τῆς ἀγγέλου πρὸς τὴν ἁγίαν, καὶ ἀναμνησκόμεθα· καὶ ἐν εἰκόνι ὁμοιωσῶντες ὡσαύτως ἐμφανικώτερον τὸ πρῶτον ἐννοοῦμεν. εἰς δὲ ἐστὶν αὐτῆς ἀμαθίας ὁδὸν ὁμοιωσῶντες, εἰπόντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀλέγω.

Οὕτε διχῶν ἱερὰν ἀγιάζουσαι αὐτῶν, ἵνα ἐν τούτου πρὸς τὸ ἄγιον ἐκ

ANNO
 CHRISTI
 787.

τῶ κοινῷ μετενεχθῆ· ἀλλὰ μὲν κοινῇ
 καὶ ἀπίμος, ὡς ἀπίρῃσεν αὐτῷ ὁ ζω-
 γραφός.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 διέγνω.

Καὶ τὰ ληθῆς ἀκουσάτωσαν. πολλὰ
 ἦν ἐν ἡμῖν κατεθρομῶν βίχλῳ ἱε-
 ρῶν οὐ δέχονται, αὐτῶν δὲ αὐτῶ τῶ
 ὀνόματος πλήρη ὄντα ἀγιασμοῦ τε καὶ
 χάριτος. πῶς κεν ὡς σεπία καὶ π-
 μῶν καὶ ἀσπαζόμεθα. αὐτὸς οὐδ' ὁ
 πῦρος τῶ ζωοποιῶ σαυροδ χρεῖς βίχης
 ἱεραῖ γινόμενος, ὡς ἡμῖν σεβάσιμος
 ὅστι, ἔδρακόμεθα τῶ πῦρι αὐτῶ λαμ-
 βάνειν ὡ ἀγιασμόν. διὰ τῆς γινόμε-
 νης παρ' ἡμῶν εἰς αὐτὸν προσκυνη-
 σεως, τῆς τε ἐν τῶ μετώπῳ σημειώ-
 σεως, καὶ τῆς ἐν τῶ ἀέρι διὰ δακτύ-
 λου γινόμενης σφραγίδος, δόποδιώκειν
 δαίμονας ἐλπίζομεν. ὡσαύτως ἔστι
 τῆς εἰκόνος διὰ τῆς ὀνόματος ση-
 μασίας εἰς τὴν τῶ ζωοποιῶ πηλῶ
 ἀναφερόμεθα· καὶ ἀσπαζόμενοι ταύ-
 τῳ, ἔπιμηκῶς προσκυνοῦντες, με-
 ταλαμβάνομεν ἀγιασμοῦ. ἐπεὶ ἔι-
 ερὰ διάφορα σκῆν ἔχοντες, ταῦτα ἀ-
 σπαζόμεθα καὶ περὶ πῶσόμεθα, καὶ
 ἀγιασμόν πῶ εἰληφέναι ὡς αὐτῶν
 ἐλπίζομεν. ἢ ἔστι σαυρὸν ἔτα ἱεραῖ
 σκῆν φλυαφῆσοι κοινὰ καὶ ἀπίμα
 εἶναι, ὡς ἀπίρῃσεν αὐτὰ ὁ τέκτων, ἔ-
 ὁ ζωγράφος, ἔο ὑφαντής, ἐπειδὴ
 ἐκ ἐχρῶσιν βίχλῳ ἱεραῖ ἀγιάζουσαν αὐ-
 τὰ· ἢ ἔταῖ σεπίας εἰκόνας ὡς ἱεραῖ ἔ-
 ἀγίας καὶ πῶας δόποδέξονται. βουλό-
 μοι δὲ ἔπερα ζιζανιώδη φυτοϋρ-
 γῆσαι σπέρματα, ὡς ἐκ πνύματ
 πυθωνκοῦ καὶ ἐπ φδέγρονται.

*mune est, transferatur: sed ma-
 net commune ac inhonorandum,
 quemadmodum hoc pictor effecit.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 legit.

Et quod verum est audiant.
 Multa quæ in nobis sacrata sunt,
 orationem sacram non reci-
 piunt, cum inde & ex ipso no-
 mine plena sint sanctitudine si-
 mul & gratia. Et propterea hæc
 ut reuera veneranda honora-
 mus & salutamus. ipse enim ty-
 pus viuifica crucis absque ora-
 tione sacra effectus, penes nos
 colitur, & contenti sumus fi-
 gura eius ad suscipiendam san-
 ctificationem. Et per adoratio-
 nem quæ facta est a nobis in
 eum, & per notam in fronte ex-
 pressam, atque per signaculum
 quod in aere per digitum fit, abi-
 gere dæmones speramus. Simi-
 liter & in imagine per nominis
 annotationem ad primitiui ho-
 norem reducimur: & salutan-
 tes ac honorabiliter adorantes,
 percipimus sanctificationem.
 Nam & sacra diuersa vasa ha-
 bentes, hæc salutamus atque am-
 plectimur, & sanctitatem quam-
 dam percipere ab eis speramus.
 Itaque aut crucem & sacra vasa
 stulte dicturi sunt communia &
 inhonoranda, sicuti fecit ea fa-
 ber & pictor & textor, eo quod
 non habeant orationem sacram
 sanctificantem illa: aut certe &
 venerabiles imagines tamquam
 sacras & sanctas & honorandas
 admittent. Ceterum volentes
 & alia zizaniis immixta planta-
 re semina, quasi ex spiritu py-
 thonico etiam adhuc effantur.

GREGORIVS EPISCOPVS ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
legit. ἀνέγνω.

Si vero quidam eorum qui in tali errore detinentur, dixerint, recte quidem a nobis & pie dici ea quæ in subuersionem imaginis quæ Christi dicitur, afferuntur, propter inseparabiles & inconfusas duas naturas, quæ in una subsistentia conuenerunt: sed * deficere nos a ratione, eo quod super immaculatæ ac semper gloriosæ, quæ proprie Dei genitrix est, & prophetarum, apostolorum quoque & martyrum, cum sint puri homines, & non ex duabus naturis, diuinitate scilicet & humanitate, in una subsistentia, instar unius Christi, ad fiendum imagines interdictionem facimus.

* Gr. dubi-
tate eo q.EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Nullus eorum qui in catholica ecclesia enutriti sunt, intellexerit vel direxit, quia recte ac pie iudicauerunt super hac nouitate: sed omnes summi sacerdotes, & sacerdotes tam orientis & occidentis, quam arcti & mesembriæ, anathemati destinauerunt eos qui ita senserunt. Verum modicam partem harum dioceseon seduxerunt, & a toto ecclesiæ corpore reciderunt, aut ignorantes, aut contempnentes Domini vocem dicentem: *Qui enim unum ex minimis meis istis scandalizauerit, expedit ei ut suspendatur mola asinaria circa collum eius, & demergatur in mare.* Et ipsum non reuerentes, utpote aduersus imaginem eius rabiem exercentes, nec sanctos eius erubescunt: sed & aduersus ipsos commouerunt linguas, ita dicentes.

Math. 18.

Εἰ δὲ ἄλλοι ἐν τῇ ἑαυτῶν πλάνῃ καταχθέντων λέγουσιν, ὁρθῶς μὲν ἐβίσεως εἰρηθεῖαι ἑστῆν ἡμῶν τὰ ἐπὶ δια-
*βαστῆς τῆς λεγομένης τῆς Χριστοῦ εἰκό-
*νης λεχθέντα, διὰ τὸ ἀδιαίρετον καὶ
ἀσύγχυτον εἶναι δύο φύσεων, εἶναι ἐν τῇ
μᾶ ἕνωσιν σαυελδοῦσαν· ὁπορεῖν
δὲ, ὅπου ἕνεκα τῆς παναμώμου καὶ
ὑπερενδόξου κυρίας θεοτόκου, ὑπερ-
φητῆς, ὁποσώλων τε ἐμδρύτερον, ἡ-
λων αἰθεροπῶν ὄντων, ἐκ ἐκ δύο φύ-
σεων, θεότητος ἐ ἀνθεροπότητος, ἐν μᾶ
ἕνωσιν, ὡς ἐπὶ τῆς ἐνός Χριστοῦ,
ταῖς εἰκόνας γινέσθαι πλὴν ἀπαχρεῖσιν
ποιούμεθα.**

EPIPHANIOS DIACONOS
ἀνέγνω.

Οὐδεὶς εἶναι ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλη-
σία ἀναπετραμμένων νοήσεν ἢ ἐ-
ποιεῖν, ὅτι ὁρθῶς ἐβίσεως κακίαν
ἐπὶ ταύτῃ τῇ καινοτομίᾳ· ἀλλὰ πῶ-
τες δεχηρεῖς καὶ ἱερεῖς τῆς ἐώας καὶ
δύσεως, ἀρκτου τε ἐ μεσημβρίας, ἀνα-
δέματι ἑπέμελλαν ἑστῆν οὕτω φρονή-
σαντας. μικρὸν δὲ μέρος ἀπεπλήσαν
εἶναι τῆς παροικίᾳ, ἐ τῆς σώματος ὄ-
λου τῆς ἐκκλησίας ἐξέτεμον, ἢ ἀνοή-
σαντες πλὴν τῆς κυρίου φωνῆς, ἢ κα-
ταφρονήσαντες, πλὴν λέγουσαν ὅς ἐνα
εἶναι μικρῶν τοῦτων σκαυδαλίας, συμ-
φέρει αὐτῶν ἵνα μύλος ὀνικός κρεμασθῆ
ὑπὲρ τῆς τράχηλον αὐτῶν, καὶ βληθῆν εἰς
πλὴν θάλασσαν. ἐ αὐτὸν μὴ ἐντραπέ-
τες, ὡς καὶ τῆς εἰκότος αὐτῶν λυθίσαν-
τες, οὔτε ἑστῆν ἁγίους αὐτῶν ἀδιδιώται·
ἀλλὰ ἐ πρὸς αὐτῶν κενήσασιν ταῖς
γλώσσας, οὕτως λέγοντες.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
 ανέγνω. legit.

Απορεῖν, ὅπου ἐνεκα τῆς παναμώμου
 καὶ ὑπερενδόξου κυρίας θεοτόκου,
 παρθενῆς, ἀποστόλων τε καὶ μαρτύρων,
 ψυχῶν ἀειζώνων ὄντων, καὶ ἐκ ἐκ δύο
 φύσεων, θεοτικῆς καὶ ἀνθρώπουτικῆς, ὅτι
 δεῖ πρὸς τοὺς λέξαι, τῶν παρθένου
 ἀνατραπέτης, οὐδὲ αὐτῶν ὅτι χρεία.

ΕΦΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ανέγνω.

Οὐτε παρθένου διαλογικῶς ἢ ἀπο-
 στολικῶς, ἢ γραφικῶς, ἢ πατερικῶς,
 ἢ ἀποδοκμητικῶς, ἢ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὡσε-
 νώς αἰαζομένην πεποιθήκασι, ἀλλ' ἐκ
 τῆς ἰδίας κοιλίας φησὶ γέννησθαι, τῆ κα-
 τολικῆ ἐκκλησίᾳ τῆς θεοῦ ἀντετάχθη-
 σαν· οὐτε περὶ τῆς παρθενίας τῆς
 ἀρχαίου διαπονήσεως ἢ τῆς θεοτόκου εἰ-
 κόνων, ἢ τῆς ἀγίων, ὅτι αὐτοῖς δλη-
 θῆς ἢ ἀσεβῆς λόγος ἀντιτάξασθαι·
 κατὰ θεοῦ ὄντος λόγον ἀπεδείξα-
 μην. φάσαντες γὰρ εἰπεῖν ἐκ τῆς ἀ-
 γίων πατέρων δευσαμῶν, ὅτι ἢ τῆς
 εἰκόνος πῆλ' ὅτι τὸ παροῦσιν δια-
 βάνει· καὶ ὅτι ὁ ἐνορῶν εἰκόνα τῆς βα-
 σιλέως, ὅρα ἐν αὐτῇ βασιλέα. ὁ
 γουὶ παροῦσιν πῆλ' εἰκόνα, ἐν αὐ-
 τῇ παροῦσιν βασιλέα· ἢ γὰρ
 ἐκείνου μορφῆ καὶ τὸ εἶδος ὅτι ἐν τῇ
 εἰκόνι. καὶ ὡσαύτως παροῦσιν εἰκόνι βα-
 σιλέως, πῆλ' εἰκόνα δικαίως ὑφίσταται,
 ὡς ἀπόχρημα βασιλέα ἀπμάσας·
 καὶ τοῖς τῆς εἰκόνος οὐδὲν ἐστὶ οὐ-
 σης, ἢ ξύλον καὶ χρώματα κηροῦ με-
 μιγμένα καὶ κεκραμμένα. καὶ αὐτὸν
 ἴσον ὁ πῆλ' ὅτι πῆλ' ἀπμά-
 ζων, εἰς αὐτὸ ἐκείνο, οὐ ὁ πῆλ' ὅτι,

*Deficere nos a ratione, eo quod
 super immaculata & semper glo-
 riosa, qua proprie Dei genitrix
 est, & prophetarum, apostolorum
 quoque ac martyrum, cum sint
 puri homines, & non ex duabus
 naturis, diuinitate scilicet & hu-
 manitate: & quia oportet ad istos
 dicere, quod primo destructo, nec
 his sit opus.*

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Neque primum euangelice
 aut apostolice, aut scripturaliter,
 aut paterne, aut argumentose,
 & ut absolute dicamus, aut pie
 destructionem fecerunt; sed ex
 proprio ventre pronuntiantes,
 catholicae ecclesiae Dei restite-
 runt; neque de propositis inte-
 meratae dominae nostrae genitri-
 cis Dei imaginibus aut sancto-
 rum est illis verax vel pius ser-
 mo resistendi: quemadmodum
 iam, dante Deo verbum, de-
 monstrauius. Prius enim dixi-
 mus, ex sanctis patribus hau-
 rientes, quia imaginis honor ad
 principale transit; & quia qui
 intuetur imaginem regis, intue-
 tur in ea regem. Qui ergo adorat
 imaginem, in ea adorat regem:
 illius enim forma & species est
 * imago: & sicut qui iniuriam
 infert regis imagini, poenam iu-
 re perpetitur, tamquam qui ipsi
 causae, videlicet regi, inhono-
 rantiam intulit: quamquam
 imago nihil aliud sit quam li-
 gnum & colores ceræ immixti
 & temperati. Ita & hoc modo
 qui figuram cuiuslibet inhono-
 rat, in id ipsum cuius imago est,

*Gr. in ima-
 gine.

refert iniuriam. Sed & ipsa natura rerum docet, quia dum imago inhonoratur, utique principale inhonoratur. Hoc omnes homines sciunt, ipsosque cognoscunt aduersus patres infurgere, & catholicæ ecclesiæ traditioni resistere, atque naturam rerum non sequi. Iterum autem refertam mendacio habentes linguam, opinantur * offendere veritatem, dicentes.

* fraudare

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Verumtamen dicamus ea que sunt eorum destructionis. Quoniam quidem nostra catholica Christianorum ecclesia media inter Iudaismum & paganismum existens, neutrorum solennes ceremonias habet, sed noua pietatis & mystici sacrificii diuinitus traditi semita incedit, Iudaismi quidem sacrificia sanguinolenta & holocausta non admittens, paganismi autem præter sacrificia omnem idolorum factionem, & idolorum cultum abominans, qui auctor & inuentor abominabilis huius artis factus est. Spem enim resurrectionis non habens, dignum ludibrium sibi adinuenit, ut non presentem quasi presentem per derisionem exhibeat. Si ergo nil extraneorum est in ea, merito ut alienum etiam hoc, & demonici sensus virorum adinuentio, auertatur a Christi ecclesia.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Immensurabilis ac friuola dictionis eorum litera plenissime deliramentis procurata, importunum quiddam & nimis

ἀναφέρει τὴν ὕβριν. ἀλλὰ ἐαυτῇ ἢ φύσιν τῆς θεωρημάτων διδάσκει, ὅτι τῆς εἰκόνος ἀπεικονίζουσα, πάντως τὸ θεωροῦν ἀπεικονίζει. τοῦτο πάντες ἀνθρώποι ἴσασιν, ἐαυτῶν γινώσκουσι τῆς πατέρων κατεπανίστασθαι, καὶ τῆς παραδόσεως τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐναντιοῦσθαι, ἐπὶ τῆς φύσεως τῆς θεωρημάτων μὴ ὀξυνοῦσθαι. πάλιν δὲ μετὰ λέγουσιν ἔχοντες τὴν γλῶσσαν, οἰοῦνται ἀρακροῦσθαι τὴν ἀλήθειαν, λέγοντες.

ANNO CHRISTI 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Πλὴν ἐροῦμεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναγωγῆς. ἐπεὶ τῆς καθολικῆς ἡμεῖς τῆς Χριστιανῶν ἐκκλησίας μέση Ἰουδαϊσμοῦ & ἑλληνισμοῦ τυχεύουσα, οὐδὲ ὅπως αὐτῶν συνήθειαι τελεῖται μετέχουσα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰσοπέθειαν καὶ μετὰ τῆς θεοπαράδοτου τρεῖς ὁδοὺς, τὰς μὲν Ἰουδαϊσμοῦ τὰς ἐναμίαις θυσιῶν & ὀλοκαυτώσεως μὴ ἀρραδελουμένη, & δὲ ἑλληνισμοῦ πρὸς τὰς θυσιῶν & πῦσιν εἰδωλοποιῶν τε & εἰδωλολατρείαν βεβηλοῦσθαι, ὅς τινος καὶ ἐφωρετῆς τῆς βεβηλοῦσθαι τῆς τέχνης γερῆται. ἐλπὶδα γὰρ ἀναστάσεως μὴ ἔχων, ἀξίον ἑαυτῶν παύσιον σιωποῦσθαι, ἵνα τὰ μὴ ἄφροντα ὡς ἄφροντα διὰ τῆς χλῆνης παρασησῇ, εἰ οὐκ οὐδὲν τῆς ξένων ἔστιν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ ὡς ἀλλότριον τοῦτο καὶ δαμονιοφόρον ἀνδρῶν ἕρημα ἀποτραπέσω τῆς τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Τὸ τῆς ἀμέτρου χυδαμολεξίας αὐτῆς γράμμα πληρέσταται τῆς ληροκοπίας ὀξυνοῦσθαι, χεῖρόν τι & κομῶδη γένοιον

ANNO CHRISTI 797.

γελοῖον πηχάσει. ἐν γὰρ τοῖς κατόπιν εἰς κρημνοὺς καὶ φασαγίας κατενεχθέντες διὰ τῆς ἑαυτῶν λογισρίας, νυκτὶ εἰς πέταυρον ἄδου ἑαυτῶν καταπήρασαν, ἐλλωισμόδ' ἔΙουδαϊσμὸς δὲ τοσοῦτον ἔμμενοι μέσσω εἶναι πῶς τῆς Χριστιανῶν ἐκκλησίαν. εἶτα πάλιν ἑαυτοῖς περὶ πηλοῦντες λέγουσιν, οὐδ' ὀποῖας ἀπάντων σιμῆδεις τελετῆς μετέχον. ποιησαρῶν ἢ κακῆι διαλεῦδονται, ἢ ὡδὲ ἐκ δληθεύοισι. τὰ ληθῆς ἢ εἰπεῖν, ἑαυτοῖς ψεύδονται. τὸ γὰρ ψέδος οὐ τῆ δληθεία μόνον ἐναποδοται, ἀλλὰ ἔἑαυτῶν, ὡς ὁ ἱεροψάλτης ἐφη Δαβίδ' ἐψεύσατο, γὰρ, φησὶν, ἢ ἀδικία ἑαυτῆ. Βασιλεὺς οὐδ' ὁ Καισαρέων πατέρας, οὐ εἰς πᾶσαν πῶν γῆν ὁ φθῆρης ἔξῆλθεν, ἐν αὐτῶν τῶν παρομοίῳ τῆς κτ' Σαβελλίου λόγου αὐτῶν οὕτως φησὶ μάχεται Ιουδαϊσμός ἐλλωισμῶν, ἀμφότεροι δὲ Χριστιανισμῶν. αὐτοὶ δὲ ὁδοκῶντες ἰσπερσοφοὶ τῆς πατέρων εἶναι, μέσσω ἀπεφύσαντο πῶν τῆς Χριστιανῶν πίστιν πούτων τῆς δυο ἐναυπῶν. ὁ μὲν γὰρ Ιουδαϊσμός πενίαν θεότητος, ὁ δὲ ἐλλωισμός πολυθείαν εἰσηγάγε. Γρηγόριος γὰρ ὁ τῆς θεολογίας ἐπὶ νυμφοῦ τῶν δυοῖν πῶν ἀπαγόρευσειν ποιούμενος, οὕτω φησὶ θεὸς δὲ ὅταν εἶπω, λέγω πατρὸς ἔἑ ὁσὸς ἔἑ ἀγίου πνεύματος· οὐτε ἰσπερ ταῦτα τῆς θεότητος χειροδῆς, ἢ ἢ μὴ δῆμον θεῶν εἰσαγαγῶν μὲν· οὐτε ἐν τῆς πούτων ὁμοιότητος, ἢ ἢ μὴ πενίαν θεότητος κατακριθῶν μὲν, ἢ δια πῶν μοναρχίῳ ἰουδαϊζόντες, ἢ δια πῶν ἀφθονίαν ἐλλωίζοντες. τὸ γὰρ κακὸν ἀμφότεροι ὁμοίον, καὶ ἐν τοῖς ἐναυπῶν οὐδὲν ἀλλοιωταί. τὰ μὲν τῆς παλαμῆς διαθήκης, ἢς μετέχον ὁ Ἰσραηλῆτης

rifu dignum existit. In posterioribus enim in præcipitia & fauces per ratiunculas suas inducti sunt: nunc autem in profundum inferni se intulerunt, mediam inter Iudaismum & paganismum pronuntiantes esse Christianorum ecclesiam. Deinde iterum intra se cadentes dicunt, neutrorum solennes ceremonias habere. Igitur aut ibi mentiuntur, aut hic veritatem non dicunt. Sed ut verius dicatur, sibi mentiantur. Mendacium enim non modo veritati contradicit, sed & sibi, ut facer psalmista inquit David. *Mentita est enim, ait, iniquitas* Psalm. 26. sibi. Basilius ergo Cæsariensium præsul, cuius in omnem terram exiit sonus, in ipso proœmio sermonis sui contra Sabellianos scripti sic ait: Impugnat Iudaismus paganismum, uterque vero Christianismum. Ipsi autem qui putantur super patres esse sapientes, mediam perhibuerunt esse Christianorum fidem inter hos duos aduersarios. Iudaismus quidem inopiam diuinitatis, at vero paganismus multitudinem deorum induxit. Gregorius enim qui a theologia cognominatur, utriusque abiectionem faciens, ita dicit: Dei autem cum dixero, Patris aio & Filii & Spiritus sancti: neque supra hæc deitate excedente, ut non vulgus deorum introduceamus, neque intra hæc definita: ne diuinitatis inopia iudicemur, aut propter monarchiam iudaizantes, vel propter deorum copiam paganizantes. malum enim in utroque simile, licet in contrariis inueniatur.

* Gr. antecedentibus

* barathra

* sibi non constantes dicunt,

Psalm. 26.

* sibi videntur

Oratione in Christi natiuit.

* damnemur,

Et quæ veteris quidem sunt testamenti, quod tenuit Israeliticus
 Concil. Tom. 19. Ppp

populus, Dei traditio erat: paganorum autem, dæmonum. Ergo & hic cum diuinitus traditis præceptis dæmonica connumerauerunt & commiscuerunt, imaginem Domini idolum pronuntiantes, dæmonum imaginibus confimilem. Calumniantur ergo & Abel & Noe & Abraham sacrificiorum causa, quæ ab ipsis per animalia sunt oblata, & Moysem, & Samuel, & Dauid, & reliquos patriarchas; quia & ipsi extranea & pagana sacrificia Deo sacrificabant: quamquam scriptura testimonium eorum perhibeat sacrificio, dicens: *Odoratus est Dominus in odorem suauitatis. Utinam cognouissent veritatem, quia quæ Deo dicantur, accepta sunt apud Deum. Immolauerunt enim Domino Deo, scriptum est. Quæ vero dæmonibus, abominabilia & respuenda.*

Genes. 8. *Dent. 32.* *1. Cor. 10.*

Sacrificarunt enim demoniis, & non Deo, ait scriptura. A nobis ergo & per nos est malum atque huius aduersum, & non ex subiectis materiis. Idolum enim, ut ait Apostolus, quid est? & idolothytum quid est, nisi quod quæ immolant gentes, dæmoniis immolant, & non Deo? Porro plurimum errantes, & iniurias & mendacia fingentes, deliberrant, & inferunt huiuscemodi.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Quiescat ergo omne os obloquens iniqua & contumeliosa contra nostrum Deo acceptum consilium atque sententiam. Sancti enim qui Deo placuerunt, & ab ipso sunt dignitate sanctitatis honorati, viuunt semper Deo, licet hinc migrauerint. Quos qui in mortua arte

λαός, θεοῦ ἑξ ἁδούσις ὑπῆρχεν· αἱ δὲ ἑλλήνων, δαμονίων. ἰκοῦντο ἔσταιντα τοῖς θεοῦ ἑξ ἁδούσις προσάγμασι τὰ δαμονιώδη συνελθόντων τε ἔσταιν ἑμῶν, ὡς περὶ τῶν εἰκόνα τῆς κυρίας εἰδώλων ἀπεφύλακτο ταῖς τῶν δαμονίων εἰκόσι παραπλησίως, κατηργήσοισιν οὐκ ἔσταιν ἄβελ, ἔσταιν ἄνα, καὶ ἄβραάμ, γὰρ ἐν τῷ παρ' αὐτῶν προσαχθέντων θυσιῶν διὰ ζώων, ἔσταιν Μωϋσέως, ἔσταιν Σαμουὴλ, καὶ Δαβὶδ, ἔσταιν λοιπῶν πατριάρχων, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἕξιν καὶ ἑλληνικῆς θυσίας τῷ θεῷ ἐθύσαν· καίτοι γε τῆς γραφῆς μνημονεύσῃ τῆ αὐτῶν θυσιῶν ὡς φρασίδι κωδελος εἰς ὁσμὴν βιωδίας, εἶδε ἐγνωσται τῶν ἀληθῶν, ὅτι τὰ τῷ θεῷ ἀναπεδύματα, ἀποδέκται ἑξ αὐτῶν. ἔθυσαν γὰρ κυρία τῷ θεῷ, γὰρ ἑσταιν. τὰ δὲ τοῖς δαμονίοις, βδελυκτὰ καὶ ἀποθήματα. ἔθυσαν γὰρ δαμονίοις καὶ οὐ θεῷ, φησὶν ἡ γραφή. ἀφ' ἡμῶν οὐ καὶ δι' ἡμῶν ὅτι τὸ κακὸν ἔσταιν ἐναντίον τούτου, καὶ ἔσταιν ἑξ ἁδούσις καὶ μὲν ἰδῶν. εἰδῶλον γὰρ, φησὶν ὁ δόξολος, πῶς ἔσταιν; ἢ εἰδῶλον ἔσταιν πῶς ἔσταιν, εἰμὴ ἀθύει τὰ ἔθνη, δαμονίους θυεῖ, καὶ οὐ θεῷ; τὰ μέγιστα δὲ σφαλμάματα, καὶ ὑβρεις καὶ ψευδῆ ἀναπλάθοντες, σκέπτονται, καὶ ἑσταιν φέροισι τοῖς ἀδελφοῖς.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Παυσάτω οὐκ πᾶν σῶμα λαλοῦν ἀδελφὰ καὶ ἐφύβριστα καὶ τῶν τῆς ἡμῶν τῆς δευτέρου γλώσσης τε καὶ ψήφου. ὅτι τῷ θεῷ διαρεσῆσαντες ἄμωι, καὶ παρ' αὐτῶν ἠμνησθέντες τῷ ἀλλοιωμένῃ τῆς ἀγιότητος, ζῶσιν ἀεὶ θεῷ, καὶ ἐν ἐνδεδεμένῃ μετέστησαν. οὐκ ὁ ἐν νεκρῶν τέχῃ

ANNO
 CHRISTI
 787.

καὶ ἐξηγήσῃ, μηδέποτε ζήσασιν, ἀλλ' ἔξ
 ἀπὸ κλέμνων Ἑλλήνων ματαίως ἐφύ-
 ρεθίσιν, ὡς ἰσομήδρος αἰασηλοῦ, βλά-
 σφημος ἄποδείκνυται.

atque odibili, nunquam vivente,
 sed ab adversariis paganis vane
 reperta, pensat erigere, blasphemus
 ostenditur.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀγέτω.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Ἐπὶ τοῖς παρ' αὐτῶν νυνὶ λεχθεῖσι
 ξένοις καὶ ἄλλοτελοῖς ἑαυτῶν τῆς τῆς
 θεοῦ εἰρήνης ἀποδείκνυσι, καὶ ὁ κύ-
 ρεος ἡμῶν τοῖς γνωσίοις καὶ ἀδόξως εἰς
 αὐτὴν πσεύσασιν ἀφῆκεν, εἰπόν· εἰρή-
 νην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, εἰρήνην
 τὴν ἐμὴν ἀφήμι ὑμῖν. πῶς γὰρ εἰρήνη,
 εἰάν κ' τῆς αὐτῶν γνώμης ἐ ψήφου ἢ
 καθολικῆ ἐκκλησίᾳ διδώσεται, κρα-
 τοῦσα καὶ βεβαίουμένη ταῖς παραδό-
 σεσιν αὐτῆς; ④ γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν
 πάντες τοῖς πατέρας συμφωνοῦσι,
 καὶ τῇ παραδόσει τῆς ἐκκλησιαστικῆς
 δεσμῶν, τῆς δὲ ἐν ἀμπύως ἐχόντων ὡς
 ἐχθροὺς ἀποφύγοι. πούτοις οὐκ ὡς
 εἰς ὅλου τῆς σώματος τῆς ἐκκλησίας
 ἑαυτῶν ἀποτεμόντας, οὐ παύονται ④
 ἀληθεῖς περσοκωπηταί, ④ ἐν πνεύμα-
 τι καὶ ἀληθείᾳ τῶ θεοῦ λατρεύοντες, ἐ-
 ταῖς εἰκονικαῖς ἀναζωγραφήσις εἰς εἰση-
 γησιν καὶ ἀνάμνησιν μόνον ἔχοντες, καὶ
 ταύτας ἐπιπυστήμοι καὶ ἀσαζο-
 μνοί, κατὰ τῆς ἀδέκτου αὐτῶν παρὰ
 τῶ θεοῦ γνώμης τε καὶ ψήφου ④ εὐ-
 ρεῖα τῆς ἀληθείας ἐνδεδημένοι, τῶ
 σφρομάσῃ τῆ πνεύματι ἐκκεντῶν.
 ④ γὰρ ἀπὸ αἰῶν ④ ἀναιρεσθέντες τῶ
 θεοῦ ἀγίοι, περὶς ἡμετέρων ὡφέλειαν τε
 καὶ σωτηρίαν τῶν βίους αὐτῶν ἀναγε-
 γραμμένοι ἡμῖν καταλιπόντες, καὶ
 πᾶσι αὐτῶν παρεχθέντα διὰ ζωγρα-
 φικῆς εἰσηγήσεως ἐν τῇ καθολικῇ ἐκ-
 κλησίᾳ ἀπαδείκασιν εἰς ἐπιπύσησιν τῆς ἡμετέρας νοός, καὶ περὶς ἀναζω-

In his quæ ab eis nunc dicta
 sunt, extraneos & alienos se a
 Dei pace demonstrent; quam
 videlicet Dominus nosse his
 qui germane ac sine dolo in il-
 lum credunt, dimisit dicens: Pa-
 cem meam do vobis, pacem meam
 relinquo vobis. Quomodo enim
 pax, si contra eorum consi-
 lium & sententiam catholica
 ecclesia erigitur, confortata &
 certificata traditionibus suis?
 Qui enim diuino zelo mouentur,
 semper patribus & tradi-
 tioni ecclesiasticarum legum
 concordant: eum vero qui con-
 trarie se habet, ut inimicum ef-
 fugiunt. Hos ergo tamquam eos
 qui ex toto corpore ecclesie se-
 se reciderunt, non cessant veri
 adoratores, qui in spiritu &
 veritate Deo seruiunt, & ima-
 ginales picturas in relationem
 & commemorationem tantum
 habent, & has amplectuntur
 atque salutant, contra repro-
 bum diuinitus consilium eo-
 rum atque sententiam, thorace
 veritatis induti, pugione spiri-
 tus pungere. Sancti enim patres
 qui a seculo Deo placuerunt, ad
 nostram salutem atque vtilita-
 tem vitas suas conscriptas no-
 bis dimittentes, etiam ea quæ
 a se acta sunt, per picturæ narra-
 tionem in catholica ecclesia tra-
 diderunt, in commemoratio-
 nem animi nostri, & ad erectio-

nem conuerſationis ſuæ. Et enim ſanctus Baſilius in ſermone ſuo ſuper laude ſanctorum quadraginta martyrum ſic ait: Age itaque, in medium eos per commemorationem adducen- tes, communem vtilitatem ipſorum his qui præſentes ſunt, conſtituamus, præmonſtrantes omnibus velut in pictura virorum fortia facta. Nam & bellorum præconia & verborum ſcriptores multotiens & pictores deſignant, * alii quidem ſermone adornantes, alii vero tabulis exarantes; multoſque ad virilitatem erexerunt vtrique. Quæ namque ſermo hiftoriæ per auditionem exhibet, hæc pictura tacens per imitationem oſtendit. Commiſcentes autem præconia ſua verſutia, talia fantur.

* Gr. illi quidem ſ. ad. hi ve. ro t.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Quomodo autem & ſuperlaudabilem matrem Domini, in qua obumbravit plenitudo diuinitatis, per quam nobis illuxit lux inacceſſibilis, excelſiorem calis, & ſanctiorem cherubim, in vili gentilis arte pingere audent? Aut iterum eos qui conregnaturi ſunt Chriſto, conſeſſoreſque * fieri, ac iudicare orbem terrarum, atque conformes * fore gloriæ ipſius, quibus, vt ſacra dicunt eloquia, dignus non erat mundus, non erubefcunt gentili arte pingere? Neſas enim eſt Chriſtianiſ, qui ſpem reſurrectionis habent, demonum cultricum gentium moribus vti, & ſanctos, qui tali & tanta gloria reſplendebunt, in ingloria & mortua materia iniuriis cumulare. Nos enim ab alienis

* futuri, ac iudicaturi
* futuri
Hebr. 11.

γλώ τῆς αὐτῶν πολιτείας. καὶ γὰρ καὶ ὁ ἅγιος Βαſίλειος ἐν τῷ * ἐγκωμίῳ τῶν ἁγίων πεσαρχικόντα μὲν τῶν λόγων αὐτῶν οὕτως φησὶ· δένδρο δὴ οὐκ εἰς μέσον αὐτῶν ἀγαθόντες διὰ τῆς ὑπομιμήσεως, κοινῶν τῶν παρ' αὐτῶν ὠφέλειαν τοῖς παροδοσι κατασκευάμεθα, περὶ δὲ ἕξαστες πᾶσιν ὡσπερ ἐν γραφῇ τὰς τῶν ἁγίων ἀρετῆς. ἐπεὶ ἔπι λέμων ἀνδραγαθήματα ἔλεγε γράφοι πολλάκις ἔλεγε γράφοι διασημνοῖσιν, ὅ μὲν τῶν λόγων κοσμοῦπις, οἱ ὅ τῶν πίναξιν ἐλεγε γράφοντες ἔπι πολλοὺς δὴ γάραν εἰς ἀνδρίδω ἐλάττοι. ἀ γὰρ ὁ λόγος τῆς ἰσραήλ δι' ἀκοῆς παρελθῆσιν, ταῦτα γραφῆσιν ὡσπερ διὰ μνήσεως δέικνισι. συμμιξάντες δὲ ἐγκώμια ἑαυτῶν τῇ πανουργίᾳ, τὰ δὲ φασίν.

ANNO CHRIS. 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Πῶς δὲ καὶ τῶν πανύμνητον μητέρα τῆς θεοῦ, ἐν ἣ ἐπεσκίασε τὸ πλῆρεςμα τῆς θεότητος, δι' ἧς ἡμῶν ἐλαμψε τὸ φῶς τὸ ἀπερόσιτον, τῶν ὑψηλοτέρων τῶν οὐρανῶν, καὶ ἀνωτέρων τῶν χερουβίμ, ἐν τῇ χυδαίᾳ τῆς Ἑλλῆως τέχῃ γράφειν κατατολμῶσιν; ἢ πάλιν αὐτῶν μέλλοντας συμβασίλθῆναι τῶν Χριστῶν, συγκαθέρους τε γίνεσθαι, καὶ κρίνειν τῶν οἰκουμένην, καὶ συμμόρφους τῆς δόξης αὐτῶν ἔσεσθαι ὧν, ὡς τὰ λόγια φασίν, ἐκ τῶν ἀξίων ὁ κόσμος· ἐκ ἐντρέπονται τῇ τῆς Ἑλλῆως αἰαργαλατά τέχῃ; οὐδεμίαν γὰρ τοῖς ἐπιπῶδα ἀσπασέως κεκτημένοις Χριστιανοῖς δαμνολογατρῶν ἐθνῶν ἔδει χεῖρῶν, καὶ αὐτῶν ποιανῆ μέλλοντας δόξῃ φανερῶδες ἁγίους ἐν ἀδόξῳ ἔνεκρᾷ ὑψη καυθελεῖσιν. ἡμεῖς γὰρ ὡρᾶ τῶν

ANNO
 CHRISTI
 787.

ἄλλοτεῶν οὐ δεχόμεθα τὰς ἰδοθεί-
 ζεις τῆς καθ' ἡμᾶς πίστεως. καὶ ἵπ' ἑνὶ
 δαμνῶν θεολογούτων ᾧ Ἰησοῦ,
 ἐπέημα αὐτοῖς, ἀπαξιῶν ὑπὸ δαμνῶ-
 νων μδρτυρεῖσθαι.

non suscipimus probationes fidei
 nostra. Etenim demoniis Deum
 predicantibus Iesum, increpabat
 eos, dedignatus a demonibus te-
 stimonium habere.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Εξ ἐγκωμίων ὄρεξάμενοι βούλον-
 ται τῶν ἀπλῶν ἐπισημασῶν πρὸς
 τὴν ἐαυτῶν ματαγοφροσύνην. ἄλλ' ὁ
 τὸ φρόνημα τῆς ὀφείας ἔχοντες ἔοικε
 τὸ πανοδρῶν, ἔτ' ἀκέραιον τῆς περὶ
 ραῖς, ἴσασι καὶ λόγοις καὶ ἐγκωμίοις τὴν
 πανάχραντον καὶ πανάμωμον, καὶ ἀλη-
 θῶς καὶ κωλύως θεοτόκον, καὶ τῶν ἀ-
 γίων πμᾶν, καὶ τὰς τούτων ὄρεταις
 διὰ ἰσορροπίας βίβλων ἐν μνήμη φέ-
 ρειν, καὶ αὐτῶν διὰ εἰκονικῆς σηλορη-
 φίας ἀναγνωρεῖν τοῖς τε ἀθλοῖς καὶ
 τὰς ἀνδρίας αὐτῶν, καὶ τούτοις μεγα-
 λυτείν τῆς ἀνωτάτω πμᾶς, καὶ γι-
 νώσκων αὐτῶν καὶ τῶν ἁγίων δόξαστον
 ἀναλύσαντας, καὶ σὺν Χριστῷ ὄντας,
 ἔπερθεθῆεν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τὴν εἰ-
 λικρινῆ καὶ ἀκραφινῆ πίστιν καὶ λα-
 πρέαν ἐν πνύματι καὶ ἀληθείᾳ τῶν θεῶν
 μόνω περσοφείρειν, καὶ μὴ τοῖς ὑπὸ
 οὐρανῶν οἰοισθῆποτε κήσματα. πὶ δὲ τὴν
 ἕλλη λαβόντες ὡς ἀγροῦ, κακίειν
 ἐθέλοισι τὴν ἀληθείαν; ἔσθ' αὐτῶν
 μάλλον φυγεῖν τὸ χεῖρον, καὶ τὸ κρεῖτ-
 τον ἐλέσθαι, καὶ ἀναμνησθῆναι τῆν πα-
 λαμ παρὰ τῆς γραφῆς ἐπαμουμῶν
 ἀγίων θυσιῶν, ὅτε τῶν θεῶν περσορή-
 πο, ὅτε δὲ τοῖς δαμνῶν. καὶ τοῖς γε ἡ
 αὐτῆ ἕλλη πνύχαιουσα, παντὸς μασηοδ
 ὑπὸ ἤρχην ἐμπλεως. καὶ εἰς τὸ ὑποκεί-
 μνον μόνον δόξαστέοντες, κατηγοροῦ-
 σι τῆς ἐκκλησίας Ἑλληνικῶν ἀναπλασμάτων ἔχον σύμβολα. ἄλλ' ἐκ τῆν ἡ

A laudibus inchoantes, vo-
 lunt simpliciores furripere ad
 vanum sensum suum. Sed qui
 prudentiam serpentis habent &
 non versutiam, simplicitatem-
 que columbae, norunt & ser-
 monibus & laudibus intemera-
 tam & immaculatam vere ac
 proprie Dei genitricem & san-
 ctos honorare, & horum virtu-
 tes per historicos libros ad me-
 moriam reducere, & rursus per
 imaginales titulationes nota fa-
 cere certamina & fortitudines
 eorum, atque hos magnificare
 supremis honoribus, & scire il-
 los secundum sacrum Apосто-
 lum dissolutos cum Christo esse,
 & intercedere pro nobis, & sin-
 ceram ac summam fidem & ser-
 uitum in spiritu & veritate so-
 li Deo offerre, & non quibus-
 cumque creaturis quae sub caelo
 sunt. Quid autem materiam su-
 mentes ut turpem, contume-
 liis volunt afficere veritatem?
 quos oportebat potius quod pe-
 ius est fugere, & quod melius est
 sectari, & priscorum recordari
 sanctorum sacrificiorum, quae a
 scriptura laudantur; * quomo-
 do Deo, modo vero demoni-
 bus offerrentur: quamquam exi-
 stens materia omni erat conta-
 gio plena. & subiectum tan-
 tum aspicientes, calumniantur
 ecclesiam gentilium figmento-
 rum habere indicia. Sed nō quia

Phil. ii

* Gr. quan-
 do Deo of-
 ferebantur,
 quando ve-
 ro demoni-
 bus: quam-
 quam ea-
 dem existēs
 materia,
 omni

materia in diuersis contrarieta-
tibus rerum utilis exprobratur
vel turpis ostenditur, despicien-
da est eius utilitas. Si enim stu-
duerint taliter intelligere & ex-
cipere, * polluentur omnia se-
cundum ipsos quæ Deo sunt di-
cata, sacra scilicet vestimenta,
& vascula sacra. Etenim qui quæ
paganorū sunt sapiebāt, ex auro
& argento idola construebant,
ac libamina ex vino libabant, &
ex farina lagana militiæ cæli of-
ferebant hi qui ex Hebræis ido-
lolatræ fiebant. Restat ergo eis
incufare catholicam ecclesiam,
quia pagani per historicos li-
bros deos suos dæmones collau-
dabant: & nos non collaudem-
us sicut pagani neque Deum
qui super omnia est, neque fan-
ctos eius, per historicos libros;
quia ex alienis recipimus ap-
probationes. O subuersionem
& amentiam! Cum enim homi-
nes procul dubio simus sensibili-
les, rebus sensibilibus vtimur ad
cognitionem & commemora-
tionem omnis diuinæ ac piæ tra-
ditionis. Deinde vt adultera-
tores veritatis, subuertentes vias
simul & intelligentias Domini,
dicunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Super hoc ergo examinato &
pertractato * edicto nostro, præ-
beamus & ex diuinitus inspirata
scriptura, & ex probabilibus pa-
tribus nostris manifesta testimo-
nia conspirantia nobis, & ro-
borantia huiuscemodi piam in-
tentionem nostram; quibus non
contradicat qui horum habet ex-
perimentum: qui autem igno-
rat, discat & retineat illa vt Dei.*

* Gr. abi-
bunt

* Gr. do-
gmate

ὕληεις διαφόροις ἐν ἀνοήτοις παρ-
ματων χρησιμύουσα καλίζεται ἢ αἰ-
ρεὰ δύνεται, ἄφροσύνον αὐτῶν ἢ
χρησιμον. εἰ γὰρ μέλλοιεν οὕτω νοεῖν τε
καὶ ἐκλαμβάνεσθαι, οἰχίσεται πάντα
κατ' αὐτοὺς τὰ τῶν θεῶν καθεσθαι,
λέγουσιν δὲ ἱεραὶ ἑσθῆτες, & σκῆψαι.
& γὰρ τὰ Ἑλλήνων φρονουῦτες, ἐκ
χρυσῶν & ἀργύρου εἰδωλα κατασκευά-
σαν, & σπονδας ἕξ οἴνου ἑσπενδον, & ἕξ
ἀλάτρου * γαλίας τῆς ἑσθῆς τῆς οὐρα-
νοῦ οἱ τῶν Ἑβραίων εἰδωλα λατρεύσαντες
παροσέφερον. λέπεται οὖν αὐτοῖς ἐγ-
καλεῖν τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, ὅτι
Ἑλλῆνες διὰ ἰσραηλῶν βίβλων ἑσθῆ
ἐαυτῶν θεοῦ τε & δαίμονας ἐκωμάζου-
σι καὶ ἡμεῖς μὴ ἐκωμάσωμεν, καὶ οἱ
Ἑλλῆνες, μήτε τῶν ἰσραηλῶν θεῶν,
μήτε ἑσθῆ ἀγίους αὐτῶν διὰ ἰσραηλῶν βί-
βλων, ὅτι ἕξ ἀλλοτρίων δεχόμεθα τὰς
ἀποδείξεις. ὡς τῆς ἁγίας ἑσθῆς καὶ τῆς
ἁγιοσύνης. δηλαδὴ γὰρ ἀφροσύνον ὅτις
ἀνοήτοις, ἀνοήτοις παρὰ μασὶν χρω-
μέσθαι ἡμεῖς τὴν ἀναγνώσειν, &
ἐπισημῶσιν πάσης θείας & ὁσέως πα-
ροσδοσεως. εἶτα ὡς ἁγία ἑσθῆ τῆς
ἀληθείας, διασφύροντες & τὰς ὁδοὺς
& τὰς ἐννοίας τῆς κυρίου, λέγουσιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Πρὸς τοῦτο οὖν τῶν διεξέτακτων &
δικοιμμένων ἡμῶν δογματι, ἁγία ἑσθῆ
καὶ ἐκ τῆς θεοπνεύτου γραφῆς καὶ τῶν
ἐγκρίτων ἡμῶν πατέρων ἐναργεῖς τὰς
μυθώδεις συμπενοῦσας ἡμῶν, & ὁπι-
κυρούσας τῶν τοιοῦτων ἡμῶν ὁσέως ἁγιο-
σύνης· αἷς μὴ ἀντιρεῖ ὁ ἐν πείρᾳ ποῦσαν
ἁγιοσύνης. ὁ δὲ ἀνοήτων, μανθάνετω
κατεχέτω αὐτὰς, ὡς τῆς θεοῦ οὐσίας.

ANNO
CHRISTI
787.

καὶ
ἐπισημῶσιν
L. ἑσθῆ

ANNO CHRISTI 797.

καὶ κατὰ μὴν περὶ τὸν λόγον ἐκ τῆς κυριολέκτου Φωνῆς λεγούσης· πνεύμα ὁ θεὸς, καὶ ἅδὴν προσκυνοῦντας αὐτῶν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνοῦν· καὶ πάλιν· θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πρόσωπον· καὶ, οὔτε φωνῶν αὐτῶν ἀκηκόατε, οὔτε εἶδός αὐτῶν ἑώρακατε καὶ μακαριζούσης ἅδὴν μὴ ἰδόντας αὐτῶν, καὶ περὶ πάντας.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ὅταν πνὲς τὰ ὄρα διασφύρειν ἑπιχεῖται δόγματα κατὰ τὸ αὐτοῖς δοκοῦν, θαυμάζομεν μὲν εἰ γεαφικοῖς λόγοις κέχρηται· ἐπεὶ καὶ πάντες αἵρεσιάρχαι ἐκ τῆς θεοπνεύτου γεαφῆς τὰς τῆς ἑαυτῶν πλάνης συλλήγουσιν ἀφορμας, τὰ διὰ τῆ ἀγίου πνεύματος ὀρθῶς εἰρημύρα τῆς ἑαυτῶν κακονοίας ἄρα χαράσσοντες. καὶ τοῦτο περὶ ἀνεφώνησε Πέτρος ἡ κορυφαία τῆς ἀποστόλων σάλπιγγος, λέγων· ἂ ὁ ἀμαθὴς καὶ ἀσηλεκοπι σφελθοδοσι κατὰ τὰς ἰδίας ἑπιθυμίας. ἴδιον γὰρ ἔστι τοῖς αἵρεσιώταις, καὶ τὰς ἰδίας ἑπιθυμίας σφελθοῦν πλὴν τῆς θεῶν καὶ ἀληθινῶν δόγματων γνώσιν. καὶ τοῦτο γὰρ τὸ ἀγίων πατέρων τὸ κύριος ἐμπέσεν με δὲ ἄλλων ὁδῶν αὐτῶν εἰς ἔργα αὐτῶν, ἑπι τῆς σαρκὸς οἰκονομίας τῆς χειρὸς ἐκλαβόντων, Ἀρειῶν καὶ Εὐνόμων, ἔπειτα αὐτῶν, ἑπι τῆς ἀνώγειας γνησίσεως ἔξελαβοντο, ἔκ τούτου τῆς γνώσεως ἄρετραπποσαν. πάλιν δὲ ἔκ Ἀπολλινάριος διαβεβαίωσεν φωνῶν κακῶς νοήσας, τὸ οὐδεὶς ἀνέβηκεν εἰς οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τῆς οὐρανοῦ καταβὰς ὁ υἱὸς τῆς ἀνθρώπου· εἰς ἀποπῆαν ἐκτέτραπται, λέγων, μετὰ

et secundum primam quidem rationem ex eius voce diuinitus dicta, que ait: Spiritus est Deus, & qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare: et iterum: Nemo Deum vidit unquam: et, neque vocem audistis, neque speciem eius vidistis: et beatificante eos qui non viderunt eum, et crediderunt.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ & cubuclesius legit.

Cum aliqui recta, secundum quod sibi videtur, dogmata conantur peruertere, nemo miretur, si scripturæ verbis vtuntur. Nam & omnes hæresiarchæ de diuinitus inspirata scriptura erroris sui colligunt occasiones, quæ per Spiritum sanctum recte dicta sunt, malignis sensibus suis adulterantes. Et hoc summa prænuntiavit apostolorum tuba, Petrus videlicet dicens: Quæ indocti & instabiles peruertunt secundum sua desideria. Proprium est enim hæreticis, secundum sua desideria peruertere diuinorum & verorum scientiam dogmatum. Generaliter enim sanctis patribus nostris, Dominus creauit me initium viarum suarum in opera sua, in dispensationem Christi secundum carnem factam asumentibus, Arius & Eunomius, & qui iuxta ipsos sunt, in supernam & diuinam generationem acceperunt, ac per hoc a recta scientia retro redierunt. Rursus autem Apollinarius euangelicam vocem male intelligens: Nemo ascendit in calum, nisi qui de calo descendit Filius hominis: ad prauitatem conuersus est, dicens, cum

carne illa descēdiffe Deum Verbum, quam habens in cælis erat, æternam quamdam & consubstantialē sibi : & apostolicum quoddam diātū obiiciens, quod perhibet : *Secundus homo Dominus de calo* : * dicat, secundum quod sibi visum fuerat. Nullique mirandum, si & noua huius prauitatis sectatores ex diuina scriptura nobis proferunt opinionones : ex magistris enim suis acceperunt occasiones. Voces enim quæ super inuisibili & incomprehensibili diuinitate dictæ sunt, in carnis dispensationem Domini nostri Iesu Christi, qui est vnus ex sancta trinitate, commutauerunt. Quis enim eorum qui bene sentiunt, nescit, quod illud quod dicitur, *Deum nemo vidit vnquam*, super diuina natura sit scriptum ? & illud, *neque vocem eius audistis, neque speciem eius vidistis*, si intellexerit quis super humanitate, totum euangelium subuertet ? Vbi enim ponemus illud quod fate-mur, *Dixit Dominus discipulis suis* : *Et, dixit Dominus ad Iudeos qui ad se venerant* : *Et Dominus dixit, Vt vobis scriba & pharisai ?* vel rursus quomodo intelligemus, *Aperiens os suum, docebat eos* ? significanter hæc super humanitate. Illud autem : *Neque vocem eius audistis, neque speciem eius vidistis*, super diuina substantia. Secundum id enim quod homo factus est perfectus Deus Verbum, vt prædiximus, & vocem audiuimus, & speciem eius vidimus etiam post resurrectionem. Palpatus est enim, & apparēs discipulis, differebat eis de regno. Deinde & diuinam seruitutem & adorationem, quam Chri-

σαρκὸς καταβελκέναι (V) θεὸν λόγον ἐκείνης, ἡ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἔχων ἐπιγ-
ρανε, πρεσβυτέρων πνα καὶ σωοιστω-
μὲν αὐτῶν καὶ ἀποστολικῶν πνα ρη-
σιν πρεσβαλλόμενος λέγουσαν· ὁ δὲ ὑ-
ψὸς ἀνθρώπος ὁ κύριος ὃς οὐρανοῦ·
ἠπάτητο κτλ ἡ αὐτῶ δόκιμῶν· καὶ θαυμα-
σὸν οὐδὲν, εἰ καὶ (C) τὴ κενῆς ταύτης Φαυ-
λότητος ἀρεσιώται ἐκ τῆς θείας γραφῆς
ἡμῖν πρεσφύρονται τὰς ὑπολήψεις ἐκ
γὰρ τῆς αὐτῶν διδασκαλῶν ἔλαβον τὰς
ἀφορμας· τὰς γὰρ ἐπὶ τῆς ἀρεσιώτου ἐ-
ἀκαταλήτου θεότητος φωνὰς εἰρημέ-
νας, εἰς τὴν κτλ σαρκὰ οἰκονομίαν ἀ-
ππλάξαντο ἔκκειν ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ τῆς ἐνὸς τῆς ἀγίας τριάδος· πῆς γὰρ τῆ
δὲ φρονουμένων οὐ γινώσκεις, ὅτι τὸ θεὸν
οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε, ἐπὶ τῆς θείας
φύσεως ὅτι γεγραμμένοι· καὶ τὸ, οὐτε
φωνῶν αὐτῶ ἀκηκόατε, οὐτε εἶδος αὐτῶ
ἑώρακατε, εἰ ἐννοήσῃ τις ἐπὶ τῆς ἀν-
θρώπινης, ὅλον τὸ διάλογον ἀναφέ-
ρει· ποῦ γὰρ ἐπίσημον τὸ, εἶπεν ὁ κύριος
τοῖς αὐτῶ μαθηταῖς· (C) εἶπεν ὁ κύριος
πρὸς τῶν ἐληλυθότων πρὸς αὐτῶν Ἰου-
δαίους· καὶ εἶπεν ὁ κύριος· οὐαὶ ἡμῖν
γεγραμμένοι καὶ φarisαῖοι· ἢ πάλιν πῶς
ἐννοήσῃ αὐτοῖς τὸ εἶμα αὐτῶ εἰδῶ-
σκέν αὐτοῖς· δῆλον ταῦτα ἐπὶ τῆς ἀν-
θρώπινης· τὸ δὲ ἐπε φωνῶν αὐτῶ ἀκη-
κόατε, οὐτε εἶδος αὐτῶ ἑώρακατε ἐπὶ
τῆς θείας οὐσίας· καὶ τὸ γὰρ ἀνθρώπος πῆ-
λγος ἐγγύς ὁ θεὸς λόγος, ὡς φθασάντες
εἶπομεν, (C) φωνῶν αὐτῶ ἀκηκόαμεν, (C)
εἶδος αὐτῶ ἑώρακαμεν (C) μὲν πῶ ἀν-
θρώπων· ἐπιλαφῆθη γὰρ, (C) ὁ πῆ δὲ ὁμοίως
πῶς μαθηταῖς, ἔλεγε αὐτοῖς πῶ πῶ
τῆς βασιλείας, εἶπα τῆ (C) πῶ δὲ ἡμε-
τέραν καὶ πρεσφυήσῃ, ἡ (C) Χρι-
στῶν

1. Cor. 15.
* Gr. deci-
picbatur

Ioan. 1.

Ioan. 5.

Matth. 23.

Matth. 5.

Ioan. 5.

Ioan. 10.

ANNO CHRISTI 787.
* i. e. 312
δ. ηλικρινά

σταμοί * δληθινῶ ἐ ειλκρινῆ πίστιν ἐν
ἑαυτοῖς ἔχοισι, τῆ χειρικῆ καὶ πμητικῆ
προσκωνῆσ κατωμιάσαν. ἐν τού-
τοις γρ τοῖς δυοῖ προγράμασιν ὅστι ῥ
παρ αὐτοῖς διετραμμένον. πω ἔκεν
καὶ χριστιανοκατήγοροί εἰσι τε ἔ προ-
σαγροβλόνται. λέγουσι γαρ, ὅτι πτω
πρέπουσαν τῷ θεῷ προσκωνῆσαν καὶ
λατρείῃ τῆς σεπταῖς εἰκόσι προσφέ-
ροισιν. (α) Χριστιανοί, καὶ ὅτι πτω ἀκα-
τάληπῆ (β) φύσιν προεγράφοισιν. ὡ
τῆς παρεκδροπῆς καὶ ἠλιθιότητος, καὶ
εἰπ τούτοις ἔττον ἔπεται. ἐκ ἑξῆ γρ
χώραν ὁ λόγος, δλλὰ λοιδορίας καὶ
συκοφαντίας μεσός. (γ) γρ Χριστιανοί
οὔτε πτω ἐν πνδύματι καὶ δληθείᾳ προ-
κωνῆσαν τῆς εἰκόσιν ἀπένειμαι, οὔτε τῷ
θεῷ τῷ πτω τῆ σαυροδ, οὔτε τῆς ἀορα-
του καὶ ἀκαταληπῆτου φύσεως εἰκόνα
ποτέ πεποίηκασιν. δλλὰ καὶ ὁ λόγος
σαρξ ἐχρῆτο, ἔ ἐπελώσαν ἐν ἡμῖν,
τὰ τῆς ἀνθρωπίνης οἰκονομίας αὐτῆ ἀνα-
γράφοισι ἔ εἰκονίζοισι. καὶ γινώσκον-
τες, ὅτι πνεύμα ὁ θεός, ἔ τῶν προ-
κωνοῦντας αὐτῶν ἐν πνδύματι καὶ δλη-
θείᾳ θεῷ προσκωνεῖν, πτω κατὰ πίστιν
προσκωνῆσαν ἔ λατρείαν αὐτῶ μόνῳ
τῷ ὅπτι πάντων θεῷ ἐν τῆσιν ἀνυμνου-
μῆσιν προσαύροισιν. ἐπεὶ (δ) θεῖον τῷ-
πον τῆ σαυροδ ἔ τὰς σεπταῖς εἰκόνας πό-
δα, καὶ σοργῆ κινουμῆμοι προεσ πτω τῆ
προσποτύπων ἀναγωγῆ δαπαζόμε-
δα, καὶ πμητικῶς προσκωνοδμῆ. μά-
ταιοι οὖν ἔ ὑποκνεοι καὶ σατραί παν-
τάπεισιν αἱ κουφολογία αὐτῶν παρὰ
τῆς δληθείας δποδείκνυται, ὡς καὶ τὰ
ἑξῆς δλλοτελῶς τῆς βισεθείας ἐνοή-
σαντες, φασίν.

stiani * veram & sinceram fi-
dem in se habentes, affectuosa
ac honoranti adorationi confi-
mitem prædicant. In his quip-
pe duabus rebus est illud quod
apud eos peruersum est. quare
& Christianorum calumniato-
res sunt & appellantur. Dicunt
enim, quia decentem Deum a-
dorationem & seruitutem ima-
ginibus offerunt Christiani, &
quia incomprehensibilem diui-
nam naturam circumscribunt.
O abnegationem & stolidita-
tem, & quidquid his aliud atti-
net! Non enim locum habet ser-
mo, sed maledicto plenus est &
calumniis. Christiani quippe a-
dorationem quæ in spiritu & ve-
ritate est, neque imaginibus, ne-
que diuinæ figuræ crucis impar-
titi sunt; sed neque inuisibilis &
incomprehensibilis naturæ ima-
ginem vnquam fecerunt, sed
secundum quod Verbum caro
factum est, & habitauit in nobis,
ea quæ humanæ dispensationis
eius sunt, pingunt & * imagi-
nantur. Scientesque quia spiri-
tus est Deus, & eos qui adorant
eum, in spiritu & veritate oportet
adorare, adorationem & ser-
uitutem quæ per fidem est, ipsi
foli Deo, qui super omnes in Tri-
nitate laudatur, offerunt. Nam
diuinum typum crucis & vене-
rabiles imagines desiderio & af-
fectu flagrantes, secundum prin-
cipalium relationem salutamus,
& honorabiliter adoramus. Vana
itaque & inania, seu * clande-
stina omnimodis atque leuia eorum
eloquia esse monstrantur a
veritate, quemadmodum & ce-
tera aliene a pietate intelligen-
tes, aiunt.

* f. vera & sincera fide in se habet,

Ioan. 4.

Ioan. 1.

* imagini- bus expri- munt.

* Gr. infir- ma

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Dent. 5.

Et in veteri testamento dicente ad Moysen & ad populum: Non facies tibi idolum, neque omnem similitudinem, quæcumque in cælo sursum, & quæcumque in terra deorsum: eo quod in monte de medio ignis vocem verborum vos audiuistis, & similitudinem non vidistis, sed vocem.

EPHANIUS DIACONUS legit.

* Gr. veluti larua terribitantes, quod si per.

Exod. 32.

* Gr. & capiuntur

Hinc occasionem impietatis attrahunt, quasi pueros Christianos sophismatibus suis portentoſa rabie inficere nitentes. Quia igitur si per imaginem ſcriptionem habes in commemorationem Chriſtum, vel ſanctos eius, in idololatriam dilaberis. Omnemque hi fortes iniuſtitiam meditantes, in prælocutionibus ſuis ad dictionem qua præcipitur, Non facies omnem ſimilitudinem, fugiunt: & veritatem in iniuſtitia poſſidentes, & ſuam iuſtitiam volentes ſtatuerere, exercent ſe ad impietatem: & in inſubſiſtentia mendacii glorianteſ, a veritate alienantur. Voces enim quæ olim in lege data ſunt populo Iſrael qui vitulo ſeruiit, & Aegyptiarum abominationum experimentum habuit, Chriſtianoꝝ ſacraꝝ cateruæ coaptanteſ, ſe publicant & portentuoſe loquuntur, * aduſti labiis oris ſui. Vtinam intellexiſſent, quia Dominus inducturus eoſ in terram repromiſſionis, eo quod habitarent in ea gentes colenteſ idola, & adoranteſ dæmonia, ſolem quoque ac lunam,

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 787.

Καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ Φήσας * ὡς ἔστιν ἡ Μωσῆα ἔειπεν τῷ λαόν· οὐ ποιήσεις σεαυτῶν εἰδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνω, ἔ' ὅσα ἐν τῇ γῆ κατω· διότι ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τῆ πυρὸς Φωνῶν ῥημάτων ὑμεῖς ἤκούσατε, ἐξ ὁμοίωμα ἐκ εἶδετε, ἀλλ' ἢ Φωνῶν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ἐπεδθεν τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀσεβείας ἐφέλκονται, ὡσπερ παῖδας τῶν Χριστιανῶν μορμολύθιοι τῶν εἰδωλῶν σφίμασιν, ὅτι γε εἰ διὰ εἰκονικῆς ἀναλογιαφήσεως ἔχουσιν εἰς ἑαυτοὺς τὴν εἰδωλολατρείαν καπολιταίνουσιν. καὶ πᾶσαν ἀδελφίαν μελετήσαντες ἐν τοῖς παρελεγμένοις παρ' αὐτῶν ἔθνησιν, πρὸς τὴν οὐ ποιήσεις πᾶν ὁμοίωμα, καταφθῶρισι λέξιν· ἔ' τὴν ἀδελφίαν ἐν ἀδελφίᾳ κατέχοντες, τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ἠποιώτες εἶναι, παιδοῦσθεοῦσαν ἑαυτοὺς πρὸς ἀσέβειαν· ἔ' τῇ αἰνῶσιν ἐξία τῆ ψεύδοις ἐναβρωθῶμεν, τῆς ἀληθείας ἠλλοσεῖονται. τὰς γὰρ παλαινονομοθετηθῶν τῶ λαῶ ἔ' Ἰσραὴλ Φωναί, τῶ τῷ νόμῳ λατρευομένων, καὶ τῶ Αἰγυπτιακῶν βδελυγμάτων πύραν εἶδοντων, μεταρρύθμιζοντες εἰς τὴν τῶ Χριστιανῶν εἰς ὁμοίωμα, ἑαυτοῖς τε διατελοῦντες περὶ τὸν εἶδωλον, καὶ ἀλίσκονται χεῖλεσιν ἰδίου σφίματος. ὅφελον ἐνεόησαν, ὅτι μέλλων ὁ θεὸς εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας εἰσελθὴν αὐτοῦ, διὰ τὸ κατοικεῖν ἐκεῖ ἔθνη εἰδωλολατρευῶντα ἔ' προσκυνοῦντα δαίμονιοις, ἠλίῳ τε καὶ σελῆνῃ,

ANNO CHRISTI 787.

καὶ ἀσέβει, ἔ ἐπ' οἷς κήσιασιν, ἀλλὰ
ἔ πετεινοῖς, ἔ πετραπόδοις, καὶ ἔρπε-
ποῖς, ἔ οὐ θεῶ ζῶντι ἔ ἀληθινῶ, ἐνο-
μοθετεῖ το· οὐ ποιήσας σεαυτῶ εἰδωλον,
οὐδὲ παντὸς ὁμοιώμα, ὅσα ἐν τῶ οὐ-
ρανῶ ἀμῶ, ἔ ὅσα ἐν τῇ γῆ κατω. ἐπει-
δή τῷ ἔπιφύρα, ἀπαύγων αὐτῶν τῆς εἰ-
δωλοατρείας· οὐ προσκυνησας αὐ-
τοῖς, οὐδ' οὐ μὴ λατρεύσας αὐτοῖς. ἡνίκα
ἔ πῶ σκηνῶν ἔ μδρπελου κτ' πῶ ἔ
θεοῦ διαταγῶν ἐποιεῖ ο πῶς θεοφρον
αὐτῷ Μωσῆς, τὰ σύμπαντα δεικνῶ δδδ-
λα αὐτῶ, αἰδῶντὰ χερουβίμ ἀνθεσπό-
μορφα, ἀνίπυα τῆν νοσητῶ, ἐκ χερ-
σίου κατεσκιάσας, κατασκιάζοντα τὸ ἰ-
λασῆλον, (ἰλασῆλον) τὸ Χειρῶν
προσκυτωῦ. αὐτὸς γαρ ὄσιν ἰλασμοῦ
τῆν ἀμδρῶν ἡμῶν, ὡς φησιν ὁ θεῶ
δοτοσολοσ. ἐκέν δια δύο προαγματων
αὐτῶν εἰσηγαγῶ εἰς θεογνωσῶν, τοδτο
μῶν λέγων· κύριον τῶ θεῶν σου προσ-
κυνησας, καὶ αὐτῶ μόνῶ λατρεύσας·
τῶ τῶ, ποιήσας χερσῶ χωνῶτα χερου-
βίμ, κατασκιάζοντα τὸ ἰλασῆλον, ἢ ποι
προσκυτωῦντὰ αὐτῶ. ἔ δια τῆς ὁρα-
σεως καὶ τῆς ἀκοῆς ἀηγήμ αὐτῶν κυ-
εἶω τῶ θεῶ προσκυνηῖν, καὶ αὐτῶ μόν-
ῶ λατρεύειν. ἀλλ' οὔτοι διασροφῆς
μεσῶν ἔχοντες φρόνημα, ἔ δότοσολικῶ
ρήσιν προβαλλοντα τιαίνδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Καὶ ἡλλαξῶν πῶ δόξαν ἔ ἀφθάρ-
του θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρ-
τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ἐσεβάσθησαν, καὶ
ἐλάτρευσαν τῆ κήσῶ, ἔ κήσαν-
τα. καὶ αὐτῶ· εἰ δὲ ἔ ἐγνώκαμῶ κτ'
σαρκα Χειρῶν, ἀλλὰ νῶ ἐκέπ γινῶ-
ueramus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus
Concil. Tom. 19.

stellasque & alias creaturas, sed
& volucres, & quadrupedia, at-
que reptantia, & non Deum vi-
uum & verum; legem dabit:
Non facies tibi idolum, neque om-
nem similitudinem, quacumque
in celo sursum, & quacumque in
terra deorsum. Quandoquidem
subinfert, abstrahens eos ab ido-
latria: *Non adorabis ea, neque*
seruies illis. Cum autem taber-
naculum testimonii secundum
Domini dispositionem faceret
fidelis famulus eius Moyses, vni-
uersa ostendens seruire illi, sen-
sibiles cherubim humanæ for-
mæ * instar intelligentium ex
auro patrauit, obumbrantes pro-
pitiatorium, Christum præfi-
gurans. Ipse est enim propitia-
tio peccatorum nostrorum, vt
ait diuinus Apostolus. Ergo
per duas res eos introduxit ad
Dei cognitionem, * illud qui-
dem dicendo: *Dominum Deum*
tuum adorabis, & ipsi soli ser-
uies: * hoc vero faciendo au-
reos & conflates cherubim ob-
umbrantes propitiatorium, id
est, adorantes illud: & per visio-
nem & auditum subleuabat eos
ad Dominum Deum adoran-
dum, & soli illi seruiendum.
Sed isti peruerfitate plenum ha-
bentes sensum, etiam aposto-
licum dictum proponunt hu-
iusmodi.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Et commutauerunt gloriam
incorruptibilis Dei in similitu-
dinem imaginis corruptibilis
hominis: & coluerunt, & ser-
uierunt creaturæ potius quam
creatori. *Et rursus:* Et si no-
1. Cor. 5.

Qq q ij

Rom. 10. eum: per fidem enim ambulamus, non per speciem. & eodem approbante dicente: Ergo fides ex auditu, auditus autem per Verbum Dei.

σκομῆν· διὰ πίστεως ἢ ὁμιλοῦμεν, οὐ διὰ εἰδούς. καὶ τὸ αὐτὸ διποδῆκτως εἰρηκότος· ἄρα ἢ πίστις ἔξ ἀκοῆς, ἢ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΥΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥΣ
 λέγει.

Rom. 1. Palam dicendum est, quia ipsi comparati sunt gentibus, quæ commutauerunt gloriam Dei, & seruiuerunt creaturæ potius quam creatori, commutantes & peruertentes sensus apostolicos secundum sua desideria. Nam omnibus certum est, quia paganos irridere videtur Apostolus, dicendo: *Commutauerunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis.* Infert enim: *Et volucrum, Et quadrupedum, Et serpentium:* licet ipsi fraudulenter integram reciderint disputationem, vt quasi ex hoc simpliciores decipiant, quasi de ecclesiæ imaginibus descriptionibus Apostolus hoc prætetendat; præsertim cum illa quæ subinferuntur, manifestam habeant explanationem. Volucrum enim & quadrupedum & serpentium mentionem fecit, & quia seruiuerunt creaturæ potius quam creatori. Nouerunt historicorum librorum peritissimi, quia Aegyptii olim boues colebant, & alia quadrupedia, & volatilia diuersa, & muscas, & crabronum habitacula, & viliora istis animantia: Persæ vero solem & ignem. Græci autem super hoc omni creaturæ seruiuerunt; sed & Hebræorum quidam, vt liber Regnorum narrat, & prophetarum relationes. Nam dicant, quando stultæ factæ sunt gentes,

Διαρρήδην ὄντιν εἰπεῖν, ὅτι αὐτοὶ παρεοῖκασιν τοῖς ἔθνεσι, τοῖς ἀλλάξασιν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ, καὶ λατρεύσασιν τῇ κτίσει ἢ τῷ κτίσαντι, ἀλλάξασιν καὶ διαστρέψαντες τὰς ἐνοίας τὰς δόξολογικὰς καὶ τὰς ἰδίας ἰπποθυμίας, ἐπεὶ πάντων ὁ δὲ θεὸς ὄντιν, ὅτι Ἕλληνας κωμωδῶν ὁ ἀποστόλος φησὶν ἐν τῷ λέγειν· ἠλλάξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιωματι εἰκότος φθαρτοῦ ἀνθρώπου. Ἰπποφέρει γὰρ καὶ πετεινῶν, καὶ τετραπόδων, ἔρπετῶν· καὶ ἰσοῦλως ἔχοντες αὐτοὶ ἔξέτεμον τὴν ὀλοκληρον φροσιν, ἵνα ὡς ἐκ τούτου ὄντιν ἀπλοῦς ἐροῦσι, ὅτι ὡς τῶν τῆς ἐκκλησίας εἰκονικῶν ἀναζωγραφήσεων ὁ ἀπόστολος δόξοτείνεται· καὶ τοῖς γὰρ τῶν ἰπποφύων φημερῶν ἔχει τὴν διασάφτησιν. πετεινῶν γὰρ καὶ τετραπόδων ἔρπετῶν μνημῆων πεποιήται, καὶ ὅτι ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸ κτίσαντα. ἴσασιν οὖν ἰσορρετικῶν βιβλίων ἐμπεύροτασι, ὅτι Αἰγύπτιοι πάλαι βόας ἐσέβοντο, καὶ ἕτερα τετραπόδα, ἔρπεινά διάφορα, ἔμψια, ἔσφηκίας, ἔβυτελέστερα τούτων κνώδαλα· Πέρσαι δὲ ἠλίον ἔρο πῦρ. Ἕλληνας ἔρο τὸ τούτοις καὶ πᾶσι κτίσει ἐλάτρευσαν· ἀλλὰ ἔρο Ἑβραίων πνεῖς, καὶ ὡς ἰσορρετῆ ἢ βασιλευσίων βιβλος, καὶ τῶν περὶ τῶν ἀειδησίως. ἐπεὶ ἐπίπτεσαν, πῶς ἢ ποτε ἐματαιώθη τὰ ἔθνη,

ANNO
CHRISTI
787.

Ἐ σκοπίθη ἡ ἀσιωγῆτος ἀπάν καρδία; & obscuratum est insipiens cor
πρὸ τῆς πειρασμοῦ εἰς Χριστὸν, ἢ μὲν τὸ πει-
ρασμοῦ; πάντως πρὸ τῆς πειρασμοῦ. πρὸ
δηλον γὰρ ποδο. εἰ γὰρ φασί, μὲν τὸ πει-
ρασμοῦ εἰς Χριστὸν τὰ ἔθνη τῆ κήσος καὶ
τοῖς εἰδώλοις λατρεῖσθαι, * τῆς οἰκονο-
μίας λέγω Χριστοῦ τῆ θεοῦ ἡμῶν. λευ-
θεῖς αἱ πειρασμοῦ κατ' αὐτοῦ, αἱ
διὰ τῆς πειρασμοῦ πειρασμοῦ καταγγελ-
θεῖσθαι πρὸ τῆς ἐκκλησίας. ἔσται Ἱερου-
σαλήμ ἀγία, καὶ ἄλλοι οὐ διε-
λθόντων δι' αὐτῆς ἐκείνη. καὶ τὸ ἔλεός
μου οὐ μὴ διασκέδασω ἀπ' αὐτῶν, οὐ
δὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου,
καὶ τὰ ἐκπορεύοντα διὰ τῆς γλῶσσας
μου οὐ μὴ ἀθετήσω. εἰ δὲ τῆς ὀπιγνώ-
σεως τῆ θεοῦ ἐαυτοῦ ἔξορῶσάντες, καὶ
πρὸ τῆς Χριστοῦ ὀπιγνώσεως παρεδ-
δοσαν εἰς ἀδικίαν νοῦν, τῶ διαβόλῳ
λατρεῖσάντες, ματαῖα ἢ ἐγκλησις ἢ
κατὰ τῆς Χριστοῦ νοῦν πρὸ αὐτῶν
γεγνημένη, καὶ παρήσιασται πρὸς
αὐτοῦ Ἠσαΐας βοῶν· οὐαὶ ὁ γρά-
φοντες πονηρίαν· γράφοντες γὰρ, πον-
ηρίαν γράφοισι. ποιῶσιν πονηρῶς
Ἐ κακούργως τὰς ἀποστολικὰς Ἐ γρά-
φικὰς φωνὰς ἐκλαμβάνοντες, πει-
δοσι τὸ μέγα τῆς σωτηρίας μυστήριον,
τῆς οἰκονομίας Χριστοῦ τῆ θεοῦ ἡμῶν,
δι' οὗ ἐλυτρώθημεν τῆς πλάνης τῆς
εἰδώλων, ἀναστρέψαι, καὶ εἰς ἐαυ-
τοῦ ἀπενέγκαι τὴν δόξαν. ἀλλ' οὐ-
θεῖς τῆς Χριστοῦ αὐτοῖς πειρασμοῦ.
ὁμολογηθῶμεν γὰρ ἅπαντες, ὁποῖοι
ἡμεῖς τῆς πλάνης τῆς εἰδώλων καὶ
πάσης Ἑλληνικῆς θρησκείας Χριστὸν
Ἐ ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν ἐν τῇ κατὰ
σάρκα πρὸς ἡμεῖς ὀπιγνώσεως αὐτοῦ. εἰ
δὲ αὐτοῖς ποδο οὐχ ὁμολογηθῶμεν γη-
ραῖα, οὐδὲ τὴν κλήσιν αὐτοῦ ἔρασι.

& obscuratum est insipiens cor
eorum? antequam credidissent
in Christum, an postquam cre-
diderunt? utique antequam
credidissent: manifestum enim
hoc. Si enim dixerint, postea-
quam crediderunt in Christum
gentes, creaturæ ac idolis de-
feruisse, dispensationis Christi
Dei nostri prophetiæ secundum
ipsos mendaces erunt, quæ pro-
nuntiatae sunt de ecclesia. Erit
Ierusalem sancta, & alienige-
næ non transibunt per eam ul-
tra. & Misericordiam meam
non dispergam ab eis, neque pro-
fanabo testamentum meum; &
quæ procedunt de labiis meis
non faciam irrita. Si vero ab
agnitione Dei se exules facien-
tes, & ante Christi aduentum
traditi sunt in reprobum sen-
sum, diabolo seruietes, vana
est aduersus Christianos accusa-
tio quæ nunc ab eis efficitur, &
fiducialiter dicet ad eos Isaias
clamans: *Vae qui scribunt mali-
tiam: scribentes enim, malitiam
scribunt.* Igitur maligne ac ter-
giuersatorie apostolicas & cete-
ras sacrae scripturae voces acci-
pientes, festinant magnum sa-
lutis nostræ mysterium dispen-
sationis Christi Dei nostri, per
quem redempti sumus ab errore
idolorum, peruertere, & in se
gloriam transferre: sed nullus
eis credit Christianorum. Con-
fitemur enim vniuersi, ab er-
rore idolorum & ab omni reli-
gione gentili Christum verum
Deum nostrum in profectioe
sua, qua secundum carnem ad nos
venit, nos penitus abstraxisse.
Porro si ipsi hoc minime confi-
tentur fuisse factum, nec confes-
sionem, nec vocationem eius ha-

Psal. 88.

Isai. 10. se-
cundum 70.

bent. Vnde aduersus eos Apostolus ait: *Quid enim habes, quod non accepisti?* At si acceperunt, illam redemptionem confiteri debuerāt, & suscipere imagines, quæ sunt ecclesiastici decoris in oculorum aspectum nobis effectæ, & enarrationes euangelicæ per eas in mentes nostras assumptæ in commemorationem & relationem euangelicæ historiæ, sicuti crebrius dictum est. Et quoniam alias quoque apostolicas voces proponunt, dicentes:

Et si noueramus Christum secundum carnem, sed nunc iam non nouimus: per fidem enim ambulamus, non per speciem: in medium proferamus harum interpretes & magistros magniuocos. Ioannes itaque qui fulgentius auro & lapide possidet magisterium, interpretans Apostoli dictum quod ait: *Itaque ex hoc nos neminem nouimus secundum carnem. Et si cognouimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus:* ita dicit: Neminem nouimus secundum carnem fidelium. Quid enim & si in carne sunt? sed vita illa carnalis periit, & defursum nati sumus spiritu, & aliam nouimus ciuilitatem & conuersationem, & vitam, & constitutionem quæ in cælis est. Iterum eiusdem; Auctorem esse Christum demonstrat: vnde & intulit: *Et si noueramus Christum secundum carnem, sed nunc iam non nouimus.* Dic mihi, numquid carnem deposuit, & nunc non est cum corpore? absit: etenim & nunc in carne est.

Hic enim Iesus, qui assumptus est a nobis in cælum, sic veniet. Sic, quomodo in carne cum corpore. Quomodo ergo ait: *Et si*

1. Cor. 4.

2. Cor. 5.

Hom. 11. in 2. ad Cor.

1. Cor. 5.

Ad. 1.

καὶ πρὸς αὐτοὺς φησὶν ὁ ἀποστόλος· τί γὰρ ἔχεις, ὃ ἐκ ἑλάβεις; εἰ δὲ καὶ ἔλαβον, ἐκένω ὁμοιωθῆναι ὡφείλον τιμω δαπύτρωσιν, καὶ τὰς εἰκόνας δεξάσθαι, ἐκκλησιαστικὰς ὑπερεπείας ἐν τῇ ἡμῶν ὀφθαλμῶν ὁρατοῖς ἡμῶν γενημέναις, καὶ διηγήσεως διαγγελικαῖς δι' αὐτῶν εἰς τὸν νόον ἡμῶν ἀναλαμβανόμενας πρὸς δάμνησιν ἐδῆξήσιν τῆς διαγγελικῆς ἰσοειας, ὡς πολλὰ γὰρ εἴρηται. καὶ ἐπειδὴ τῶν καὶ ἑτέρας ἀποστολικῆς φωνῆς πρὸς ἄλλοις λέγοντες· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν καὶ σὰρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν ἐκέπην γνώσκομεν· διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, καὶ οὐ διὰ εἰδούς· εἰς μέσον ἀγαθωμεν τὸν πύτων ἐρμηνεύτας μεγαλοφώνους διδασκάλους. Ιωάννης οὖν ὁ ὑπερχειστόν καὶ λίθον ἡμῶν διδασκαλίᾳ κεκτημένος, ἐρμηνεύων τὸ αὐτῶν τῶ ἀποστόλου ρῆσιν λέγουσαν· ὡς ἡμεῖς ἀπὸ τῶ νῦν ἔδρα οἶδαμεν καὶ σὰρκα· εἰ γὰρ ἐγνώκαμεν καὶ σὰρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν ἐκέπην γνώσκομεν, οὕτω φησὶν· οὐδὲνα οἶδαμεν καὶ σὰρκα τῶν πιστῶν. τί γὰρ εἰ καὶ ἐσὰρκα εἰσιν; ἀλλὰ ἡ ζωὴ ἐκείνη ἢ σὰρκα κινή ἀπώλετο, ἐάνωθεν ἐγγενήσθην πνύμασι, ἐῖσαν οἶδαμεν πολιτεία καὶ διαγωγῆ, καὶ ζωῆ, ἐκατάσσειν τῶ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ πάλιν τῶ αὐτῶ· ἄρχοντὸν Χριστὸν ὄντα δεικνύσι. διὸ καὶ ἐπήγαγεν· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν καὶ σὰρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν ἐκέπην γνώσκομεν. τί οὖν, εἰπέ μοι; τί σὰρκα ἀπέθετο, καὶ νῦν ἐκ ἐστὶ μὲν τῶ σώματος; ἀπαγε· ἐ γὰρ ἐ νῦν ἐν σὰρκα ἔστιν. οὕτως γὰρ ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀγαλφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς οὐρανὸν, οὕτως ἐλθῆσεται. οὕτως, πῶς; ἐν σὰρκα μὲν τῶ σώματος. πῶς οὖν φησὶν· εἰ δὲ καὶ

ANNO CHRISTI 797.

firmitas est. Ergo quod dicit, hoc est : Factum est caro Ver-
bū, & pro omnibus mortua est:
& sic cognouimus eum secun-
dum carnem, verumtamen ex
hoc iam non nouimus. Nam &
si est nunc in carne (resurrexit e-
nim tertio die, & ascendit in cae-
los) sed supra carnem intelligen-
tur. Non enim iam moritur, ne-
que aliam aliquam carnis infir-
mitatem sustinet, sed his omni-
bus est potior tamquam Deus.
Videtis ergo aduerfarii, quia
non solum apostolicas voces per-
uertitis, sed sanctis patribus ad-
uersamini. Ipsi enim per ante-
lata dicta Christum passionibus
liberatum post resurrectionem
ostendunt, & nos docent tam-
quam conformes effectos cor-
pori claritatis eius, non secun-
dum carnem ambulare, id est,
non sectari carnales voluptates.
Porro vos vestigia horum perfe-
qui minime patientes, aliter quā
patres sapiendo, vanam quam-
dam * gloriam introducitis, &
viam non tritam ambulantes,
vosmet & sectatores vestros in
præcipitia & fauces inducendo,
in profundum inferni demergit-
is. Verum vobis nemo credit
non sequentibus sanctorum pa-
trum nostrorum doctrinam. Sane
illud quod dicitur, *Per fidem
enim ambulamus, non per speciem,*
idem Ioannes interpretans, sic
ait : Ne quis dicat : quid ergo?
dicendo, *quam diu sumus in
corpore, peregrinamur a Domi-
no*, vt quid hæc dicis? Alieni
ergo effimur ab eo hic existen-
tes? Ante correxit, dicens: *Per fi-
dem ambulamus, non per speciem.*
Et hic quidem eum scimus, sed
non ita liquido. & alibi dicit:

κός γδ ἀδένεια τούτο. ὁ οὖν λέγει, τὸ πρῶτον
ὅτι· γέγονε μὲν σὰρξ ὁ λόγος, καὶ ὑπερ-
πάντων ἀπέθανε, καὶ ἕτως αὐτὸν ἐν σαρκί-
μην καὶ σὰρκα· πάλιν δὲ πρὸ ἕντι ἐπέ-
πινωσκειομεν. εἰ γδ ἔστι νῦν ἐν σαρκί-
κί· ἀνέστη γδ τριήμερος, ἔ ἀνέβη εἰς
οὐρανοῖς· ἀλλ' ὑπερ σὰρκα νοεῖται·
ἐπέπινωσκει δὲ πρὸς θεοῦ, οὐτε ἄλλω πινά-
σαρκός ἀδένειαν ὑπομῆναι, ἀλλὰ πινά-
των ὅτι πύτων ἀμείνων ὡς θεός. ὁρᾷ-
τε οὖν ὅτι ἐν ἀληθείᾳ, ὅτι οὐ μόνον ταῖς
δοξολογίαις φωναῖς διαστρέφεται, ἀλλὰ
ἔ πῶς ἀγίοις πᾶσιν ἐναντιοῦσθε. αὐτοῖς
μὲν γὰρ διὰ τῆς περὶ κειμένων δοξολο-
γικῶν ῥητῶν, πατρῶν ἀπὸ ἀλλήλων ὁ
Χριστὸν καὶ πῶς αἰδέσασιν ἀποδοκίμου-
σι, ἔ ἡμαῖς ὁδηγοῦσιν ὡς συμμόρφους
ἡγομενοῖς τῶ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ,
μὴ κατὰ σὰρκα περὶ πατρῶν, τοῦτέστι
μὴ ἐπακολουθεῖν ταῖς σαρκιαῖς ἡ-
δοναῖς. ὑμεῖς δὲ πῶς ἔχετε τούτων
κατακολουθεῖν μὴ ἀνεχόμενοι, ἕτεροι
κατὰ τῶν πατρῶν φρονήσαντες, και-
νῶν πινά δόξαν παρεισφέρετε· καὶ ὁδὸν
ἀπειθεῖν βαδίζοντες, ἑαυτοῖς τε καὶ τῶν
ἐπομῆναι ὑμῖν εἰς κρημοῖς καὶ φασγ-
γας ἀπάγοντες, εἰς πέταρον ἄδου κα-
ταβιβάζετε. ἀλλ' οὐδεὶς ὑμῖν πνεύμα
μὴ ἐπομῆναι τῆ ἡγῆς ὁσίων πατέρων ἡ-
μῶν διδασκαλία. τὸ δὲ, διὰ πίστεως
περὶ πατρῶν, καὶ οὐ διὰ εἰδους, ὁ αὐ-
τός Ιωάννης ἐρμηνεύων, οὕτω φησὶν·
ἵνα μὴ ἕς εἴπῃ· τί οὖν; λέγοντός σου,
ἐνδημιούτες ἐν τῶ σώματι, ἐνδημιού-
μεν δὲ πρὸ τῆς κρείου, τί ταῦτα λέγεις;
ἄλλοτε τοῦ μετὰ οὖν αὐτοῦ ἐν ταῦτα
όντες; περὶ διώρων εἰπών· διὰ πί-
στεως γδ περὶ πατρῶν, οὐ διὰ εἰδους.
ἔ ἐν ταῦτα μὲν αὐτὸν ἴσμεν, ἀλλ' οὐχ
οὕτω σαφῶς. ὁ καὶ ἄλλα γὰρ λέγει·
ἀρπ

ANNO
CHRISTI
787.

* opinio-
nem

2. Cor. 5.

Hom. 10. in
2. ad Cor.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ἀρπ βλεπομεν ἐν ἐσπίεσσι καὶ ἐν
 αἰνίγματι, τότε δὲ πρὸς ὅσων πρὸς
 πρὸς ὅσων. καὶ ταῦτα μὲν ἀμφω
 δευτέρωσι πατέρες εἰρήκασιν ἐπεὶ καὶ ἐν
 ἄλλοις ῥητοῖς αὐτῶν ὁ λόγος σαφῆ
 ἡμῖν διαγγέλλει πλὴν ἐννοίαν, λέγων·
 ὁ ὄψιν βλέπει πρὸς, ἢ καὶ ἐλπίσει; εἰ δὲ ὁ
 οὐ βλέπομεν, ἐλπίζομεν, δι' ἰσομο-
 νῆς ἀπεκδεχόμεθα. πρὸς ὅσων οὐ
 διὰ εἶδος. οὐ γὰρ ὁρῶμεν ἐν ταῦτα
 θεόν, ἀλλὰ πρὸς ὅσων εἰς αὐτόν· ὅτι
 καὶ τὰ δημιουργήματα αὐτῶν πρὸς λέ-
 γομεν παρ' αὐτῶν γεγονῆσθαι, καὶ τὸς τῆ
 μεγαλοφωνίας τῆς πνεύματος ὁ αὐ-
 τὸς κηρύττει λέγων· πρὸς νοομεν κα-
 τήρησθαι τῶν αἰώνων ῥήματα θεοῦ, εἰς
 τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπομένα
 γεγονέναι, καὶ θεωροῦντες πλὴν βίπα-
 κτον κίνησιν τῶν πάντων, εἰς ἐννοίαν ἐρ-
 χόμεθα τῆς σοφίας τὰ πάντα ποιήσαν-
 τος θεοῦ. τῶν οὐκ ὄντων, διὰ πίστεως πρὸς
 πρὸς ὅσων, καὶ οὐ διὰ εἶδος· καὶ οὐχ
 ὡς αὐτοὶ ὅτι ἀπαμειβίαν γλώσσῃς σρε-
 βλοῦντες πλὴν ἐννοίαν πλὴν λόγου ἰ-
 κλῶ, εἰς πλὴν τῶν σεπιδῶν εἰκόνων ποιή-
 σιν ὅτι ἐλάβοντο τὸ εἰρημνόν. ταῖς οὐκ
 πατρικαῖς διδασκαλίαις ἀκούσαντες,
 ταῦτα ἀκολουθήσαντες, καὶ πλὴν
 νυκτὶ καινοτομίαν βδελυξάμεθα λέ-
 γοντες· ἐμίσσησα ἐκκλησίαν πονηρο-
 μένων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ κα-
 θίσω.

*Nunc videmus in speculo & in
 anigmate, tunc autem facie ad
 faciem. Et hæc quidem ambo
 egregii patres dixerunt; quo-
 niam & in aliis dictis suis Apo-
 stolus liquido nobis sensum in-
 dicat, dicens: Quod enim vi-
 det quis, quid sperat? Si au-
 tem quod non videmus, spera-
 mus, per patientiam expecta-
 mus. Perspicuum ergo est, quia
 per fidem ambulamus, & non
 per speciem. Neque enim vi-
 demus hic Deum, sed credi-
 mus in eum: quia & ea quæ
 condidit, fide dicimus ab eo fa-
 cta fuisse; quemadmodum ma-
 gna spiritus voce ipse prædi-
 cat, dicens: Fide intelligimus a-
 priata esse secula Verbo Dei, ut
 ex invisibilibus visibilia fierent.
 Et contemplantes ordinatum
 motum vniuersitatis, ad intel-
 ligentiam venimus Dei, qui
 omnia in sapientia fecit. Hoc
 ergo est: Per fidem ambula-
 mus, & non per speciem: & non
 ut ipsi ex indiscipline lingua
 deprauantes sensum apo-
 stolicum, in venerabilium ima-
 ginum factionem acceperunt
 quod dictum est. Doctrinis er-
 go patriis auditis, has sequa-
 mur, & præsentem nouitatem
 abominemur, dicentes: Odiui
 ecclesiam malignantium, & cum
 impiis non sedebo.*

Rom. 8.

Hebr. 11.

Psal. 25.

TOMVS QVINTVS.

ΤΟΜΟΣ Ε΄.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ

legit.

ἀνέγνω.

QVONIAM ad malitiam currentes pedes eorum, irretiti sunt suis laqueis; ecce ostensum est, neminem ex his qui in ecclesia nutriti sunt, gloriam Dei in imaginum facturam, vel in aliam qualemcumque commutasse creaturam. Eia nunc & ceterorum destructionem faciamus, auxiliatrice habita, quæ non vincitur, veritate. Etenim ipsi additamenti malum abundare volentes, etiam sanctos patres in medium adduxerunt, eos obloquendo contra venerabilium imaginum picturam effatos fuisse, addentes.

ΟΤΙ ΠΕΡ εἰς κακίαν ἤρξαντες οἱ πόδες αὐτῶν, τοῖς ἐαυτῶν ἐνεσκήσαν βρόχοις, καὶ ἤδη διποδὲ δέχονται, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνατετραμμένων πλὴν τῶν θεοῦ δοξαζαν ἀντιλάξασθαι εἰς πλὴν τῶν εἰκόνων ποίησιν, οὔτε ἐν ἄλλω οἰωθήσεται κτίσματι. Φέρε νῦν καὶ τῶν ἐξ ἡς πλὴν διάσεβωλυ ποιησώμεθα, σύμμαχον ἔχοντες πλὴν μὴ νικωμένων δληθῆσαν. καὶ γὰρ αὐτοὶ παροδῆκας τὸ κακὸν πλεονάσαι θέλοντες, καὶ ἀγίοις πατέρας εἰς μέσον ἤγαγον, ἀποστῶν* λοιδοροῦντες καὶ τῆς τῶν σεπῶν εἰκόνων ἀναζωγραφήσεως διαζυρεῖσθαι, πῦται παροσιδέμενοι.

GREGORIVS EPISCOPVS

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

legit.

ἀνέγνω.

Porro aequalia & apostolorum discipuli & successores deiloqui, videlicet patres nostri edocent. Dicit ergo in patrandis signis famosissimus Epiphanius Cyprius: Attendite vos ipsos, & tenete traditiones quas suscepistis; ne declinetis ad dexteram, neque ad sinistram. Quibus subinfert: Et in hoc memoriam habete filii dilecti, ne inducatis imagines in ecclesias, neque in cœmeteria sanctorum; sed per memoriam habete Deum in cordibus vestris: sed neque in domum communem. non enim expedit Christiano per oculos & vagationes mentis efferri. Qui & alios sermones exposuit in subuersionem efficiendarum imaginum, quos qui amorem discendi habent, quærentes inuenient.

Τὰ ἴσα δὲ καὶ τῶν διποδῶν μαθηταὶ καὶ διάδοχοι θεοφάντορες ἡμῶν πατέρες ἐκδιδάσκουσιν. λέγει οὖν ὁ ἐν σημειοφόροις περὶ βόητος Εἰφάνιος ὁ Κύπρου· προσέχετε ἑαυτοῖς, κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἀσφαλῆστε· μὴ ἐκκλίνητε δεξιά, μηδὲ ἄριστερα, οἷς ἐπιφέρει· ἐν τούτῳ μνημεῖον ἔχετε τένα ἀγαπητὰ, τὰ μὴ ἀναφέρειν εἰκόνας ἐκ τῆς ἐκκλησίας, μήτε ἐν τοῖς κοιμητηρίοις τῶν ἁγίων· ἀλλ' αἰεὶ διὰ μνήμης ἔχετε τὸ θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ἀλλ' ἔτε κατ' οἶκον κοινόν. ἐκ ἐξέστι γὰρ Χριστιανῶν δι' ὀφθαλμῶν μετὰ σέβασθαι ἑρέμβασμῶν τῶν νοῶν, ὅς ἐστι τοῖς λόγοις ἐξέδετο ἐπ' ἀνάσθη τῆς τῶν εἰκόνων ποιήσεως, οἷς ὁ φιλομαθῶς ζητοῦντες ἀρήσοισιν.

ANNO CHRISTI 787.

ANNO
CHRISTI
787.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ EPIPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

Οἱ φιλομαθεῖς πάλιν τῆ ἐκκλη-
σιαστικῶν πραγμάτων ἔρευνῶν, ἑδὼν
ἐπέσθαι φρονουώτας, καὶ θέλοντας πάλιν
ἰδίῳ δικαιοσύνην σῆσαι, ἔτι τῶ θεοῦ
ἀνηπαρξίῳ, ἴσασι κισθῆλοις ἔσθαι
ῥεῖσθαι σὺν ἁμαρτίαισιν ἰχυριζομένοις,
ὡς νόθοις ὄντας ἔτι οὐ γνησίους υἱοὺς τῆς
καθολικῆς ἐκκλησίας, ἀδελφοὺς δέ-
ξασθαι οὐ παροξύνει· μάλλον δὲ ἄπο-
κρυφτοὶ λέγοντες· σπέρμα Χαναάν
ἔστι Ἰουδα· γινώσκοντες τὸ ἔσθαι ἀγγελιο-
σοφεισμὸν· ἔξῃ ἡλθον ἀφ' ἡμῶν, ἀλλ'
ἐκ ἡσῶν ἔξῃ ἡμῶν, εἰ γὰρ ἡσῶν ἔξῃ ἡμῶν,
μειδιῖται αὐτὸν ἡμῶν. ἔτι πάλιν,
τῶ θεοῦ ἄποστόλου λέγοντος· ὅτι εἰσε-
λάβοντες μὲν πάλιν ἀφ' ἡμῶν λυκοὶ
βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδομένοι τῶ ποι-
μνίου, ἔδοξαν ἑδὼν μαθηταὶ ὁπίσω
αὐτῶν, καὶ βλάβετε, μὴ ἴσῃ ὑμᾶς ἔσθαι ὁ
συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ
κνήσῃ ἀπάτης, καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς φησὶ·
μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, πρὸς ἑνὸν
ὅστις παντὶ χεριστῶν ἑστὶν ἑστῶν βί-
βλων ἀκρόασιν ποιῶντων, πάντας δια-
κρίνειν, ἔτι μεθ' ἑσθαι παροξύνει, καὶ
τῶ θεοῦ ἄποστόλου παρὰ Λαοδι-
κεῖς φέρεται πλάσθαι ἑστῶν, ἑν ἴσῃ
βίβλοις τῶ ἄποστόλου ἐγκυμῶν, ἡ δὲ οἱ
πατέρες ἡμῶν ἀπεδοκίμασαν, ὡς αὐτὸν
ἀλλοτελεῖν· καὶ τὸ κτ' Ἰωαννῶν Μανι-
χαῖοι παρεστήσαν διὰ τῶν βιβλίων, ὅτι ἡ
καθολικὴ ἐκκλησία ὡς ἀλλοτελεῖν δι-
σεβῶς ἄποστέφεται. οἶα καὶ νυνὶ ἡ
ῥεῖσθαι, ἡ λεγομένη μὲν τῶ ἀγίου πα-
τρὸς ἡμῶν Εἰσαφάνου, μὴ οὔσα δέ, αὐ-
τὸς γὰρ ὁ δευτέρου πατὴρ ὀγδοήκον-
τα κεφαλαίων ἐκδοσιν ποιῶντων,

* Amatores discendi eccle-
siasticorum negotiorum scruti-
niū, eos qui aliter sapiunt, suam-
que voluntate statuere iustitiam,
& diuinæ resistere, nouerunt
nothis & falsis conscriptionibus
innitentes, tamquam spurios &
non proprios ecclesiæ catholi-
cæ filios, minime ut fratres ad-
mittere; imo vero abdicantes
dicunt: Semen Chanaan & non
Iuda: scientes ab euangelista di-
ctum: Exierunt ex nobis, sed non
erant ex nobis. Si enim essent ex
nobis, permansissent utique no-
biscum. Et iterum sacratissimo
Apostolo dicente: Quia intra-
bunt post discessum meum lupi
grauis in vos, non parcetes gre-
gi, ut abducant discipulos post
se. Et videte ne quis vos deci-
piat per philosophiam & inanem
fallaciam. Et rursus idem: No-
lite omni spiritui credere. De-
cet ergo vnumquemque Chri-
stianum, qui falsos libros au-
dit, hos expuere, ac nullatenus
admittere. Etenim diui A-
postoli ad Laodicenses fertur
ficta epistola in quibusdam li-
bris Apostoli iacere, quam pa-
tres nostri reprobauerunt, ut a-
lienam ab ipso: & Manichæi se-
cundum Thomam introducunt
euangelium, quod catholica ec-
clesia pie tamquam alienum a-
uertit. Ita & presens testimo-
nium dicitur quidem, sed non
est sancti patris nostri Epiphani-
i. Ipse namque egregius pater o-
ctuaginta capitulorum editione
facta, cunctas hæreses publicauit,

* Gr. Stu-
diofi in
scrutandis
rebus eccle-
siasticis,
Daniel. 13.
1. Ioan. 2.
Act. 20.
1. Ioan. 4.

Concil. Tom. 19.

Rrr ij

paganas scilicet & Iudaicas, & quotquot post Christianismum factæ sunt, nullam dimittens: & si imaginum factionem alienam a Christo nosset, hanc utique in numero hæreseon statuisset. Et rursus si expositiones has, quæ sunt aduersus venerabiles imagines, ecclesia suscepisset, non utique imagines pingerentur ad ornatum venerandorum templorum & commemorationem nostram. Ex ipsis enim scripturis, quas nouitatis præceptores in testimonium proferunt, earum habetur euersio. Sanctus enim Epiphanius temporibus erat Theodosii & Arcadii. extenduntur ergo usque ad præsentem hæresim quasi anni quadringenti. Et libros aduersus imagines nullus Christianorum recepit, nisi falsi præsentis nouitatis assertores: & si tot annis in ecclesia non sunt recepti, neque nunc recipiantur, eo quod aliquando recepti non fuerint. Epistolam enim, quam quidam eorum proferunt, falso superscriptam eiusdem sancti Epiphanius Cyprius insulæ præsulis ad Theodosium imperatorem, nos in manibus accipientes, & scrutabiliter, non transitorie perlegentes, inuenimus in fine epistolæ sententiam huiusmodi contineri: quia multoties locutus cum comministris meis, ut auferrentur imagines, receptus non sum ab eis, neque audire vocem meam saltem paululum passus sum. Intendamus ergo, qui fuerint temporibus iam memorati patris nostri Epiphanius in ecclesia illustres magistri, & incorruptæ munitiones ecclesiæ: Ba-

Ελληνικάς τε & Ιουδαϊκάς, ὅσαι μὲν
 Ἐχριστιανισμὸν γεγονῶσι, μηδὲ μίαν
 παραλελοιπῶς. καὶ εἰ τιμὴ τῶν εἰκόνων
 ποίησιν ἄλλοξίαν ἔχει, οὐδὲ ἐγνώσκον,
 εἰς τὸν ἄριθμὸν τῶν αἱρέσεων ταύτων
 κατέταξεν αὐτὸν. πάλιν δὲ τὰς ἐκκλησίας
 ταύτας τὰς ἐκ τῶν σεπτικῶν εἰκόνων ἢ ἐκ
 κλησιαστικῶν εἰδέξασθαι, οὐδὲ αὐτὸν αἱ σεπτικῶν εἰ-
 κόνες ἀνεζωγραφήτω ἐν τε κοσμητικῶν
 τῶν σεπτικῶν ναῶν, καὶ πρὸς ἡμετέραν
 ἀνάμνησιν. ἐκ γὰρ αὐτῶν τῶν χριστιανῶν,
 ὧν εἰς μὲν τὴν λαίαν πρὸς φέρονται ὅτις
 κενόφωνίας εἰσηγηταί, αὐτῶν ἐχθρὸν ἔχει
 ἀναγνωρῆσαι. ὁ γὰρ ἅγιος Ἐπιφάνιος ἐν
 τοῖς χρόνοις τῶν Θεοδοσίου & Ἀρκადίου,
 ὡς ἐκτείνοντα οὐκ ἔτι ἕως τῆς νυνὶ αἱ-
 ρέσεως ὡσεὶ πετρακίον. καὶ τὰς βί-
 βλους τὰς κατὰ τῶν εἰκόνων οὐδεὶς τῶν
 Χριστιανῶν εἰδέξασθαι, εἰ μὴ ὁ τῆς νυνὶ
 κενόφωνίας Ἰουδαῖοι. καὶ ἐὰν τι
 ποσῶντα ἔτι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκ εἰ-
 χήσων, οὐδὲ νυνὶ δοποδεχθῶσιν, διὰ
 τὸ μηδὲ ποσῶντα δεδέχθαι. ἡ γὰρ
 Ἐπιστολὴ ἡντινοῦ αὐτῶν πρὸς φέρονται
 ψευδῶς Ἐπιφάνιου ἢ τῆς Κυπρίου προέ-
 δρου πρὸς Θεοδοσίον τῆς βασιλείας,
 ἡμεῖς ταύτων μετὰ χεῖρας λαβόντες,
 & ἀναγόντες ἐρεωπητικῶς, & οὐ πρὸς
 δουρικῶς, ὡς ὁμοῦ ἐν τῷ τέλει τῆς
 Ἐπιστολῆς ἐμφασίαν ποιεῖται πρὸς φέ-
 ροντα ὅτι πολλὰς λαλήσας τοῖς συλ-
 λειτουρῆσιν μου, πρὸς φέρονται τὰς
 εἰκόνας, ἐκ εἰδέξασθαι παρ' αὐτῶν, οὐδὲ
 πρὸς βραχὺ ἀκοδοῦν τῆς ἐμῆς φωνῆς
 ἡμῶν. σκοπιστικῶν οὐκ ἔστιν, πρὸς
 ἦσαν ἐν τοῖς χρόνοις τῶν μνημονωθέν-
 τος πατρὸς ἡμῶν Ἐπιφάνιου ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ ἀοιδίμοι διδασκαλοὶ καὶ πρὸς
 βολοὶ ἀρραγεῖς τῆς ἐκκλησίας. Βασί-

ANNO
 CHRISTI
 77.

ANNO CHRISTI 787.

λειος ο μέγας εν έργω & λόγῳ, Γρηγόριος ο πρ θεολογίας επώνυμος, Γρηγόριος ο τῆς Νυσαίων πόλεως πρεσβυτερος, ο πατήρ πατέρων παρὰ πάντων ονομαζόμενος καὶ Ιωάννης, οὐπὶν ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέει αὐθι· τῷ ἑκαθεν γδ καὶ πλὴν ἐπωνυμίαν τῶ χρυσοῦ σήματος ἐδέξατο. πρὸς τοὺς καὶ Ἀμβρόσιος, Ἀμφιλόχιος, καὶ Κύριλλος Ἱεροσολύμων. εἰ ποίνω αὐτὸς ο συγγραφεύμενος πλὴν τῆς ῥητῆς τοῦτων ἐκτεσον, πλὴν καὶ τῆς σεπλῶν εἰκόνων, μὴ δεδέχθαι λέγει παρὰ τῆς ἀγίων πατέρων τῆς τότε ἐν τῷ βίῳ ἀελόντων, πῶς ἀ αὐτοὶ ἅγιοι πατέρες ἐκ ἐδέξαντο, ἡμεῖς ὅς εἰς τὰ τέλη τῆς αἰώνων κατανησάντες, ἐ λόγου καὶ γνώσεως ἀπορουῦτες, ὅ π οὐδὲ μαθηταὶ ἐσμὲν ἅγιοι αὐτῶν καλεῖσθαι, τὰ φασασηθέντα καὶ τῆς ἐκκλησίας δεξόμεθα; ἀπαγε τῆς ἐναγωγῆς καὶ πολυπραγῆς ἐκδέσεως. ἔξεσθησαν τῶ ὀρθοῦ λόγου ποδο καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐγχαρήσαντες. ἐσω ἐν ἡμῖν τοῖς φιλοχρηστοῖς τὸ ἔδοξλου ῥητὴν, τὸ φάσκον· κρατήσωμεν τὰς ἀφραδοῦς, αἱ παρελθόμεναι, καὶ τὰς βεβήλους κενοφωνίας ἀφρατισώμεθα, καὶ ψευδῆ καὶ πεπλασμένα ταῦτα γνωσώμεθα εἶναι. αἱ γὰρ βίβλοι τῶ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Επιφανίου, ἡ τε λεγομένη Ἀγκυροτῆς, καὶ αἱ λοιπαὶ, εἰς πᾶσαν πλὴν οἰκουμένην διαβεβόλωται, καὶ ὁ φδογρος αὐτῶν ἔξηχῆται, καὶ παρὰ μικρὸν καὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν διεσπαρῆμαι εἰσι. ταῦτα

filius magnus in opere & sermone, Gregorius cognomento Theologus, Gregorius Nyssensium ciuitatis præful, pater patrum ab omnibus nominatus: & Ioannes, cuius a lingua vox melle dulcior effluebat, vnde & cognomen aurei oris accepit. Insuper & Ambrosius, Amphilocheus, & Cyrillus Hierosolymitanus. Si igitur ipse qui conscripsit horum expositionem dictorum contra venerabiles imagines, se non receptum dicit a sanctis patribus qui tunc in vita supererant, quomodo falsa dicta quæ ipsi sancti patres non receperunt, nos qui in finem sæculorum deuenimus, & scientia ac sermone deficiamus, quia nec discipuli eorum digni sumus vocari, contra ecclesiam recipimus? Absit scelerata ac temeraria expositio. Caruerunt recto sermone qui hoc contra ecclesiam nisi sunt: in nobis sit Christum diligentibus Apostoli dictum, teneamus traditiones quas accepimus, & profanas vocum nouitates deuitemus, & mendacia hæc esse sciamus. Libri enim sancti patris nostri Epiphani, siue qui dicitur Ancycrotos, siue reliqui, in omnem orbem terrarum diffamantur, & sonus eorum vulgatus, & propemodum per vniuersam ecclesiam sparsi sunt. Harum autem ratiuncularum quæ contra venerabiles imagines murmurant, duo vel tres per vniuersum orbem libri non inueniuntur, nisi forte nouiter scripti sint. & si essent noti in catholica ecclesia, sicut ille qui dicitur

* πότιν δὲ τῶ λόγι- ἄγιον, Lat.

* recta ratione
2. Thess. 2.
2. Tim. 3.
Tit. 3.

Ancycrotos sancti Epiphanii, in omnibus est ecclesiis dilatatus, ita & ipsi dilatati existerent. Sed ut extranei & alieni & falsati, nondum in ecclesia catholica recepti sunt, neque apparuerunt. Ergo nec nunc, ut pax Dei in omnibus ecclesiis & antiqua traditio degat. Ne emittant autem linguas vaniloqui, calumniantes eos qui recte sapiunt, quod sancto Epiphanio aduersentur hi qui recipiunt antiquam legislationem catholicæ ecclesiæ: quod nequaquam verum est. Conscriptionem enim abiicimus, sanctum vero patrem doctorem ecclesiæ catholicæ nouimus. Etenim sacratissimi patres, qui in quarta & vniuersali sancta Calchedonenfi Synodo congregati sunt, epistolam quidem quæ dicitur Ibae episcopi Edessæ ad Marin Perfam anathematizauerunt, veluti Nestorio concordantem: similiter & quintæ Synodi patres: Ibam autem nequaquam. Non enim verum apparuit, quod Ibae fuerit epistola. hinc in anathematismis non Ibam anathemati submiserunt, sed epistolam quæ dicebatur Ibae: dicebatur enim, licet non esset. Ita ergo & hæc mendacis assertionis conscripta, quæ contra venerabiles imagines sunt, dicuntur quidem a quibusdam sancti Epiphanii esse, sed nullo modo sunt, ut demonstratum est. Etenim templum dedicauerunt in Cypriorum insula eius discipuli, nominantes illud eiusdem vocabulo patris; & cum multis aliis titularibus picturis imaginem eius in ipso templo locauerunt. Et si iste taliter venera-

Αγκυροτὸς τοῦ ἁγίου Ἐπιφάνιου ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις πεπλατύνεται, οὕτως καὶ αὐταὶ αὐτῶν ἐπλατύνθησαν. ἄλλ' ὡς ξένοι & ἀλλότριαι & παρέργραπτοί, οὐδέπω ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἐδέχθησαν, ἀλλ' οὐδὲ ἐνεφάνισθησαν· ἐκοιῶν οὐδὲ νωτῶν, ἵνα ἡ εἰρὴν τοῦ θεοῦ ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, & ἡ δεξιῶν παράδοσις ἐμπολιτεύηται. μὴ ἄρα πεμπέσωσαν δὲ τὰς γλώσσας (A) κακολόγοι, κατηγροῦντες τῷ ὁρθῶς φρονοῦντων, ὅτι τῷ ἁγίῳ Ἐπιφάνιῳ ἐναυνοῦνται οἱ δοξολογῶντες τὴν δεξιάν· θεομοσίβου τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας· οὐδαμῶς· ἢ μὲν τῷ σύγραμμα διπλοκαλλόμεθα, (B) δὲ ἄγιον πατέρα διδάσκαλον τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας γνωσκόμενον, καὶ τῷ (C) ἐν τῇ ἀγίᾳ τεταρτῇ καὶ οἰκουμένην σωόδῳ τῇ ἐν Καλχηδόνι συναθροισθέντες θεῖοι πατέρες τῶν ἐπιστολῶν τῶν λεγομένων Ἰβᾶ ἐπισκόπου Ἐδέσσης πρὸς Μαρῖνον (D) Πέρσιον ἀνεθέμασαν, ὡς Νεστορίῳ συμφωνοῦσαν· ὡσαύτως & (E) τῆς ἀγίας πύλης σωόδου. (F) δὲ Ἰβᾶν οὐδαμῶς, οὐ τῷ ἀληθῶς ἀπεδείχθη, ὅτι Ἰβᾶς ἢ ἡ ἐπιστολή. ἔνθεν & εἰς τὸν ἀναθεματισμὸν οὐ (G) Ἰβᾶν ἀναθέμασι πεμπέσαν, ἀλλὰ τῶν λεγομένων Ἰβᾶ ἐπιστολῶν· ἐλέγετο τῷ, ἐκ τῶν δὲ οὕτως οὐ καὶ ταῦτα τὰ ψευδηγόρα σύγγραμματα καὶ τῶν σπηλαίων εἰκόνων λεγόντων μὲν ἄρα πρὸν τῷ ἁγίῳ Ἐπιφάνιῳ, οὐδαμῶς ἢ οὐδαμῶς εἶσιν, ὡς δεδεικται. & ὁ ναὸν ἀνεθέμασαν ἐν τῇ Κυπρίῳ νήσῳ (H) αὐτῶν μαθηταῖς, ὀνομασάντες αὐτὸν & αὐτῶν πατρός· & μὴ πολλῶν εἰκονικῶν σπηλογραφῶν καὶ αὐτῶν εἰκόνα ἐν τῷ ναῷ ἀνέθηκεν. & εἰ οὕτως ἔ

ANNO
CHRISTI
787.

ἤδη σεπιδῶν εἰκόνων ἐβδελύσατο ὄψιν,
πῶς ὁ τοῦτου Φοινητῆ εἰκονικῶς ποδ-
ταν ἐσηλογράφησαν; κρίνατε πάντες ὁ
ἀκούοντες, καὶ τ' ἄληθες διὰ τῆς ψυ-
δὸς χειρολατῆ· ὅτι οὐ τῆ πατρὸς αἰ ἐκ-
δοσὸς αὐτῶν, ἀλλὰ Μανιχαϊκῆ πνευ-
σῆς ἀφ' ἧν φθίζαμεθα, ὡς χολῆς π-
κρίας μεμεσώμεθα. αὐτοὶ γὰρ καὶ ὁ
τῆς συγχύσεως εἰσηγητῆ ταύτην πλὴν
θεοῦ ἐδέξαντο οὐδαμῶς, ὡς ἐκ ἄλη-
θῶς πρεσβύοντες ἐνανθεσπῆσαι ὁ
θεὸν λόγον σαρκί, ἀλλὰ καὶ φαντα-
σίᾳ καὶ δόκμοισιν. διὸ οὗτοι φαντασιού-
μυοι, ἔπειθ' αὐτὸ ἐπέφρονουῦτες, προ-
φέρονται ταῦτα.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Ὁμοίως δὲ καὶ Γρηγόριος ὁ Θεολό-
γος ἐν ποίσι αὐτῶν ἐπέσι λέγει· ὕβρις π-
στὴν ἔχῃ ἐν χρώμασι, καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ.
ἢ μὲν γὰρ ἐν χρώμασιν ἀχρεῖος ἐκ-
πλωῖται· ἢ δὲ ἐν τῷ βάθει τῆς νοῦς,
ἐκείνη ἐμοὶ ἀρεσφιλή.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Διεστραμμένως αὐτὸς νοήσαντες, ὅτι
ἐστὶν ὁ ῥῆθρον Γρηγορίου τῆς Θεολόγου
ἀρεσφίλονται· ὅτι ἄ μὲν τῆ πα-
τρὸς ἔξεδδῶν.

Ὑβρις πστὴν ἔχῃ ἐν χρώμασι, μὴ
καρδίᾳ.

Ρεῖα κεν ἐκπλυτ' εἶσι· βένδος ἐμοι-
γε φίλον.

Ἐπὶ ὃ πούτων τ' ψευδοφασολῶν

Ὑβρις πστὴν ἔχῃ ἐν χρώμασι, καὶ μὴ
ἐν καρδίᾳ. ἢ μὲν γὰρ ἐν χρώμασιν ἀ-
χρεῖος ἐκπλωῖται· ἢ δὲ ἐν τῷ βάθει
τῆς νοῦς, ἐκείνη ἐμοὶ ἀρεσφιλή. ἔβυ-

bilium abominaretur vultum
imaginum, quomodo discipuli
eius imaginaliter hunc depin-
gerent? ludicate omnes qui au-
ditis, & veritatem a mendacio
separate: quia non patris editio-
nes hæ, sed Manichaicæ quæ-
dam sunt: quas fugiamus vt fel-
le amaritudinis plenas. Ipsi e-
nim & confusionis introducto-
res hanc effigiem minime rece-
perunt, quippe non veraciter
humanatum Deum Verbum
carne fuisse dogmatizantes, sed
per phantasmam & coniecturam.
Propterea & isti phantasmam pas-
si, aliis pro aliis intellectis, pro-
ferunt hæc.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Similiter autem et Gregorius
deiloquus in carminibus suis di-
cit: Iniuria est fidem habere in co-
loribus, et non in corde. Quæ e-
nim in coloribus est, facile dilui-
tur: quæ vero in profundo mentis,
illa est mihi amabilis.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Peruerse rursus intelligen-
tes, & aliud dictum Grego-
rii Theologi proferunt, quod
a patre quidem ita prolatum
est.

Iniuria est fidem habere in colo-
ribus, et non in cordibus,

Qui fluentes diluuntur: sed
mihi gratum est profundum.

Ab istis autem falsiloquis ita:

Iniuria est fidem habere in co-
loribus, & non in corde. Quæ e-
nim in coloribus est, facile dilui-
tur: quæ vero in profundo men-
tis, illa est mihi amabilis. Obtur-

rauerunt aures, & oculos clauferunt, & recta intelligere noluerunt hi qui spreuerunt ecclesiasticas traditiones. Auditione quippe audierunt, & non intellexerunt: & videntes videntur, & non cognouerunt. Obcæcati enim sunt corde, & paternas doctrinas peruerterunt secundum sua desideria. Sanctus namque Gregorius deiloquus in metricis editionibus suis sententiam quam protulerunt ipsi, distans, quemdam moralem sermonem inducit, informans vitam nostram, vt recedamus a temporalibus & mundanis negotiis & carnalibus voluptatibus, atque sectemur vitam spiritualem quæ ad cælestia ducit; & non credamus huic mundo, & temporalibus quæ non permanent, nec perdurant, quæ & colores nominauit: sed hæreamus potius spiritualibus & veris, quæ in corde firmitatem habent, & permanent in æternum. Nam sæculum nostrum fluxibile, incolatus est præfens vita. Sicut enim color & atramentum cito diluitur, * licet a pictore conficiantur: ita & in mundo isto, quemadmodum ipse ait, circuitus nostrarum discurret rerum nonnunquam aliter, * in vna die, est autem quando & hora fert mutationes. Etenim more vmbra omnia exterminantur humana, & ampulla in aqua ex pluuia facta magis expirat omnis elatio potentatus humani. Omnis enim homo fenum, & omnis gloria eius quasi flos feni. Porro spirituum operum exhibitio immobilis quidem est, & in his quæ permanent, habet * vicissitudinem.

* Gr. addit. ac traditiones In sen. dist.

* vel a pictore transformatur,

* Gr. alias aliter, in vna

Isai. 40.

* retributionem.

σαν τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα ἔμωσαν, καὶ ὄρθα νοεῖν ἐκ ἠδέλησαν, ἀκλήσαντες τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις. ἀκοῆ γὰρ ἤκουσαν, καὶ οὐ συνῆκαν· καὶ ἔβλεψαν, καὶ ἐκ εἶδον. προσεδόντες γὰρ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ τὰς πατρειαῖς διδασκαλίαις καὶ παραδόσεις ἐσβέλωσαν καὶ τὰς ἰδίας ἰπιδυμίας. ὁ γὰρ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐν ταῖς μετεκταῖς αὐτοῦ ἐκδόσεσι ῥήτην, ὃ αὐτοὶ περὶ νεύειαν, διαγορβίων, ἠθικὸν ἵνα λόγον εἰσαγάγῃ ρυθμίζοντα τὸ βίον ἡμῶν, πρὸς τὸ ἀφίσαταμ τῆν περσοκαίρον κακοσικῶν περσομάτων ἐκδονῶν σαρκικῶν, ἐπὶ πνευματικῶν ἐλέει βίον, ὅστις περὶ τὰ οὐράνια ἀνάγει· καὶ μὴ πιστεύει τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἐπὶ τῆς περσοκαίροις ἐπὶ μὴ μύθοισι περσοπέχων, ἀλλὰ περσομάτα ἀνόμασεν· ἀλλὰ ἐχέει μάλλον τῆν πνευματικῶν καὶ δληθινῶν, ἀπνα ἐν τῇ καρδίᾳ πλεῖν βεβαίωσιν ἐχέει, ἐμνοισιν εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ γὰρ βίος ἡμῶν βεβησός, ἐπὶ περσοκία ἢ ἐνταῦθα ζωῆ. ὡσπερ γὰρ χρομα ἐμέλαν ταχέως ἐκπληῖται, ἢ ἐπὶ τῶν χροματουργουῶν μετασκυλάττει· οὕτως καὶ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, καθὼς ὁ αὐτὸς Φησι, κύκλῳ περσο τῆν ἡμετέρον περσοτρέχει περσομάτων ἄλλοτε ἄλλως, ἰπὶ μιας ἡμέρας, ἐστὶ δὲ ὅτε ἐπὶ ὡρας, φέρον μεταβολαί. καὶ γὰρ πάντα σικιας δίκλω ἀφανίζονται τὰ ἀνθρώπινα· καὶ πομφόλυγος βιδιανθιστοῦ ὅστις παρὸς ὁ πῆς ἀνθρώπῆς διωασείας ὄγκος. παρὸς γὰρ ἀνθρώπος χροτος, ἐπὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἀνθος χροτου. ἢ δὲ τῆν πνευματικῶν ἔργων ἰπὶ δόξῆς ἀκράδαντῆς πῆς ὅστις, ἐπὶ ἐν τοῖς μύθοισιν ἐχέει πλεῖν ἀμπαμειψιν. ἐὰν γὰρ καὶ τῆν εἰκόνων λῶ τὸ

ANNO CHRISTI 787.

Si enim contra imagines dictum eirh-

ANNO CHRISTI 787.

ειρημῶν, διηγήρωσεν αὐτὸν ὕβρις πῖστιν ἔχον ἐν χρώμασι, ἔ μὴ εἰς τὸν θεόν. ἀλλὰ μὴ ἐν καρδίῃσιν, ἀπεφρίωτο. πούτεσι, τὰ πάντα ἔ βέβαια ἵνα ἐργαζώμεθα τῆς βασιλείας τῆς οὐρανῶν, ἔ οὐχὶ τῆς κόσμου τούτου. ἀ πνα ὡς ῥευσά, ταχέως ἀλλοιούμεθα, πῖστιν ἐκ ἔχθ. αὐτῆς δὲ κακῶς ἀλληγορουῦτες, ἔ κτλ. τὸ ἴδιον νοῦν τὰ πάντα σωάζοντες, τ μεγάλων μυστηρίων Βασιλείου καὶ Ἰωάννου ρήτῃ περιφέρουσιν εἰς μδρπελεῖν, λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Ἰωάννης δὲ ὁ Χρυσόστομος διδάσκει οὕτως. ἡμεῖς διὰ τῆς γραφῶν τῆς ἀγίων ἀπολαύομεν τῶν εἰκόνων, οὐχὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν, ἀλλὰ τῆς ψυχῶν τὰς εἰκόνας ἔχοντες. τὰ γὰρ τῶν αὐτῶν εἰρημῶν, τῆς ψυχῶν αὐτῶν εἰκόνες εἰσι. μετὰ τὴν γὰρ ὁδοῦ πρὸς τὴν καθεζῆκτονος ἄγειρον, ὁ ἅγιος ἐφῆ Βασιλεῖος, ἡ μελέτη τῆς θεοπνεύτων γραφῶν. ἐν ταύταις γὰρ ἔ αι τῆς προαξέων ἰσοπῆ και ἀεικόκονται, ἔ τὸ βίον τῆς μακαρίων ἀνδρῶν ἀνὰ γραπτοῦ τῶν ἀδεδιδυμῶν, οἷον πνευ εἰκόνες ἐμψυχοὶ τῆς κτλ θεῶν πολιτείας, τῶ μμῆματ τῆς κατὰ θεῶν ἔργων περιεμῶν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Οὐδαμῶς πῖ τῆς ὁρῶν φρονουῶτων ἐπὶ αἰαδρητῆ τῆς σπηλιῶν εἰκόνων ταύτας τὰς ἐκδόσεις ἐνενόησεν ἢ ἐνοήσεν. ἀναφασδὸν γὰρ πᾶσιν ὅστιν, ὅπ ἀκούοντες τὰς ἀνδρίας τῆς ἀγίων ἔ τὰς αὐτῶν καρτείας, τῆς ψυχῶν αὐτῶν τὸ σερρὸν ἔ γηνναῖον μακαρίων.

Concil. Tom. 19.

illud esset, assereret utique dicens: Iniuria est fidem habere in coloribus, & non in Deum. Sed non in cordibus, pronuntiavit: id est, firma & stabilia ut operemur regni caelorum, & non mundi huius: quæ ut fluida, cito mutata, fidem non habent. Rursum autem male allegorizantes, & secundum proprium sensum omnia colligentes, magnorum antistitum Basilii & Ioannis dicta proferunt in testimonium, asserentes.

GREGORIUS EPISCOPUS legit.

Ioannes autem Chrysostomus docet ita: Nos per scripturas sanctorum presentia fruimur, non corporum eorum, sed animarum imagines habentes. Quæ enim ab illis dicta sunt, animarum ipsorum imagines sunt. Maxima enim via ad * opportunitatis inventionem, sanctus ait Basilius, meditatio est scripturarum divinitus inspiratarum. In his enim & actuum commotiones inveniuntur, & vite beatorum virorum inscripta traduntur, veluti quedam imagines animatae conversationis quæ in Deo est, imitatione operum quæ secundum Deum sunt, posita.

* Gr. officii In 1. epist. ad S. Greg. de vita solitaria.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Nequaquam aliquis eorum qui recta sapiunt, in subuersionem venerabilium imaginum has expositiones sensit vel senserit. Euidens quippe omnibus est, quia audientes virilitates sanctorum & perseverantias eorum, animarum ipsorum stabilitatem & fortitudinem beatifi-

Sff

ANNO
CHRISTO
787.

camus; & diuinas scripturas recitantes, vitalque sanctorum virorum relegendes, & imaginales picturas intuentes, gestorum secundum Deum ipsoꝝ operum recordamur. Quæ enim sermo per auditionem representat, hæc pictura tacens per imitationem ostendit, sicuti ait magnus Basilius. Sed & Ioannes Chrysostomus asserit in sermone suo, Quod veteris & noui testimonii vnus sit legislator, & in indumentum sacerdotis, habito, cuius initium est: Christi regni euangelium prædicant quidem propheta. Et post alia: Ego & cera perfusam dilexi picturam pietatis causa. Vidi enim angelum in imagine pellentem barbarorum cuneos: vidi conculcatas barbarorum tribus, & Dauid veritatem dicentem: *Domine in ciuitate tua imagines eorum ad nihilum rediges.* Comprobatum est igitur, quod ea quæ a sanctis patribus bene sunt edita, ipsi extra diuinum chorum effecti subuerterunt. Porro adhuc detinentur a malitia, & mala quæ contra idola a sancto patre nostro Athanasio dicta sunt, ad subuersionem imaginalem picturarum proponunt, dicentes.

Sermone in
40. mart.

ante med.
serm.

Psal. 72.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Denique & Athanasius Alexandria luminare ait: Quomodo non misereamur eorum qui creaturas colunt? quoniam hi qui vident, eos qui non vident, & qui audiunt, eos qui non audiunt, orant: creatura enim a creatura nunquam saluabitur.

Sanctus Athanasius in oratione contra gentes paulo post princip.

καὶ θείας γραφαῖς ἐντυγχάνοντες, & βίοις ἀδελφῶν ἀγίων ἀναγιγνώσκοντες, & εἰκονικὰς ἀνὰ ζωγραφίαις ὁρῶντες, ἡμῶν καὶ τοῦ ἀποστόλου ἔργων ἐν ἀκαμψότητι γινόμεθα. ἀλλ' ὁ λόγος διὰ τῆς ἀκοῆς περισσοῦς, ταῦτα γραφῶσι πῶσα διὰ μιμήσεως δέικναι, ὡς ὁ μέγας ἐφη Βασίλειος ἐν τῷ ἐγκωμίῳ ἡμῶν ἀγίων πατερῶν. ἀλλὰ & Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ, ὅτι παλαιὰς & καινὰς διαθήκας εἰς ὁμοιωτικὰ καὶ εἰς τὸ ἐνδυμα τῆς ἱερέως, οὐ ἢ ἀρχὴ τῆς Χριστοῦ βασιλείας τὸ διατέλει. ὁ παροικητοῖσι μὲν παροφῆται. & μὴ ἔπειτα ἐγὼ καὶ πῶς κηρύττοντες ἡγεῖται ζωγραφίῳ δισσεβείας ἐνεκεν. εἶδον γὰρ ἄγγελον ἐν εἰκόνι ἐλαυνόντα βαρβάρους εἶπεν. εἶδον πατούμενα βαρβάρους φάλα, καὶ Δαβὶδ ἄληθύνοντα. κύριε ἐν τῇ πόλει σου πῶς εἰκόνα ἀποστόλου Ἰσοδωροῦτος. διποδὲ δεξυτεροῦ πίνω, ὅτι τὰ παρὰ ἡμῶν ἀγίων πατέρων καλῶς ἐκτελεσθέντα αὐτῶν ἔξω τοῦ χοροῦ ἡμῶν διέστρεψαν. ἐπὶ δὲ ἔχονται κακίας, & τὰ καὶ ἡμῶν εἰδῶν ὡς τὰ ἀγίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ρηθέντα, πρὸς αἰαζομένην ἡμῶν εἰκονικῶν ἀνὰ ζωγραφίαις παροβῶλλονται, λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀπέγνω.

Καὶ Ἀθανάσιος δὲ ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας Φωστῆρ ἐφη πῶς ἐκεῖ ἐστὶν ἐλεῖται τῶν τὰ κήσματῶν σεβομένων; ὅτι βλέποντες τοῖς μὴ βλέποισι παροσεύχονται, καὶ ἀκούοντες τοῖς μὴ ἀκούοισι. κήσμα γὰρ ὑπὸ κήσματι οὐδέποτε σωθήσεται.

ANNO CHRISTI 787.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΕΡΙPHANIVS DIACONVS legit.

Βαβαί της παρνοίας. καινών ανα βλασφημίας οδόν εννοήσαντες, τ' αληθείας παρεκβεβήκασι. τ'ς η' διαπισίου πατρ'ς κ' η' ειδώλων ταύτα διαγορβύσαντος, αὐτοὶ μ' τὴν ἐπιγνωσιν τ'ς αληθείας, κ' τ'ς εὐκρινούς ὁμολογίας, κ' τ'ς θείας ἀναγενήσεως, ἐκ τ'ς ε' ἐνός ἐπὶ πάντων θεοῦ κ' ἰσμοσι λατρεύειν τ'ς Χριστιανῶν κατηγοροῦσι, τ' ειδώλο λατρεῖν ἀποφαίνονται. Φείσασαι κύριε τ'ς λαοῦ σου, καὶ μὴ δῶς ἵνα ἀπαχθῶμαι τῇ αὐτῶν βλασφημίᾳ. πάντες γ' τῷ ὀνόματί σου κεκλημένοι ὁμολογοῦμεν σε λυτρώσασθαι ἡμᾶς ἐκ τ'ς τ'ς ειδώλων ἀπάτης καὶ πλάνης. καὶ μ' τὴν σὴν ἐπιγνωσιν οὐδαμῶς τ'ς θείας ἀναγενήσεως ἀξιοῦντες ἑξουσιασθῆναι κ' ἰσμοσι τ'ς ὑπο τ' οὐρανόθεν τὴν θεῖον σου πνεῦμα πνεῦμα πνεῦμα, ἀλλὰ σοὶ τῷ μόνῳ λυτρωτῇ ἡμῶν. καὶ ἑξουσιασθῆναι κύριε ἐκ τ'ς σου ἄλλων ἐκ οὐδαμῶν, τ' ὀνομά σου ὀνομάζομεν. μηδὲν αὐτῶν, κ' ἀγίων ἀγγέλων στρατῶν, τ' θεῖα ὁμολογίας ἀποστόλων, πνεῦμα τ'ς μ' τ'ς πνεῦμα τ'ς πατέρων. ἐρχομεν ἵνα εἰς ἀνάμνησιν τ' πάντος ἡμῶν ἀδελφείου, εἰς δόξαν σὴν, πνεῦμα τ' ἀνάγειται ἡμᾶς πνεῦμα τὴν σὴν μεγαλειότητα, τ' τύπον τ'ς θεοῦ σαυροῦ, καὶ ἀναγγελλῶν δεικνῶν, καὶ εἰκονικῶν ἀναγορεύομεν, καὶ ἑτέρα πλείστα καθευρημένα σὴν. τ' ταῦτα ἀσπαζόμεθα διὰ τ' ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου γινώσκοντες ἀναπειθῶν. ἀλλ' τ' ἐνεργήσαντες ἠσυχασαμένους γλώσση ψευδῆ, μάταια ἐδιδόξαν. διὸ καὶ οἴχεται αὐτῶν

Papæ quanta amentia! inanem quamdam blasphemiam viam excogitantes, a veritate proiecti sunt. Cum enim egregius pater contra idola hæc promulgaverit, ipsi post agnitionem veritatis, & sinceræ confessionis, ac diuinæ regenerationis, absque vno qui est super omnia Deus, creaturis seruire Christianos accusant, & idololatriam exercere pronuntiant. Parce Domine populo tuo, & ne dederis quemquam horum seduci blasphemiam. Omnes enim qui nomine tuo vocamur, confitemur te redemisse nos ab idolorum deceptione pariter & errore: atque post agnitionem tuam, nos qui diuina regeneratione digni facti sumus, nequaquam conuersi sumus, vt alicui creaturæ sub cælo diuinam adorationem tuam offerremus; sed tibi soli redemptori nostro psallimus: Domine præter te alium nescimus, nomen tuum nominamus. Testis est ipse, & sanctorum angelorum militiæ, & sacratissimus cœtus apostolorum, prophetarum, martyrum, & egregiorum patrum. Habemus autem in commemorationem omnis sensus nostri, & in gloriam tuam, vt subleuemur ad magnitudinem tuam, figuram diuinæ crucis, & euangelicam narrationem, & imaginalem picturam, nec non & alia plura vasa sacrata: & hæc salutamus, eo quod in nomine tuo fiant & statuuntur. Sed vt compotes thesaurorum lingua mendaci vana persecuti sunt, propter quod & procedit

* Gr. qui collegunt thesauros lingua perit

Concil. Tom. 19.

Sff ij

omnis eorum garrulitas. Nam quemadmodum lumine illucescente tenebræ abiguntur, ita veritate apparente mendacium linguæ ipsorum excisum est gladio spiritus. Sed ex eo quod excisum est habentes quædam residua, hæc proferunt, ita dicentes.

πάντα γλωσσαλγία. κατὰ τὴν γὰρ Φω-
 τὴν ἀναλαμβάνοντες τὸ σκοπὸς ἐκδιώκα-
 ται, οὕτως τῆς ἀληθείας φανείσης τὸ
 ψεῦδος τῆς αὐτῶν γλώττης ἐξετμήθη
 τῇ μαχαίρᾳ τοῦ πνεύματος. τὸ δὲ τιμη-
 δέντος ἔχοντες καταλείμματα, ὁπι-
 φέροισι, λέγοντες τοιαῦτα.

ANNO
 CHRISTI
 787.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

*Similiter et Amphilocheus Ico-
 nii dicit: Non enim in tabulis car-
 neas personas sanctorum per co-
 lores cura nobis est figurare, quo-
 niam non his opus habemus; sed
 conuersionem eorum virtutibus
 imitari.*

Ομοίως ἔτι Ἀμφιλόχιος ὁ τῆς Ἰκο-
 νίου οὕτω φησὶν· οὐ γὰρ τοῖς πίναξι πα-
 σαρκικῶς παροῦσιν τὰ ἁγίων διά χρω-
 μάτων ὀφθαλμοῦ ἡμῶν ἐντυπωῦν, ὅτι
 οὐ χροῖον τούτων, ἀλλὰ τὴν πολι-
 τεύειν αὐτῶν διὰ τὴν ἐπιπέδου ἐκμιμῆσαι.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

Hæreticorum ergo proprium est recisa producere testimonia. Nam si quis studiose scrutatus fuerit, nullo modo sensum patris inueniet inhihentem venerabilium imaginum formationem: sed fortitudinem collaudans, & firmamentum animæ sanctorum affectus, & præferens virtutum effectum, hæc locutus est pater, & ut ad imitationem nos erigeret conuersionis eorum. Non enim ob carnalem amorem illos laudamus, aut depingimus: sed ad imitationem volentes habere virtutem eorum, & in libris vitas ipsorum describimus, & in imaginali scriptura illos depingimus; cum minus indigeant hoc a nobis historice collaudari, vel in imagine lineamentis depingi: sed ad utilitatem nostram hoc, sicuti prædictum est, facimus. Non enim tantum passio-

Αἱρετικῶν οὕτω ἴδιον ὅστις τὸ παρκα-
 κομιμένας ἐκβάλλειν τὰς χροῖας. ἐπὶ
 εἰς τὴν φιλοπόνησιν ἐρευνῆσαι, οὐδαμῶς
 πλεονάζουσαν τῆς πατρὸς διήρησιν ἀπαγο-
 ρεύουσαν πλεονάζουσαν εἰκόνας αἰα-
 τῶσιν· ἀλλ' ἐγκωμιάζων τὴν αἰσθητικὴν
 καὶ ἐπὶ τὴν τῆς ψυχικῆς διαπόσεως
 τῆς ἁγίων, ἔτι περὶ τὴν πλεονάζουσαν
 τῆς ἐργασίας, ταῦτα φησὶν ὁ πατήρ, ἔτι
 ἵνα πρὸς μίμησιν ἡμῶν ἀναγάγῃ τῆς
 αὐτῶν πολιτείας. οὐ γὰρ διὰ σαρκι-
 κῶν φιλιῶν αὐτῶν ἐγκωμιάζοντες,
 οὐδὲ ἀνασπλοζοφοδοῦντες, ἀλλὰ πρὸς
 μίμησιν θέλοντες ἔχειν τὰς αὐτῶν ἁγι-
 οσύνας, καὶ ἐν βίβλοις εἶναι αὐτῶν δι-
 ορηθῆναι, καὶ εἰκονικῶς γὰρ αὐτοῖς αἰα-
 τῶν γοφοδοῦντες, ἡμῶν χροῖας τῶν
 ἡμῶν ἰσολεκτικῶς ἐγκωμιάζονται ἢ σπλο-
 ζοφοδικῶς εἰκονίζονται, ἀλλὰ πρὸς τὴν
 ἡμῶν ὁφέλειαν, κατὰ εἶρησιν, ποδ-
 το ποιοῦμεν. οὐ γὰρ μόνον τὰ πάντα τῆς

ANNO
CHRISTI
737.

αγιων πατρος ημεσων σωτηριαν οβι
παιδαγωγια, αλλα και αυτη η συζητα-
φη τῶν πασηματων αυτων και δια ει-
κοινης αναλωρα φησεως δεικνυμενη,
ωσαυτως και η εησιω αυτων μνημη.
ολος γδ ο χειρακτηρ τε λογου πα-
τω τῶ εννοιου παρειση, και προς
αναζητην τῶ σεπταν εικωνων οβιν ου-
δαμως το παρα τῶ πατρῶς ειρημυ(ω),
ουδε διαβολικῶ πνα προς αυτας πε-
ποιηται. ει γδ φασκει, ου χειρωμασι
ποις πναξι τα σαρκικα αυτων προσω-
πα εημελες ημιν εντυπωῶ, δια (ω)
σκοπον τῶς δερετης ταυτα παρ αυτῶ
λελεκται. εηφερει γαρ. αλλα τῶ
πολιτικῶ αυτων δι δερετης εκμμει-
δαμ. εημελες γδ ημιν τῶς δερεταις τ
αγαθων διδραν εκλεγεαδ, ε τῶς πρα-
ξεις αυτων μιμειδαμ, ε τῶν πολιτικῶ
αυτων ζηλουῶ. το δε ναοις αυτοις ανα-
δειμαδαμ διλωεαῶς, η εν εικονι τουτοις
διασηλουῶ, και τεφρονουῶτας τῶς του-
των δερετης, εκ επαμνετον. ουδεις γδ
αν επαμνεσεν, ει ιδου ανδρα τῶς δερε-
ταις τῶν αγιων δποικρουομενον, η ημε-
ρα τῶ ημερα εικονας τουτων διαπητε-
μενον, η ναοις εγειροντα πλειστοις, η
σεδη ηερα και τα σιδι αζοντα, ε (ω) εαυ-
τη ναον τῶς ενδεοις δερεταις μη και τα-
κοσιμουῶτα. εφη γδ ο θεοδ δια Ησαῖου
ε παροφητου προς εδου οὔτω διακαμε-
νοις. εαν προσφερητε μοι σμιδαλιν,
μαπαγοσ θυμιαμα, βδε λυγμα μοι οβι.
ε οταν τῶς χειρας υμῶν εκτεινητε προς
με, δποσρελω εδου οφθαλμοις μου
αφ υμῶν. ε αν πληθυντε τ δεισιον,
ει εισακουσομαι υμῶν. αλλα τι ποιη-
σετε; λουσαατε, καθαροι γνεατε, αφε-
λτε τῶς πονηειας απο τῶν υψων υ-
μῶν απενανη τῶν οφθαλμῶν μου.

* τε ημερα
ε ημερα

nes sanctorum nos ad salutem
nostram crudiunt, sed ipsa con-
scriptio passionum ipsorum et-
iam per imaginalem picturam
ostensa, similiter & anniuersa-
ria eorum memoria. Totus e-
nim sermonis stylus hunc sen-
sum commendat, & ad subuer-
sionem venerabilium imaginum
nullatenus est id quod a patre
dictum est. Neque enim oblo-
cutionem aliquam aduersus illas
facit. Nam & si dicit: Non colo-
ribus in tabulis carneas eorum
* personas curæ nobis est figu- * facies
rare: propter intentionem vir-
tutis hæc ab eo dicta sunt. sub-
infert enim: Sed conuersationem
eorum per virtutem imitari. Cu-
ræ quippe nobis est virtutes bo-
norum virorum eligere, & actus
eorum imitari, atque conuersa-
tionem ipsorum æmulari. Præ-
terea templa istis iugiter dedi-
care, aut in imagine istos erige-
re, illos qui virtutem ipsorum
contemnunt, non est laudabile.
Nemo plane laudauerit, si vi-
derit hominem virtutes sancto-
rum paruipendentem, de die in
diem horum imagines * com- * dicantem
mendantem, vel templa multa
erigentem, aut vasa sacra pa-
trantem, & suum ipsius tem-
plum deificis virtutibus non ad-
ornantem. Ait enim Deus per
Isaiam prophetam ad eos qui
huiuscemodi erant: Si obtuleritis
mibi simlam, vanum: thus ab-
ominatio mihi est. Et cum manus
vestras extenderitis ad me, auer-
tam oculos meos a vobis: et si mul-
tiplicaueritis deprecationem ve-
stram, non exaudiam vos. Sed quid
facietis? Lauamini, mundi estote,
auferte mala ab animabus vestris
in conspectu oculorum meorum:

* facies

* dicantem

Isai. 1.
INXIA 70.

quiescite a malis vestris, discite bene facere: querite iudicium, liberate oppressum, indicate pupillum, iustificare viduam. Ergo cum ista correxerimus, tunc & ea quæ a nobis offeruntur, apud Deum accepta erunt, siue sancta templa, siue sacrata vasa, siue venerabiles imagines sint. Sic ergo aptum est, ad memoriam sanctorum nos virtutes horum, secundum quod possibile fuerit, * imitari. Martyrum enim laudatio est, collectorum ad virtutem hortatio, sicut magnus ait Basilius in moralibus sermonibus suis. Cum his autem, sicuti dictum est, etiam templa erigere, & imagines formare, & sacra vasa Deo offerre, laude dignum est: oportet enim & hæc facere, & illa non omittere, ut verus sermo nos docet. Non enim quis utique virtutem acquirere poterit, nisi in atriis Domini assuescat, & per lectionem diuina eloquia audiat, & per visionem ducatur ad sensum tam euangelicarum narrationum & disciplinarum, & martyricarum relationum atque certaminum. In omni autem tempore, loco, momento, & hora virtutibus dare operam pernecessarium est: quia in passionibus Christi semper & continuo conuersari necesse est, & mortificationem eius in corpore nostro circumferre; & hoc diligenter facere commodum est: conciliatio enim est regni caelorum. Porro multas cruces exarare in vna domuncula, & contemnere mandata Christi, & imitationem passionum eius, insipientissimum est. sine operibus namque fides mortua est.

* Gr. diligere & imitari.

In serm. in 40. mart.

Matth. 23.

Jacob. 2.

πάντα δὲ διὰ τοῦ πονηριῶν ἡμῶν, μὴ δεῖτε καλὸν ποιεῖν. ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσατε ἀδικουμένους, κρίνατε ὀρφθαλμῶν, καὶ δικαιοῦσατε χήρας. ὅταν οὖν ταῦτα κατορθώσωμεν, τότε καὶ τὰ παρ' ἡμῶν προσφερόμενα δεκτὰ τῷ θεῷ, εἴτε ἅγιοι ναοὶ εἰσιν, εἴτε ἱερά σκεύη, εἴτε καὶ σεπταὶ εἰκόνες. οὕτως οὖν ἀρμόδιόν ἐστιν ἐκτελεῖσθαι ἡμᾶς πρὸς μνημῶν ἀγίων τὰς πούτων δρεῖξας, καὶ τὸ διωκτὸν ἐμμεμεῖσθαι. ποδο γὰρ ὅτι μάρτυρον ἐγκώμιον, ἢ πρὸς δρεῖξιν τῶν ἀκλήσις τοῦ στυγερούμενων, ὡς ὁ μέγας ἐφη Βασίλειος ἐν τοῖς ἠθικοῖς αὐτοῦ λόγοις. σὺ πούποις δὲ, κατὰ εἴρηται, καὶ τὸ ναοὺς ἐγείρειν, & εἰκόνας ἀνατυπῶν, & ἱερά σκεύη τῷ θεῷ προσφέρειν, τῶν ἀξιοπαγνέτων ὅτι δέ τ' ἐκ ταῦτα ποιῶσαι, καὶ κείνα μὴ ἀφείναι, ὁ δὲ ληθὴς λόγος ἡμᾶς ἐκδιδάσκει. οὐ γὰρ ἀνὴρ δρεῖξιν κήσεται διώματο, ἐὰν μὴ ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ κυρίου * παροδέη, καὶ διὰ τῆς ἀναγωγῆς ἐνωπλήθηται τῶν ἁγίων λογίων, & διὰ τῆς ὁμοσεως πρὸς ἀειδοσιν ὁδηγήται τῶν τε ἀναγγελικῶν δεικνύσεων καὶ μαθημάτων, καὶ τῶν μάρτυρικῶν διηγήσεων τε καὶ ἀθλῶν. ἐν παντὶ δὲ καιρῷ καὶ τόπῳ & χρόνῳ & ὥρᾳ τὰς δρεῖξας ποιεῖν ὀπμιελές ἐστὶ & ἐπαναγκῆς. ὅτι ἐπὶ πᾶσι παθήμασι τῶν Χριστοῦ ἐμπολιτεύεται πάνποτε καὶ αἰεὶ καὶ διὰ παντὸς ἀναγκαῖον, & πᾶσι νέκρωσιν αὐτοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν περιφέρων, καὶ ὀπμιελῶς τὸ ποιεῖν, λυσιτελές. προσέξον γὰρ ὅτι τῆς οὐρανῶν βασιλείας. τὸ δὲ σαυροῖς πολλοῖς ἐχρησάθην ἐν ἐνὶ οἰκίῳ, καὶ καταφρονεῖν τῶν ἐν ὅλων τῶν Χριστοῦ, καὶ τῶν μαθημάτων τῶν μαθημάτων αὐτοῦ, τῶν ἀποστόλων ἐστὶν. ἀλλὰ γὰρ τῶν ἔργων ἢ πίστεως νεκρῶν.

ANNO CHRISTI 787.

ANNO CHRISTI 787.

Φησὶ γὰρ διαγγελικῶς ὁ κύριος ἔπις ὁ λέγων μοι, κύριε κύριε, εἰσελθὲς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου ἔστι ἐν οὐρανοῖς. ἐπὶ δὲ ἐγγύμοιοι τῶν περικεκεμημένων, καὶ ἐπὶ τῶν ἀποδόξων πρὸς τοὺς εἰρημίοις ἀποδώσω μὲν, συνήθεις ὅτι τοῖς τὸ σωτήριον ἡμῶν τῶν θεῶν διασαφήσασι θέλημα ἀγίοις πατέρας ἡμῶν, καὶ ἡμετέρας τῶν ἐντολῶν πληροῦν ἐκδιδάσκουσιν ἡμᾶς, καὶ πρὸς τὴν ἐντολήν ὅτιν αὐτοῖς ὁ σκοπὸς ῥυθμίζειν ἑστὶν ἀκροώμενοι, πάντως διαγγέλλειν ὑψηλῶς τε καὶ μέγιστα· ἵνα ὡς ἀγκυραν ἀσφαλῆ πάντως κατέχοντες, μηδὲ πρὸς τὰς λοιπὰς ἀμελωμεν. διὰ δὲ τῶν ἡμετέρας τῶν μήκους ἑστὶν πλείους σημήσαντες, Ἀστέριον (W) Ἀμασείας εἰς μέσον ἀγαγόμεν, καὶ γὰρ αὐτὸς εἰς (W) Λάζαρον καὶ εἰς (W) πλούσιον λόγον συζητήσας, ἐμφανῆ ἵνα πρὸς πτωχῶν φιλίας καὶ ἐπὶ πλουτιῶν διαγερῶσας, φέραιε τοῖς πλοισίοις τῶν ἐλεημοσυνῶν ἐγκαρπύζουσαι, καὶ μὴ φαρδρῶς ἐλαμπεῖς μαλακοῖς ἱματίοις ἀμφέννυσσαι. καὶ παρεισάχῃ ἡθικόν ἵνα λόγον πρὸς πνας δίπλαστέρους καὶ (W) βίον, πλούτου ἐφιειμένους, λέγων οὕτως· μὴ γράφετε (W) Χρυσὸν ἐν ἱματίοις, ἀλλὰ μάλλον τῶν τῶν ἀναλωμάτων τούτων δαπάνῃ πτωχοῖς προσπορεύου. εἴτε καὶ θέλων ἐκκόψαι τῶν πλούτου τῶν ἐφείπον, ἅπαντες δὲ καὶ γὰρ αὐτῶν ἢ μία τῆς ἐνσωματώσεως ταπεινώσεως· τοῦτέστιν, ἐκ δὲ τῶν Χρυσῶν τῶν θεῶν ἡμῶν, διὰ κοσμικῆς προσοψείας καὶ φιλαργυρίας ἐμφαίνουσαι τὰ τῆς οἰκονομίας αὐτῶν μυστήρια. οὐδὲ γὰρ ἀσεβείας ὅτιν ἡ ἀποδοκτον ἐνώπιον αὐτῶν, διαγγελικῆς ἀναμνήσεως ἐνε-

Dicit enim euangelice Dominus: Non omnis qui dicit mihi, Domine Domine, intrabit in regnum calorum, sed qui facit voluntatem Patris mei qui in caelis est. Adhuc autem subiungentes propositis, & aliam probationem his quæ dicta sunt reddemus. Moris est sanctis patribus nostris qui salutarem nobis Dei voluntatem disseruerunt, prolixè mandatorum nos dicta docere, & ad mandatum, de quo eis intentio est, moderari audientes, hoc annuntiare excelsum esse & maius: ut tamquam ancoram certam id habentes, nec circa reliqua negligentes simus. Porro prolixitatem vitantes, pluresque silentio prætereuntes, Asterium Amasinum in medium adducamus. Etenim in Lazarum & in diuitem conscribens sermonem, quoddam verbum de pauperibus alendis & contra diuites dictans, admonet diuites elemosynæ fructus reddere, & non splendide vel clare mollibus vestimentis amictos esse. & introducit moralem quemdam sermonem ad quosdam religiosiores, in vita diuitias ambientes, perhibens ita: Noli pingere Christum in vestimentis, sed potius horum sumptus pauperibus eroga. Ac deinde volens recidere diuitiarum cupiditatem, subinfert: Sufficit enim ei vna incorporationis humilitas: id est, non placet Christo Deo nostro per mundialem fauorem & auaritiam demonstrari dispensationis suæ mysteria. Neque enim pium est vel acceptum in conspectu eius, propter euangelicam commemorationem, ma-

Manh. 7.

* sententiam quamdam latius explicatam de paup.

* religiosioris vitæ d.

teriam diuitiarū thesaurizare ad excufandas excufationes in peccatis, pauperibus contemptis indigentibus panum, atque priuatis indumentis & tegumentis. hoc enim auaritiæ, & non pietatis est proprium. Sicut enim non est communicatio lucis ad tenebras, neque participatio iustitiæ & iniquitati: ita neque diuitiarum concupifcentia & mollium vestimentorum amictus, ad euangelicam formam atque historiam. Hæc enim dispensationis quidem relationem affatim edocet, in salutem ducens: illa vero misera denuntiatur, vti cruciatui obnoxia, quemadmodum Iacobus ait Domini frater: Diuites plorate, ululantes in miseris que aduenient vobis. Diuitia vestra putrefacta sunt, & vestimenta vestra a tineis comesta sunt: aurum & argentum vestrum eruginauit, & erugo in testimonium vobis erit. Igitur, sicuti dictum est, omnia quæ propter auaritiã facta sunt in mundo, transibunt. Possibile nobis est per modicam impensam habere alimenta & indumenta & operimenta, & his esse contentos. Quidquid enim non propter necessitatem, sed propter speciositatem assumitur, prauitatis habet accusationem, vt diuinus ait Basilus. Contenti ergo simus his quorum egemus, & ex his pauperibus sufficienter demus, & manum illis porrigamus, vt & Domini vocem audiamus dicentem: Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiã consequentur. & quam diu fecistis vni ex his minimis fratribus meis, mihi fecistis. Et quia Asterii memoriam

και ἕλιω πλοῦτου θησαυρίζειν, και παρφασίξωμαι παρφασίξωμαι εν ἀμφοτέρω. πτωχῶν δὲ καταφρονεῖν ἐν δούμων ἀρτῶν και ἐν δούμων, και σκεπασμάτων ἐς ἐρημῶν. ποδο γὰρ φιλαργυρίας ἴδιον, και ἐκ δυσθερίας, ὡς περ γὰρ οὐ κοινωνία φωτὸς πρὸς σκότος, οὐδὲ μετοχή δικαιοσύνης καὶ αἰομίας. οὕτως οὐδὲ πλοῦτου ἐφέσις, και ἱματίων μαλακῶν ἀμφίσις, πρὸς πτωχῶν διάγγελλικῶν ἀναπτύσσων καὶ ἰσοπέδων. ἡ μὲν γὰρ πτωχῶν οἰκονομίας διηγοῖται τρεῖς ἡμᾶς ἐκδιδάσκουσι, εἰς σωτηρίαν ἀνάγουσα. ἡ δὲ παλαμίζουσα ὡς ἰσοπέδωνος κολλήσεως, και τῶν φησὶν Ιακώβος ὁ ἀδελφός. ὁ πλοῦτος κλαύσατε και θρηνήσατε, ὁλοῦντες ὅτι τῶν παλαμωλείας ἡμῶν. ὁ πλοῦτος ἡμῶν σέσηπε, ἐκ τῶν ἱματίων ἡμῶν σκεπασθετα γέροντες ὁ χρυσὸς ἡμῶν και ὁ ἀργυρὸς καίωται, και ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μούρη ἡμῶν μῦρι. ποιγαροῦ, και τὰ εἶρηται, πάντα τὰ διὰ φιλαργυρίαν γινόμενα τῶ κόσμῳ οἴχεται. διωσῶν γὰρ ἡμῶν ὅτι διὰ μικροῦ πρὸς ἀναλώματῶν ἔχρη διασφασ, ἐνδύματά τε και σκεπασματα, και ἐν τούτοις θρηνήσεται. πῶ γὰρ ὁ μὴ διὰ χρεῖαν, ἀλλὰ διὰ κληρονομίαν παραλαμβάνεται, ἡφ' ἧς εἰς ἐκ καταργεῖται, ὡς ὁ θεὸς ἐφη Βασίλειος. θρηνήσεται οὐκ οἷς χρεῖαν ἔχοντες, και ἐκ τούτων τοῖς πτωχοῖς ἐπιδοσῶμεν, και χεῖρας αὐτοῖς ὀρέξωμεν, ἵνα και τῶ κυρίου φωνῆς ἀκούσωμεν λεγούσης. μακάριοι ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. και, ἐφ' ὅσον ἐποίησατε ἐνὶ πτωχῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποίησατε. και ὅτι Ἄσπελου μνήμην ἐποίησατε.

Iacob. 5.

Lib. Reg. fulius disputat c. 22.

Math. 5.

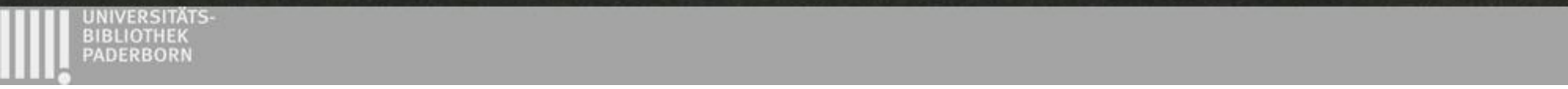
Math. 25.

ANNO CHRISTI 757.

ANNO CHRISTI 757.

ἐπιτοσάμεθα, φέρε ποῖς αὐτῶν λόγους
χρησάμενοι, πλὴν τῶν σεπτιῶν εἰκόνων πα-
ραδόντων δεξιάσαν θεομοδεσίαν ἀποδεί-
ξωμεν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. Ἐγὼ
αὐτὸς θεασάμενος εἰκόνα ἔπαυτος Εὐ-
φημίας τῆς μάρτυρος, ἐγκωμίοις ἐκέ-
χρητο ποιοῖσδε. Γυνή τις ἱερά παρθένος
ἀκήρατος δεξιῶν πωφροσωπύω καθε-
ρφόσασα, Εὐφημίαν καθόντων αὐτίω.
τυράννης δέποτε ἑστὸν δισθεουῦτας ἐλαύ-
νοντος, μάλα περὶ τῆς ἐπιθανά-
τω εἰλετο κίνδυνον. Ὁ δὲ δὴ πολίται ἔ-
κωνωνοὶ τῆς δημοκείας ἑσπερ ἦς ἐπελβί-
τισεν, ὡς ἀνδρείαν ὁμοῦ ἔϊραν τῆς ἁρ-
δίνον θαυμασάστας, πλῆσιον τῆς ἱεροῦ
πλὴν ἑκείων δὴμάμενοι, καταθέμενοι τε
πλὴν λαρνακα, πμὰς περὶ αὐτῆς, ἔ-
πλὴν ἐπίσων ἐορπύω, κοινῶν ἔπαιδημον
ποιοῦται πανήγυριν. Ὁ μὲν οὖν τῶν
τῆς θεομυστηρίων ἱεροφανταί καὶ λό-
γων πμῶσι πλὴν μνήμεν ἀεί, καὶ ὅπως
ἔξετέλεσε τῆς καρτερίας ἀγῶνα,
ἐπιμελῶς ἑστὸν σωλιόντας λαοὺς ἐκδι-
δάσκουσιν. ὁ δὲ δὴ ζωγράφος δισθεῶν
ἔαυτὸς διὰ τῆς τέχνης πμ καὶ δυνά-
μιν, πᾶσαν πλὴν ἰσορίαν ἐν συνδόνι χα-
ραξάσας, αὐτῶν πμ πμ πλὴν ἑκείων ἱερὸν
ἀνέθηκε δέμα. ἐξ ἧς δὲ ὠδὲ τὸ φιλοτέ-
χημα. ὑψηλὸς ἐπὶ θεόνου καθύρυται
δικαστῆς, πικρὸν ἔδυσμενὲς βλέπων εἰς
πλὴν ἁρδίνον ὀργίζεται γὰρ ὅταν ἐδέλη
καὶν ταῖς ἀλύχοις ὕλας ἢ τέχνη. δορυ-
φόροι ἢ τῆς δεξιῆς ἔσραπῶται πολλοί.
Ὁ μὲν τῶν ὑπομνημάτων ὑπογραφεὶς
δέλποις φέροντες καὶ γραφίδας ὧν
θάψος ἀμαρτήσας ἀπὸ τῆς κηροῦ τῆς χε-
ρα, βλέπει πμ τῆς κρινομένης σφο-
δρῶς, ὅλον ἐκκλίνας τῆς πμ πμ πμ, ὡς-
πρὸ παρακελευόμενος γέγων ὅσπον λα-
λεῖν, ἵνα μὴ κάμων πμ πμ ἀκουῶ,
Concil. Tom. 19.

fecimus, eia verbis eius vten-
tes, venerabilium imaginum
traditionem antiquam esse le-
gillationem monstremus catho-
licæ ecclesiæ. Etenim ipse con-
templatus imaginem passionis
Euphemix martyris, talibus est
laudibus vsus: Mulier quædam
fuit sacra virgo, incorruptam
Deo pudicitiam vouens, quam
Euphemiam vocant. Cum au-
tem tyrannus aliquando pios
persequeretur, satis prompte
mortis elegit periculum. Porro
ciues & communicatores reli-
gionis, pro qua & mortua est,
virilitatis * lege sacram virgi- * ergo
nem admirantes, iuxta sacra-
rium sepulcro dedicato, & arca
posita, honores ei concelebrant,
& annuatim diem festum fa-
ciunt & solennem. Denique sa-
crati diuinorum mysteriorum
assertores etiam sermonibus me-
moriæ semper honorant, &
qualiter perfecit agonem per-
fecerantix, diligenter præsen-
tes populos edocent. At vero
pictor pie agens & ipse per ar-
tem secundum vires totam e-
ius historiam in sindone figu-
rans, circa sepulcrum posuit * ti- * sacrum
tulum. Habet autem se sic ar- * spectacu-
tis diligentia. Excelsus super * lum.
thronum locatur iudex, ama-
re ac furiose virginem intuens.
Irafcitur enim ars etiam in ma-
teriis inanimatis, cum vult. Sa-
tellites autē principis & milites
multi, alii quidem monumen-
torum descriptores, ferentes li-
bros & * pittacia. Quorum alius * Gr. stylus
suspensa manu a cera, aspicit ad
eam quæ iudicabatur, valide
totam inclinans faciem, quasi
* iubens
laborans erga auditum, men- * clarius l.

* reprehenda.

* pulchra facie:

dosa describeret & * imperfe-
cta. Stabat autem virgo in ful-
ua tunica & veste philosophiam
significans; &, vt visum est pi-
ctori, * vultu vrbano: vt autem
mihi apparet, animam de-
corata virtutibus. Ducunt au-
tem eam ad principem duo mi-
lites, vno ante quidem trahen-
te, altero vero post tergum vr-
gente temperatum virginis mo-
rem pudore atque constantia.
Nam in terram quidem intue-
tur, erubescens vultus virorum:
stabat autem imperterrita, ni-
hil perpetuens ad agonem. Ve-
rum cum ego alios interim lau-
darem pictores, vidi mulieris
illius Colchidis opus, quod gna-
tis gladium illatura, misericor-
dia & furore diuideret faciem:
& vno quidem oculorum iram
ostenderet, altero vero matrem
indicaret parcentem & horre-
scentem. Nunc autem miracu-
lum ab illo sensu ad hanc mu-
taui picturam; & valde quo-
que admiror artificem, quo-
niam magis commiscuit colo-
rum morem, pudorem pariter
& fortitudinem temperans, af-
fectiones videlicet quæ sibi inui-
cem aduersantur. Cumque pro-
grederetur antè imitatio,
carnifices quidam in paruis tu-
nicis nudi iam ad opus vrge-
bant: & vnus quidem apprehen-
dens caput & inclinans retror-
sum, præbebat alteri appara-
tam ad poenam virginis faciem:
at ille assistens incidebat dentes.
Malleus & teretrum poenæ in-
strumenta videntur. Lacrymor
hinc, & mihi passio sermonem
recidit. Sanguinis enim guttas
ita pictor liquido colorauit, vt
diceres veraciter eas a labiis flue-

ἐσφαλμένῃ γραφῇ καὶ ἰσχυρίσματι.
ἔσκη δὲ ἡ ᾠδὴ ἐν Φαυλάτωνι ἔ-
μαρτύρω φιλοσοφίαν σημαίνουσα,
ὡς μὲν ἐδόξε τῷ γραφεῖ, καὶ τὴν ὄψιν
ἀσεία ὡς ἔμοι δοκεῖ, τὴν ψυχὴν κα-
καλωπομένην ταῖς ἄρεταις. ἀρῶσι δὲ
αὐτὴν πρὸς τὸ ἀρχόντα δύο στρατιώ-
ται, ὁ μὲν ἔλκων ἑπὶ τὸ πρόσωπον, ὃ κα-
τόπιν ἐπέργων κεκραμένον τῆς παρθένης
τὸ ἦθος αἰδοῦναι ἐπερότητι. νύκει μὲν γὰρ
εἰς γλῶσσαν ὡς περὶ ἐρυθρίωσα τὰς ὄψεις τῆς
ἀρρένων· ἔσκη δὲ ἀκατάλληλος, οὐδὲν
παρουσα πρὸς τὴν ἀγωνία δεικνύουσα. ὡς
ἐργαζομένη ἄλλοις τέως ἐπὶ νουμω ζω-
γραφοῖς, ὅτι ἐθεασάμην τῆς ζωγραφίας
ἐκείνης τῆς Κολχίδος τὸ δράμα, ὅπως
μέλλουσα τοῖς τέκνοις ἰσχυρίσθαι τὸ ἔ-
πος, ἐλέω δὲ θυμῷ μελεῖται τὸ πρόσω-
πον. ἔσκητος μὲν γὰρ ὁ σφαλμένῃ τὴν
ὄψιν ἐμφανίζει, ἔσκητος δὲ τὴν μητέ-
ρα μινύκει φειδομένη καὶ φεικτού-
σαν. νύκει δὲ τὸ δάμα ἀπὸ ἐκείνης τῆς
ἐννοίας πρὸς ταῦτα μετέσκηκε τὴν
γραφήν. ἔσκητος γὰρ ἀγαμαῖος π-
χίτου, ὃν μάλλον ἐμίξε τῆν ζωγρά-
των τὸ ἦθος, αἰδῶν τε ἑμὸν ἔσκητος κα-
εἰσας, πάντη δὲ φύσιν μαζομένην. πρ-
βαινούσης δὲ εἰς τὸ πρὸς τὴν μμησίαν,
δημοί πνες ἐν χιτωνίσκοις γυμνοὶ ἦδη
ἤρχοντο τῆς ἐργου. ἔσκητος δὲ ὁ μὲν δραξάμενος
τὴν κεφαλῆς, ἔσκητος εἰς τὸ κατό-
πιν, παρεῖχε τὴν ἐπέσθαι διτρεπὲς εἰς π-
μωεῖαν τῆς παρθένης τὸ πρὸς τὸν ὃν
παρασας ἔξέκοπτε τὸ ὄδοντων. σφύρα
δὲ καὶ τῆς ὄψιν φαίνεται τῆς πμωεῖας τὰ
ὄργανα. σακρῶν δὲ τὸ ἐνπεδῶν, καὶ
μοι τὸ πάθος ἰσχυρίσθαι τὸ λόγον. καὶ
τῆς ἀμματος σακρῶνας οὕτως ἐσαρ-
τῶς ἐπέχρωσεν ὁ γραφεύς, ὡς εἴποις
δὴ πρὸς χεῖρας τῆς χιτῶνος ἀλλήως,

ANNO
CHRISTI
787.

ANNO
CHRISTI
797.

καὶ θρηνησας ἀπέλθοις. δεσμοτή-
ει μετὰ ταῦτα· καὶ πάλιν ἡ παρ-
θένος στήνη ἐν ποῖς Φαιοῖς ἰματίοις κά-
σπηται μόνη, ἐκτείνουσα τῷ χεῖρῃ πρὸς
οὐρανὸν, ἔκαστοσα θεὸν Ἰησοῦν
τῷ θένων. ἀγχιμυθὴ δὲ αὐτῇ φαίνεται
ἰσὲρ κεφαλῆς τὸ σημεῖον, ὃ δὴ νόμος
Χριστιανῶν προσκυνεῖν τε καὶ ἱπ-
πεύειν· σύμβολον οἶμαι τῆς πα-
ρθένου, ὅτι αὐτῇ ἔξεδέχετο. ἄνευ γὰρ
καὶ μετ' ὀλίγον πῦρ ἀλλοτρεῶς σφοδρὸν
ὁ ζωγράφος ἀνῆλθεν, ἐρυδρῶ χρώματι
ἔειδεν καὶ ἔειδεν Ἰησοῦν μὲν ἐν σωμα-
τοποίησιν πλὴν φλόγα. ἴσῃσι δὲ μέστω
αὐτῷ τὰς χεῖρας πρὸς οὐρανὸν δια-
πλώσασαν, ἀγχιμυθὴ δὲ οὐδέμίαν
Ἰησοῦ φαίνουσαν τῷ προσώπῳ, ἀλλὰ
πυρρῶν γερνῶσαν, ὅτι πρὸς πλὴν
ἀσώματον καὶ μακαρεῖον ἔξεδέχθη
ζωῶν. μέγρι πύπου καὶ ὁ ζωγράφος
ἔεισε πλὴν χεῖρα, καὶ τὸν λόγον ὡσαύ-
τῃ δὲ τοῖ καὶ αὐτῷ, εἰ βούλει, τελείω-
σιν γράφω, ἵνα κατέθῃ ἀκριβῶς, εἰ
μὴ πολὺ κατόπιν τῆς ἐξηγήσεως ἡλδο-
μυθ. ἔκ ταῦτα μὲν Ἀστέριος σκοποῦντες
δὲ τὰ ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ εἰρημνύα, βίρη-
σιν μὲν τ' αὐτὸν ἐκείθεν ἐκλεξάμενον τὰ
πρὸ αὐτῆς διηγορημνύα. ὁ θεὸς γὰρ τῷ
θεοτάτῳ αὐτῷ Μωσῆι πρὸ τῆς σκηνῆς
διατασσάμενος, ποιήσας καὶ διάφο-
ρα ἐν αὐτῇ ἔργα προστάξας, πρὸς
τύποις ἔφη ποιήσας αὐλαίας ἐκ βύσ-
σου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, ἔκ πορ-
φύρας, ἔκ κοκκίνου κεκλωσμένου χε-
ρσεῖμ' ἔργασία ὑφάμπτου ποιήσας* αὐ-
ταί. καὶ αὐτῇ μὲν ἡ διαταγὴ διδάσκει
ἡμᾶς, ἵνα τὰ τῷ θεῷ ἀναπεποιημῆ ἀνα-
λώμασι πλείοις κατασκευάζωνται.
Ἰππὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ οὐχ οὕτως εἰ-
ρηται γὰρ τῷ λαῷ. ἔκ ἰμάτιον ἐκ δύο
Concil. Tom. 19.

re, & lamentis affectus abires.
* Vinculum post hæc; & ite-
rum virgo decora in fuluis ve-
stibus, sed & sola, extendens ma-
nus ad cælum, inuocans Deum
tutorē in pœnis. Orante autem
ea, videtur super caput signum,
quod lex est Christianis adoran-
di & superscribendi: quod e-
go indicium esse arbitror passio-
nis quæ illam manebat. Mox er-
go & post paululum ignem alibi
vehementem pictor succendit,
rubro colore hinc & inde clare-
scente flammam corpus efficiēs.
At vero in medio flammæ sta-
tuit eam manibus ad cælum ex-
passis, sed molestia nulla in fac-
cie apparente: quin e diuerso
hilarem, quoniam ad incorpo-
ream & beatam vitam perge-
bat. Usque huc & pictor reti-
nuit manum, & ego sermonem.
Porro attende tibi, si volueris
eamdem perficere picturam, &
confideres diligenter, nisi multū
inferius quam oportuit, ad nar-
rationē accessimus. Et hæc qui-
dem Asterius. Tractantes autem
quæ in diuina scriptura dicta
sunt, inueniemus eundem ex ea
legisse, quæ ab ipso dicta fuerūt.
Deus enim famulo suo Moyse de
tabernaculo disponens, post-
quam varia & diuersa in eo o-
pera fieri præcepit, ait: *Facies* Exod. 16.
*cortinas ex bysso retorta, hyacin-
tho, & purpura, & cocco retor-
to cherubim: opere textoris facies*
eos. Et ipsa quidem dispositio
docet nos, vt ea quæ Deo dicata
sunt, expensis multis conficiantur:
in humanis autem non ita. *Et ve-* Dent. 12.
stem duobus contextam ne induas.
ὑφασμένον ἐκ ἰηβαλεῖς σεαυτῷ.
T t t ij

* Gr. Carcer

* ai. m.

Dent. 12.

1. Tim. 2.
* decenti

Lucidissime autem diuinus Apostolus horum sensum commendat, præcipiens: *Mulieres in habitu* ornato, cum verecundia & sobrietate ornantes se, non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste preciosa; sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona.* Hæc considerantes nos, qui Deo soli seruitutem nostram in spiritu & veritate offerimus, omnia quæ oblata & dedicata sunt, siue diuinus typus preciosæ crucis, siue euangelium, siue venerandæ imagines, siue vasa sacra sint, & salutamus & amplectimur ea, veluti spem habentes sanctificationis ab eis percipiendæ: & adorationem honoratoriam illis impendimus.

Psal. 98.

* Gr. sanctus
Eius
Non longe
a fine.

Adorate enim, inquit, scabellum pedum eius, quoniam* sanctum est. Propter quod & Gregorius Theologus in sermone suo de natiuitate Christi ait: Bethlehem honora, præsepe adora. Ergo quod Deo dicatur, præsentia & participatione eius sanctum est, quemadmodum omnis scriptura testatur: & ei qui sanctus est, honor sanctitatis non aliter conseruatur, quam per nostram affectualem adorationem. Ipsi autem adhuc spirantes mendacium, aliena quædam ab ecclesia catholica consuentes, aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Consona vero istis & Theodotus Ancyranus, concertator Cyrilli, de eisdem docet ita: Sanctorum vultus non in imaginibus ex materialibus coloribus factis formandos accepimus, sed ho-

λυκότατα δὲ ὁ θεὸς δόξαστος πάντων πῶ ἐννοίῃ παρῆνοι ἁγίων ἁγίων τὰς γυναῖκας ἐν κατεσολῇ κοσμίῳ, μὴ αἰδοῖς & σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτὰς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ μύρρα-ελαίῃς, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ. ἀλλ' ὁ πρέπει γυναῖξιν ἐπαγγελιοδότης θεοσεβείαν δι' ἔργων ἀγαθῶν. πάντα οὖν εἰδότες ἡμεῖς (Θ) τῷ θεῷ μόνῳ πῶ λατρεῖν ἡμῶν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσάγοντες, πάντα τὰ αὐτῶν διατηρηθῆναι καὶ καθιερωθῆναι, εἴτε θεοτύπος τῆς ἑλισβεῖος σαυροῦ, εἴτε ἀγιον βιαγέλιον, εἴτε σεπταὶ εἰκόνες, εἴτε ἱερὰ σκευὴ εἰσι, & ἀσπασώμεθα, & ἀπειπυξώμεθα, ὡς ἐλπίζοντες ἀγιασμοῦ μεταλαμβάνειν ἁγίων. & προσκυνοῦσιν πνευματικῶν αὐτοῖς δωροδωσωμεν. προσκυνοῦτε γὰρ, φησὶ, τῷ ὑποπόδιῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὃ ἅγιός ἐστι, διό & Γρηγόριος ὁ θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὰς ἡμέτερας τῆς Χερσονόσου λόγῳ αὐτοῦ οὕτω φησὶ. πῶ Βηθλεὲμ ἡμῶν, καὶ πῶ φάτιν πῶ προσκυνοῦσιν. ἀ γὰρ πῶ θεῷ ἀναπέδνται, τῆ αὐτῶν ἡπιφονήσῃ τε & μετέξει ἀγία ἐστὶ, καθὼς πᾶσαι ἡ δία γραφὴ μάρτυρεῖ. καὶ ὡς ἀγίῳ ἡ πῶ τῆς ἀγιότητος ἐκ ἄλλως φυλάττεται, ἢ διὰ τῆς ἡμῶν χειρῶν προσκυνοσεως. αὐτοὶ δὲ ἐπὶ ἐμπνεόντες ψεύδεις, ἀλλόθερον π τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας συρράξαντες, φασὶν.

ANNO CHRISTI 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀέγω.

Συνοδὸν δὲ πούτους & Θεόδωτος Ἀκύρας, ὁ σωμαγωγιστὴς Κυρίλλου, πῶ τῶν αὐτῶν διδασκῆ οὕτως τὰς τῶ ἀγιωνίδας ἐκ ἐν εἰκόσιν ὅς ὑλικῶν χρωμάτων ἀναμορφωῶ παρελήφαμεν, ἀλλὰ

ANNO CHRISTI 787.

ταῖς τύπων ζεῦταις διὰ τῆς ἐν γρα-
φῆς περὶ αὐτῶν διηγουμένων οἶόν τι-
νας ἐμφάνει εἰκόνας αἰαμαθηδῶτα
δεδιδάχμεθα, ἐκ τούτου περὶ τῶν
μοιῶν αὐτοῖς διεγράμμοι ζῆλον. ἐπεὶ
εἰπάτωσαν ὅτι ταῖς τοιαύταις αἰασηλουῦ-
τες μορφῆς, ποίας ἐκ τύπων ἀεὶ κα-
ταπολαύοιεν ὡφελείας, ἢ ἐν ποίᾳ διὰ
τῶν τύπων διάμνησεως ἀνάρρονται πνευ-
ματικῆ θεωρίας. ἀλλ' ὁ δὲ θεὸς, ὡς μα-
τυρία ἡ τοιαύτη θῆται, καὶ διαβολικῆς
μεθοδείας ἕρημα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Εἰ Θεόδωτος ἄριστος ἐν τῷ δευτέρῳ βίῳ,
τῆ μακαρίας σωεξέβησεν διὰ Σωσαν-
νη περὶ θεοῦ λέγων· ὁ θεὸς ὁ αἰώνιος, ὁ
τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ εἰδὼς πάντα περὶ
γλυπέσεως αὐτῶν οὐ ἐπίσταται, ὅτι ψευδῆ
κατηγόρησάν μου, ζῆλωσαντες τοὺς πρε-
σβυτέρους τῆ Βαβυλωνικῆς συγχύσεως,
ὅτι τῆς ψευδοφθόρου ταύτης καινοφω-
νίας εἰσηγηταί. ἀλλὰ θελοντες ἐαυτοὺς
ἰκανοὺς εἶναι περὶ θεοῦ δείξαι, κενά
πνεύματα γίνονται, καὶ ψευδῆς ἀποδεί-
κνυται ὁ κάλαμος τῆ γραφῆς αὐτῶν, ἐ-
πεσοφθῶς ἀραχαρακται τῆ ἀληθείας
δύσκονται. πολλοὶ γὰρ μὲν ἡμῶν ἐκζη-
τήσαντες, εἰτά τε καὶ ἐβλήθησαν ἐν τοῖς
λόγοις τῆ αὐτῆ Θεοδωτου περὶ τῆς περ-
κλήμωνος ῥητοδῆ, εἰ ἀεὶ ἐγγεγραπταί πᾶσι
ποιήτων, οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἕροισιν. οὐ-
δέ γὰρ αὐτὸς πᾶσι τοιούτων διεγράμμοι
προφανῶς γὰρ δέδεικται, ὅτι οὐ Θεοδω-
του ἢ χριστοῦ ὄντι. πικρίας γὰρ ἐπαρο-
ξυσομοδμετὸς ὁ λόγος, ἐγγλώσσης ἀ-
κρατοῦς ἐ ἀκαθάρτων γλώσσων ἢ τολ-
μαῖ τῆ φλυαφῆσαι, * διαβολικῆς.

* leg. ex
Lat. δια-
λοῦς με-
δίας ἕρο-
μα τῶν αὐ-
τοῦ τῶν
τύπων.

rum virtutes per ea qua de illis in
scriptis indicantur, quasi quas-
dam animatas imagines imitari
didicimus, & ex hoc ad similem
illis zelum erigimur. Nam dicant
hi qui tales erigunt formas, quali
putas ex his perfruantur utilitate,
vel in quam spiritalem contem-
plationem ducantur per harum
commemorationem? sed manife-
stum est quod vana sit huiusmodi
excogitatio, & diabolica argu-
mentationis inuentio.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Si Theodotus esset in hac vi-
ta, cum beata Sufanna clamaret
dicens: Deus aterne, qui abscon- Dan. 13.
ditorum es cognitor, qui scis om-
nia antequam fiant: tu nosti,
quia falso contra me tulerunt
testimonium hi, qui æmulantes
fenes Babylonicæ confusionis,
huius nouitatis auctores exi-
stunt. Sed volentes se idoneos
& illustres ostendere, quædam
vana fauce loquuntur: & fal-
lax ostenditur calamus scriptu-
ræ ipforum, & euidenter adul-
teratores veritatis inueniuntur.
Multi enim nobiscum exqui-
rentes, deindeque scrutantes
in sermonibus eiusdem Theo-
doti de proposito dicto, si vere
scriptum sit huiusmodi, nun-
quam vsquam inuenimus. Ne-
que enim ipse quid tale locutus
est. euidenter namque mon-
stratum est, quod non sit Theo-
doti testimonium. Amaritudine
quippe & exacerbatione plenus
fermo, & linguæ intempera-
tæ, atque immundorum labio-
rum præsumptio est dicere, esse
diabolicæ argumentationis in-
uentionem venerabilium figurarum imaginum. Vere perspicuum est,

quod Christianos accusantium fit hæc adinuentio atque figmentum, & non Theodoti. Nam si, vt ipsi aiunt, ex ipso testimonium protulerunt, oportebat eos expresse indicare, ex quo eius sermone testimonium sit assumptum. Sed vt scientes illud falsum, silentio mendacium reliquerunt. Itaque sermonibus eius coaceruatis, videlicet his qui ad Lausum scripti sunt contra Nestorium in tomis sex; & interpretatione symboli sanctorum patrum apud Nicæam conuenientium, & sermone de natiuitate Domini, & in lumina, & in Eliam & viduam, & in sanctum Petrum & Ioannem, & in claudum qui sedebat ad speciosam portam, & in eos qui talenta acceperunt, & in eum qui de duobus cæcis: nullo modo dictum, quod ipsi protulerunt, inuenimus. Sed nec cum pseudosyllogus eorum collectus turbaretur, & inscriberetur in falsa fermocinatione ipsorum, a codice Ancyrani testimonium est assumptum; sed per quoddam mendax pittacium, vt pestilens quiddam discurrit, quod simplices admiserunt. Porro sentati, & qui acquiescunt veritati, hoc semper mendacium arbitrati sunt. Præterea ductorem pestiferæ hæreseos suæ adhuc proponunt adiutorem Arii, & coadiutorem Eusebii Nicomediensis, & Theognii Nicæensis, & Maridis Calchedonensis, qui præfuit his qui restiterunt sanctæ Synodo Nicææ; ita factentes.

χειριανοκατηγόρον ποδο ιδιωμά τε
καὶ πλάσμα, καὶ οὐ Θεοδοῦ. ἐπεὶ
εἰ ὡς αὐτοὶ Φασιν, ὅτι αὐτῶ τινὲ μὲρ-
πυλῶν παρήγαγον, ἔδει αὐτῶν γρα-
φῶς δηλῶσαι, ἐν ποίου λόγου αὐτῶ ἢ
χρησῆς ἐλήφθη· ἀλλ' ὡς γινώσκοντες
αὐτῶ Φάλασον, τὸ ψευδοῦς τῆ σιωπῆ ἐπα-
φῆκαν. τῶν λόγων αὐτῶ τίνων σωμα-
γείραντες λέγουμεν δὴ τῶν πρὸς Λαύ-
σον γραφέντας κατὰ Νεστορίου ἐν τό-
μοις ἕξ, καὶ τινὲ ἐρμηνεύειαν τινὲ εἰς τὸ
σύμβολον τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέ-
ρων, καὶ τῶν λόγων εἰς τινὲ γήνησον
τῆ κυρίου, καὶ εἰς τὰ φῶτα, καὶ
εἰς Ἡλίαν καὶ τινὲ χίρην, καὶ
εἰς ἄγιον Πέτρον & Ἰωάννην, &
εἰς χυλὸν καὶ κλημῶν πατρῶς
τινὲ ὠραίαν πύλιν, καὶ εἰς τῶν πᾶ
τάλατα λαβόντας, & εἰς τῶν δύο
πυφλοῦς· οὐδαμῶς τὸ ῥητὸν, ὃ αὐτοὶ
περὶ σὺνέγραψαν, εἴρομεν. ἀλλ' οὐδὲ ὁ
ψευδοῦς μολογος αὐτῶν ὅτι ὠχλαζω-
γῆτο, & ἐνεγράφη ἐν τῶ φηλολο-
γήματι αὐτῶν, ἀπὸ βιβλίου τῆς Ἀκυ-
ρτουδ ἢ χρησῆς μετελήφθη, ἀλλὰ διὰ
ψευδοπηλακίου πνὸς ὡς λοιμὸς πρὸς δι-
δραμῶν, οὐπνος μετέλαβον ἀπλού-
στεροι. ὅ δὲ ἐχέφρονες & τῆ ἀληθείᾳ
πειθόμενοι, ποδο πάντοτε ὡς ψευδοῦς ἠ-
γῆσαντο. ἠγῆτορα δὲ τῆς αὐτῶν λοιμώ-
δος ἀίρεσεως ἐπὶ πρὸςβάλλοντα
ὑπερασιασὴν Ἀρείου, καὶ σωμασι-
σὴν Εὐσεβίου Νικομηδείας, Θεογίου
Νικαίας, & Μάριδος Καλχηδόνος,
& Ἐαρίξαντα τῶν ἀντιπαρὰ τῶν
μῶν τῆ ἐν Νικαίᾳ ἁγία σὺνὸς, οὐ-
τω φάσκοντες.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
 ἀνέγνω. legit.

Ομοίως ὃ ἔο τῆ Παμφίλου Εὐ-
 σέβιου πατρὸς Κωνσταντίνου Αὐτοκράτορος
 ἀποστολῆν ἐν Χριστῷ εἰκόνα δόξα λαλῆ-
 ναί αὐτῆ ἁγίας, τοιαύτη λέγει· ἐπεὶ
 ὃ ἔο πατρὸς εἰκόνας ὡς δὴ τῆ Χριστοῦ
 γέγραπται, εἰκόνα βουλομένη σοὶ ταύ-
 τῳ ὑφ' ἡμῶν πεμφθεῖναι· τίνα λέ-
 γεις ἔο ποῖον ταύτῳ, καὶ φησὶ τῆ Χρι-
 στοῦ εἰκόνα; πόσον τὴν ἀληθινήν ἔο ἀμε-
 τάλλακτον, καὶ φύσιν τῆ αὐτῆ ἁγίας
 κτήρας φέρουσαν; ἢ ταύτῳ καὶ δι' ἡμᾶς
 ἀνείληφε, τῆς δούλου μορφῆς παρὰ
 μὲν τὸ γῆμα; ἀλλὰ παρὰ τῆς τῆ
 θεοῦ μορφῆς οὐδὲ αὐτὸς ἠγνοοῦμαι σε
 ζητεῖν, ἀλλὰ παρὰ τῆς πεπενημέν-
 νῳ, ὅτι οὐτε πατέρα γινώσκω, εἰ μὴ
 ὁ υἱός· ἐὰν αὐτὸν υἱὸν γινώσκω ποτε τίς ἐπα-
 ξίως, εἰ μὴ μόνος ὁ ἠγνοήσας αὐτὸν πα-
 τέρ. ἔο δὴ μετὰ πάντα· ἀλλὰ πάντως πῶ
 τῆς τῆ δούλου μορφῆς ἐπιζητεῖς τὴν
 εἰκόνα, ἔο δὲ δι' ἡμᾶς παρὰ τῆς σαρ-
 κίου, ἀλλὰ ἔο τοῦτο τῆ δόξης τῆς θεότητος
 ἀνακεκράσθαι μεμαθήκαμεν, καὶ κατα-
 πέσομεν τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ἔο μετ'
 ὀλίγα· τίς οὐ τῆς ποιότητος ἀξίας τε ἔο
 δόξης τῆς δόξης λαλῆσαι ἔο ἀπαρῶν πῆ-
 ραι μὲν ἀπορρογῶν οἷός τε αὐτῆ κατὰ χα-
 ράξαι νεκροῖς καὶ ἀλύτοις χρωμασι ἔο
 σκιαγραφίας; ὅποτε μὲν παρὰ τῆς βλά-
 νται αὐτῆ ἐπὶ ὅροις οἱ θεοῦ οἱ ὑπέ-
 μιναν μαθηταί, οἱ γὰρ ἔπεσον ἐπὶ πρό-
 σωπον, ἀφόρητον αὐτοῖς τὸ θεῶν ὁμο-
 μολογήσαντες. εἰ γοῦν τότε ἢ ἐν σαρκὸς
 αὐτῆ μορφῆς ποσῶντος ἔλαχε δυνά-
 μειος παρὰ τῆς ἐνοικουσίας αὐτῆ θεότητος
 μεταβληθεῖσα, πῶ γὰρ λέγειν, ὅτι τὴν θνητότητα δόξους, ἔο τὴν φθορὰν δόξο-
 νι μὲν, τὸ εἶδος τῆς τῆ δούλου μορφῆς εἰς τὴν τῆς θεοῦ καὶ θεοῦ δό-

*Similiter autem et Pamphili
 Eusebii ad Constantiam Augu-
 stam petentem Christi imaginem
 mitti sibi ab eo, talia fatur: Quia
 vero de quadam imagine quasi
 Christi scripsisti, hanc volens tibi
 a nobis mitti, quam dicis et qua-
 lem hanc, quam perhibes, Christi
 imaginem? Vtrum veram et in-
 commutabilem, et natura cha-
 racteres suos portantem? an istam
 quam propter nos suscepit, serui
 forma schemate circumamictus?
 Sed de forma quidem Dei nec ipse
 arbitrare querere, semel ab ipso e-
 doctam, quoniam neque Patrem
 quis nouit nisi Filius, neque ipsum
 Filium nouit quis aliquando digne,
 nisi solus Pater qui eum genuit. Et
 post aliqua. Sed utriusque serui for-
 ma imaginem quaris, et corpuscu-
 li quo amictus est propter nos. Sed
 et id gloria diuinitatis tempera-
 tum didicimus, et absorptum esse
 mortale a vita. Et post pauca.
 Quis ergo huiusmodi dignitatis
 et gloria vibrantes et prae-fulgen-
 tes splendores exarare potuisset
 mortuis et inanimatis coloribus
 et scripturis umbraticis? quan-
 doquidem nec aspicere in eum in
 monte egregii sustinuerunt discipuli,
 qui etiam cecidere in faciem, im-
 portabile quod sibi visum fuerat
 confitentem. Ergo si tunc incarna-
 ta eius forma tantam virtutem
 sortita est ab inhabitante in se di-
 uinitate mutata, quid oportet di-
 cere, cum mortalitate exutus, et
 corruptione ablutus, speciem serui-
 lis forma in Domini et Dei glo-*

Matth. 17.

riam commutauit, post victoriam videlicet contra mortem, post regressum ad calos, post locationem in regio folio circa dexteram Patris, post quietem in inenarrabilibus & ineffabilibus sinibus Patris, in quam ascendentem & restitutum caelestes virtutes collaudabant, dicentes: Tollite portas principes vestras, & cleuamini portæ aternales, & introibit rex gloriae.

Psalms. 23.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
legit.

Prophetica vox istis conuenit, qua Deus per prophetam Ieremiam aduersus Iudæorum populos queritur, dicens: *Me dereliquerunt fontem aquæ viuæ, & foderunt sibi lacus contritos, qui aquam continere non poterunt.* Deserentes enim probalium patrum doctrinas, fallacium collegiorum primores, & æmulantes eos qui ventilabro diuini iudicii ab area dominica, id est catholica ecclesia sunt proiecti, ipsos in protectionem hæreseos suæ adducunt. Quis enim fidelium ecclesiæ, & eorum qui verorum dogmatum scientiam perceperunt, ignorat, quod Eusebius Pamphili in reprobum sensum traditus, vnius opinionis & sensus fuerit cum his qui Arii superstitionem secuti sunt? In omnibus quippe historicis suis libris creaturam Filium & Verbum Dei vocat, & ministrum, & secundum adorabilem. Si vero quidam hunc defendentes dicunt, subscripsisse illum in Synodo; concedamus ita fuisse. Sed labiis suis veritatem honorauit, cor autem longe fuit ab ea, vt osten-

Ierem. 2.

Ξαυ μετεσθιδάσατο μὲν τὴν κτῆ τῆς θαλάσσης, μὲν τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνοδόν, μὲν τὴν ἐν τῷ βασιλικῷ θρόνῳ ἀμφὶ τὰ δεξιά τῆς πατρὸς ἰδρῖσιν, μὲν τὴν ἐν τοῖς ἀκατονομάστοις καὶ ἀρρήτοις κόλποις τῆς πατρὸς ἀνάπαυσιν; εἰς ἡμῶν ἀνιόντα καὶ ἀποκαθιστάμενον αἰ οὐρανῶν διωάμεις ἀνθ' ἡμῶν λέγουσιν· ἀερετε πύλας ὧ ἀρχόντες ἡμῶν, καὶ ἐπαρῆθητε πύλας αἰώνιοι, ὧ εἰσελάσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

ANNO
CHRISTI
757.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ἡ παρρησιακή φωνὴ τούτοις ἀρμόσθεν, ἡ δὲ τοῦ θεοῦ διὰ τῆς παρρησιακῆς φωνῆς τῆς ἰουδαίων λαοῦ ἐγκρατῶν ἐλεγχῶ· ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγῶν ὕδατος ζῶντος, καὶ ὠρυξαν ἐαυτοῖς λάκκους σαυπηριμμένοι, οἳ ἐδωκόντων ὕδαρ σαυλέχον. ἀφέντες γὰρ τὰς τῆς ἐκρίτων πατέρων διδασκαλίας οἱ λογάδες τῆς ψευδολόγων, ὧ ζηλώσαντες τοῖς ἀποκρυφθεῖσι τῷ πύρῳ τῆς θείας κρίσεως ἐκ τῆς δεσποτικῆς ἀλῶνος, λέγουσιν δὴ τὴν καθολικῆς ἐκκλησίας, αὐτῶν εἰς σαυασμὸν τῆς ἐαυτῶν αἰρέσεως ἐπάσσανται. τίς γὰρ ἐκ ἡμῶν τῆς πῶν τῆς ἐκκλησίας, ὧ γράσιν εἰληφότων ἀληθινῶν δογματῶν, ὧπ εὐσέβιος ὁ Γαμφίλου εἰς ἀδελφίμων νοῦν παραδοθεῖς, ὧμὸδξος καὶ σύμφερον γέρονε τοῖς τὰς ἀρείου θρησκιδάσιν, ἐν πάσῃ τῆς ἰσορκαῖς αὐτῶν βίβλοις κήσμα τὸ ἰὸν καὶ λόγον τῆς θεοῦ ἀποκαλῶν, καὶ ἰσπουργῶν, ὧ δὲ ὑφῶν παρρησιακῶν; εἰ δὲ πνεῦς τῆτον διεκδικουῶντες λέγουσιν ἰσπορκαῖα ἐν τῆ σαυόδα, δῶμῶν οὕτως ἐστὶν· ἀλλὰ τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν τὸ ἀληθῆλλον τεπέμκην, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πῶρῶ ἀπεσιν ὧ αὐτῆς, ὧς ἀμύνοισι

ANNO
 CHRISTI
 787.

Θικνύοισι τὰ τε συζέαμματα & ἀπέπ-
 σολαι αὐτῶν πᾶσι. εἰ δὲ ἄλλοτε ἄλλως
 καὶ τοῖς καιροῖς καὶ κατὰ τὰ περιστάματα
 συνεφύρετο καὶ μετεβάλλετο, ποτὲ μὲν
 ἐπιμῶν ἐδὺ τὰ Ἀρείου φρονουώτας,
 ποτὲ δὲ πῶς ἀλήθειαν ὑποκειμένους,
 ὁποδεύκνυται καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἰα-
 κώβου, ἀνὴρ ὢν διήλικος, ἀκαταίστατος
 ἐν πάσι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καὶ μὴ οἰέ-
 δω, ὅτι λήλαται πᾶσι κωλύου. εἰ γὰρ
 καρδίᾳ ἐπίστυθεν εἰς δικαιοσύνην, καὶ
 σῶμα αὐτοῦ ὡμολόγησεν εἰς σωτηρίαν· ὁ
 ἀληθὴ λόγος, πάντως ἕως ἐρῆς τῆς συ-
 ζεαμάτων αὐτῶν συνηώμεν ἠήσατο,
 τούτων πῶς ἐπαύρασαν ποιούμενος,
 καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπιστολῶν αὐτῶν λόγον ὁπο-
 λογίας ἐποίησατο αὐτῶν· ἀλλ' οὐδαμῶς οὐ-
 δαμῶς τῶτο περὶ αὐτῶν ἐμεινε ἢ ὡς
 Αἰθίοψ, μὴ ἀλλάξας τὸ δέσμα αὐτῶν· ἐν
 γὰρ τῷ ἐριμυθίῳ αὐτῶν τὸ εἶπα τῶ
 κωλύου, κωλύος μου εἰ σὺ ἐξωπῆς ἀλη-
 θεῖς γνώσεως ἐκβεβηκώς, οὕτως φησὶ
 νόμοις φύσεως πάντος ἡσο πατήρ, κω-
 λυος αὐτῶν αὐτῶν· διὸ καὶ τῶ μονοθεοῦ
 ἡσο τῶ θεοῦ ὁ γνηθίας αὐτῶν θεοῦ εἶπα αὐ-
 τῶν· ὁ θεοῦ ὡμοῦ καὶ κύριος καὶ πατήρ, ὡς
 αὐτῶν ἢ καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸ ἅγιον Ἀλέξαν-
 δρον ἐπιστολῇ τῆς καθολικῆς τῆς μεγάλου
 Ἀθανασίου, ἢ τῆς ἑξῆς· μὴ ὅστις μὲν ἀ-
 γωνίας, καὶ μὴ ὅστις φρονήδος ἐπὶ ταῦ-
 τα ἡλθον τὰ ζεαμματα· τρανότετα
 βλασφημιῶν ἔπα φησὶ περὶ Ἀρείου καὶ
 τῆς αὐτῶν καὶ καθόρει αὐτῶν τὰ ζεαμ-
 ματα, ὡς λεγόντων, ὅτι ὁ ἡσο ἐκ τῶ μὴ
 ὄντος γέγονεν ὡς εἰς τῆς πάντων. ὁ δὲ
 προνήειαν αὐτῶν ζεαμμάειον, ὁ πρὸς
 σὲ πεποιήκασιν· ἐν ᾧ πῶς αὐτῶν πίστιν
 ἐκτέμνοι, αὐτοῖς ῥήμασι τὰδε ὡμολό-
 γω· ὁ νόμος καὶ περὶ φησι καὶ
 καμῆς διαθήκης θεοῦ γνηθίαται ἡσον

Concil. Tom. 19.

dunt conscripta eius & epistolæ
 omnes : licet aliter atque ali-
 ter secundum tempus & causas
 * conspergi & mutari, aliquan-
 do quidem laudans ea quæ sunt
 Arii sentientes, aliquando vero
 veritatem simulans, ostendatur
 iuxta Iacobum fratrem Domini
 vir duplici animo & inconstans
 in omnibus viis suis : & non exi-
 stimet, quod accipiet aliquid a
 Domino. Si enim corde credi-
 disset ad iustitiam, & ore confes-
 sus esset in salutem verum ser-
 monem, utique pro scriptis suis
 veniam postulasset, horum cor-
 rectionem faciens; & pro episto-
 lis suis profecto verbum * ratio-
 nis fecisset : sed hoc nullatenus
 usque fecit ; mansit enim sicut
 Æthiops non mutata pelle sua.
 Denique cum interpretaretur,
 Dixi Domino, Deus meus es tu,
 extra veracem sensum excedens
 sic ait: Legibus naturæ omnis fi-
 lii pater, dominus est utique e-
 ius : & idcirco unigeniti Filii
 Dei ipse qui genuit cum Deus,
 simul & Deus & Dominus &
 Pater est. Similiter autem & in
 epistola ad sanctum Alexandrū
 præceptorem magni Athanasii
 directa, cuius initium est; Cum
 quanta sollicitudine, vel cum
 quanta cura ad * hæc literæ ve-
 nerint; expressius blasphemans
 sic ait de Ario & eius asseclis:
 Calumniantur eos literæ tuæ,
 tamquam dicentes, quia Filius
 ex non existentibus factus est,
 sicut vnus ex omnibus. at illi
 protulerunt epistolam, quam ad
 te fecerant : in qua fidem suam
 exponentes, ipsis verbis hæc
 confitebantur : Legis videlicet
 ac prophetarum, & noui tes-
 tamenti Deum genuisse Filium

* immiscen-
 do sese ac
 immutan-
 do.

Jacob. 1.

Rom. 16.

* defensio-
 nis

Psalm. 15.

* has literas
 venerint;

Vuu

vnigenitum ante tempora æterna, per quem & omnia & sæcula fecit : genuisse autem cum non coniectura, * sed veritate, ac subiecisse propriae voluntati, inconuertibilem & incommutabilem, creaturam Dei perfectam, sed non sicut vnam ex creaturis. Si ergo literæ ipsorum veritatem dicunt, * vtique apud te fertur: in quibus confitentur Filium Dei ante tempora æterna, per quem fecit & sæcula, esse inconuertibilem & creaturam Dei perfectam, sed non sicut vnam ex creaturis. Porro epistola tua calumniatur eos, tamquam dicentes, quia Filius factus est sicut vnum omnium: cum hoc non dixerint, sed clare definierint, quia non sicut vnum ex creaturis. Nota ergo, si non protinus eis iterum occasio datur ad reprehendendum & detrahendum mouendi quotquot voluerint. Iterum eos accusabas dixisse, quia qui est, eum qui non erat, genuit. Miror autem si possit quis aliter dicere. si enim vnus est qui est, profecto ex ipso factus est omne quod est * cum ipso: si vero non solus ipse est qui est, sed & Filius erat qui est; quomodo cum qui erat, is qui est gignebat? Taliter enim vtique duo essent * qui existerent. Et hoc quidem Eusebius ad memorandum Alexandrum: sed & alia epistolæ ipsius ad eundem virum sacratum feruntur, in quibus inueniuntur variæ blasphemiarum, illos qui circa Arium sunt, defendentes. Similiter & ad Euphrasionem episcopum mittens, expressius blasphematur; cuius epistolæ initium est ita: Domino meo per omnia grates confiteor; & in ceteris: Non enim simul cum Patre Filium fuisse

* Gr. sed vere in rerum naturam produxisset propria voluntate,

* quæ vtique apud te etiam sunt:

* Gr. post ipsum:

* Gr. quæ sunt

μονογενῆ παρὲς χρόνων αἰώνων, δι' οὗ
ἔστιν αἰώνας ἢ τὰ πάντα πεποίηκε.
ἠγνήσαντα ἢ οὐ δοκῆσθαι, ἀλλὰ ἀληθείας
ἕκαστην ἰδίαν θελήματι ἀφ' ἑαυτοῦ
ἔδημιουργησάντων, κτίσμα ἔστι θεοῦ τέλειον,
ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῇ κτισμάτων. εἰ δὲ οὕτως
τὰ παρ' αὐτῶν ῥηθήματα δηλοῦνται,
πάντως δὲ ἔστι παρα σοὶ φέρεται· ἐν ᾧ
ὁμολογοῦσι ὅτι ὁ ἦν τῆς θεοῦ παρὲς χρόνων
αἰώνων, δι' οὗ ἔστιν αἰώνας πεποίηκεν,
ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ ἢ κτίσμα τῆς θεοῦ τέλειον,
ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῇ κτισμάτων.
ἢ δὲ σὴν Ἰησοῦν κατηγορεῖ αὐτῶν ὡς
ἀνθρώπων, ὅτι ὁ υἱὸς γέγονεν ὡς ἐν τῇ
κτισμάτων· αὐτῶν τὸ μὴ λεγόντων,
ἀλλὰ σαφῶς διορασιμῶν, ὅτι οὐχ ὡς ἐν τῇ
κτισμάτων· ὅρα εἰ μὴ διδούς πάλιν αὐτοῖς ἀφορμὴν διδοῦναι εἰς
τὸ ἰπλάθειν καὶ διαβάλλειν ὁμοῦς ὅσα καὶ
ἔλεγοι. πάλιν αὐτῶν ἠπὼς λεγόντων, ὅτι ὁ
ἦν ἢ μὴ ὄντα ἐχρήμασε. θαυμάζω δὲ, εἰ
διώκται τις ἄλλως εἰπεῖν. εἰ γὰρ εἰς ὅστις ὁ ἦν, δῆλον ὅτι
αὐτὸς γέγονε πάντ' ὅ, πᾶσι ἐστὶ μετ' αὐτοῦ·
εἰ δὲ μὴ μόνος αὐτὸς ὅστις ὁ ἦν, ἀλλὰ καὶ
υἱὸς ἦν ὁ ἦν, καὶ πῶς ἔστι ὄντα ὁ ἦν ἐχρήμασε;
οὐτως γὰρ ἀνδρῶν εἴη τὰ ὄντα καὶ τὰ ἦν
πάντα μὲν Εὐσέβιος πρὸς Ἰουλιανὸν
Ἀλέξανδρον. ἀλλὰ καὶ ἔγραψα Ἰησοῦν
αὐτῷ παρὲς αὐτῶν ἱερὸν ἀνδρῶν φέρονται,
ἐν αἷσι βιβλιῶναι πικίλαι βλασφημίαι τοῖς
παρὰ Ἀρίστον διεκδικούσαι. ὡσαύτως καὶ
παρὰ Εὐφρασίωνα Ἰησοῦν ἐπιστολῶν ἐπιπέλλων
ἔδου ὅσα βλασφημίαι· ἢς Ἰησοῦν ἢ δὲ ἔστι οὐτως
τῷ δεσπότη μου καὶ πάντα ἔλεον ὁμολογῶ.
ἔστι τῶν ἐξ ἡμῶν ἐγὼ συνύπαρξον φησὶ
μὲν ὅτι ὁ ἦν πῶ πατερ, προὔπαρξον

ANNO CHRISTI 757.

ANNO
CHRISTI
787.

δὲ τῶν πατέρων τῆς ἑοδ. πλὴν αὐτῶν ὁ
πάντων μᾶλλον ἀκριβῶς ἐπιστάμενος
ἡὸς τῆς θεοῦ, ἔφη ὅτι ἑαυτὸν εἰδὼς τῆ
πατρὸς καὶ μείω ἔκτισθη καὶ ἔκτισται, ὅ
μᾶλλον ἑστῶς τοῦτο ἔκτισται διδάσκει
λέγων· ὁ πατήρ ὁ πέμψας με μείζων
μου ἐστίν· καὶ μὴ ἔπερα· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς
μὴ θεὸς ὁ ἡὸς, ἀλλ' ἐκ κληθῆνός θεός.
ἐν τούτων οὐδ' ἔφη συζητημάτων αὐ-
τῶν ἀποδείκνυται τὰ Ἀρείου ἔκτιστος ἀμφ
αὐτὸν δόξασαν· μὴ δὲ ταύτης τῆς δόξα-
τικῆς αὐτῶν αἰρέσεως οἱ τ' Ἀρείου μανίας
ἐφ' ἑαυτῶν ἔκτιστος φύσιν προσβόλοισιν
ἐπὶ τῆς καθ' ἑαυτῶν ἐνώσεως, καὶ
δόξασαν σαρκὰ διχα ψυχῆς αἰα-
λαβῆσαι ὅτι κύριον ἡμῶν ἐν τῇ σωτη-
ριᾷ αὐτῶν οἰκονομία, λέγοντες πλὴν
θεοῦ τὰ ἀναπληροῦν τῆς ψυχῆς τὰ τε
βουλήματα ἔκτιστος κινήματα, ἵνα τὸ πά-
θος, καὶ τὸ φθῆσι Γρηγόριος ὁ θεολόγος,
τῆς θεοῦ ἐπισημασίου· ὅτι τὸ πάθος
τῆς θεοῦ προσάπτοντες, θεοπαροῦται
διὸν εἶσι· καὶ ὅτι ταύτης τῆς αἰρέσεως
μετέχοντες εἰκόνα οὐ προσέονται δέχε-
σθαι, ὡς εἶδεν ὁ δυναστεὸς Σεβήρος, ἔκτιστος
ὁ Κναφί, ἔκτιστος Φιλόξενος ὁ Ἱεραπό-
λιτος, ἔκτιστος ἄμφ αὐτῶν πολυκέ-
φαλος ὑδρα καὶ ἀκέφαλος. ταύτης οὐδ'
τῆς συμμορίας καὶ Εὐσεβίου ὑπαρχῶν,
ὡς δέχεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῶν
ἔκτιστος ἰσορροπῶν συζητημάτων, εἰκόνα
τῆς χειρὸς ὡς θεοπαροῦται δόξα ἀλλε-
παι. πούεκεν γράφει Κωνσταντῆ τῇ
Λικωνίου γυναικί, μὴ ὅτι αὐτῶν βίρη-
σαι ποτε εἰκόνα· ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ αὐ-
τῆς ἐπιστολῇ λέγει, ὅτι μετεβλήθη ἡ ἐν-
σαρκὸς αὐτῶν μορφή εἰς πλὴν τῆς θεοῦ
φύσιν. ἀλλ' οὐδεὶς τῶν ἀγίων πα-
τέρων ἡμῶν οὕτως ἐφρόνησεν ἢ εἰδὼς
ἔκτιστος· οὐδὲ γὰρ ἡ ἀλήθεια οὕτως ἔχει.

Concil. Tom. 19.

fatemur: verumtamen ipse Fi-
lius Dei, qui magis omnia liqui-
do nouit, alium se a Patre & mi-
norem atque inferiorem sciens,
admodum pie hoc etiam nos
docet, dicens: *Pater qui misit*
me, maior est me. Et post alia:
Nam & ipse quidem Filius Deus
est, sed non verus Deus. Ex his
ergo scriptis eius ostenditur A-
rii & comparium eius dogmata
prædicare. Cum hac autem a-
postatica sua hæresi Ariana in-
fania inuectores & vnam natu-
ram dogmatizant in vnitione,
quæ est per subsistentiam; &
prædicant carnem sine anima
suscepisse Dominum nostrum
in salutari dispensatione sua, di-
centes diuinitatem adimplesse
animæ voluntates & motus, vt
passionem, sicut ait Gregorius
Theologus, diuinitati ascribât.
& qui passionem diuinitati ap-
plicant, constat eos Theopaschi-
tas esse: & qui huius hæreseos
participes sunt, imagines non
admittunt, quemadmodum nec
impius Scuerus, & Petrus Cna-
pheus, & Philoxenus Hierapo-
litanus, & omnis quæ circa eos
est * polycephalos & sine capite
hydra. Huius ergo factionis et-
iam Eusebius existens, sicuti de-
monstratum est tam ex epistolis,
quam ex historicis eius conscri-
ptis, imaginē Christi tamquam
Theopasianus abiicit: & hac
pro causa Constantiæ vxori Lici-
nii scribit, nō aliquando apud se
inueniendam imaginem. Quo-
niam & in eadem epistola dicit,
quia mutata est incarnata eius
forma in diuinitatis eius natura.
Sed nullus sanctorum patrum
nostrorum sic sapuit aut docuit:
neque enim sic veritas se habet.

Ioan. 14.

Epist. 1. ad
Cledonium
Post princ.

* multorum
capitum

Vuu ij

Audiamus igitur quid Athanasius depositor Arianæ infanæ in epistola dogmatica sua dicat, quam ad Euplychium presbyterum Cæsariæ scripsit: pari modo & Cyrillus in prima epistola ad Successum episcopum Diocæsariæ, & in fermone contra commixtores edito. Ambo enim sicut terrenam, ita & cælestem conuersationem habentes, atque ab vno spiritu inspirati, consona inuicem fantur. Athanasius quidem in prædicta ad Euplychium epistola, cuius initium est: In quibus quidem * asuetus es nos reuerendissime. Et post alia sic ait: Communis ouium est fructus, * sed & australi æstate, lana in communẽ vsum vniuersis apponitur. Sed cum de mari tinctura assumitur, purpura dicitur, & talem appellationẽ meretur: sed cum in vsu præcipue regibus solis aptatur, & est lana, & non est: natura quidem illud quod prius erat, est; vsu vero non iam: fugit enim quod commune erat propter dignitatem vtentis. Sic ergo & caro de communi suscepta natura, quoniam facta est amictus regis, * quod ante facta non fuerat. Ita & Dominus gloriæ dicitur * fortassis etiam secundum quod homo est, natura humana passionem admittente, & iniuria in ipsum transeunte, qui veluti veste vsus est carne. Sicut enim is qui ostrum scidit, quasi ipsi regi insidiatus fuerit, animaduersionem sustinet; quoniam rex purpuræ passionem in se transtulit, quamquam ipse nihil mali pertulerit: ita & carnis passio, manente impaf-

* Gr. existimasti nos.

* Gr. hæc inquit dorsi meilis,

* Gr. addit. eandem merita est gloriam, atque is qui ea est vsus, * merito

ἀκούσασθαι Ἀθανασίου τῆς καθαρῆς τοῦ
τῆς Ἀρείου μαρίας, ἢ φησὶν ἐν τῇ δο-
γματικῇ αὐτῆς ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Εὐ-
ψύχιον πρεσβυτέρου Καίσαρειας· ὡ-
σπύτως καὶ Κυρίλλου ἐν τῇ πρῶτῃ
ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Σούμανσον ἐπισκο-
πον Διοκαισαρείας, καὶ ἐν τῷ κατὰ
Συνοσιασῶν λόγῳ. ἀμφω γὰρ ὡσαύτῃ
ἐπίχα[Ⓜ] ἐμπολίτευμα ἔχοντες, οὕτως
ἔ οὐραϊόν, ἔ ἄρα τῆς ἐνός πνεύμα-
τος ἐμπνυαθέντες, σιωπῶν δὲ ἀλλήλοις
φθέγγονται. Ἀθανάσιος μὲν ἐν τῇ προ-
λεχθείσῃ πρὸς Εὐψύχιον ἐπιστολῇ, ἧς
ἡ ἀρχὴ ἐφ' οἷς μὲν ἀήθης ἡμᾶς βλα-
βέστατε· μὴ ἔπειρα φησὶ· κοινὸς ὁ τῆς
πρωτότων καρπὸς, ποσό δι' ἃ τὸ να-
παῖον ἄρος, τὸ ἐλε[Ⓜ] εἰς κοινὴν χρῆσιν
ποῖς ἅπασιν προσκειμένον. ἀλλ' ὅταν τῇ
ἐκ τῆς θαλάττης προσμιλήσῃ βα-
φῇ, πορφύρα λέγεται, ἔ τῆς προσση-
ροίας ἀμειβομένης, καὶ τῆς χρῆσεως
καὶ ἐξαιρέτων βασιλεῶσι μόνοις ἀρμά-
των λαρούσης. ἔ ἐστὶν ἐλεα, ἔ ἐκ ἐστ'
πλεὺ μὲν φύσιν ἐκείνη ὅση πρῶτ[Ⓜ]
λῶ, πλεὺ δὲ χρῆσιν ἐκείνη· φάσι γὰρ
πλεὺ κοινότητα διὰ τὸ τῆς χειρῶν
ἀξίωμα. οὕτω γοῦν ἔ ἡ σαρκὸς τῆς κοι-
νῆς ληφθεῖσα φύσεως, ἐπειδὴ γάρ οὐ
πρωτόλογον βασιλείας, τ' αὐτῆς ἡξιώ-
θη δόξης τῶν χειρῶν, καὶ μὴ πλεὺ
φύσιν ἐγγύτω. ὡσεὶ κύβητος δόξης λέγε-
ται ἐκτόπως ἔ κατὰ ἀνθρώπου· τῆς μὲν
καθ' αὐτὴν φύσεως προσκειμένης τὸ
πάθος, τῆς ἃ ὑβρεως διαβαλουσης ἐπὶ
αὐτὴν ἔ ὡσαύτ' ἐδοῦν χρῆσάμενον τῇ
σαρκί. ὡσαύτ' ὅ τ' ἀλουργίδα διαφ-
ρήξας, ὡς * ἐπιβέβηκως ἀπὸ τῶ βα-
σιλεῖ, πλεὺ πμωεῖδου ἔσχε[Ⓜ] καὶ ποιγε
ἐδὲν δὲνον αὐτὸς πέπονθεν ὁ βασιλεὺς,
τῆς δὲ πορφύρας τὸ πάθος ἐπὶ αὐτὴν αἰλιέκται· οὕτω ἔ τὸ τῆς σαρκὸς πάθος

ANNO
CHRISTI
757.

* ἐπιβέ-
βηκως

ANNO CHRISTI 787.

μηδ' εν τη απαθεια τῆς θεοῦ λόγου δια... της υβρειως εως αυτων ελληλυθηναι λε... γεται. Ε δια ποδο Παυλος... πτω Χειρον, καδο αυθεσπον, υον θεοδ... φραδιδωσι. Ε περ' τουτου Γαβριηλ... ο δερχαγγελ... παραδοξ... τον... διαγγελιζομεν... τη Μαρια, χαιρε, Φησι, κεχειρωμενη, ο κυριος με... σουδ... ιδου συ εν γαστρι εξεις, κη πεξη υον, κη... καλεσοισιν αυτην Ιησουω. ουτος εσαι... μεγας, κη υος υψισου κληθησεται. ωσε... καλειται υος θεοδ Ιησους, εκ εις θειδυ... Φυσην της σαρκος μεταβληθεις, δλ... λα τη προς... θεον λογον ενωσθη πτω... ομωνυμον αξια λαβουσης. Κυριλλος... δε ωσαυτως εν τη περηρημη... περδ... Σουκεισον επισολη, ης η δερχη... ενε... τυχον τω υσωμνησικω... τω... της... οσοπτος... ελεπ. Ε μη... επερα ου... τω Φησιν... μη... δε γε πτω... αυταισιν... αυτη... το... σωμα... το... πεπονθες, πτω... αυτη... τα... αυθενειας... τα... αυθεσπνας... εχον... εν... αυτω... ου... ε... πε... πινεις... η... κοπο... η... επ... ρου... πνος... η... ποιουτων... δεκτικων... ειναι... Φαμεν αυτη, δλλα... λοιπον... αφθαρτον... κη... ου... ποδο... μονον, δλλα... η... ζω... ποιον... ζωης... η... σωμα, του... τε... τῆ... μονο... γηουις. κα... τελα... με... πτω... δε... κη... δι... ζη... τη... θεο... πε... σα... τη, κη... νο... ε... ται... θεοδ... σω... μα. Τω... γαρ... τοι... καν... ει... πης... αυ... το... λε... γου... θε... ιον, ω... απ... ε... με... λει... η... το... ε... αυ... θε... σπου... αυ... θε... σπον... τον, εκ... αν... αυ... με... ρτοι... τῆ... πε... ρε... πον... τος... λο... γισμοδ. ο... δ... εν... οι... μα... ε... το... σο... φ... ω... τα... τον... Παυλον... ει... πε... ιν... ει... ε... γ... να... κ... α... με... ρ... Χειρον... κη... τ... α... ρ... κ... α... δ... λ... λ... α... ν... ω... εν... επ... η... ν... ω... σκο... με... ρ... ου. δε... ε... η... ω... ε... φ... λ... ω... ιδ... ιον... σω... μα... υ... σω... ρ... χον... υ... η... η... ε... β... η... πα... ν... τα... τα... αυ... θε... σ... π... να... με... τα... ε... ο... λ... λ... ω... η... η... ει... ε... ε... ι... ο... π... τ... ο... ς... Φ... υ... σ... η... ν... εκ... εν... δε... λε... πα... θ... η... εν... σω... μα... το... δε... πο... το... η... η... ε... α... μη... χ... α... τον... Ιαρ... turam non potest pati corpus quod de terra est; impossibile enim est.

sibilitate Dei Verbi, per contumeliam in ipsum venisse dicitur. Ideo Paulus Dominum Christum secundum quod homo est, Filium Dei esse tradit. Et ante hunc Gabriel archangelus admirabilem partum euangelizans Mariæ, Ave, inquit, gratia plena, Dominus tecum. Ecce tu in utero habebis, & paries filium, & vocabunt eum Iesum. hic erit magnus, & Filius excelsi vocabitur. Itaque vocatur Filius Dei Iesus, non in diuinam naturam carne conuersa, sed per vnitionem ad Deum Verbum effectam, * æquiuocam dignitatem sumentem. Cyrillus autem similiter in prædicta ad Successum epistola, cuius initium est: Lecto commonitorio quod a sanctitate tua transmissum est. Et post alia sic ait: Post resurrectionem vero corpus quod passum est, non iam infirmitates habuit in se. Non enim ultra famis vel fatigii, aut alius huiusmodi capax esse dicimus illud, sed iam incorruptum: & non hoc tantum, sed & viuificans: vitæ quippe corpus est, id est, vnigeniti. Clarificatum est autem claritate Deo decibili, & intelligitur Dei corpus: cuius rei gratia & si quisquam dixerit illud diuinum, sicut illud quod hominis est, humanum, non exorbitabit a decente ratione. Unde reor & sapientissimum Paulum dicere: Et si noueramus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus. Cum enim Dei, sicut dixi, proprium sit corpus, transcendit omnia quæ humana sunt. Porro commutationem in diuinitatis naturam non potest pati corpus quod de terra est; impossibile enim est.

Luc. 1.

* i. eiusdem nominis Epist. 1. ad Success. post med.

2. Cor. 5.

Nam prædicamus diuinitatem vt factam, & eam quæ assumpserit quid in se, quod non est per naturam ipsius proprium. Æqualis enim prauitatis est dicere, quia mutatum est corpus in diuinitatis naturam; nec non & illud, quia mutatum est Verbum in carnis naturam. Sicut enim hoc impossibile est (inconuertibilis namque & incommutabilis est) ita & alterum. Non enim valet in diuinitatis substantiam, id est naturam transferri quid creaturarum: creatura quippe etiam caro est. Ergo diuinum quidem est corpus Christi, quoniam Dei corpus est; & ineffabili claritate præfulgidum, incorruptibile, sanctum, viuificum. Quod vero in naturam diuinitatis conuersum sit, nullus sanctorum patrum aut sapuit aut dixit. Itaque & nos ita disponimus. Similiter autem & in sermone quem contra commixtores edidit, cuius initium est: * Beatus modo nobis sermo dogmatum veritatis in studio est. Et post alia sic dixit: Ergo si * suscepta eius carne in diuinitatis naturam desuit esse filius hominis, liquebit utique omnibus, quod filiorum adoptionis gloriam etiam nos deposuerimus, quasi non habentes ultra primogenitum in multis fratribus, quando factus est similis nobis. Et post pauca dicit: Putas ne a donata nobis gloria insperate dilapsi sumus? nequaquam. Non enim quorumdam profanationibus & insipientibus adinventionibus in reprobum sensum inducti, sapiemus præter quod oportet sapere. Regulam autem rectæ & directæ fidei facram & diuinitus inspiratam suscipientes scripturam, fatemur, quia fa-

ἐπεὶ κατηγοροῦμεν τὸ θεόπαιδες ὡς ἡμι-
 τῆς, & ὡς μεταλαλοῦσας πρὸς ἑαυτῆς,
 ὁ μὴ ὄντι καὶ φύσιν αὐτῆς ἴδιον. ἴσον γὰρ
 ὄντι εἰς ἀπορίας λόγον τὸ εἰπεῖν, ὅτι με-
 τεβλήθη τὸ σῶμα εἰς θεότητος φύσιν,
 καὶ μὴ κακείνο, ὅτι μεταβλήθη ὁ λό-
 γος εἰς τὴν τῆς σαρκὸς φύσιν. ὡσαύ-
 τῃ ποδο ἀμήχανον ἀτρέπιος γὰρ καὶ
 ἀναλλοιώτως ὄντι. οὕτω καὶ τὸ ἔτρον. οὐ
 γὰρ ὄντι τῆς ἐφικτῆς, εἰς θεότητος οὐ-
 σίας, ἢ τῆς φύσιν μεταχωρήσῃ πρὸς διω-
 ἀται τῆς κτισμάτων κτίσμα δὲ καὶ ἡ
 σαρξ. ἐκουῶ θεῶν μὲν ἐστὶ Φαρισαῖοι τὸ
 σῶμα Χριστοῦ, ἐπειδὴ θεοῦ σῶμα ὄντι,
 καὶ ἀρρήτω δόξῃ καταγλαύσμενον,
 ἀφθαρτον, ἄγιον, ζωοποιόν. ὅτι δὲ εἰς
 φύσιν θεότητος μεταβλήθη, οὐτε τῆς
 πατέρων πρὸς τῆς ἀγίων πεφρόνηκεν ἢ
 εἶρηκεν, οὐτε ἡμεῖς οὕτω διακαίμεθα.
 ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ καὶ Συνοισιασίων
 λόγῳ, οὐ ἢ δὲ χεῖρ. * ὁ μακάριος ἡμῶν
 δὲ πρὸς πεπότηται λόγος τὸ δὲ δληθείας
 δογμάτων. Ἐ μὲν ἔπειτα φησὶν ἐκουῶ
 εἰ μεταλαλοῦσας αὐτῆς τῆς σαρκὸς εἰς
 τὴν τῆς θεότητος φύσιν, ἀπέστη τὸ εἶναι
 καὶ ἡὸς ἀνθρώπου, σαφὲς δὲ ἡμῶν
 παντὶ τῷ λοιπῷ, ὅτι τῆς ὑδοσίας τὸ
 καύχημα καὶ ἡμεῖς ἀποβεβλήκαμεν,
 ὡς ἐκ ἔχοντες ἐπὶ προσώπου καὶ ἐν
 πολλοῖς ἀδελφοῖς, ὅτι γέρονε καὶ ἡ-
 μας. καὶ μὲν βραχέα ἀρα τῆς διδα-
 ρημῆς ἡμῶν δικλείας ἀδοκίμους διω-
 λιθῆκαμεν; οὐ μὲν οὖν. ἐ γὰρ τῆς πνοῆς
 ἀβελμητίας καὶ ἀνοουσιτοῖς διρημα-
 σιν εἰς ἀδοκίμων νοῦ ἀπενλεγεμένοι,
 φρονήσομεν καὶ ὁ δεῖ φρονεῖν. καὶ ὄντα
 δὲ ὡσαύτῃς εἰς ἄδου καὶ ἀδιασέφου
 πίστεως τὴν ἱερὰν καὶ θεοπνεύστον δε-
 χόμενοι γραφῶν, Φαρισαῖοι, ὅτι ἡμῶν

ANNO
CHRISTI
707.

* longus

* Gr. elabo-
ratus est.

* Gr. mu-
tata

ANNO
 CHRISTI
 787.

ἡμῶν παρθετόκος ὁ μονογενὴς τῆς θεοῦ
 λόγος ἐκ ἀποπεφοίτηκα τῆς εἰναι τε
 λέγεσθαι μὲν τῆς θεοῦ ἀληθινός, θεὸς ἔ
 υἱὸς ἀνθρώπου. οὐτε μὲν εἰς φύσιν θεο
 πητος πλὴν ἀπρέπτως καὶ ἀσυγχύτως
 ἐνωθεῖσαν ἀπὸ σαρκὸς μετασχημάσας
 ὀρεσται, διότι δὲ μάλλον ἰδίᾳ κατα
 φασιν αὐτῶν νοοῖτ' ἀν' εἰκότως ἔ
 θεοπρεπῶν ἐκπλήσας ἀξιώματων. οὐ
 τῶ καί καιροῖς ὀφείσεται τοῖς ἀπὸ πᾶ
 σαν πλὴν γλῶσσοσθήσας ἔξ οὐρανοῦ.
 ἔρω ὅτε τῆς μὲν σαρκὸς οἰκονομίας
 διαφανῆς ἂν μάλα τὸ μυστήριον, ἀνα
 πεφοίτηκεν εἰς τὸ οὐρανόν, εἴτα τὸ χεῖ
 μα κατεπέδησεν οἱ τοῦτο τε διαμῆροι
 νεφέλη ἢ ἰστέλαβεν αὐτὸν, καὶ δὲ
 γέγραπται· τότε τοῖς πεδαμακίοι προ
 απεφώνηκε πρὸς τῶν ἀγγέλων ἀν
 δρες Γαλιλαῖοι, πῶς ἐσθῆκατε βλέποντες
 εἰς τὸ οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλη
 φθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸ οὐρανόν, οὕτως
 ἐλθούσεται, ὃν ἔσπον ἐδεάσαθε αὐτὸν
 πορευόμενον εἰς τὸ οὐρανόν. ἀρα οὐ
 οἱ παρθετοῦ ὁ λόγος, ἀσαρκον αὐτὸν τε
 δέσεται λόγον ἀναφοιτῆτα παρθετοῦ
 πατέρα, ἢ ἡρω ἀποβελκνότη τ' πρὸς
 ἡμᾶς ὁμοίωσιν, ἔκ ὄντα μὲν ἐν ἀπῆ
 τε ἔρα τῶ σώματι, μετὰ διασημένον
 δὲ μάλλον εἰς ἀναφῆ τε καὶ ἀόρατον
 φύσιν; εἴτα πῶς ὀφείλει τὸ πολὺ μῆ;
 εἰ δὲ οὕτως ἐλθούσεται, καὶ δὲ ἀνέβη,
 πῶς ἐκ δληθῆς εἰπεῖν, ὡς ἦξει δι πᾶ
 λιν ἐν σώματι, ἔξ οὐ γυμνός ἔξ ἀσαρκος
 λόγος; καὶ μετ' ὀλίγα· σιών οὐ, ὅπ
 πλὴν ἐν ἐρα τοῖς ἔσπινος καιροῖς ἔξ οὐ
 ρανοῦ καὶ δοθόν, ὅποια πρὸς ἔσται, προδρα
 φάνων αὐτοῖς, μετὰ μορφώθη μὲν· τὸ
 δὲ γε τῆς μεταμορφώσεως σχῆμα πε
 παρθετοῦ φησιν ὁ δεσπότης διαγγελι
 dem est: & transfigurationis quoque

etus primogenitus noster vni
 genitum Dei Verbum non ces
 savit esse ac dici Deus pariter &
 verus filius hominis. Sed nec
 in naturam diuinitatis carnem
 quam inconuertibiliter & in
 confuse sibi vniuit, cernitur trās
 formasse: imo vero gloria sua il
 lustrans eam, & Deo decibilibus
 hanc dignitatibus repleffe con
 uenienter agnoscitur: ita per
 tempora manifestabitur his qui
 in vniuersa terra sunt, e caelo ad
 ueniens. Ergo & quando cum
 carne, dispensationis consum
 mato valde bene mysterio, re
 gressus est in caelum, confestim
 consternati qui hoc contempla
 ti sunt: nubes enim suscepit
 eum, secundum quod scriptum
 est: tum his qui mirabantur, ac
 clamauit quidam sanctorum an
 gelorum: *Viri Galilaei, quid statis*
aspicientes in caelum? hic Iesus qui
assumptus est a vobis in caelum, sic
veniet; quemadmodum vidistis
eum euntem in caelum. Ita ne* vos
 ad quos nobis sermo est, sine
 carne viderunt Verbum rediens
 ad Patrem: id est, similitudine
 nostra exutum, & non existens
 in tractabili & visibili corpore.
 an potius compositum ad in
 tractabilem & inuisibilem na
 turam? Denique quis est qui
 hoc dicere audeat? At vero si
 sic veniet, quemadmodum &
 ascendit, quomodo non vere
 dicatur, quia veniet etiam ite
 rum incorporatum, & non nu
 dum & sine carne Verbum? Ec
 post pauca dicit: Intellige itaq;
 quia descensionem in nouissimis
 saeculi temporibus e caelo futu
 ram, & quæ vel qualis erit, illis
 praenuntiās, transfiguratus qui
 habitus est factus, vt egregius ait

As. i.

* Gr. hi ad
 quos sermo
 factus est,

Math. 17.

euangelista, non secundum speciei depositionem, id est humani habitus abiectionem, sed potius secundum solam gloriam: resplenduit namque facies eius, ait. Itaque in similitudinem solis fulgoris dedit splendorem. Et post breuia: Scripsit autem de

Phil. 3.

Christo & sapientissimus Paulus, quia reformabit corpus humilitatis nostrae, configuratum corpori claritatis suae. Deinde quid ad hoc asseruerint qui mutata dicunt in Verbi naturam carnem eius? Ergo & sanctorum corpora transferentur conuersione in naturam diuinitatis, ut configurata fiant corpori claritatis eius? & certe quomodo non sit frigida haec assertio, extrema indisciplinatione referta? Conuersa quippe omnino, iuxta id quod aiunt, carne in naturam diuinitatis, quo vtetur corpore Deus existens Verbum? Incorporea enim & vera quaedam substantia est diuinitas: & verum est, quoniam Deum nemo vidit vnquam. Expressius autem denuo profecutus, ac si ad ipsum Eusebium, taliter ait idem egregius pater in eodem sermone: Infertur autem quidam & alius ab eis, ut aiunt, de his sermo. Siquidem egregius Paulus inuenitur scripsisse: Et si nouimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus. Ergo si non secundum carnem noscitur, inquit, necessario dicitur mutasse carnem in sui Verbi naturam, ut sicut Deus dinosceretur. Dicit forte, ut reor, ad istud quis. Nam cum statim dicat etiam de nobis: Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt: vos autem non estis in carne, sed in spiritu: nos nudos nouit

Ioan. 1.

1. Cor. 5.

Rom. 8.

της, ου καταγε τιω τε ειδους αποδειν, ητοι αυθεσπινου χηματος αποβολω, θελ μονω δε μαλλω τιω δεξαν. εκλαμψαι γρ εφη το παροσωπον αυτη, κη ισαμιλλον τωσ ηλιου μεριμρουταισ εκδωωαι το σελασ. και μη βεραχια γεραφε ε θελ Χειροδ ε ο πασοφω Παυλοσ. οσ μεταχηματισ το σωμα τωσ ταπεινωσεωσ ημωσ συμμορφον τω σωματι τωσ δεξωσ αυτωσ. ετα η παρωσ ποπο φαεν αυ ε μεταβαλειν λεγοντες εις τιω τε λογου Φωσιν τιω σαρχα αυτωσ; αρα ε το ηησ αγιωσ σωματα μεταχησονται κη εσπην εις Φωσιν θεοτητοσ, ινα ε συμμορφα ηησεται τω σωματι τωσ δεξωσ αυτωσ; και ποι πωσ ου ψυχολογια ταυτα ε ερατησ αμαθιασ εμπλεωσ; μεταβαλουσισ γρ ολωσ, και τα φασι, τωσ σαρκωσ εις Φωσιν θεοτητοσ, ποιω καιρησεται σωματι θεωσ αν ο λογοσ; αποσωματον γαρ η χημα θεοτητοσ και ληθησ, οη θεον ουδεις εωρακε ποποτε. τρημουτα ε η αυθωσ αποπεινομωμοσ ωσ παρωσ αυτην Ευσπειον, ουτω φησιν ο αυτωσ θεωσ τοσ πατηρ εν τω αυτω λογω. αρραφωσ ενεται δε ησ ε εηρωσ αυτωσ, και τα φασι, θελ ποποιν λογοσ. ο γαρ ποι θεωσ τοσ Παυλοσ ελοκεται γεραφωσ. ει δε κη εγωσ αμω κη σαρχα Χειροδ, λλα νω εκεπ γινωσκειται, φασι, μεταβαλειν αυτη κη τιω σαρχα λεγειν εις τιω αυτωσ τε λογου Φωσιν, ινα ωσ θεωσ γινωσκειται. φαιη δι αν ομαη ησ παρωσ τεπο αυτωσ. αρα ουω λωικα αυ λεγει και θελ ημωσ. ε δε εν σαρχη οητες θεωσ εραται ου δωανται. ημεισ δε εκ εσε εν σαρκη, λλλ εν πωσωματι. γυμωοισ ημεισ οιδε σαρκωσ

ANNO CCCCXXVII 727.

ANNO
 CHRISTI
 787.

σαρκός καὶ αἵματος; ἀρε πνεύμασιν
 ἀσωμάτοις τὰ τοιαῦτα προσλαλεῖ; καὶ
 τοι πῶς οὐ φέρεια τὸ γὰρ νοεῖν ἢ φερέ-
 σαι; ἐκοῦν ἐφ' ἡμῶν μὲν σάρκα φησὶ
 τὰ τῆς σαρκὸς ἐμποπὰ τε ἔκ * ἀνεπί-
 πληκτα πάθη, ἐπὶ δὲ γὰρ ἔ πάντων ἡμῶν
 σωτήρος Χριστοῦ, πανάγνω τε ὄντος καὶ
 ἡ πλημμελεῖν ἐκ εἰδότος· οὐ γὰρ ἐποίη-
 σεν ἀμάρτην· ἐφορῶντος ἀν' τὸ κατὰ
 σάρκα νοεῖσθαι πρέπει. οὐ γὰρ ὄσιν,
 ἐκ ἔστιν ἐν ἀδυναμίαις ἐπὶ σαρκικαῖς.
 σαφῶς οὐκ ἴσμεν ἐκ τῆς Θεοφθόγ-
 γων πατέρων, ὅτι ἐπὶ ἐκ τῆς πηγῶν τῆς
 Ἰσραὴλ ἠρύσαντο ὅ τῆς ἐρεχελίας
 ταύτης παρῆσαντες, ἵνα γνήσιαι αὐτοῖς
 εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἀλλ' ἐκ τῆς πηγῶν
 τῆς πονηρῶν καὶ ἀπεικονοῦτων ἐαυτοῖς
 πόμα εἰσκειομένησιν· ἔδδλοξία ὄξα-
 κολουθήσαντες, εἰς κημηναὶς ἔφάρα-
 γας ἀπάγονται. ἐδδ αὐτοῦ, εἰ τῆς ἐκ-
 κλησίας ἑσπῆρον ἑσφιμοι, Βασιλεῖον
 ὁ μέγαν παρνεγκεῖν λέγοντα· ἡ τῆς
 εἰκόνας πηλὴ ἐπὶ τὸ προστόπουον διαβαί-
 νει· Γρηγόριον ὁ Νύσσης· εἶδον εἰκόνα
 τῆς παύσης, ἡ ἐκ ἀδακρυπὴ πύου ἑδδ
 περὶ ἡλθον, ἐναρξῶς τῆς τέχνης ἑσπῆ
 ὄσιν ἀγούσης πύου ἰσοεῖδον· Ἰωάννην
 ὁ καὶ πύου κηρόχυτον γραφῶν ἀγα-
 πῶν λέγοντα, δισθεβείας πεπληρομέ-
 νων· καὶ ὄσιν πύου τοῖς σιωμῆδου καὶ
 σιωδιδασκάλοις. ἐπειτα τὰ διεστραμ-
 μένα παρβλήματα οὐδέποτε κατε-
 σύνοντες, παρδθῆκαις ὅ τὸ κακὸν πλεο-
 νάζοντες, ἐπὶ Φασί.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Ταύτας οὐκ τὰς γραφικὰς καὶ πα-
 τερικὰς μὲν πύου ἐκ τῶν παρῶν ἡμῶν
 ὄσιν ὡς ἐκ πολλῶν ὀλίγας ἀξείσαν-
 Concil. Tom. 19.

carne & sanguine? Putasne spi-
 ritibus incorporeis huiuscemodi
 alloquitur, * dum nec eru-
 bescit hoc intelligere vel asse-
 re? Ergo in nobis carnem di-
 cit procaces & non sine querela
 passiones. Denique cum om-
 nium nostrum saluator Christus
 castissimus sit & delinquere ne-
 sciat (neque enim peccatum fecit)
 alio nimirum modo illud
 quod dicitur secundum carnem
 intelligi decet. Non enim est vel
 erit in infirmitatibus ultra car-
 nalibus. Evidenter ergo noui-
 mus ex diuinitus sonantibus pa-
 tribus, quia non ex fontibus Is-
 rael hauserunt contentiones hu-
 ius auctores, ut fieret illis in vi-
 tam æternam; sed ex fontibus
 malignis & sterilibus sibi potum
 attulerunt: & alienum sectan-
 tes, in præcipitia & hiatus indu-
 cti sunt. Cum oporteret eos, si
 ecclesiæ essent alumni, Basilium
 magnum asserere dicentem: Im-
 aginis honor ad principale tran-
 sit: & Gregorium Nyssenum
 perhibentem: Vidi imaginem
 passionis, & non sine tristitia vi-
 sionem transiui, liquidius arte
 ante faciem historiam asserente:
 atque Ioannem, qui etiam cera
 perfusam picturam se diligere
 dicit, pietate repletam: nec non
 & horum confirmatores &
 æque magistros. Deinde per-
 uerfa problemata nec dum diri-
 gunt, adiectionibus malum au-
 tem abundare facientes, adhuc
 asseuerant.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Hæc ergo scripturalia & pater-
 na testimonia in presenti defini-
 tione nostra ex multis pauca colli-
 Xxx

* Gr. non
 ne ineptum
 est hoc, &c.

De Spiritu
 sancto ad
 Amphil. 18.

Ser. 8. pro-
 pe fin.

gentes posuimus, ne in longum extenderetur: cum sint etiam & alia plurima, quæ sponte deseruimus propter infinitam multitudinem. Ex his ergo diuinitus inspiratis & beatis scripturis ac patribus firmiter edificati, & supra petram diuinæ seruitutis quæ in spiritu est, pedes nostros locātes: in nomine sanctæ & substantialis & vitæ principalis Trinitatis, vnius voti effecti omnes nos qui sacerdotii dignitate circumdamur, una voce desinimus, abiectam fore & alienam atque abominabilem ex Christianorum ecclesia omnem imaginem ex diuersa materia & coloribus per malam pictorum artem effectam.

ERIPIHANIVS DIACONVS legit.

Ecclesiasticæ traditioni ceruicem suam inclinare nullatenus passus, sed obcæcatus ad electionem congruentiæ, perceptionemque veritatis, & piam traditionem reprobabilem facientes, non torrente voluptatis potari passus sunt, vt fieret in eis fons aquæ salientis in vitam æternam, huius nouitatis garruli asfertores: sed ex lacubus contritis irrigati, foetidam stirpem germinauerunt, habentem fructum fel amaritudinis; & mendacium super mendacium adiicientes, protulerunt: Plurimis etiam aliis existentibus scripturalibus testimoniis, quæ sponte dimisimus. Igitur sicut iam ostensum est, quotquot probabiliū patrum testimonia ab eis prolata sunt, suam iusticiam statuere quærentes, hæc peruerse intellexerunt. Quotquot autem aduersariorum sunt, non sunt

Ioan. 4.

τες σωτηρίας αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ εἰς μῆκος ποδοῖν ἐκτείνεσθαι· πλείων γὰρ καὶ ἄλλων οὐσῶν, ἐκοιτίως παρελίπομεν τὸ ἀπειρον πλῆθος. ἐν τοῦτων οὐκ ἔστι θεοπνύτων ἐ μακαρίων γεφῶν τε καὶ πατέρων βεβαίως οἰκοδομηθέντες, καὶ ἐπὶ τῇ πέτρᾳ τῆς ἐν πνεύματι ζωῆς λατρείας τοῦ πόδαυ ἡμῶν ἐδράσαντες, ἐν ὀνόματι τῆς ἀγίας ὑπεροχίου καὶ ζωαρχικῆς τριᾶδος, μίας γνώμης γενόμενοι ἅπαντες ἡμεῖς ὁ τὸ τῆς ἱερατικῆς ἀξιώματι θεοκαίμενοι, ὁμοφώνως ὁμολογοῦμεν, διδοῦμεν ἔτι) ἐ δόξα τελευτῆ καὶ ἐβδελυγμένω ἐκ τῆς ἡμετέρας Χριστιανῶν ἐκκλησίας πάσα εἰκόνα ἐκ παντοίας ὕλης καὶ χρωματουργικῆς ἡμῶν ζωγραφῶν κακοτεχνίας πεποιημένων. ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

ANNO CHRISTI 787.

Τῇ ἐκκλησιαστικῇ παράδοσι) ἐ αὐτῶν ἀντίστασις κλίειν μὴ ἀνεχόμενοι, διὰ δόξου φλωθέντες πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῆς συμφέροντος ἐ τὴν καταλήψιν τῆς ἀληθείας, καὶ τὴν ἀσέβη) παράδοσιν διδοῦμεν ἡμεῖς ποιησάμενοι, οὐκ ἔχοντες ἡμᾶς ἑαυτῶν ποπιδεῖν αὐτῶν ἕνεκα, ἵνα γῆνηται ἐν αὐτοῖς πηγή) ὕδατος ἀλλομενῆς εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἰκίας τῆς καινοτομίας ἀδυρολέκτου, διὰ τὴν ἐκ λακκῶν σωτηρημένων ἔρθενδόντες, δυσώδη σελήνη βλασάνοισιν, ἐχόντες καρπὸν χολιῶν πικρίας. ἐ ψευδοδος ἐπὶ ψεύδει προσιδόντες ἀπεφῆν δὲ πλείων καὶ ἄλλων οὐσῶν μερτελων, ἀς ἐκοιτίως παρελίπομεν. Τριγαροῦ, καδὼς παραποδεδεχεται, ὅσαι μὲν ἐκρίτων πατέρων χηρίως ἔσ) αὐτῶν προσηνέχθησαν, ἢ ἴδιαν δικαιοσύνην ἔχοντες ἴσται, διεσραμμένως πάντας ἐχόντων ὅσαι) τῶν ἐναντίων, ἐκ εἰσ) ἔστις

ANNO
CHRISTI
787.

πνύματος. ὅθεν ἔπεροφθίγεται αὐ-
τοῖς μελωδῶν ἐν πνύματι ὁ μακάριος
Δαβὶδ· μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς
τὸ πλησίον αὐτοῦ· χεῖλη δόλια ἐν καρ-
δίᾳ, καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακά. Ἐάν-
τι φθίγεται ὁ πρῆροιασῆς Ησαΐας λέ-
γων· ἡ βουλή τῆς πονηροῦ ἀνομα βου-
λάεται· ἐκ ἐγνωσαν γὰρ φρονήσαι, ὅτι
ἀπημαυροῦσαν βλάπτειν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς αὐτῶν. ὅθεν γὰρ ὑγιαίνοντες ὁμοίως
νόμοις καταλιπόντες, ῥήματα χημαπί-
ζονται πλὴν βίσεβαν, ἔπειροῦνται πνα
βίσεβῆ διαγροῦσαι, ἵνα δια τῆς ἐν πύ-
τοις βύγωμοσῶν μὴδὲ πεί τῆς λοι-
πῶν ἀπιστῶνται, λέγοντες· ἐν ὀνοματι
τῆς ἀγίας ἔπειροσίου καὶ ζωαρχικῆς
πείροδο. ἀλλὰ πεί τὸ νοῦ κακουρ-
γῆν θέλοντες, ὅς ἰδίας γνώμης φθίζον-
ται τε ἔπειροῦνται, συμῶν πείροδοι τῆ
ἀσέβειαν, μὴδὲ τὸ κρίμα τῆ θεοῦ κατὰ
νοῦ λαβόντες, μὴδὲ πλὴν κωρακίω
δοσῶσαν βοῶσαν ἐνοήσαντες· ὅς ἐάν
σκυδαλῶν ἕνα τῆς μικρῶν πύτων τῆ
πσειούτων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῶν, ἵνα
κρεμασθῆ μύλος ὀνικῶς εἰς τὸ πείρο-
λον αὐτοῦ, ἔκαταπνοπῶν εἰς πλὴν πεί-
λασαν. εἴπα τε καὶ κατὰ τῆς πείροδοι πνεῶς
ὅθεν μὴδὲ πείροδοι πατήσαντες, λέγω δὲ
ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς παραδόσε, δόπο-
βλητον καὶ ἐβδελυμένω ἐκ τῆς τῆς
Χριστιανῶν ἐκκλησίας πῶσαν εἰκόνα
ἐκ παντοίας ὑλης τεφρυλλήκασι, ποιη-
σαντες βουλίω, οὐ δια κωρακίω· καὶ
σωπῆκας, οὐ δια τῆ πνύματος αὐτοῦ·
καὶ ὡσπερ λύκοι βαρεῖς τῆ ποιμνῆ τῆ
Χριστοῦ ἐπὶ λθον. ἀλλ' ἡ τῆς ἀληθείας
λαμπρότης καὶ ἡ τῆς φωτῆς ἀγλή ἀκρά-
δαντῶν ἐκ τῆ πρῆροιασῆ. πῆς γὰρ ἐκ οἰ-
δεν, ὅτι τῆ εἰκόνας ἀπημαυροῦμένης, πάντως
οὐ πνός ὅστιν ἡ εἰκῶν, εἰς αὐτὴν περσο-

Concil. Tom. 19.

diuini Spiritus. Vnde & affatur
eos melos in spiritu canens bea-
tus David : *Vana locutus est v-*
nusquisque ad proximum suum :
labia dolosa in corde, & corde locu-
ti sunt mala. Et iterum fiduciali-
ter agens loquitur Isaias, dicens :
Consilium malorum iniqua confi-
liatur : non enim nouerunt sapere,
quia obscurati sunt videre oculis
suis. Etenim sanas definitiones
& leges derelinqentes, verbis
simulant pietatem, & tentant
quadam pia pronuntiare, vt per
sensum bonum qui in his inest,
nec super reliquis * incredibiles
habeantur, dum aiunt : In no-
mine sanctæ ac supersubstantia-
lis & vitæ principalis Trinitatis.
Sed erga sensum male operari
volentes, ex proprio sensu pro-
nuntiant & definiunt, nudam
ponentes impietatem, neque
iudicium Dei in mente acci-
pientes, neque dominicam sen-
tentiam clamantem intelligen-
tes : *Quicumque scandalizauerit*
unum ex minimis istis qui in
me credunt, expedit ei vt suspen-
datur mola asinaria in collo eius,
& demergatur in mare. Sicque
quidam margaritas, id est eccle-
siasticas traditiones conculcan-
tes, abiectam & abominabilem
ex Christianorum ecclesia om-
nem imaginem ex diuersa ma-
teria tumultuati dixerunt, fac-
ientes cōsiliū, & non per Do-
minum; & sponsiones, & non per
spiritū eius; & sicut lupi graues
in gregem Christi superuene-
rūt : sed veritatis claritas & lucis
iubar immobilem cōfidentiam
habet. Quis enim nesciat, quod
imagine inhonorata, in eum pro-
fecto cuius imago est, referatur

Psalm. 11.

Isai. 44.

* fide mi-
nus digni

Matth. 18.
Marc. 9.

Xxx ij

inhonorantia? Hoc veritas ita nouit, & natura edocet rerum, atque cum hac concinunt & diuini patres; & quidē sanctus Basiliius dicens: Imaginis honor ad primitium transit. Athanasius vero: Qui ergo adorat imaginem, in ipsa adorat regem. & similiter Chrysofomus: Nescis, quia si imagini regis iniuriam feceris, ad principale dignitatis affers iniuriam? Et ipsi quidem patres naturam rerum secuti sunt; isti vero insurgunt & aduersus ecclesiam & aduersus veritatem: quia non solum blasphemia sunt pleni, sed & amentia ac indisciplinationis superfluitatem sermo ipsorum habet. Oportebat ergo eos communem & nihil dissonantem vocem pronuntiare, & priscam traditionem firmare, sibi que diligenter acquirere, quam fidelium vniuersa multitudo ex traditione apostolorum & patrum tenuit & confessa est; & non nouitatem & interceptionem facere consuetudinis, quæ pie in nobis retenta est. Quæ enim tradita sunt in catholica ecclesia, neque augmentum, neque detrimentum admittunt. Maxima enim apponentem & adimentem vincit poena. *Maledictus enim, ait, qui transfert terminos patrum suorum.* Sed non habuerunt propositum ad cognoscendam veritatem. Ergo audient verba illa Sapientia: *Qui operatur thesauros lingua mendaci, vana persequitur, & veniet in laqueum mortis.*

Dent. 27.

Prov. 21.

τελείεται ἡ ἀπὸ αἰμα; ποδο καὶ ἡ δλη δα οὕτως οἶδε, & ἡ φύσις τῆς ποροματων διδάσκει· καὶ τῶν σωφροσιν & θεῶν πατέρων, ὁ μὲν ἅγιος Βασίλειος λέγων· ἡ τῆς εἰκότος πμὴ εἴπὶ τὸ ποροποτυπον διαβαίνε. Αθανάσιος δὲ ὁ γρῶ ποροπωάν τὴν εἰκόνα, ἐν αὐτῇ ποροκυεῖ τὴ βασιλέα. ὁμοίως δὲ & ὁ Χρυσόστομος· ἐκ οἶδας, ὅπ ἐαν εἰκόνα βασιλέως ὑβελουσι, εἰς τὸ ποροποτυπον τῆς ἀξίας φέρεισι τὴν ὑβελου; & αὐτοὶ μὲν πατέρες τῆ φύσις τῆς ποροματων κατηκολούθησαν· οὗτοι δὲ κατεξαινεταὶ καὶ τῆς ἐκκλησίας & τῆς δλη δείας· ὅπ οὐ βλασφημίας μόνον εἰσι μεσὶ, ἀλλὰ & παρανομίας & ἀμαθίας ποροβολῶν ὁ λόγος αὐτῶν ἐχθ. ἐδὲ γρῶ αὐτῶν τὴν κοινῶ καὶ μὴ διαφωροδοσαν δποφδέξαδαυ φωνῶν, καὶ τὴν δροχάδου παράδοσιν εἴπησημεῖν καὶ ποροποδοσῶν ἐαυτοῖς ποροποησῶν, καὶ τῆς πῶν ἀπαν τὸ πλῆθος ἐκ ποροδοσῶν δποφδῶν καὶ πατέρων κεκρατικῆ τε καὶ αἰμολόγησε· καὶ μὴ καινοτομίαν καὶ ἀφαίρεσιν ποιήσῶν τῆς δισεβῶς ἐν ἡμῖν κεκρατικῆς σπηδείας. τὰ γρ ποροδοθέντα ἐν τῇ καινολικῇ ἐκκλησίᾳ οὐτε ποροδοθῆναι, οὐτε μείωσιν εἴπὸδεχεται· μεγίστη γὰρ ποροδοθέντα & ἀφαίρουῶντα πμωεῖα δεσμεῖ. εἴπικατέρατος γρ, φησὶν, ὅς μετὰ τῶν οἰεῖα πατέρων αὐτῶν· ἀλλ' ἐκ ἐχθον ποροαίρεσιν πορο τὸ γῶναυ τῶν δείας· ἐκουῶ ἀκουσονται τὰ τῆς σοφίας· ὁ ἐνεργῶν εἰσποροελοματα γλώσση ψευδεῖ, μάταια δῶκει, καὶ ἐλθῶσεται εἴπὶ πωγίδα θανάτου.

ANNO
CHRISTI
787.

ΤΟΜΟΣ 5. TOMVS SEXTVS.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΕΡΙPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

ΟΦΕΛΟΝ εἰς ἔννοιαν ἔλαβον
τὴν φωνὴν, ἣν ὁ κύριος εἶπε τῷ
κορυφαίῳ τῆς δόξης τῶν Πέτρῳ· σὺ εἶ
Πέτρος, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδο-
μήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι
ἄδου οὐ κενήσουσιν αὐτῆς. ἀλλὰ γε-
νόηται τῆς ἀρμονίας ἐκ τῆς οἰκοδομῆς
ταύτης ἀλλότριαι, τὰς γελᾶσαι ἀξία
ληροδοδοί, διολεροί ποιάδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
ἀνέγνω. legit.

Μηκέτι πολὺν ἀνέστητον τοῖον
δήποτε ἐπιτηδεύειν τὸ ποιοῦτον ἀσεβῆς
καὶ ἀνόσιον ἐπιτηδεύμα. ὁ δὲ πολὺν
δοτὸ τὸ ἄφροντος κατασκευάσαι εἰκόνα,
ἢ προσκυνοῦσαι, ἢ σῆσαι ἐν ἐκκλη-
σίᾳ, ἢ ἐν ἰδιωτικῷ οἴκῳ, ἢ κρύψαι, εἰ
μὲν ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διακο-
νος εἶεν, κατερεύει· εἰ δὲ μοναχῶν ἢ
λαϊκῶν, ἀνατεματίζεται, ἐκ τῶν βασι-
λικῶν νόμοις ὑπεβύθυνος ἔστω, ὡς ἐν ἀ-
πὸ τῆς τῆς θεοῦ προσευχῶν, καὶ
ἐλθρὸς τῆς πατερικῶν δογμάτων.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ΕΡΙPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

Τῆς ἐκκλησίας ἀπάσης κατηγορή-
σαντες, καὶ εἰς τοῦτο μὴ ὄρεαδέντες,
μητε κέρθῃ τῆς ἀσεβείας λαβόντες,
ἐπ' ἀνόμως καὶ ἀδίκως ὀρέξισι μὴ
ποιεῖν εἰκόνα. καὶ πῶς αὐτῆς ἀσεβῶς
νοουώτων ἢ βιωώτων τύποις πειραδίη;
ποσοῦτον γὰρ ἐβελαιώθη ἢ τῆς σεπῶν
εἰκόνων ἐμφάνεια ἐν ταῖς ἐκκλησίαις,
ὅτι ἀφ' οὗ κατηγορήθη τὸ διαγγέ-

V T I N A M in mentem as-
sumpsissent vocem, quam
Dominus dixit principi apo-
stolorum Petro: *Tu es Petrus, Mat. 16.*
& super hanc petram aedificabo
ecclesiam meam, & porta inferi
non preualebunt aduersus eam.
Sed effecti harmoniæ huius alieni
ac aedificationis, risu digna
delirant definientes huiusmodi.

Non audere hominem quem-
quam ultra studere tam scelestum
& impium studium. Qui vero au-
sus fuerit amodo construere imagi-
nem, vel adorare, aut statuere in
ecclesia vel in priuata domo, seu
occultare: siquidem episcopus, aut
presbyter, aut diaconus fuerit, de-
ponatur: si vero monachus aut
laicus, anathematizetur, & im-
perialium legum obnoxius sit,
tamquam contrarius preceptorum
Dei, & inimicus dogmatum pa-
ternorum.

Ecclesiam vniuersam accu-
santes, & in hoc minime con-
tenti, neque saturitatem impie-
tatis accipientes, adhuc sine le-
ge & sine iure definiunt non fa-
ciendam imaginem. Sed quis ro-
go eorum qui pie viuunt & sen-
tiunt, istis obediunt? Adeo nam-
que confirmata est venerabilium
in ecclesiis imaginum exhibitio,
vt ex quo denuntiatum est eu-

ANNO CHRISTI 727.

angelium vsque nunc , in illis manifestatæ consistant : & omne quod antiquitate excellit, reuerendum est. Quid enim aliud iubet diuinus Apostolus * Corinthiis scribens : Tenete traditiones quas accepistis ? Et rursus Timotheo Titoque profanas vocum nouitates præcipiens deuitare. Omnes ergo Christiani tamquam in sancta catholica ecclesia geniti , traditiones quas accepimus, tenemus, & in illis stabilimur, & nouitates vocum denitamus, sequentes diuinum Apostolum. Et quotquot per singula tempora nobilibus patribus nostris visa sunt supra fundamentum apostolorum & prophetarum superædificanda, recipimus : ea vero quæ aliter se habent, vt inimica & impugnantia execramur ; omnia videlicet quæ a pessimis & impiis hæresibus vane deprompta sunt: cum quibus & nouiter fabrefactam Christianos accusantium garrulitatem, vtpote Deo odibilem execramur abominantes. Porro extensam habentes impietatem, non solum linguam acutam habuerunt * ad quamdam fraudem, sed & manum imperantem calumniari & percute-re docuerunt, dicentes: Imperialium legum obnoxius habeatur qui non illis paruerit. Ex hac igitur voce multa & diuersa per orbem diffundebantur: crudelitas indeficienter, hoc studium erat imperantibus & * principibus eius atque alienis episcopis. Et quæ lingua potest hæc tragicis fletibus enarrare? Vnde autem, vel qualiter incipiam singularum rerum hinc gestarum referre turbationes, timores, persecutiones, custodias monacho-

λιον μέγχι τῶ νῦν, ἐν αὐταῖς αἰαδέ-
δηγμένας εἰσὶ· καὶ πᾶν τὸ θεραγοῦπι
διαφέρων, αἰδέσιμον. πὶ ἴψ' ἄλλο κε-
λῶει ὁ θεῖος διπτόλος Κορινθίους γε-
φων· κρατεῖτε τὰς παραδόσεις αἱς παρε-
λάβετε; καὶ αὐτῶς Τιμοθέω ἔ Τίτω·
τὰς βεβήλοις καινοφωνίας διπτορεφέ-
δε. πᾶντες οὐὲ ④ Χριστιανοὶ, ὡς ὁμνη-
θέντες ἐν τῇ ἀγίᾳ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ,
τὰς παραδόσεις αἱς παρελάβομεν, κρα-
ποδῶμεν, ἔ ἐν αὐταῖς βεβαγομεθα, καὶ
τὰς νέας καινοφωνίας παραποῦμεθα,
ἔξακολουθοῦντες τῷ θεῷ διπτόλω.
ἔ ὅσα κ'ῖ καιροῖς τοῖς αἰδέσιμοις ἡμῶν
πατρᾶσιν ἐδόξεν ὅτι τῷ θεμελίω τῶν
διπτόλων ἔ παρητηρῶν ἐποικοδομη-
σαι, θερομεθα· τὰ δὲ ἐναντίως ἔχοντα
ὡς ἐχθρὰ ἔ πολέμια διατηροῦμεν· λέ-
γομεν δὴ πᾶντα τὰ παρὰ τῶν αἰδέσιμων
ἔ δυνατῶν αἰρέσεων φλυαροῦντα·
μὴ ὡν κ'ῖ πῶν νεότευκτον τῶν χει-
σιδμοκατηροσον ὡς θεοσυνη ἀδυρολε-
ξίαν παροσοχθίζοντες, μυσταθόμεθα.
ἐν τεταμῶν δὲ ἔχοντες πῶν αἰδέσιμων,
οὐ μόνον πῶν γλώσσαν τεθηροῦμεν
ἔχον παρὸς τὸ ἀμῶροπεπῶν, ἀλλὰ ἔ πῶν
χειρᾶ τῶν κρατοῦτων συκοφαντεῖν ἔ
πλήθειν ἐδιδάξω, εἰπόντες· τοῖς βασι-
λικοῖς νόμοις ἔπαθύνος ἔσω ὁ μὴ αὐ-
τοῖς παροσανεχόμενος. ἐν ταῦτις οὐὲ
τῆς φωνῆς πολλὰ τε καὶ παντοδαπὰ
πῶν οἰκουμῶν δὴ ἔλθεν, ὡμῶς ἐπ-
τονος ἔξηροκῆτο τοῖς κρατοῦσι κ'ῖ τοῖς ἀρ-
χοῖσιν, αὐτοῖς τοῖς ἀλλοθελοῖς ὅτι ποῦ-
ποῖς. καὶ ποῖα γλώσσα διῶντα τῶν ταῦτα
ἐνηραροῦθῶσαι; πόθεν δὲ, ἢ πῶς ἀρξο-
μαι, ὅθεν ἔμασον τῶν παρογαμῶν, δι-
γῶσαι; ἔδ' κλόνους, ἔδ' φόβοις, ἔδ' ἔ
διωρομοῖς, τὰς κ'ῖ πόλιν φροουρήσῶν τ'

* Thessalonicensibus
1. Thess. 2.
1. Tim. 6.
2. Tim. 2.
Tit. 3.

* ad peccandum loquendo

* Gr. princip. & ipsis aduersariis episcopis

ANNO
 CHRISTI
 787.

μοναχῶν, καὶ μαστιγώσε, τὸ δεσμώ-
 τας αὐτῶν εἶναι ἐν πολλοῖς ἔπειν,
 ἀλύσε τῶν ποδῶν ἀεκαμύδους, τῶν
 ἱερῶν σιδεῶν ὁ ἀφαισιμόν, τῶν
 βιβλῶν ὁ ἐμπρησιμόν, τῶν ἀγίων
 ναῶν τὰς κοινώσε, τῶν διαγῶν μο-
 ναστικῶν τὰς βιβλῶν μεταποιήσε
 εἰς κοσμικὰ καταγῶγια· ὡσεὶ εἶδον ἐν-
 διαπηγῶν ἐν αὐτοῖς βίβλους ἀν-
 δρας μετὰ πλὴν ἀρπαγῶν τῶν ἰσοαρ-
 χόντων αὐτῶν τὰς βαρβαρικὰς γῶ-
 ρας καταλαβῆν, δόποσικῶς κρείττο-
 να ζῶν ἡγασαμύδους πλὴν εἰς τὰ ἔθνη
 διαγῶν τῆς μετὰ τῶν ὁμοφύλων
 βιβλῶν σιμωνασροφῆς, τῶν θεῶν
 δόποσῶν πεντημύδους, τοῖς ποιούτοις
 μηδὲ συνειδίεν. καὶ τὸ εἰδόντων πάν-
 των, ὅτι καὶ ἕως τῆς νῦν αὐτῆ ἡ ἀσε-
 βεία τῆς βιβληλώσεως τῶν διαγῶν μο-
 ναστικῶν παρά πᾶσι ἀδέσμως διαμέ-
 νει· Ἐδὴ τῶν ἱερῶν ἕμων καὶ τῆς Φω-
 νῆς τῆς ἀγαλλιόσεως τῆς ἐν σιμωνασ
 τῶν δικαίων, πορνικὰ ἔσατανικὰ με-
 λαθήματα· Ἐδὴ τῶν ἁλλεπαλλήλων
 γονυκλισιῶν, ὀργιστικῶν λυγίσματα, συν-
 τούτοις καὶ εἶδον κινδύους, ὁ πᾶραρον,
 ὁ σάλλον ἔαικισμοῖς, τὰς πονας, τὰς
 πηροσῆς τῶν ὀφθαλμῶν, τὰς ἐκτομας
 τῶν ῥινῶν, τῶν γλωσσῶν τὰς δόπομας,
 τὰς ἀπῆμοις Φυγας, ἡγρον ἔξορίας τῶν
 βίβλων ἀνδρῶν, ὅτι ἀνὰ πᾶσαν πλὴν
 οἰκουμῆνῶν διεσπάρησαν· εἶδον τῶν ἀ-
 γίων παροσῶπων ἐμπρησιμοῖς, τῆς γε-
 νειάδος τὰς ἐκκαύσε, τῶν παρθέτων
 μὲν πλὴν παρὸς Χριστὸν συντάξιν, πλὴν
 ἀνομοῦν ἔβιαδου συζῆσαν· καὶ τὸ εἰ-
 νόταπον πάντων, τὰς μαυφορίας, ταῦ-
 τα καρποῖ τῶν ἐρεχλωσῶν καὶ τῆς
 ἀληθείας. ταῦτα μανία σαφῆς, καὶ

rum per ciuitates, atque fla-
 gella, vincula eorum per mul-
 tos annos, catenas circumdato-
 rum pedum, sacrorum vaso-
 rum demolitionem, codicum
 vstionem, sanctorum templo-
 rum profanationes, venerabi-
 lium monasteriorum pollutas
 translationes in saecularia rece-
 ptacula: ita vt inhabitantes in
 eis reuerendi viri post rapinam
 bonorum suorum ad barbaricas
 regiones pergerent, & more
 apostolico meliorem ducerent
 vitam, eligentes potius inter
 gentes degere, quam cum con-
 tribulibus conuersationem ob-
 scœnam ducere; diuino obe-
 dientes Apostolo precipienti, cū
 huiusmodi nec cibum sumere. 1. Cor. 5.
 Et quod est horum omnium a-
 trocissimum, quia etiam vsq; in
 praesens hæc impietas profana-
 tionis venerabilium monasterio-
 rum apud quosdam præuarica-
 torie permanet: & pro sacris
 hymnis & voce exultationis,
 quæ in tabernaculis iustorum
 fiunt, cantica meretricia & sata-
 nica modulationes: & pro cre-
 berrimis genuflexionibus, salta-
 toria * disputationum. Cum his
 autem pericula, tumultum, com-
 motionem, verbera, poenas, or-
 bationes oculorum, excisiones
 narium, mutilationes lingua-
 rum, ignominiosas fugas, id est
 exilia reuerendorum virorum,
 quia per vniuersum orbem di-
 spersi sunt; sanctorum facierum
 adustionem, barbarum incen-
 dia, virginum post foedus Chri-
 sto promissum, iniquum & vio-
 lentum coniugium: & quod his
 omnibus est truculentius, ho-
 micidia. Hi sunt fructus contra
 veritatem peruicaciter contendendum: hæc est vesania manifesta, &

* inflexio-
 nes.

non iudicium verum. quæ vidit Deus, & his omnibus continuis malis liberauit ecclesiam suam. Et gloria ipsi. Amen. De nequam autem consilio suo contempti, a veritate arguuntur, dum taliter aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Definimus autem & hoc, non audere hominem quemlibet, qui ecclesia Dei aut venerabili domui præest, sub obtentu diminutionis talis imaginum erroris, mittere manus suas in sancta vasa que sunt Deo deputata, causa transferendi ea * in simulacra.

* Gr. in alios usus, quod simulacris deputata sunt.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Hæc ora non timentium Dominum cruciarunt. Quis enim eorum qui habent diuino timore confixam mentem, ea quæ Deo sunt deputata, præsumeret idolorum vocabulo nuncupare, licet nimium sit indoctus ac indisciplinatus? nisi forte oblitus fuerit magni & salutaris mysterii, quod Deus Verbum carne adueniens in nobis operatus est, eruens nos ab idolorum errore. Nam simulacra vocare Dei cultoribus moris est gentilium idola. Vere hæc eorum sunt, qui ex terra garrulitates prouocant, & de ventre eorum pronuntiationes eliciunt; qui saturitatibus stercoralibus conceptis, putridas euaporationes mentis emittens, vesanos & phrenesi captos effecit. Vnde & inferunt.

οὐ κρίσις ἀληθῆς. ἐπεὶ δὲν ὁ θεὸς, καὶ ἐν πύθων πάντων τῶν συνελθόντων δυνάων ἀπὸ πλάξε πλεὺ ἐκκλησίας αὐτῶν. Ἐ δόξα αὐτοῦ. ἀμὲν. Ἰσὸς δὲ τῆς ἰδίας ἀθέσμου βουλῆς παρεωραμένοι, ἐκ τῆς ἀληθείας ἐλέγχονται, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Οὐδέμιον δὲ καὶ τοῦτο, μὴ πλεονάζον ἀνθρώπων οἰονομῶν, ἐκκλησίας τοῦ ἡ διαγωγῆς οἴκου παρορῶντα, παροφασὶς ἐκμειώσεως τῆς ποιότητος τῶν ἐκόνων πλήρης ἵππεδα εἶναι τὰς αὐτῶν χεῖρας εἰς ἀφιερῶν τῶν θεῶν ἀγία σκεῦη χεῖρας μεταποίησεως, τῶ εἶναι αὐτὰ ἐν ζωῶν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ταῦτα εἶματα μὴ φοβουμένων ὡς κέρον Ἰησοῦ ἔξω. τίς γὰρ αὐτῶν ἐχόντων τῶ θεῶ φόβω καθηλωμένων ὡς νοῦ, τὰ τῶ θεῶ ἀνατεθῆναι πλεμῆστε τῆ τῶ εἰδώλων παρορῶντα ἄποκαλέσαι; οὐδὲ τῶ λίαν ἀμαρῶν ἔ ἀπαυδύτων· εἰ μὴ που ἀμνημονήσῃ τὸ μέγα καὶ σωτηριαδὲς μυστήριον, ὃ ὁ θεὸς λόγος σαρκὶ ἵππεδα εἰς ἡμῶν εἰργάσατο, ῥυσάμενος ἡμᾶς ἐκ τῆς τῶ εἰδώλων πλάνης. τὸ γὰρ ζωῶν καλεῖν συνήδεις πῶς βίσεται τὰ τῶ ἔθνων εἶδωλα. ὄντως ταῦτα τῶ ἐκ τῆς γῆς φωνουῶν τὰ βασιλείαματι, ἔ τῆς πύθων κοιλίας τὰ δόπο φθέρματα· ἢ τῆς χορτάματα κοπασθῆναι λαβόσαι, δυσώδεις ἀναθυμιάσεις τῶ νοῦ ἐμπέπουσαι, παραπλήγας ἔ φρενιπῶντας τῶ γελῶντα αἰετοῖς πεποικῆν. διὸ ἵππεδα φέροισιν.

ΓΡΗ-

ANNO
CHRISTI
787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ GREGORIVS EPISCOPVS
ἀνέγνω. legit.

Μητε μίω εἰς ἐνδυτὰς ἢ ἕτερα βῆ-
λα, ἢ εἰς ἕτερον πᾶσι θεοῦ ἱερουργίαν, διὰ τὸ μὴ ἀχρείωσιν
εἰς αὐτὰ γίνεσθαι.

*Sed nec in vestes, aut alia ve-
la, vel aliud quid consecratum
in sacrum ministerium, ne inuti-
litas in illa efficiatur.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ EPIPHANIVS DIACONVS
ἀνέγνω. legit.

Διαβάλλοντες ἔοριζοντες κακῶς
δέχεται εἰκονικὰς ἀναζωγραφήσας
πῶς ἀγίου τῆς θεοῦ ἐκκλησίαν, αἰρετά
καὶ εἰδωλὰ καὶ ἐνζώσα ταύτας δόποιο
λουῶντες, νῦν ὡσαύτῃ Ἰπλάδοιμοι
τῆς ἐκκλησίας ἐναγοῦσι δόποιοσας, ταῦτα
μὲν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς τῶν θεῶν κα-
θεστώμενα κρίνουσιν. εἰ δὲ τῶν θεῶν κα-
θεστώμενα, πῶς αἰρετὰ ἔσονται διαβολικῆς
μεθοδείας βήρηματα; ἄλλα παροδῆλον
ὅτι Καϊαφαίμῃ ἢ δόποιοσας. ἐκείνος
γὰρ τῆς κακίας ἔπειτα ἀπέκτεινε,
ἀγνοῖα δὲ ληθῆναι, σατήρα ποδοῦν τῆς
ἀγνοίας τῆς ἀποστολικῆς ὁμολογίας· οὕτως
καὶ αὐτοὶ ἀφορισθέντες αὐτῶν, τῆς κακίας
μὲν πλάσσω, ἔσονται καὶ αἰρετὰ, ἔσονται
διαβολικῆς μεθοδείας βήρηματα πῶς τῆς ἀ-
γίων εἰκόνων θέσθαι ἐν διαβάλλουσι. ἀ-
κοντες ὅτι ἔσονται ἀλλοθῆσας ἐλεγχόμενοι,
ἱεροῦ ταῦτα καὶ ἀναθήματα τῶν θεῶν
ἀναγκάζονται ὁμολογεῖν, ἔσονται πᾶσι
ταῖς τῆς ἰδίων ἐρεθελίων παρρησιᾶς
συν. ὅθεν φενακίζοντες ἔσονται αὐτοῖς ἐπο-
μῆσιν παροφθίζονται.

Detrahentes & deliberantes,
quod male recipiat imaginales
picturas ecclesia sanctorum, tur-
pia & idola & simulacra has ap-
pellantes; nunc velut oblici suæ
scelstæ sententiæ, hæc manen-
da in ecclesia tamquam Deo
consecrata iudicant. Et si Deo
consecrantur, quomodo turpia
sunt, & diabolicæ artis adinven-
tiones? Sed certum est quod
Caiphæ sit sententia. Ille enim
malitia quidem Christum occi-
cidit, ignorantia vero vera di-
cens, hunc saluatorem humani
generis confitebatur. Ita & ipsi
similes ei facti, malitia quidem
errorem, & simulacra, & turpia,
& diabolici argumenti adin-
ventionem, imaginum effigiem
dicunt: nolentes autem & a ve-
ritate conuicti, sacra hæc & Deo
dicata confiteri coguntur, & in
laqueos propriarum contentio-
num incidunt. Vnde eos qui se-
quuntur illos deridentes, allo-
quuntur.

scdm. 11.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Εἰ δὲ τις λαβὼν ἄρα θεοῦ δωά-
μων, θελήσῃ μετὰ ποιοῦσιν ταῦτα ἀπὸ σκεβῆ
ἢ καὶ ἐνδυτὰς, μὴ πολεμῶν αὐτὸν ἀνα-
γωγῆς καὶ εἰδήσεως τῆς ἀμαρτανίου ἔσονται μακαρωτάτου οἰκουμένης πατερᾶ-
Concil. Tom. 19.

*Si vero quis a Deo accepta vir-
tute, voluerit transferre eadem
vasa vel pallas, non audere eum
absque consilio & notitia sanctis-
simi & beatissimi vniuersalis pa-
Yyy*

triarcha, ac praeceptione piissimorum & amicorum Christi imperatorum nostrorum hoc agere, ne hac occasione diabolus ecclesias Dei humiliet: sed nec quemquam principum, vel eorum qui ipsis subsunt, id est laicalis ordinis, huiusmodi occasione immittere manum in diuina templa, & hac captiuare; quemadmodum a quibusdam qui inordinate ambulabant, ante iam talia facta sunt.

χου, & Ἰησοῦς τ' ἀποβεβησάντων καὶ φιλοχρίστων βασιλέων ἡμῶν τὸ τοῦ πατρὸς εἶναι, ἵνα μὴ τῇ προφασί τούτῃ ὁ διάβολος τὰς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ ταπεινώσῃ, μήτε δὲ πνα τῶν ἐρχόντων ἢ τῶν ὑποῦστων, ἢ τοῦ λαοῦ τὰ γὰρ τῶν αὐτῶν προφασί Ἰησοῦς ἀλλεν πτω χεῖρα Ἰησοῦς τοῦ θεοῦ νομοῖς, & τούτοις ἀίχμαλωπίσιν, καθὼς ποιεῖται ὑποῦστων ἀπέκτως φερομένων παροχέρονεν.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Quis non derideat, imo lamentetur super hac legislatione? Propter hæc enim vaniloqua verba multi temere præsumpserunt * graues manus immittere in sacrata vasa, ab ipsis videlicet fumentes excusationes. facile namque malicia labitur. Illos enim * prouidentes beatissimos, vt ipsi dicunt, sed vt veritas se habet, alienos episcopos defraudaturos aurum & argentum sacrorum monumentorum, atque factas in musiuis picturas, * sic operati sunt, in communes domos & balnea atque theatra hæc transmutantes: & quondam sancta horum iudicio polluta sunt; & glorientes aiunt.

Τίς οὐ γελάσει Ἰησοῦς τῇ νόμοθεσίᾳ, μάλλον ὃ θρηνήσει; διὰ τούτων Ἰησοῦς διακόνων ῥημάτων πολλοὶ κατεπόλισσαν τὰς Βελαρῆου χεῖρας Ἰησοῦς ἐν τοῖς ἱεροποικοῖς σκώβησι, παρ' αὐτῶν δηλονότι λαβόντες τὰς προφάσεις. διόλιθον Ἰησοῦς κακία. αὐτῶν Ἰησοῦς παρεδόντες τῶν μακαριωπάτοις, ὡς αὐτοὶ φασιν, ὡς δὲ ἡ ἀληθὴ φασιν, ἄλλοτε μεπισκόποις σφραγισμένοις (Ⓢ) χροσὸν καὶ (Ⓢ) ἀγρον τῶν ἱερῶν ἀναθημάτων, καὶ τὰς ἐν μουσείοις ἀναζωγραφήσις, & αὐτοὶ οὕτως εἰργάσαντο, εἰς κοινούς οἴκους καὶ λουτρα καὶ θεατρα τὰ ταῦτα μεταποίησαντες. & τὰ ἄγια τῆ τούτων κρίσις ἐβέβηλωθήσαν * καὶ ἐγκυαυχόμενοι φασιν.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

His autem bene habitis, atque gratia diuina firmatis, iustum iudicauimus, hoc catholico ac Deo placente scripto nostro definitiones capitulares exponere: quoniam & nos putamus apostolice dicere, sed & credimus nos spiritum Christi habere; & sicut antecessores nostri qui in ipsum crediderunt, quadam

τούτων δὴ καλῶς ἐχόντων & παρνομένων τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι, δικαίον ἐκρίναμεν πῶδε ἡμῶν τῶ καθολικῶ καὶ θεαρέσω συζητήματι ὅροις κεφαλαιώδης ἐκθέσασθαι ἐπειδὴ & ἡμεῖς δοκούμεν δόξολογικῶς εἰπεῖν, ἀλλὰ μὲν & πιστεύομεν πνεῦμα Χριστοῦ ἔχον. & καθάπερ (Ⓢ) παρ' ἡμῶν εἰς αὐτὸ πιστεύσαντες τὰ

* Gr. Briarici

* Gr. parum curantes

* Gr. ipsi quoque sic

1. Cor. 7.

ANNO CHRISTI 787.

συνοδικῶς ὑπὸ ἀπὸν ὀριθέντα λεγα-
 λήκασιν, ἔ ἡμεῖς πιστεύομεν εἰς αὐτὸ, διὸ
 καὶ λαλοῦμεν· μετὰ πινὰς πρῶτα χη-
 σιμῶν πατρικῶν ὁρῶν ἀκολουθῶν καὶ
 συμφώνως τὰ δόξαντα ἡμῖν ὀρίζοντες.

synodice definites locuti sunt, & nos credimus in ipsum, * per quem loquimur : post quasdam quæ * præceptæ sunt, patrias definitio- nes, consequenter & concorditer pat. quæ nobis videntur, definites.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

Πολλά τε ἔ παντοδαπὰ αἰωτέρο
 ληροθήσαντες, καὶ ἰδίῳ φαυλότητι
 τραυῶς δόποφιλῶμενοι, καὶ εἰς πολλὰ
 ταῦτῳ διελθόντες, εἰς τὸν παρεισφί-
 ροισι τοῖς διδασκάλους τῆς ἐκκλησίας
 ἔξισοδῶν, ἔ τῶν ἱεραῶν ἀπὸν ἐμφάσει
 τὸν ἐναγῆς ἀπὸν ὁρῶν σωμαεθμει-
 δαμ ἄλαζονθόντων, τὸ λεθδὸς τῆ ἄλη-
 θεῖα συλκαταμίξαι βυβλίμνοι, οἷα δη-
 ληπῆλον ἀνακρινῶντες μέλιτι. ἀλλ' οἱ
 πῶ θεῖω πνῆματι ὀδηροῦμενοι διακρί-
 νοισι τὸ κρεῖττον δόπο ἔ χείρονος· ἔ ὅσα
 μὲν δισεβῶς ὡς παρὰ ἀγῶν πατέρων
 προοριθέντα, δόποδέχοντα· ὅσα ἔ διε-
 τραμμένως ὡς τὸ ἀπὸν λαληθέντα,
 δόποκρούονται. αὐτοὶ γὰρ ἔ ψευδορή-
 μονες ὀμολογοῦσι μὲν εἰδέναί θεόν, τῆς
 δὲ ἀπαγούσης τείλου πρὸς τὴν βα-
 σιλικῶν ὀδὸν ἐκτρέπονται, τὰ τῆς ἡμε-
 ρῆας εἰλικρινοῦς πίστεως ῥήματα πονη-
 ρίας ἰῶ χρώσαντες, ἀπαιθείσαν ὀμο-
 ρον ἔχοντες τοῖς πάλαι ἀρεσιαρχαῖς. ἔ
 αὐτοὶ γὰρ τῆ καθολικῆ ἐκκλησίᾳ τὰ
 πλεῖστα συμπεφωνήκασιν, ἐν ἐνὶ δὲ
 ἢ δύο παρεκβεβηκότες, τὸ ἀνάθεμα
 ἐκληροῦσαντο. μὴ ὦν πλὴν μερίδα ἔ-
 χον, καὶ τὰ τοιαῦτα δόποφάινονται.

Multis & variis superius deli-
 ratis, prauitatem suam expresse
 pronuntiantes, & in multa hanc
 dispertientes, semetipfos magi-
 stris ecclesiæ coæquare nitun-
 tur, & cum sacris eorum affa-
 tibus scelestas definitiones suas
 arroganter annumerant, men-
 dacium veritati commiscere vo-
 lentes, & quodammodo melle
 hauitus pestiferos temperantes.
 Sed qui spiritu Dei aguntur,
 quod melius est a peiore discernunt,
 & quæcumque pie tam-
 quam a sanctis patribus ante
 sunt definita, recipiunt: quæ-
 cumque vero peruersæ ab his di-
 cta sunt, offensi retundunt. Ipsi
 enim falsiloqui confitentur qui-
 dem se nosse Deum, sed a semi-
 ta quæ ducit ad regiam viam ex-
 orbitant, sinceræ fidei nostræ
 verba malitiæ veneno inficien-
 tes, & suæ inscientiæ affines
 habentes hæresiarchas. Nam
 & ipsi plura ecclesiæ catholi-
 cæ consona sapuerunt: verum
 in vno vel duobus præuarican-
 tes, anathematis pœnam fortiti
 sunt. Cum quibus portionem
 consecuti sunt hi qui talia fan-
 tur.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

Εἴ πες οὐχ ὀμολογεῖ καὶ τὰς δόπο-
 σολικαῖς ἔ πατρικαῖς παραδοξας, ὅτι
 πατρὶς καὶ υἱοῦ καὶ ἀγίου πνῆματ
 Concil. Tom. 19.

*Si quis non confitetur secun-
 dum apostolicas & paternas tradi-
 tiones, in Patre & Filio & Spiritu
 Yyy ij*

sancto unam deitatem, naturam
atque substantiam, voluntatem
& operationem, virtutem & do-
minationem, regnum & potesta-
tem in tribus subsistentibus, id est
personis glorificatis, anathema. Si
quis non confitetur unum de san-
cta Trinitate, id est Filium Ver-
bum Dei & Patris, Dominum vi-
delicet nostrum Iesum Christum,
ante saecula quidem genitum se-
cundum diuinitatem, in nouissi-
mis autem diebus eundem propter
salutem nostram descendisse de cae-
lis, & incarnatum ex Spiritu san-
cto & Maria semper virgine, &
ex ea natum super omnem sensus
humani capacitatem, anathema.
Si quis non confitetur Deum esse
secundum veritatem Emmanuel,
& idcirco Dei genitricem san-
ctam virginem esse (genuit enim
carnaliter carnem factum Dei
Verbum) anathema. Si quis non
confitetur carnem secundum sub-
sistentiam unitam esse Verbo quod
est ex Deo Patre, atque unum esse
Christum cum carne sua, eundem
scilicet ipsum Deum simul & ho-
minem, anathema. Si quis non
confitetur Domini carnem viui-
ficam esse, & propriam eiusdem
Verbi quod est ex Patre, sed ut
alterius cuiusdam praeter se sibi
quidem sociati per dignitatem, id
est ut solam diuinam habitatio-
nem habentis, & non potius etiam
viuificantem, ut diximus, quia fa-
cta est propria Verbi omnia viui-
ficare valentis, anathema. Si quis
non confitetur in uno Christo vero
Deo nostro duas naturas, & duas
naturales voluntates, & duas na-
turales operationes communicabi-
liter, inseparabiliter, inconuertibi-
liter, indiuise & inconfuse secun-
dum sanctorum patrum magisterium, anathema. Si quis non confitetur

μῆδου ἐ πῶ αὐτῶ θεότητα, φύσιν τε &
οὐσίαν, θέλησιν τε & ἐνεργείαν, διω-
μῖν τε & κυριότητα, βασιλείαν & δεξ-
σῆδου ἐν τελείν ἰσοστάσεων, ἥτοι ἡθε-
σώποισ δόξα ῥυθμοῖς, ἀνάθεμα. εἰς
οὐχ ὁμολογεῖ (Ϟ) ἓνα τ' ἀγίας πει-
δος, ἥτοι (Ϟ) ἕν κ' ἄλλο τὸ θεὸν ἐ πα-
τρὸς, (Ϟ) κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν
ἡθεσ αἰώνων μὲν ἐν τῷ πατρὶ κ' ἐ πῶ
θεότητα, ἐπ' ἐξάρτων ἢ τῶν ἡμεῶν (Ϟ)
αὐτὸν διὰ πῶ ἡμεῶν σωτηρίαν κα-
τελόντα ἐν τῶ οὐρανῶν, κ' σαρκω-
θέντα ἐν πνεύματι ἁγίου κ' Μαρίας
τῆς παρθένου, κ' ἐξ αὐτῆς ἑγενήθη
ἰσῆρ πᾶσαν ἀνθρώπων κατὰ ἡμῶν,
ἀνάθεμα. εἰς οὐχ ὁμολογεῖ θεὸν εἶ
κ' ἄλλοθιαν (Ϟ) Ἐμμανουὴλ, ἀλλ' ἀπὸ
θεοτόκου πῶ ἁγίου ἑγενήθη γένη-
νηκε ἢ σαρκικῶς σαρκὶ γεγενῆσθαι τ'
ἐν θεῷ λόγον· ἀνάθεμα. εἰς οὐχ ὁμο-
λογεῖ σαρκὶ καθ' ἰσοστάσιν ἰσῆρ τ'
ἐν θεῷ πατρὸς λόγον, ἓνα τε εἶναι Χριστὸν
μὲν τῆς ἰδίας σαρκός, (Ϟ) αὐτὸν διηγοῦν
θεὸν τε ὁμοῦ & ἀνθρώπον, ἀνάθεμα. εἰ
πὶς οὐχ ὁμολογεῖ πῶ ἓν κύριον σαρκὶ
ζωοποιὸν εἶναι & ἰδίῳ αὐτῷ τῷ ἐν θεῷ
πατρὸς λόγου, ἀλλ' ὡς ἐστὶν πρὸς τῶ
αὐτὸν, σαυημμένον μὲν αὐτῷ κ' πῶ
ἄλλῳ, ἥτοι ὡς μόνῳ θεῷ ἐνοικῶν
ἐχθρότος· & οὐχ ἰδιῶ ζωοποιόν,
ὡς ἐφημῶν, ὅτι γέγονεν ἰδίῳ ἓν λόγον ἓν
πᾶ πάντα ζωογενεῖν ἰχθύντος· ἀνάθε-
μα. εἰς οὐχ ὁμολογεῖ ἐνὸς Χριστοῦ
τῷ ἀληθινῷ θεῷ ἡμῶν δύο φύσεις, κ' αἰ
δύο φησικὰ θελήματα, & δύο φησικὰ
ἐνεργείας κοινωτικῶς τε & ἀδιαφύκτως,
ἀπρέπῶς, ἀμελέτως, ἀσυγγνώμῳ κ'
πῶ τῶ ἁγίων πατέρων διδασκαλίῳ,
ἀνάθεμα. εἰς οὐχ ὁμολογεῖ (Ϟ) κύ-

ANNO CHRISTI 787.

ελον ημῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μὴ ἔσθ' ἑπρος-
λήμματος, ἥτοι ἡ ἐν ψυχῶν καὶ σώματι
λογικῆ τε ἔνοερα σαρκὸς αὐτοῦ σωε-
δρῶν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, οὕτω τε πα-
λιν ἦξεν μὴ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ δόξης
κρῖνα ζῶντας καὶ νεκροὺς, ἐκέη μὲν
σαρκὰ, ἐκ σώματος δὲ, οἷς αὐτὸς
οἶδε λόγους θεοειδέτερου σώματος, ἵνα
ἔοφθῆ ὑπὸ τῆς ἐκκεντισαίντων, καὶ
μείνῃ θεὸς ἐξω παχύτητος ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Μέγλει τούτων ἀγνωμονοδοσι, σὺ δὲ
δοντες τὰς τῶ ἀγίων πατέρων ἐκδόσεις·
μᾶλλον δὲ τὰ αὐτῶν σφετερισμῶν
δόγματα, δόξαν ἑαυτοῖς φερίπιδενται.
ἐν τῷ τοῖς ἐξῆς τὰ κηρὰ τῶ ἰοβόλου αὐτῶν
γλώττης ἔχον δὲ δόγματα τοῦ ἰοβόλου
ναπιφύρου μεμεστωμένα δέξομεσιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶπες ὅτι θεῖον ἔσθ' ἡ τοῦ λόγου χαρα-
κτῆρ καὶ τῆ σαρκῶσιν δι' ὑλικῶν χρω-
μάτων ἐπιτηδεύοι κερτανοῦσαι, ἔμῃ δὲ
ὅλης καρδίας προσκωῆ αὐτῶν ὀμμασι
νοεροῖς, ὑπερπύλα μωθεῖται τῶ ἡ-
λίου ἐκ δεξιῶν τῶ θεοῦ ἐν ὑψέσιν ἐπὶ
θενοῦ δόξης καθήμενον, ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Γραφάδοξοί πνευ δὲ ἀλληγορεσται ἀπο-
δεικνυται ἐπὶ ταύτῃ αὐτῶν τῆ * Φαν-
τασιώδῃ ἀποφασί. χαρακτῆρα γὰρ τῶ
θεοῦ ἔπασης ὅτι ὁ ἰὸν ἔσθ' ἀποστόλου κηρύ-
ξαντος δια τῶ ἀπαράλλακτον τῆς οὐ-
σίας, αὐτοὶ ἐναλλάξ ποιησάμενοι, εἰς τῶ
περσληφθεῖσαν σαρκὰ τῶ θεοῦ
λόγου σκολιῶς ἐνοήσαντες, ὡς ἀφρέ-

Dominum nostrum Iesum Chri-
stum cum assumptione, id est ani-
mata carne sua anima rationali
atque intellectuali, Deo & Patri
considerare; sicque demum ventu-
rum cum paterna claritate sua
iudicare vivos & mortuos, non
quidem iam carnem, sed nec in-
corporeum, quibus ipse novit ratio-
nibus * Deo specificato corpore,
quo & appareat his qui eum pu-
gerunt, & maneat Deus absque
craftitudine; anathema.

EPIPHANIVS DIACONVS
& cubuclesius legit.

Vsq̄ue ad hæc bene sentiunt,
cum sanctorum patrum editio-
nibus concinentes: imo vero
dogmata eorum vsurpantes, si-
bi gloriam conferunt. Porro in
ceteris amara virulentæ linguæ
sux & viperea veneno mortife-
ro plena dogmata euomunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Si quis diuinum Dei Verbi cha-
racterem secundū incarnationem
per materiales colores considerare
studuerit, & non ex toto eum corde
adorauerit oculis intelligibilibus,
super claritatem solis a dextris
Dei in excelsis super thronum
gloria sedentem, anathema.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Inopinati quidam allegoristæ
super hac phantastica sua sen-
tentia demonstrantur. Chara-
cterem enim Dei & Patris Fi-
lium Apostolo prædicante, pro-
pter indissimilitudinem & in-
commutabilitatem substantiæ,
ipsi alterum facientes, caracte-
rem in assumpta a Deo Verbo
carne prauè intelligunt, & ex

Yyy iij

* Gr. Dei-
formi cor-
pore.

Hebr. 1.

senfibus infensatis eructant, inanem quamdam sententiam perhibentes: Si quis diuinum Verbi Dei characterem secundum incarnationem per materiales colores considerate studuerit. Quia alterius quidem substantiæ est caro quam assumpsit, & Dei Verbi natura, cuncti nouimus, tam ex veritate, quam ex principibus ecclesiæ sanctis, videlicet apostolis, & egregiis patribus nostris edocti. Etenim arcanorum inspector Paulus diuinus apostolus, secundum quod dicitur, homouision volēs prædicare ad Deum & Patrem Filii & Dei Verbi, nihil aliud proprium & conueniens adinuenit, quam vt exclamaret characterem substantiæ Patris Filium. Isti autem veritatem in mendacium conuertere tentantes, introducunt vituperationes atque quassatas voces has, venerabilium imaginum odio * confingentes. Vnde incidunt in intellectus blasphemiam commendantes, atque in reprobum sensum traditi, adhuc iniquiunt.

* Gr. dictum est,

* Gr. affixi.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Si quis incircumscriptam Dei Verbi essentiam atque substantiam, pro eo quod incarnatum sit, studuerit per materiales colores in imaginibus humana forma circumscribere, & non potius Deum predicat, illud nihilo minus etiam post incarnationem incircumscriptum esse, anathema.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Tamquam circa opportunas ecclesiasticas traditiones insanabiliter infirmati, & pestilenti languore sensum corruptum habentes,

νων φρενῶν ἐρβύρονται, καὶ νῦν πρὸς
ἀπόφασιν λέγοντες· εἶπες ὅτι θεὸν τῆς
θεοῦ λόγου χαρακτηρεῖς καὶ τὴν σαρκῶ-
κωσιν δι' ὑλικῶν χρωμάτων ἐπισηδεύοι
κατανόσαι. ὅτι μὴ ἐπ' αὐτοῖσι τῆς ἑ-
θεοῦ λόγου φύσεως ἢ σαρκὸς, ἡμεῖς
σέλαβε, πάντες ἴσμεν, ἐν τῇ ἀληθείᾳ
καὶ τῇ ἀσφαλείᾳ τῆς ἐκκλησίας ἀ-
ρίων ἀποστόλων καὶ θεοπατέρων πατέρων
ἡμῶν παρδεδυμένους. Καὶ ὁ τῆς ἀποστό-
λων διακόνος Γαῦλος ὁ θεῖος ἀπόστολος,
καθὰ εἴρηται, τὸ ὁμοούσιον θεῶν κηρυ-
ξαι πρὸς τὸν θεὸν καὶ πατέρα τῆς ὑοῦ καὶ
θεοῦ λόγου, οὐδὲν ἕτερον ὠκείω μῦθον καὶ
συνᾶδον ἐφείδεν, ἢ τὸ ἐκβοῶσαι χαρακτη-
ρεῖς τῆς ὑποστάσεως ἑπ' αὐτοῖσι ἡμῶν.
οὗτοι δὲ τὴν ἀλήθειαν εἰς ψεῦδος μετα-
τρέπειν πειρομένους, ἀπεισάγουσι δια-
φόροις καὶ σαφραῖς φωναῖς, παραση-
γνύμενοι τῷ τῆς σεπτιῶν εἰκόνων μίσθῳ.
ἐνθεν καὶ παρεμπόησιν εἰς ἐνοχίας
συνιστώσας τὸ βλάσφημοι, καὶ ἀπαρ-
θέντες εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ἐπ' ἀσπί.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Εἶπες τὴν ἀπερίγραφο τῆς θεοῦ
λόγου οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν διὰ τὸ σε-
σαρκῶδες ἐπισηδεύοι δι' ὑλικῶν χρω-
μάτων ἐν εἰκόσιν ἀνεσοπημῶρως
περιγράφειν, καὶ οὐχὶ μᾶλλον θεολο-
γεῖ αὐτὸν οὐδὲν ἕτερον καὶ μὴ τὴν σαρκῶ-
κωσιν ἀπερίγραφο ὄντα, ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ὡς περὶ τὰ καίρια τῆς ἐκκλησια-
στικῶν ἀπαδόσεων ἀνιστάως νοσησάτες,
καὶ τὴν λογμῶδη νόσον ἀνιμῶσμε-
νοι, ὁ νοῦν διαφθερέντες, πάντα

ANNO CHRISTI 787.

φραζοισι· και της αιχρας της απτης
 πατριστασι τω ορθω λογω· & εξα-
 πατηται τω νοω, εις τω απειρα-
 φον φυσιν τω θεου λογου τω πε-
 γεγραμμενω και τω αυτω ληφθει-
 σαν σαρκα συγχροντες. ποδο γρ τρα-
 νως δηλωι τω παρ αυτων ειρημηδω·
 ουδεν ητιον και μη τω σαρκωσιν α-
 απειραφον οντα. ποδ ποτε ταυτην
 τω κουφολογιαν εφεδρω· & σοφοι
 περ τα ματαμα; βλασφημιας γαρ
 πληρες τω απειραφον μη τω σαρκω-
 σιν διαγορευομαι· & οπι παντα κυριον
 Ιησου Χριστον· & αληθινον θεον ημω,
 & μαλιστα αυτω διαγορευοσαν τω μα-
 θηταις· οπ λαζαρος ο φιλος ημω κε-
 κοιμηται, & γαιρο δι υμας, οπ εκ η-
 μω εκει. αρα τω, εκ ημω εκει, ου
 απειραφω ιδιον; να, & παν γε. και
 ινα πα παροδ παδου περ τουτου δια-
 γελικωσ λεχθεντα εδωκεμεν, πα μη τω
 αυδασαν ειπομι. τωσ γωαιζιν εμ-
 φαισας εαυτον, απειραφωσ λω ου-
 δαμωσ. τω εαυτον φανερωσαι δυοι μα-
 θηταις, απειραφωσ οσιν ιδιον. τω τω δυ-
 εων κεκλεισμενων εισελθειν, και τω
 Θωμα· & ηλαφθωμαι, πι ετρον, η πε-
 εραφω; & τω πορβιθωμαι τοι μαθη-
 ταις εις τω Γαλιλαιαν, και εκει αυτον
 τω αυτων οφθωμαι, η προσκυεισσαι,
 αυτω ποδο οβτι. τω δε βλεποντων ημω
 μαθητην· & αληφθωμαι εις τω ουρα-
 νον, & τω αγγελου αυτοις επισταντος και
 ειποντος· ανδρες πι εσηκατε απενιζοντες
 εις τω ουρανοσ; οστος ο Ιησοσ ο αλαλη-
 φθωσ αφ ημω εις τω ουρανον, οστωσ
 ελθωσ, ον εσπον εδεασαδε αυτον πο-
 ρβωμωσ εις τω ουρανον. αρα εκει εστ
 απειραφωσ παντα; και παν γε. οστωσ
 γρ η παντες· & θεοφοροι πατησ ημω

hæc asserunt, & contagium de-
 ceptionis recto sermone appli-
 cant; & decipiuntur mente, in-
 circumscriptam naturam diui-
 ni Verbi, & circumscriptam &
 ab ipso assumptam carnem con-
 fundentes. hoc enim expresse in-
 dicat quod ab ipsis est dictum:
 Nihilominus etiam post incar-
 nationem incircumscriptum esse.
 Vbi aliquando hanc leuem as-
 sertionem adinuerunt sa-
 pientes circa inania? Nam ple-
 nus blasphemix sensus est, incir-
 cumscriptum post incarnatio-
 nem asserere super omnia Do-
 minum Iesum Christum verum
 Deum nostrum, & maxime ipso
 discipulis perhibente: *Lazarus* Ioan. 11.
amicus noster dormit; & gaudeo
propter vos, quia non eram ibi.
 Ergo, non eram ibi, circumscri-
 ptionis est proprium? etiam, &
 oppido etiam. Sed ut ea quæ an-
 te passionem de hoc euangelice
 dicta sunt, omittamus, quæ post
 resurrectionem acta sunt dicam.
 Mulieribus apparens incircum-
 scriptus nullatenus erat: se-
 metipsum manifestare duobus
 discipulis, circumscriptionis est
 proprium. Ianuis clausis intra-
 re, & a Thoma palpari, quid
 aliud quam circumscriptio est?
 & discipulis in Galilæam eun-
 tibus, illic ab eis videri & ado-
 rari, hoc ipsum est. Videntibus
 discipulis ascendere in
 cælum, & angelo super istos
 astante atque dicente: *Viri quid* Mat. 1.
*statis intuentes in cælum? hic Ie-
 sus qui assumptus est a vobis in*
cælum sic veniet, quemadmodum
vidistis eum euntem in cælum.
 Putas non sunt hæc circumscri-
 ptionis? etiam valde. Sic enim
 & omnes deiferi patres nostri

Ioan. 11.
Ioan. 20.
Luc. 24.
Ioan. 20.
Mat. 1.

docent; & manifestū est his qui bene sapiunt, quod secundum id quidem quod Deus & Verbum Dei & Patris, est inuisibilis, incircumscrip- tus, incomprehensibilis, & in omni loco sit dominationis suæ: secundum id autem quod humanam naturam suscepit, & visibilis & circumscriptus, iuxta quod ipse discipulis ait, non illic se fuisse: & comprehensibilis est, vt Thomas nos certos reddidit. In multis ergo maliciis per vnā blasphemiam suam concinunt deceptorie Christianos accusantiū vefaniæ præceptores. rursus enim calumniantes pronuntiat.

Ioan. 11.
 & 20.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Si quis Dei Verbi natura & carnis inseparabilem per substantiam factam vnitionem, id est patrationem quæ ex utroque confusa & inseparabilis est facta, in imagine pingere tentat, nominans eam Christum; Christi autem nomen Deum & hominem significat; ac per hoc confusionem duarum naturarum portentuose fingens, anathema.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Nouit excrementum erroris recto verbo adherere. Etenim isti inseparabili & inconfusæ vnitioni quæ in Christo est per substantiam, imaginum facturam aduersam, & confusionem duarum naturarum afferentem, mendaciter & nequiter autumant: sed veritas Dei non est alligata. Nam Christus nomen est duarum naturarum, visibilis scilicet & inuisibilis, index ipse vero Christus visus homi-

ινδιδακοιοι. & περιδελόν δστι ποίς εϋ φρονοδοσιν, όπι καδδ μδρ θεός και λόγος τς θεοδ και πατρός, δστιν άσρατος, άσπειρηραπιθ, άκατάλητος, και εν παντι τόπω δστι τής δεαουσιίας άδδ. καδδ δέ άιθροσπου φύσιν άνελαβειπ, και όρατς και πειρηραπιός, καιδως άιθς ποίς μαθηταις διηρόρβουσε, μη εϋ και καιαληπιός, ως ό Θωμας ήμας διηρωσάτω. εις πολλας ουυ καικίας δια τής μιας άπαδν βλασφημίας συμμιηλοισιν. (τής άπατηλής τής χειρισμοκατηρόρρον φρενοβλαβείας είσηηται, άιδις γρ συκοφαντουώτες φδέγγον).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΦΟΣ ανέγνω.

Είπς τής τς θεοδ λόγου φύσεως και τής σαρκός τιω άδιαίρετον καθ' ύπόστασιν ένωσιν, ήτοι τδ δξ άμφοίν έν, άσπυχτόν τε & άμείρισον δποτέλεσμα γέγονός, έν είκόνι πειραται γράφειν, όνομαζων άιτω Χειρόν. τδ δέ Χειρός όνομα θεόν και άιθροσπον δηλωί ως έν τούτου σύγγυσιν τής δύο φύσεων πεγετευόμδμος, διάδεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ανέγνω.

Οίδδ τδ άίθος τής άπάτης περρεσίβειαται τώ όρθώ λόγω. και γρ όπι τή άπη Χειρόδ άδιαίρετο και άσυγγύτω καθ' ύπόστασιν ένώσά τιω τής είκόνων ποιήσιν εναντιομδμίω, ως σύγγυσιν τδ δύο φύσεων είσάγγουσαν, ψευδώς και κακώς ενλαμδύοισιν. άλλή δλήθηα τς θεοδ ου δέδετα. τδ γαρ, Χειρός, όνομα δύο φύσεών δστι γωεσικόν, τής μδρ όρατς, τής δέ άσρατου. άιθς γ ό Χειρός όρρομδμος τς άιθρο-

ANNO CHRISTI 787.

ποις διὰ τῆς καταπέταστος, πούτεσι τῆ
σαρκὸς αὐτῆς, καὶ ἡ διὰ φύσις ἐνεκρύ-
θητο, διὰ τῆς σημείων ταύτων ἐφάνε-
ρου, ἡ γουὶ ἀγία τῆς θεοῦ ἐκκλησία ὡς
πρὸς λαβεῖν τῆς ἀγίων ἀποστόλων
ἐπατέρων, αὐτῶν τὸ εἶδος τὸ ὄραδεν τοῖς
ἀνθρώποις ἀναζωγραφεῖ, ἐοὺ δια-
ρεῖ τῷ Χριστῶν καὶ τῶν αὐτῶν ληροφθῆ
κατηρορεῖται. ἡ γὰρ εἰκὼν καὶ ὄνομα μὴ
νον, καὶ οὐ καὶ τὸ ὄρον κοινανεῖ τῶν παρο-
τοπῶν, ὡς πολλὰκις εἰρηκαμῆν. Ἰππῶ
καὶ ψυχῆς ἐστῆρηται, ἡ ἀδύατον πα-
ρορεῖται, ὅτι ἀόρατος. καὶ εἰ τῶν ψυ-
χῶν, καὶ τῆς κησῆν οὐσαν, ἀναζωγρα-
φεῖν ἀδύατον, πόσω γε μᾶλλον τῶν
ἀκατάληπτον ἐδύεξιχρίασον τῆς μονο-
χρῶν ἢ τῆς θεοῦ ἐνοήσεως ἀειδητῶς
εἰκονίζεσθαι, καὶ εἰ λίαν ἐξω φρενῶν
ἰσαρῶν; ἐπέσσειεν οὐκ ὁ πόνος αὐ-
τῆς ἵππῆς κεφαλὰς αὐτῶν. τὸ γὰρ
ἀνάθεμα, ὁ αὐτῶν ἐληροφθῆσαν, ἐν αὐ-
τοῖς μῆρει εἰς τὸ αἰῶνα. αὐτῆς δὲ φασιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἴπες διαρεῖ τῶν ἐνωθεῖσαν σάρκα
τῆς θεοῦ λόγου ἰσποσῆσ, ἐν ἵππῶν
ψυχῆ αὐτῶν ἔχων, καὶ ὡς ἐν τοῦτου
ρορεῖται αὐτῶν ἐν εἰκόνι ἵππῆδεύων,
ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ τῆς θεολο-
γίας ἐπώνυμος οὕτω φησὶν· ἰωὶκα αἰ
φύσις διίστανται τῆς ἵππῶν, σω-
διαρεῖται καὶ τὰ ὀνόματα. ἀλλὰ καὶ
πλείστοι τῆς πατέρων ταύτη τῆ ἐνοία
ἐχρησῆται. ἐὰν τῆς ἀληθείας οὕτως δο-
καί. αὐτοὶ δὲ ἰσσαντες ἐ αὐτῆς καὶ τῆς
πατερῶν παρορεῖται, λέγουσιν· εἴπες
Concil. Tom. 19.

nibus per velum, id est carnem
suam, licet diuina natura oc-
cultaretur, per signa hanc ma-
nifestabat. Idcirco sancta Dei
ecclesia, vt accepit a sanctis a-
postolis & patribus, ipsam spe-
ciem quæ visa est hominibus,
describit, & non diuidit Chri-
stum secundum eorum deliram
accusationem. Imago enim se-
cundum nomen tantum, & non
secundum definitionem com-
municat primitiuo, vt sæpe iam
diximus; quia & anima caret,
quam impossibile est * circum-
scribi, quia inuisibilis est. Et si
animam, præsertim cum sit crea-
ta, impossibile est depingere:
quanto magis incomprehen-
sibilem & inuestigabilem vnige-
niti Filii diuinitatem imaginari
quis sensibilibiter excogitaret, li-
cet nimis extra sensus existat?
Conuersus est ergo dolor eo-
rum in capita ipsorum. Anathe-
ma enim quod ipsi * sortiti sunt,
in ipsis manet in sæculum. por-
ro iterum aiunt.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis diuidit unitam Dei
Verbi substantiam carnem, in sen-
su puram eam habens, & ex hoc
pingere illam in imagine studens,
anathema.*

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Sanctus Gregorius cogno-
mento Theologus ita dicit:
Quando naturæ distant in sen-
su, separantur simul & nomina.
sed & multi ex patribus hoc vñ
sunt: etenim veritati ita videtur.
Ipsi autem & ea priuati & pa-
ternis definitionibus, dicunt: Si
Zzz

* describi,
* Gr. nugati

quis diuidit vnitam Dei Verbi
 substantiæ carnem in sensu.
 Reperiuntur ergo nec in isto
 consonantes cum patrum expo-
 sitione sanctorum : sed verita-
 tem euidenter impugnant, ea-
 dem de * ipsis affati ; & catholi-
 cam ecclesiam similia Nestorio
 prædicare calumniantur. Porro
 sibi congrua dicentes, inferunt.

* Gr. iisdem

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

*Si quis vnum Christum diui-
 dit in substantias duas, separa-
 tim ponens Dei Filium, & sepa-
 ratim virginis Mariae, & non
 vnum ac eundem, sed affectua-
 lem vnitionem eis factam fuisse
 fatetur; & hinc eum in imagine,
 quasi priuata substantia sit ex
 virgine, pingit; anathema.*

EPIPHANIVS DIACONVS
 legit.

* Tam mul-
 ta de eisdem
 inculcando
 pron.

* Tanta eademque de semet-
 ipsis in circuitu ambulantes pro-
 nuntiant, vt pene nec numero
 subiiciantur, quæ ab eis rumo-
 re improbo asseruntur. Adinuen-
 ientes enim Nestorii impiam
 opinionem, imaginum forma-
 tionem hanc applicant, inopina
 quædam & absurda refarcinan-
 tes. Huiusmodi ergo ratiuncu-
 larum crebro facta destructione,
 nunc silentio has tradere neces-
 sarium iudicauimus. Eructant
 autem rursus hæc.

GREGORIVS EPISCOPVS
 legit.

*Si quis carnem quæ deificata est
 ex vnitione sua quæ ad diuinum
 Verbum effecta est, in imagine
 pinxerit, veluti separans eam ex
 assumente atq; deificante illam di-*

διαρεί πλὴ ἐνωθεῖσαν σαρκὴ τῆς θεοῦ
 λόγου ἰσωςάσας ἐν ἑπινοίᾳ. διελκοῦ-
 ται οὐ μὴδὲ ἐν τούτῳ συμφωνοῦντες
 τῆς ἁγίων πατέρων ἐκδόσε· ἀλλὰ τῆ
 ἀληθείᾳ φθούσα διαμερίζονται, καὶ
 αὐτὰ πρὸς τῶν ἀπῶν φθέρουμι, ἐν
 Νεστορίῳ πλὴ καθολικῶ ἐκκλησίᾳ
 ἴσα δόξαζεν κατηγοροῦσιν. ἑαυτοῖς δὲ
 ἀκόλουθα λέγοντες, ἑπιφύροισιν.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Εἶπες ὅτι ἓνα χεῖρον διαρεί εἰς
 ἰσωςάσας δύο, ἀπὸ μέρος πνεύς ὅτι
 θεοῦ υἱόν, & ἀπὸ μέρος ὅτι τῆς παρθέ-
 νου Μαρίας, καὶ οὐχὶ ἓνα ἐν αὐ-
 τῶν, ἀλλὰ χεῖρὶ αὐτοῖς πλὴ ἐνωσιν
 γενηθεῖται ὁμολογῶν· καὶ ἐνθεν ἐν εἰ-
 κόνι ὡς ἰδιοῦ πόσατον ὅτι ἐκ τῆς παρθέ-
 νου διαγράφοι· ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 ἀνέγνω.

Τοσαῦτα πρὸς τῶν ἀπῶν ἀκα-
 κλοῦμινοι φθέρουμι, ὡς πρὸς βρα-
 χύ μὴδὲ δεξιμῶ ἰσωςάσας πᾶσι
 ἀπῶν ἐφυλλοῦμινα. ἐφάροντες γὰρ
 πλὴ τῆ Νεστορίου δυσσεβῆ δόξῃ, τῆ
 ἁγίων εἰκόνων ἀνατυπώσε τῶν πλὴ πρὸς-
 τελεοῖσι, πρὸς δόξα πνα καὶ ἀλλόκο-
 τα κατήύοντες λογίδια. ὡν παραχρῆς
 πλὴ ἀναθρηπὴν ποιησάμινοι, νυνὶ τῆ
 σωπῆ πρὸς ἀδουῖαι ἀναγκάσιον ἐκρίνα-
 μινοι. ἐρβήρονται δὲ αὐτοῖς τοῖςδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
 ἀνέγνω.

Εἶπες πλὴ ἐκ τῆς πρὸς ὅτι θεοῦ
 λόγον ἐνωθεῖσαι σαρκὴ ἐν εἰ-
 κόνι γράφοι, ὡς διαμερῶν αὐτῶν ἐκ τῆς
 πρὸς λαβούσης καὶ θεωσάσης θεότη-

ANNO CHRISTI 787.

πος, καὶ ἀδάτων αὐτῶ ἐκ τούτου κα-
τακυβάλων, ἀνάθεμα.

ninitate, & * sine Deo hanc per
hoc conficiens, anathema. * G. minime
deificatam
hanc.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

Ἡ καθολικὴ ἐκκλησία εἰ καὶ ἀνά-
ζωγραφεῖ (Θ) Χρῆστον τῆ ἀϊθεροπίνῃ
μορφῇ, ἀλλ' οὐ διαίρει ταύτῃ ἐκ τῆς
ἐνωθείσης αὐτῇ θεότητος, θεωθεύσαν δὲ
μᾶλλον πιστεύει, καὶ ὁμολοῖ τὴν
ὁμολογεῖν (Θ) μέγα Γρηγόριον (Θ)
θεολόγον, ὅτι πῶς ἀλήθειαν καὶ οὐχ ὡς
αὐτοὶ ἀμαθῶς ἔαπαυδέντως βαρβα-
ρίζοντες ἐφθασαν, ἀδάτων πῶς σαρκὰ
τῆ κρεῖου ἐκ τούτου κατακυβάλου-
σιν. ὡσαύτως γὰρ πῶς ἀϊθεροπιν ἀνάζω-
γραφῶν, ἐκ ἀψυχον ποιεῖ (Θ) ἀϊθερο-
πιν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐψυχωμένος μὲν, ὅτι
ἡ εἰκὼν αὐτοῦ λέγεται ὡς τὸ εἰκέναι·
οὕτως ὅτι πῶς εἰκὼν ἔκ κρεῖου ποιοῦν-
τες, περὶ ὧν μὲν πῶς σαρκὰ τῆ κρεῖου
ὁμολογοῦμεν, ὅτι πῶς εἰκὼν ἐδὲν ἔφρον
ἴσμεν ἢ εἰκὼν ἀηλοδοσαν πῶς τῆ θεο-
πότηπου μίμησιν. ἔσθεν καὶ τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ κεκλήθηται, ὅτι κατ' αὐτὸ κοινωνεῖ
μόνον, καὶ διὰ τοῦτο σεπτὴ ἔσται. εἰ δὲ
ἐναρτοῖς ἀδύροτος ὁ δαίμονος ὅστις εἰκὼν,
βέβηλος ἔμεμασμένη, ὅτι ὅτι τῆ θεο-
πότηπου. ἐκοῦν κοπίσσαντες εἰς κενά,
συνάροισι χερσὶν ἀκαρπῆαν, καὶ δέχον-
ται παρὰ τῆς ἀληθείας τὸ ἀνάθεμα·
οὐ ἐκ ἐκνήσανται, λέγοντες ποιάθε.

Catholica ecclesia etfi pin-
git Christum in humana forma,
sed non separat hanc ex vnita si-
bi diuinitate. Deificatam au-
tem potius credit, & vnam cum
Deo hanc confitetur, secun-
dum magnum Gregorium &
veritatem: non sicut ipsi indo-
cte ac inerudite barbarizantes
dixerunt, sine Deo ex hoc car-
nem Domini confici. Sicut e-
nim quis hominem depingens,
sine anima non facit hominem,
sed ille cum anima permanet;
& imago imago eius dicitur, eo
quod similis ei appareat: ita &
nos imaginem Domini facien-
tes, deificatam carnem Domi-
ni confitemur; & nihil imagi-
nem aliud scimus, quam ima-
ginem indicantem principalis
imitationem. Hinc & nomen
eius fortita est, & secundum id
tantum ei communicat: & ideo
venerabilis est & sancta. Si ve-
ro scelesti viri vel dæmonis est
imago, polluta & contaminata
est, quia & principale eius pro-
fanum & contaminatum existit.
Ergo laborantes in vanum, col-
ligunt manibus sterilitatem, &
recipiunt a veritate anathema:
quo non carebunt dicentes hu-
iusmodi.

Oratio 1. in
pascha circa
med.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

Εἴπῃς (Θ) ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπαρχόν-
τα θεὸν λόγον ἢ τῆ δουλοῦ μορφῆς ἐν
τῇ ἰδίᾳ ὑποστάσει ἀναλαβόντα, ὅτι καὶ
πάντα ὅμοιον ἡμῖν γινόμενον χωρὶς ἀ-
μάρτιας, περιεβλήθη δι' ὑλικῶν χρωμά-
Concil. Tom. 19.

Si quis Deum Verbum qui in
forma Dei est, quique formam ser-
ui in sua subsistentia recepit, & per
omnia similis nobis factus est abs-
que peccato, tentat per materia-
Zzz ij

les colores formare, quasi purum hominem, & separare illum ab inseparabili & incommutabili diuinitate, vt ex hoc quaternitatem
* inducat in sanctam & vniuersam Trinitatem, anathema.

* Gr. inducens

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

O amentiam ipsorum & uercordiam! non enim reuerentur colligere anathema. Sed vt vermes in coeno volutati nutriuntur, ita & isti huic voci infixi, saturitatem minime accipere patiuntur, sanctificatæ Dei ecclesiæ maledicere conantes, cum sint ipsi maledictione dignissimi. Hi namque qui benedicunt ei, vt ait scriptura, benedicentur: & qui maledicunt ei, maledicti sunt. Porro purum hominem illos conuicere saluatorem Christum, & separare illum a diuinitate, sicque quaternitatem inducere per picturam, quis putas, non derideat, & risum latum super eorum insipientia non diffundat, imo vero blasphemiam luceat? Non enim secundum quod in imagine figuratur Christum in humana forma, quaternitatem credit is qui hoc facit; sed confitetur Deum Verbum incarnatum esse veritate & non phantasia. Denique Nestorius qui læsis sensibus duas subsistentias sicut duas naturas blasphemæ dogmatizauit in Christo, ille quaternitatem induxisse dignoscitur. Sancta vero Dei ecclesiæ vnam subsistentiam Christi in duabus naturis recte confessa, ad commemorationem salutaris eius dispensationis imaginaliter formare illum diuinitus erudita est. Porro vo-

Gen. 27.

των διαμορφουῦ, ὡς εἶπεν ψιλὸν ἀνθρώπον ὄντα, καὶ χωρῆσαι αὐτὸν τῆς ἀχωρήσου καὶ ἀμεταβλήτου θεότητος, ὡς ἐν τούτῳ τετραδά εισάγων ἵππ τῆς ἀγίας καὶ ζωαρχικῆς τριάδος, ἀνάθεμα.

ANNO CHRISTI 787.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Ὡ τῆς αὐτῶν αἰτίας καὶ ὁμοιοῦς ἐκ ἀιχμώνονται ἢ σανάγην τὸ ἀνάθεμα. ἄλλ' ὡς περ σφάλῃκας ἐν βορέῳ κυλινδρὸν μὲν τρέφονται, οὕτως καὶ οὗτοι ταύτῃ τῇ φωνῇ ἐκλυόμενοι, κόρον λαβεῖν ἐκ ἀνέχονται, πλὴν ἡγιασμένῳ τῷ θεοῦ ἐκκλησίᾳ δὲ τριάδα πειρομένοι, αὐτοὶ ὄντες ἀεὶ ἄξιοι. ④ γὰρ ἀλογουῦντες αὐτῷ, ὡς φησὶν ἡ δεῖα γραφή, ἀλόγως καὶ ⑤ κατασχόμενοι αὐτῷ, κενεῶνται. τὸ δὲ ψιλὸν ἀνθρώπον ὑπονοεῖν ⑥ σωτῆρα Χριστὸν, καὶ χωρῆσαι αὐτὸν τῆς θεότητος, εἶτα τε καὶ τετραδά εισάγειν διὰ τῆς ἀναλωγραφίας, τίς αὐτὸ οὐ γέλωτα πλατῶ τῆς αὐτῶν ἀπροσωπικῆς καταχέουτο, μᾶλλον δὲ ἐρηνήσοι τὸ βλάσφημον; οὐ γὰρ καθ' εἰκονίζεται Χριστὸς τῇ ἀνθρώπινῃ μορφῇ, τετραδά πιστεύει ὁ πόσις ποίων· ἄλλ' ὁμολογεῖ ⑦ θεὸν λόγον ἐκδηροῦσθαι ἀληθεία καὶ οὐ κατὰ φαντασίαν. ὁ δὲ φρενοβλαβῆς Νεστόριος δύο ὑποστάσεις ὡς δύο φύσεις βλασφημῶς διζάγων ἵππ τῷ Χριστῷ, ἐκείνῳ ⑧ εισάγειν τετραδά κενεῶνται. ἡ δὲ τῷ θεοῦ ἀγία ἐκκλησία μίᾳ ὑπόστασιν τῷ Χριστῷ ἐν δυοῖς ταῖς φύσεσιν ὀρθῶς ὁμολογεῖσθαι, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς σωτηριώδους αὐτῶν οἰκονομίας εἰκονικῶς ἀναπνοῦν αὐτὸν ἐκείνῳ ἐκπεπαῖδευται. ἄλλοι δὲ ἐκ-

ANNO CHRISTI 787.

Ἐν δόκιμοις δεῖξαι, καὶ ἀληθεῖς π
φράσαι, οὐτω λέγοντες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶπες οὐχ ὁμολογεῖ τὴν ἀειπαρθένον
Μαρίαν κυρίως ἔλλησως θεοτόκον,
ὑπερφάν τε ἑὴ πάσης ὀρατῆς καὶ
ἀορατοῦ κτίσεως, καὶ μὴ εἰλικρινοῦς
πίστεως τὰς αὐτῆς ἐκδέχεται περὶ
σθεῖας, ὡς παρρησίᾳ ἐλπίσεως πρὸς
ἑαυτὴν τεχθέντα θεὸν ἡμῶν ἀνάστημα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Ἐν πύτοις ἰδρυμένη ἔβεβαιωμένη
ἡ καθολικὴ ἐκκλησία, παρὰ τῆς ἐπέ-
φθορ φρονουμένων τῆ αὐτῆς ἐνθεωπα-
ραδόσ οὐδέ τι π ἐνωπύξαι. ἔχρ
ὁ κύριος ὑπὸ τῆς δαμόνων κηρυττό-
μυρος, πύτοις ἔξήλασε. ἔ Παῦλος ὁ
θεῖος ἀπόστολος ἔ σὺ συνέκδημοι ἀντ
ὑπὸ αὐτῶν μδρτυρούμμοι ἀνθεσπο
εἶναι τῆ θεοῦ τῆ ὑψίστου, καὶ τὴν ὁδὸν
τῆς σωτηρίας καταγγέλλειν, αὐτὸν
ἔξεδιάκον οὐτως καὶ οὗτοι εἰ καὶ π ἀλη-
θεῖς προσφθίζοντα, ἀλλ' οὐκ παρὰ
τῆς ἀγίας τῆ θεοῦ καθολικῆς ἐκκλη-
σίας ἔξελαύνονται. αὐτῶν δὲ ὡσαυτ
κωῆς ἔπιστρέφοντες ἔπι τὸ ἴδιον ἔξε-
ραμα, καὶ ὅς λουόμμοι εἰς κύλισμα
βορβόρου, γεύξισι τὰδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἶπες τὰ τῆς ἀπαιτῶν ἀρίων ἰδέας
ἐν εἰκόσιν ἀλύχοις ἔ ἀναύδοις ἔξ ὑλι-
κῶν χρωμάτων ἀνασηλοῦ ἔπιτη-
δεῖοι, μηδέμιδον ὄνησιν φερούσας μα-
τάχα γὰρ ὅστιν ἡ ἔπινοια, καὶ διαβολικῆς
μεθοδείας βίρσεις. ἔ οὐχ δὴ μάλλον

lentes semetipfos probatos o-
stendere, etiam verum quid as-
ferunt, ita dicentes.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis non confitetur sanctam
semper virginem Mariam proprie
ac vere Dei genitricem, sublimio-
rem esse omni visibili et invisibili
creatura, et cum sincera fide ipsius
non expetit intercessionem, tam-
quam fiduciam habentis ad Deum
nostrum qui ex illa genitus est,
anathema.*

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

In his stabilita & certificata
catholica ecclesia, ab his qui a-
liter sapiunt quam eius in Deo
traditio docet, non indiget quid
audire. Etenim Dominus dum
a dæmonibus prædicaretur, hos
abigebat : & Paulus diuinus a-
postolus & comites peregrina-
tionis eius ab eis testimonium
habentes, quod homines essent
Dei excelsi, & viam salutis de-
nuntiarent, eos pellebant : ita
& isti, licet aliquid verum pro-
nuntient, tamen a sancta Dei
ecclesia propelluntur. Rursus
autem veluti canes reuerfi ad
suum vomitum, & fues loti in
volutabro luti, grunniunt hu-
iuscemodi.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis uniuersorum sancto-
rum effigies in imaginibus inani-
matis et surdis ex materialibus
coloribus titulari studuerit, nullum
profectum ferentes (vanum enim
est commentum, et diabolica argu-
mentationis inuentio) et non ma-*

ANNO CHRISTI 757.

gis horum virtutes per ea qua in scripturis de illis insinuantur, veluti quasdam animatas imagines in se depingit, & ad similem illis ex hoc erigitur zelum, quemadmodum diuini patres nostri dixerunt, anathema.

τας τούτων δρετας διά τ' εν γραφαις ωελ αυτων διηουμυλων οϊον πνας εμψυχους εικονας εν εαυτω αιαζωγραφει, & προς ομοιον αυτοις εν τουτου διεγειρεται ζηλον, κατως ενδει ημω εφησαν πατρες, ανθεμα.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΥΣ ΔΙΑΚΟΝΟΥΣ

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ανέγνω.

Diuini patres nostri tale quid neque docuerunt, neque prædicauerunt, sed sibimet hoc nomen imposuerunt falsiloqui: & ipsorum sunt istæ ineptiæ, quoniam in subsequentiibus septimam sese Synodum nuncupant.

Οι ενδει ημω πατρες ποιουσαν ουτε εδιδασαν, ουτε εκηρυξαν, δλλ' εαυτοις ποδο το ονομα ωεπεθεασαν ψευδηγοροι. & αυτων εδεν αυτη η ληροδια, επειδη κη εν τοις εξης εδοθιλω σωδοον εαυτων κικλησκοισι. και ης σοφος ειπεν. επαμεινω σε ο πελας, & μη το σον εμοια. δλλοτελος, κη μη τα σα χειλη. ουτοι δε ωρα πνος μητε διδαχθεντες, μητε επαμεινετες, εαυτοις επαμνον ωεωσολιζονται, & καλειδται δελοισιν ωπο τ' ανθεστων ραβει, πατρες ωεωαμουμμοιοι εη της καθολικης εκκλησιας. ταυτων δε συκοφαντοσι χειρον ωδον ημω καταλειπειται, και ειδωλολατρεία ωεωσολληδωαι και τοι γε αυτες εφη δια Ησαϊα ε προφητου προς αυτων. επιστω σε αγαλλιαμα αιωνιον, βιφροσωλιω χυειων γενεαις. κη τα εκκλησιασοδ' ολη καλη ει πλησιον μου, ολη καλη, και μωμος εκ εστιν εν σοι. σκοπησωμεν ουω των αυτων παραφροσωλιω, οπ ης κατηγοροδσιν ειδωλολατρεϊαν, ταυτης εγκωχωνται ειναι διδασκαλοι. και ει ειδωλολατρεων εισι πατρες, επατωσαν. μεροισ πνοδ ειδωλολατρησαντ της εκκλησιας εισι διδασκαλοι, η ολης; & ει μη μεροισ, ωφειλον αυτοι ωεωσιδειν των πληρωμαπ της καθολικης εκκλησιας, και ωπο ταυτης δικαιοδται, και εδω καρποισ της δληθειας ωρ αυτης δρεπε-

Præu. 27. * Gr. quidam

Isai. 60. iuxta 70.

Gen. 4.

* Gr. ab ea

ANNO CHRISTI 797.

ἅμα καὶ πάντες ὁ πατήρ ἡμῶν τὰ
 ἐσφαλμένα τῆς ἀρεσκῶν ἀώρου,
 καὶ σωτηριολόγου τὰ διερώρητα.
 ἄλλ' ὅτι ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ταύ-
 τη τῇ παραδόσει φαρμακῶται, οὗτοι
 ταύτης ἀπομαρτυροῦντες, δοκοῦσι πάντων κα-
 τακρίνειν ὡς ἐσφαλμένῳ· καὶ φει-
 κῶδες ὅτι τὸ λαλεῖν, ἔτ' ὁ σωπᾶν κα-
 τὰ κρίσεις. οἴχεται γὰρ κατ' αὐτῶν ἡ εἰς
 Χριστὸν ἀληθῆς ὁμολογία, ἔτι πανωλε-
 ρία τὸ πᾶν κατέλιπον. ἄλλ' ἀπέσω-
 τῶντα, ὡς * μήτε λαλιῶνται, καὶ εἰκὴ
 ἐκφωνηθέντα. οὐκοῦν ἔσθ' ἡ ἀκεῖθεν
 ἀπωθήσονται, ὅτι ἡ τῆς σεπτικῶν εἰκόνων
 ἀναζωγραφήσις ἔξ ἀύων τῆς χρο-
 νων παραδοθεῖσα ἐν τῇ καθολικῇ ἐκ-
 κλησίᾳ, ἔτι ἐν τοῖς σεπτικῶν ναοῖς ταύτη
 διαπυθῆσθαι, ἢ ἀγίοι πατέρες καὶ
 πατέρες καὶ ἐδέξαντο, καὶ πᾶσι ἡ
 τῆς Χριστιανῶν ὁμολογίας· αὐτοὶ οὐ
 μόνον ἐξέστησαν τούτων ἀπειριῶν, ἀλλὰ
 καὶ τὸ δεινότερον ἔφεικῶδες, ἢ
 κραυγὴ αὐτῶν τῆς ἀναδέμας σοδομι-
 κῶς ἔγχορρῆκως πεπλήθυνται. ἐνθεν
 καὶ ἡ ἀμάρτια αὐτῶν μεγάλη σφοδρα-
 καὶ πῶς διωθήσεται ὑπὲρ ἐνεργεῖν ταύτης
 τῆς μανίας τὸ θυμωδέστατον, καὶ τού-
 των τῆς σατυρικῶν θυμῶν τὰ μορ-
 μολυκεία; εἶτε ἐγνωσαν τὰ ληθῆς. δεξι-
 ῶν γὰρ ὅτι πᾶσι τοῖς δισεβῶς νοεῖν
 ἐδέχοντο, ὅτι ὡς διὰ τῆς ἐν γρα-
 φῆς περὶ τῆς ἀγίων δεισιδαιμονῶν ἐν
 μνήμῃ τῆς αὐτῶν γινόμεθα παθημά-
 των, περὶ ὅμοιον διεγρόμμοι ζῆ-
 λον· οὕτω ἔτι διὰ τῆς εἰκονικῆς ἀναζω-
 γραφῆσεως τὰ παθημάτα τούτων ὁ-
 ρῶντες, εἰς ἀνάμνησιν τῆς αὐτῶν ἀν-
 δρίας ἔτι ἐν τοῦ αὐτῶν βίου ἐρχόμε-
 να. εἶτα πάλιν διγνωμονοῦσι, λέγοντες
 οὕτως.

re: quemadmodum omnes e-
 gregii patres nostri, qui incor-
 recta corrigebant, & coapta-
 bant discissa. Sed quia catholi-
 ca ecclesia hac traditione deco-
 ratur, ipsi ab ea excisi, * putant
 totam damnare tamquam erro-
 neam: & certe horrendum est
 dicere; & tacere, damnatio.
 * Procedit enim contra ipsos ve-
 ra in Christum professio, & perni-
 ciosius uniuersitatem arripuit.
 sed procul sint hæc, tamquam
 in vanum dicta & sine causa pro-
 nuntiata. Itaque hinc & inde
 impellentur, quia venerabilium
 imaginum pictura ex superiori-
 bus annis tradita in catholica
 ecclesia, & in venerabilibus
 templis informata, quam sancti
 patres & tradiderunt & recepe-
 runt, & omne Christianorum
 collegium: ipsi non solum ab his
 omnibus sunt * frustrati, sed
 quod est sæuius & terribilius,
 clamor anathematis eorum so-
 domitice & gomorrhice multi-
 plicatus est. Hinc & peccatum
 eorum magnum est nimis: &
 quis poterit sufferre huius furo-
 ris insaniam, harumque satyri-
 carum turbulentiæ scenicas
 facies? Quod si cognouissent
 veritatem, quæ manifesta est
 omnibus qui pie intelligere vo-
 lunt, scirent utique, quia sicut
 per ea quæ in scripturis de san-
 ctis indicantur, memores pas-
 sionum eorum efficiuntur, & ad
 similem zelum eriguntur: ita &
 per imaginalem descriptionem
 passiones horum videntes, in
 commemorationem virtutis eo-
 rum & Deo plenæ vitæ veni-
 unt. Deinde rursus bene sen-
 tiunt, dicentes ita.

* Gr. videntur

* Gr. Petit enim secundum ipsos

* abducti

Genes. 19.

GREGORIVS EPISCOPVS ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
legit. ἀνέγνω.

Si quis non confitetur omnes sanctos qui a seculo usque nunc sunt, quique ante legem, ac in lege & in gratia Deo placuerunt, honorabiles esse coram ipso anima & corpore, vel horum non postulat orationes, tamquam fiduciam habentium pro mundo intercedere, secundum ecclesiasticam traditionem, anathema.

Εἰς οὐχ ὁμολογᾷ ἀπαντας τῶν ἀπ' αἰῶνος & μέλει τῶν νῦν αἰῶνι, πρὸ νόμου, καὶ ἐν νόμῳ, & ἐν χάριτι τῶ θεοῦ διαρεσῆσαντας, πημοῖς εἶναι ἐνώπιον αὐτοῦ ψυχῆ τε & σώματι, καὶ τὰς πούτων ἐκ ἑξαγιῶτων προσευχῶν, ὡς παρήσιδου ἔχόντων ὑπὲρ τοῦ κόσμου προσεβῆεν, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ἀνάθεμα.

EPIPHANIVS DIACONVS
legit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Cum ecclesiasticam traditionem dixerint, oportebat eos promulgare: Si quis & imaginales picturas non recipit, anathema sit. Antiqua quippe reuera est in catholica ecclesia traditio, & valde iuste in commemorationem nobis principalium agnita: sed impudenter hanc mysticam proicientes scientiam, catholicam alloquuntur ecclesiam: Vias tuas

Ἦνίκα ἐκκλησιαστικῶν παραδόσιν εἶπον, ἔδωκεν αὐτῶν διποφιλῶσται· εἰς καὶ τὰς εἰκονικὰς ἀναζωγραφήσας ἐκ διποδέχεται, ἀνάθεμα ἔστω. Ὁρῶμεθα γὰρ αὐτῆ ὄντως ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ παραδόσιν, καὶ μάλα εἰκότως εἰς διδάμνησιν τῆς προσοπισίμων ἡμῶν ἐγνωσμένη. ἄλλ' ἀναδεία ἀπειπάμενοι πάντων τῶν τῶν μύσων ὁλεθρίως τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ προσφθέρησται· ὁδοὺ σου εἰδέναί οὐ βουλόμεθα. ὅταν καὶ μετὰ τῶν ἐκδοσιν αὐτῶν πάντων, καὶ τῶν τῆς προσβειῶν δι' ἀρεσδεκτον τῶ θεοῦ προσεζωγίῳ ἀπεβάλοντο, λῆσαντες πάντων ἐκ ποδοῖ αὐτῶν τῶ συζυγίματ'· καὶ ποδοῖ ἴσασιν πάντες· ἔδος γὰρ τοῖς ἀρεπκοῖς, ὅταν ἐν ἐνὶ λόγῳ περὶ δῶσι τῶν βισέβειν, καὶ τῆς ἀληθινῆς ὁδοῦ διασφαῶσιν, εἰς πολλὰ & διάφορα δισφαῶσται. μονοθεῖς γὰρ ἡ ἀλήθεια, τὸ δὲ ψεῦδος πολυμέδης. Ἀρειανοὶ γὰρ κήσασιν λέγοντες τὸ θεὸν λόγον, μετὰ πάντων αὐτῶν τῆς δυναθεοῦ βλασφημίας ἐκτὸς ψυχῆς

ποδον ἐνανθεοπισίμα λεληθεθήσασιν. καὶ Εὐτυχῆς ὁ δειλάματ' μίαν φύ-

* Gr. scire nolumus.

* Gr. contempserint
* verbo pietatem, & a veritatis via aberraucrint
* labi.

ANNO CHRISTI 787.

σιν διζήτων ἰπὶ τῆς οἰκονομίας τῆς κω-
λου, ἐβλασφημεί, ἰσοφῆαν πινά σαρ-
κα λέγων αὐτὸν ἀνείληφέναι, καὶ οὐχ
ὁμοούσιον τῆς ἡμετέρας φύσεως. ὡσαύ-
τως οὐ καὶ ὁ πατριάρχης τῆς αἰρέσεως τούτου (ἠλώσαντες, ἐν μιᾷ
καινοτομίᾳ μὴ ἄρκεδόντες, ὡς κόρον
τῆς κακοῦ μὴ ἔχοντες, ἔειπεν γείτονα
ταύτης ἐπεσπασάντο. ἀκόλουθα δὲ λό-
για, δοκῶντες τοῖς ἀγίοις πατράσιν
ἔξισοῦσθαι, ἰσοκρίσει παρρησιούμε-
νοι τὴν δισέβειαν, ἐκφέρουσιν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἴ τις οὐχ ὁμολογήσῃ αἰδέσασθαι νε-
κρῶν, ἔκρινεν ἑαυτὸν πόδον τὴν πρὸς
ἄξιαν ἐκείνων τοῖς δικαίοις ἔχει ἰσοστα-
μοῖς, καὶ μὴ ἐπὶ τέλος κολάσεως, μήτε
μὴ τῆς οὐρανοῦ βασιλείας, ἥτις ὅστιν
ἢ τῆς θεοῦ κατατρυφῆσθαι· οὐ γὰρ ὅστιν
ἢ βασιλεία τῆς οὐρανοῦ βεβαίως καὶ
πίστως, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη ἔ-
χουσα ἐν πνεύματι ἀγίῳ, καὶ τῷ θεῷ
δοξοῦσθαι ἀνάθεμα.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
ἀνέγνω.

Οὗτος τῆς πατριάρχων τῆς ἀληθι-
νῆς ἡμῶν πίστεως, ἀγίων δόξολων ἔξισο-
σίων πατέρων ἀφορολόγιος. αὐτῆ
τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἡ ὁμολογία,
καὶ οὐχ ἡ αἰρετικῶν. ὁ δὲ ἰπὶ τῶν
τούτων οἰκείος, ἰπὶ ἀμαθίας καὶ ἀπει-
δεισίας γέμει, οὕτως ὡς ἐβρομβᾷν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ἀνέγνω.

Εἴ τις οὐ παραδέχεται ἢ καθ' ἡμᾶς
ἀγίου ταύτην καὶ οἰκουμένην ἐξομ-
μῶν συνόδον, ἀλλὰ ταύτην ἐν δια-
Concil. Tom. 19.

ram opinans in dispensatione
Domini, blasphemabat, diui-
norem quamdam carnem di-
cens eum suscepisse, & non con-
substantialem naturæ nostræ.
Similiter ergo & antistites hu-
ius hæreseos hos æmulantes, vna
nouitate minime contenti, &
fatietaem mali non habentes,
& aliam vicinam huius arripue-
runt. * Sequentia vero eloquia,
& hypocrisi simulantem
pietatem, proferunt.

* Confenta-
tica

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis non confitetur resurre-
ctionem mortuorum, & iudicium,
& retributionem condignam vni-
cuique iustis Dei ponderibus re-
compensandam, & non fore ter-
minum supplicii, sed nec celestis
regni, id est Dei deliciarum (non
enim est regnum calorum esca &
potus, sed iustitia, & pax, &
gaudium in Spiritu sancto, secun-
dum diuinum Apostolum) ana-
thema.*

Rom. 14.

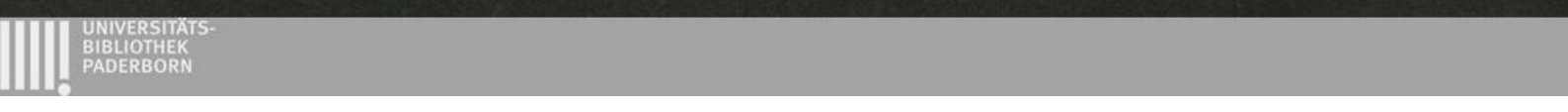
ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
legit.

Hæc primatum veræ fidei no-
stræ, sanctorum scilicet aposto-
lorum, & egregiorum patrum
est * segregatio. Hæc catholi-
cæ ecclesiæ est, & non hæretico-
rum confessio. Quod vero sub-
sequitur, proprium est eorum,
quoniam indisciplinatione ac
ineruditione plenum est, dum
ita circumbombat.

* definitio.

GREGORIVS EPISCOPVS
legit.

*Si quis non recipit sanctam hanc
& vniuersalem septimam Syno-
dum nostram, sed huic quoquo*

modo derogat, & non cum omni satisfactione amplectitur ea quæ ab ipsa secundum diuinitus inspirata scripture doctrinam definita sunt, anathema sit a Patre & Filio & Spiritu sancto, ac vniuersalibus septem Synodis.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ
 legit.

Veritatis ignorantia, sensuum & mentis est cæcitas. Hæc enim eorum sententia plus inscientiæ & amentitiæ quam impietatis habet. Non enim sapientes sunt, nisi circa indisciplinationem. Septimam enim Synodum sese vocantes, quasi de aliis septem Synodis quæ factæ fuerunt, anathematismum suum posuere, dicentes: Anathema sit a sanctis & vniuersalibus septem Synodis: & non magis deridentur propter indisciplinationem, quam compassionis affectu lugentur propter impietatem. Veritatem enim * ferentes, & a bona semita & regia via auersi, in foueam & hiatus atque præcipitia incidunt. Quibus & prouerbialis sermo pronuntiat: * In axis agris sui errauerunt, & collegerunt manibus infecunditatem. Propter quod & acutas sagittas suas, & tenso arcus, quos aduersus ecclesiam iaculati sunt, in corde ipsorum veritatis amatores & iustitiæ quaesitores infixerunt: & assumunt Dauid modulantem in spiritu: Lacum aperuerunt huius prauitatis institutores, & foderunt eum, & inciderunt in foueam quam fecerunt: & conuersus est dolor eorum in caput eorum, & in verticem eorum iniquitas eorum descendet. Quoniam

* deferentes,

* In axis
 Pron. 9.

Psal. 7.

ἐάλλει καθ' οἰονδήποτε ἔσπον, καὶ οὐ μὴ πείσῃ πληροφροῦν ἀσπίλειται τὰ ἔξ' αὐτῆς καὶ πῶς τῆς θεοπνεύτου γραφῆς διδασκαλίαν ὀρεαδένται, αἰάδεμα ἔσω δὲ τῶ πατρὸς & τῆ υἱοῦ καὶ τῆ ἀγίου πνεύματος, καὶ τῆ ἀγίων οἰκουμηνικῶν ἐπὶ αὐτοῦ δὲ.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
 διέγρα.

Ἡ τῆς ἀληθείας ἀποκρίσις, καὶ ἡ φρενὸς ἐστὶ πύφλωσις. αὐτῆ γὰρ αὐτῶν ἡ ἀποφρασις πλέον τῆς ἀσεβείας πῶς ἀμαθίαν & ἀφροσύνην ἔχει, οὐ γὰρ εἰσι σοφοί, εἰ μὴ τ' ἀπειδείδω. ἐδδμῶ γὰρ σωθὸν ἐαυτῶν ἀποκαλοῦντες, ὡς ἄλλων ἐπὶ αὐτοῦ δὲ γυροτόπων ἔαυτῶν ἀναθηματισμὸν ἀναπέδισι λέγοντες. ἀνάθεμα ἔσω ἐκ τῆ ἀγίων & οἰκουμηνικῶν ἐπὶ αὐτοῦ δὲ οὐ μᾶλλον γελῶνται τῆς ἀπειθείας, ἢ οἰκτεῖρονται τῆς ἀσεβείας. πῶς γὰρ ἀλήθειαν ἀφέντες, καὶ τῆς διτλείας καὶ βασιλικῆς ὁδοῦ παρατρέπντες, ἵπτι βόεροις ἵενται & φάραγγας καὶ κρημνοὺς, καὶ περὶ τῆ γατῆ αὐτοῦ ὁ ἀφοιμακὸς λόγος ἐστὶν ἄξονας τῆ ἰδίου γεωργίου πεπλάμωται, & σωήξαν χερσὶν ἀκαρπίαν. διὸ & τὰ πενηγμένα αὐτῶν βέλη & τὰ ἐπιταμῶνα τόξα, ἀ καὶ τῆς οἰκλήσις ἡκόνσαν, ἡ τῆς ἀληθείας ἐραστῆ καὶ τῆς δικαιοσύνης ζητητῆ εἰς πῶ αὐτῶν καρδίαν ἐμπήσισι. καὶ διαλαμβάνονται ἡ Δαβὶδ μελωδουῦται ἐν πνεύματι λέκκον ὠρυξάτω τῶ τῆς κακῆς φαιλόπητος εἰσηγηται, & ἀπιστασαν αὐτὸν, & ἐνέπεσον εἰς βόερον ὄν εἰργάσαντο. & ἐπέσρεψεν ὁ πῆνος αὐτῶν ἐπὶ τ' κεφαλῶν αὐτῶν, & ἐπὶ κορυφῶν αὐτῶν ἡ ἀδικία αὐτῶν καταέθηκε. διὸ

ANNO
 CHRISTI
 787.

ANNO CHRISTI 787.

λέγρουσι τὸ πικρὸν γλυκὺ, καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν· καὶ πῦλασι τὸ φῶς σκότος, καὶ τὸ σκότος φῶς, λέγοντες οὕτως.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Τούτων ταίνων ἡμεῖς μὲν πᾶσις ἀκριβείας τε ἔμμελείας διασαθενίων, οὐδέ μιν, ἐστὶν πίστιν μηδὲν ἄλλοιαν προσφέρειν, ἢ ἡρω συζητάειν, ἢ συμπέπειν, ἢ φρονεῖν, ἢ διδάσκειν ἕτερος· τοῖς δὲ πλεονέκτησις συνπέπειν πίστιν ἐστὶν, ἢ προσκομίζεῖν, ἢ διδάσκειν, ἢ παραδιδόναι πῖς θέλοισιν ἑπηρεύειν εἰς ἑπὶ γνωσιν τῆς ἀληθείας ἕξ αἰρέσεως οἰασσῶν, ἢ καινοφανίας, ἢ τοι λέξεως ἐφάρεσιν πρὸς ἀναστροφῶν εἰσαγάγειν τῶν ἡμεῖς μὲν διοριθέντων· πούτοις, εἰ μὲν ἑπὶ σκοποὶ εἶεν ἢ κληρικῶν, ἀλλοτρίους ἢ τῶν ἑπὶ σκοποῦ τῆς ἑπὶ σκοπῆς, καὶ τῶν κληρικῶν ἢ κληρικῶν εἰ ἢ μονάζοντες εἶεν ἢ λαϊκοὶ, ἀναθεματιστέοντες.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Βεκοληθέντες ἕξ ἀπαμειβίσεως ταῦτα κεκλόφασιν παρὰ διαπιστῶν πατέρων ἡμεῖς, καὶ ὡς οἰκεία σωτηρίασι. διὸ ἔμαρτος ἔδεξομεν ἀπὸν ὁ λόγος, καὶ οὐδὲ ἀποκρίσεως ἀξιῶμεν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Οἱ ἡρότατοι βασιλεῖς Κωνσταντῖνος ἔ Λέων εἶπον· λεγέτω ἡ ἀγία καὶ οἰκουμένη σύνοδος, εἰ καὶ συναίνεσιν πάντων τῶν ὁσίων πατέρων ἑπὶ σκοποῦ ὁ ἑπὶ τῆς ἀπὸν τῶν ἀναγνωστέων ὁρος ἕξ ἐφωνήθη.

Ἡ ἀγία σύνοδος ἕξ ἐβόησε· πάντες οὕτω πιστεύομεν, πάντες τὸ αὐτὸ φρονούμεν· πάντες συνανέσαντες καὶ ἀσμενίσαντες ὑπεγράψαμεν· πάντες
Concil. Tom. 19.

dicunt amarum dulce, & dulce amarum : & ponunt lucem tenebras, & tenebras lucem, dicentes ita.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

His igitur a nobis cum omni districtione & diligentia decretis, definimus, aliam fidem nemini licere proferre, id est conscribere vel componere, aut sapere seu docere aliter. At vero qui ausi fuerint componere fidem aliam, vel proferre, aut docere, aut tradere his qui volunt reuerti ad agnitionem veritatis a quacumque heresi; aut nouitatem uocum, id est dictionis adinventionem, ad subuersionem presentium definitionum quae a nobis promulgatae sunt, introduxerint: si quidem episcopi fuerint, vel clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu, & clericos a clero: si vero monachi fuerint aut laici, anathematizari.

EPIPHANIVS DIACONVS legit.

Illusi ab indisciplinatione haec ab egregiis patribus nostris extorserunt, ac veluti propria composuerunt. Propter quod & inanis & otiosus est sermo ipsorum, & nec responsione dignus.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Diui imperatores Constantinus & Leo dixerunt: Dicat sancta & uniuersalis Synodus, si per consensum omnium sanctissimorum episcoporum definitio quae nunc lecta est, promulgata sit.

Sancta Synodus exclamauit: Omnes ita credimus, omnes id ipsum sapimus; omnes consonanter & libenter subscripsimus, omnes
Aaaa ij

nes orthodoxe credimus, omnes intelligibiliter intelligibilem diuinitatem adoramus. Hac est fides apostolorum, hac est fides patrum, hac est fides orthodoxorum. Sic omnes seruientes Deo adorabant. Multos annos imperatorum. Luminaria pacis Domine custodiam Domine vitam illis. Leoni & Constantino aeterna memoria. Vos estis pax orbis terra: conseruet vos fides uestra. Christum honorificatis, ipse vos conseruabit. Orthodoxiam vos confirmastis. Piam Domine vitam eis. Absit inuidia ab imperio eorum. Deus custodiat imperium uestrum. Deus imperium uestrum pacificet. Uestra uita, orthodoxorum uita. Caelestis rex terrenos custodi: per uos uniuersalis ecclesia pacificata est. Vos luminaria orthodoxia estis. Luminaria orbis Domine conserua. Aeterna memoria Constantino & Leoni. Nouo Constantino piissimo imperatorum multos annos. A genere orthodoxum Domine custodi: piam Domine vitam ei: abscedat inuidia a regno eius. Piissima Augusta multos annos. Eam que pia, que orthodoxa est, Deus conseruet. Abscedat inuidia a regno uestro. Deus custodiat imperium uestrum, Deus pacificet regnum uestrum. Inconfusam in Christo dispensationem uos bene discreuistis. Inseparabilitatem duarum in Christo naturarum firmiter uos predicastis. Sanctorum & uniuersalium sex Conciliorum dogmata uos roborastis. Omnem idololatriam uos exterminastis. Magistros huiusmodi erroris uos publicastis. Contraria sentientes uos propalastis.

ὁρθόδοξως πιστεύομεν· πάντες νοεῶν τῆ νοεῶν θεότητα λατρεύοντες προσκυνοῦμεν. αὐτὴ ἡ πίστις τῶ ἀποστόλων, αὐτὴ ἡ πίστις τῶ πατέρων, αὐτὴ ἡ πίστις τῆς ὁρθόδοξων. οὕτω πάντες λατρεύοντες τῷ θεῷ προσκύνον. πολλὰ τὰ ἐπιτῆ βασιλείων. δισεβῆ κέελε ζωῶ αὐτοῖς. Λέοντι καὶ Κωνσταντίνῳ αἰωνία ἡ μνήμη. ὑμεῖς ἡ εἰρήνη τῆς οἰκουμένης. φυλάξτε ἡμῶν τὴν πίστιν ὑμῶν. (C) Χειρὸν πιεῖτε, αὐτὸς ἡμῶν φυλάξει· πῶ ὁρθόδοξῶν ὑμεῖς ἐβεβαίωσατε. δισεβῆ κέελε ζωῶ αὐτοῖς. ἀπέσω φθόνος τῆς βασιλείας αὐτῆς. ὁ θεὸς φυλάξει τὸ κράτος ὑμῶν· ὁ θεὸς πῶ βασιλείῳ ὑμῶν εἰρηνώσει· ἡ ὑμετέρῃ ζωῇ, τῶ ὁρθόδοξων ζωῇ, ἐπουρανίε βασιλεῦ τῶν ἀπαιρέτων φύλαξον. δι' ὑμῶν ἡ οἰκουμένη ἐκκλησία εἰρηνώσεν. ὑμεῖς φωστῆρες τῆς ὁρθόδοξίας. τῶν φωστῆρας τῆς οἰκουμένης κέελε φύλαξον. αἰωνία ἡ μνήμη Κωνσταντίνου & Λέοντος. νέω Κωνσταντίνῳ τῷ δισεβεσάτῳ βασιλεῖ πολλὰ τὰ ἐπι. (C) ἀπὸ γένους ὁρθόδοξον κέελε φύλαξον· δισεβῆ κέελε ζωῶ αὐτῷ. ἀπέσω φθόνος τῆς βασιλείας αὐτῆς. τῆς δισεβεσάτης ἀγούσης πολλὰ τὰ ἐπι. πῶ δισεβῆ, πῶ ὁρθόδοξον ὁ θεὸς φυλάξει. ἀπέσω φθόνος τῆς βασιλείας ὑμῶν. ὁ θεὸς φυλάξει τὸ κράτος ὑμῶν. ὁ θεὸς εἰρηνώσει πῶ βασιλείῳ ὑμῶν. τὸ ἀσύλητον τῆς χεῖρος οἰκονομίας ὑμεῖς ἀνυκρινήσατε· τὸ ἀδιαίρετον τῶ δύο τῆς χεῖρος φύσεων βεβαίως ὑμεῖς ἐκνήρυξατε. τὰ τῶ ἀγίων & οἰκουμένηων ἐξ αὐθότων δόγματα ὑμεῖς ἐπεκυρώσατε. πῶσαν εἰδωλολατρείαν ὑμεῖς ἐξηφάνισατε. τῶν διδασκάλων τῆς πιαυτῆς πλάτης ὑμεῖς ἐδραμεβάσατε. τῶν τὰ ἐνδυνάμειαν φρονούντων ὑμεῖς ἐσηλίβισατε.

ANNO
 CHRISTI
 787.

ΕΡΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ EPIPHANIVS DIACONVS
 ἀνέγνω. legit.

Προσφωνήσαντες τοῖς βασιλεῦσι τὰ
 εἰωθότε, τῷ ψεύδους οἴσει πλὴν ψυχὴν
 ἐκκαυθέντες, ὅς αὐτῆς τῆς τῆς διαβόλου
 μεθοδείας φέρονται, εἰπόντες· πᾶσαν
 εἰδωλολατρείαν ὑμεῖς ἔξηφανίσατε.
 εἶδε κεκώφωτο τὰ ὦτα ἡμῶν, μὴ ἀκοδ-
 σαι τῆς ψυχροφθορῆς τῆς φωνῆς. μὴ
 ἐνδελέχῃς ἡμῶν, φησὶν ὁ παρομιμακός
 λόγος, γυναικὶ πόρνη. ὅ γὰρ σωτηριώ-
 δι τῆς οἰκονομίας λόγον λυμαῖαι βου-
 λόμηροι, εἰς πᾶσαν βλασφημίαν ὑπὲρ-
 βολῶν κατέδυσαν. Ἐπὶ περὶ τῶν πλὴν
 τῶν γεραῶν λυθῆναι εἰπωμένων, ἢ ἂν πρὸς
 τῆς ἀγίου πνεύματος τῷ διαπιστώσει Δα-
 βίδ λέλεκται; ἰὸς ἀσπίδος ἔστω τὰ
 χεῖλη αὐτῶν· τὰ φθῶ ἀνεωγμένῃ ὁ
 λάρυγγος αὐτῶν, καὶ τῆς γλώσσης αὐτῶν
 δολιοδοσῶν. ἔσθω ἔσθω ἀπέπεσον ἐκ τῆς δια-
 βουλίαν αὐτῶν, κρινέντες περὶ τῆς ῥυ-
 σαμῆναι ἡμᾶς τῆς πλάνης τῆς εἰδωλῶν
 χειρὸς τῆς θεοῦ ἡμῶν. αὐτὸς γὰρ ἀνέθε-
 πῶ τέλει· διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν
 ἀξιώσας γυνέσθαι, πᾶσαν εἰδωλολα-
 τρείαν ἔξηφανίσεν. ἔφη γὰρ διὰ τῆς προ-
 φητοῦ· ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, ἔξθα-
 λείσθω τὰ ὀνόματα τῆς εἰδωλῶν ἄπο
 τῆς γῆς, καὶ ἐκείνι ἔσθαι αὐτῶν μνηστῆρα.
 δῆλον ἡ περὶ φησὶν εἰς αὐτὸν ἀναφέ-
 ρεται, καὶ οὐχ ὡς αὐτοὶ ἐφησεν, εἰς βα-
 σιλέων κράτος, ἄποστασίας ἑίνω ἰδίον,
 τῶν πλὴν πλὴν χάριν καὶ δωρεὰν ἐφθῶις
 περὶ ἀπομείνειν. βοᾶσιν ὁ Χριστιανοὶ
 ἐκ τῆς μεγαφωνοτάτου Ησαίου δρυ-
 σαμῆναι οὐ πρέσβεις, ἐκ ἀγγελος, ἀλλ'
 αὐτὸς ὁ κύριος ἔσθω ἡμᾶς. εἰ δὲ,
 ὡς αὐτοὶ φασί, σύλλογος ἑπισκό-
 πων καὶ πρεσβυτέρων καὶ βασιλέων

Pronuntiantes imperatori-
 bus consueta, mendacii furori-
 bus quasi facibus animam exar-
 descere facientes, ex ipsa diaboli
 argumentatione loquuntur, di-
 centes; Omnem idololatriam
 vos exterminastis. Vtinam sur-
 dae fierent aures nostrae, ne audi-
 rent corrumpentem animas vocem. Noli, inquit proverbia-
 lisermo, assiduus esse cum mulie-
 re meretrice. Salutarem nam-
 que dispensationis rationem
 demoliri volentes, in omnem
 blasphemiae excessum deuen-
 runt. Et quid ad hanc lugen-
 dam rabiem dicemus, nisi ea
 quae a Spiritu sancto per David
 psalmographum prolata sunt?
*Venenum aspidum sub labiis eo-
 rum; sepulcrum patens est guttur
 eorum; linguis suis dolose agebant.*
 Hinc & deciderunt a cogitatio-
 nibus suis, iudicati a Christo
 Deo nostro, qui nos eripuit ab
 idolorum errore. Ipse enim ho-
 mo perfectus propter salutem
 nostram fieri dignatus, omnem
 idololatriam exterminavit. Di-
 xit enim per prophetam: *Ecce
 dies veniunt, et delebo nomina si-
 mulacrorum a terra, et iam non
 erit eorum memoria.* Certum er-
 go est quod prophetia in ipsum
 referatur, & non sicuti ipsi di-
 xerunt, ad imperium princi-
 pum. Apostasiae quippe prop-
 rium est, hanc gratiam seu do-
 num aliis* acquirere. Clamant
 Christiani ex magniuoco Isaia
 potati: *Non legatus, non ange-
 lus, sed ipse Dominus saluauit nos.*
 Si vero, vt ipsi fatentur, epi-
 scoporum collegium vel regum

imperium eruit nos ab errore idolorū, aberravit a veritate humanum genus; * & non saluantes, sed alterius magna extolentis est hoc credere saluum. Ab idolorum enim errore ac deceptione Christo Deo nostro eruente nos, ipsi magna extolunt, fatentes se redemptionem fecisse. O arrogantiam & amentiam! Frustrati quippe veritate, & mente ac sensibus excæcati sunt; propriisque coniecturis & phantasiis decepti, adulatione * intincti sunt: & aptas ac decentes declamare imperatoribus laudes recusantes, ea quæ in Christum Deum nostrum referuntur, eis deprompserunt: cum magis oporteret fortitudines horum edicere, contra hostes victorias, barbaricas subiectiones, quas in imaginibus & in parietibus in memoriam narrationis multi pinxerunt, & videntes ad amorem & zelum traxerunt: * subiiciendorum acquisitiones, consilia, trophæa, mundanos status, ciuiles ordinationes, ciuitatum directiones. Hæ sunt laude dignæ ac bonæ offerendæ imperatoribus famæ, per quas & omne quod subditum * esset eis, prouocaretur ad mentem. Porro linguas adhuc acutas habentes, & iram ac accusationem spirantes, in obscura luna * se putant sagittare rectos corde, dicentes ita.

* Gr. alio saluante hoc, & alio saluarum a se illud iactante.

* demerfi

* subiectionum conseruationem,

* est eis, prouocatur ad beneuolentiam.

* videntur sag.

GREGORIVS EPISCOPVS legit.

Germani, Georgii & Mansur, male opinionis virorum, sensum vos dissolulistis. Germano duplici sensu, & ligni cultori, anathema.

ANNO CHRISTI 787.

κράτος ἐρύσατο ἡμᾶς τῆς πλάνης τῆς εἰδῶλων, διελεύθη ὡς τῆς ἀληθείας τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀλλοῦ τοῦτο σώσωντος, & ἄλλου μεγαλαυχώτης τοῦτο διασώσασαυ. τῆς ἡμῶν εἰδῶλων πλάνης & ἀπάτης Χριστοῦ ἡμῶν ῥυσσάμενου ἡμᾶς, αὐτὸν μεγαλαυχῶσι τὸ δόξωμεν ποιήσασαυ. ὡ τῆς ἀλαζονείας & ὑψηλοῦς, ἐκείνους γὰρ τῆς ἀληθείας, τῶν ἡμῶν & πλὴν φρένα ἀπετυφλώσαν καὶ ταῖς οἰκείαις δοκίμοις & φημισμαίαις, τῆ κολακίαι κατεπαπιδέντες ὡς ἐπιπλάιωται. & τὰ ἀρμόδια ἐπρέποντα ἀναγρῶν τῶν βασιλέων ἐγκώμα ἀπεσάμμενοι, τὰ εἰς Χριστὸν τὸν ἡμῶν ἀναφερόμενα αἰπίως παρῶσι φωνήασαν. ἐδὲ μᾶλλον αὐτοῖς τὰς ἀνδρίας τῶν ὤψεων, τὰς κτῆ τῶν πολεμίων νίκαις, τὰς βαρβαρικὰς ὑποπλώσας, αἷ ἐν εἰκόσι & διατοίχοις εἰς μνήμην ὕψησέως πολλοὶ ἐσηλορηάφησαν, τῶν ὀργῶν τὰς πρὸς πόδων & ζῆλον ἔλκοντες: πλὴν τῶν ὑψηλῶν ὡς ποίησιν, τὰς βουλας, τὰ ὄψμα, τὰς κοσμικὰς συστάσεις, τὰς πολιτικὰς καταστάσεις, τὰς τῶν πόλεων ἐπανορθώσεις, αὐτὰ ἀξιοπαίνοι τοῖς βασιλεῶσιν ὡφημίαι, αἱ πνὲς καὶ πᾶν τὸ ὑψηλοὺν προσκαλωῦται εἰς ὕψησιν. τὰς ἡ γλώσσας ἐπιπεδημένους ἔχοντες, & ἐμπνέοντες ὀργῆς & συκοφαντίας, ἐν σκοτομίῃ δοκοδοκατεῖσθαι τῶν ὡς τῆς καρδίας, λέγοντες τὰδε.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ἀνέγνω.

Γερμανοδ, Γεωργίου & Μανσοῦ τῶν κακοδόξων φρόνημα ὑμεῖς διελύσατε. Γερμανῶ τῶν διγνώμα καὶ ζυλολάτρη ἀνάθεμα.

ANNO CHRISTI 787.

Γεωργίω τῷ ὁμόφρονι αὐτῷ, καὶ Φαλασευτῇ τῇ πατρικῶν διδασκαλιῶν, ἀνάθεμα.

Μανσοῦρ τῷ κακονύμῳ καὶ σαρρακλιώφρονι, ἀνάθεμα.

Τῷ εἰκονολάτρῃ ἔ Φαλοσγραφέω Μανσοῦρ, ἀνάθεμα.

Τῷ τῆ Χερσοῦ ὑβρεστῇ ἔ Ἰππολύτῳ τῆ βασιλείας Μανσοῦρ, ἀνάθεμα.

Τῷ πῆς ἀσεβείας διδασκάλῳ καὶ ἄφρονητῷ πῆς θείας γραφῆς Μανσοῦρ, ἀνάθεμα.

Ἡ τριάς τῶν τρεῖς καθεύλει.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ ἀνέγνω.

Εἴπω μὲν πρὸς πάντας τὰ τῆ προφήτου ὄψις πόρνης ἐχρητέ σοι, ἀκήρατη σὰς πρὸς πάντας. ἔ ἤρ' ἐκείναι εἰς τὰ ἑαυτῶν ὀνειδίη, ἀγὰρ Ἰππιδεύματα ἐξέκλωπιζόμεναι, τοῖς σεμνῶς βεβιωκότας μὴ κτερίζον εἰδάσαι. βδέλυγμα ἤ ἀμύδρωτοῖς θεοσεβεία. οὕτως ἔ οὗτοι χεῖλη ἔχοντες δόλια, ἐλάλησαν καὶ τῇ δικαίων ἀνομίῳ ἐν ἰσοερηφανία καὶ ἔξουθενώσθ. ἀλλὰ κύριος ἐκρυψεν αὐτοῖς ἐν ἀποκρύφῳ τῷ πρὸς αὐτῶν, ἔ ἀπὸ παραχρῆς αὐτῶν ἐσκέπασεν αὐτοῖς, καὶ ἀπὸ ἀπίστευτος τῆ γλωσσῶν αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτοῖς, ὡς φασῆρες ἤ ἐν κόσμῳ δέλαμψαν, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες. ἔ Γερμανοδιδύχ' ἐν τοῖς ἱεροῖς γραμμασιν ἀναπετραμμένον, καὶ ὡς Σαμουὴλ ἐκ βρέφοις τῷ θεῷ ἀναπετραμμένον, ἔ τ' ἀσπασίων πατέρων ἐφάμιλλον· οὐ τῆς διαλογαῖς ἔξακολουθεῖν ἀνάγκαιον· διαβεβόλωται τὰ συζητήματα ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ. αἱ ἤρ' ὑψώσθ' τῆ θεοῦ ἐν τῷ λαφύρῳ αὐτῷ, καὶ ῥομφαῖαι δίστοιμοι ἐν τῆς χερσὶν αὐτῶν, ἀκονηζόμεναι κατὰ τῆ ἀπειθοῦ-

Georgio consentaneo eius, & falsario paternorum magisteriorum, anathema.

Mansur nequam nominis, & similia Sarracenis sentienti, anathema.

Imaginum seruitori & falsa scribenti Mansur, anathema.

Contumelioso in Christum, & insidiatori imperii Mansur, anathema.

Impietatis doctori & malo interpreti diuinae scripturae Mansur, anathema.

Trinitas tres istos deposuit.

ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΔΙΑΚΟΝΟΣ legit.

Dicamus ad haec illud prophetae: *Facies meretricis facta est tibi, renuens erubescere ad omnes.* Etenim illae in sua opprobria & turpia studia venustatae, eos qui pudice viuunt, sublanare consueuerunt. Abominatio enim peccatoribus Dei cultus. Ita & isti labia habentes dolosa, locuti sunt contra iustos iniquitatem in superbia & contemptu. Sed Dominus abscondit eos in abdito vultus sui, & a conturbatione eorum contexit eos, & a contradictione linguarum ipsorum eruit eos. Ut luminaria enim in mundo luxerunt, verbum vitae continentes: Germanus videlicet, qui in sacris literis enutritus, & ut Samuel ab infantia Deo deputatus, atque sanctis patribus est confimilis comprobatus. Cuius sequi disputationes necessarium esse, conscripta eius affirmant * per vniuersum orbem. Exaltationes enim Dei in faucibus eius, & gladii ancipites in manibus eius, iaculati contra diffi-

Psal. 11.

* celebrata

per

Psal. 149.

dentes ecclesiasticæ traditioni. Et Georgius patria Cyprius, qui euangelice * patrimonium venundans, & Christum Deum nostrum, qui dedit nobis normam dispensationem suam, imitans, non contendit, non clamavit: cum malediceretur, non maledicebat: cum pateretur, non comminabatur: percutienti se maxillam vertebat & alteram, angarianti se mille passus apponebat & duplum: tulit iugum a iuuentute sua, bonum arbitratus secundum prophetam singulariter sedere, & silere. Atque Ioannes qui ab eis iniuriöse Mansur appellatus est, quique dimissis omnibus Matthæum euangelistam æmulatus, Christū secutus est, maiores diuitias arbitratus thesauro quem in Arabia dereliquit, opprobriū Christi; & elegit potius affligi cum plebe Dei, quam temporalem voluptatem habere peccati. Ipse itaque crucem suam & Christi portans, & secutus eū, pro Christo ab oriente per Christum tubicinavit; non tolerabilem ducens vocum nouitatem, quæ diuerso fuerat modo facta, seu præuaricatricem factionem, rabadamque insaniam, quæ aduersus sanctam Dei catholicam ecclesiam erat armata. Sed hanc publicans, omnes exhortando & admonendo, cautos reddebat, ne adducerentur cum operantibus iniquitatem; quærens in ecclesiis antiquam legislationem teneri & pacificam constitutionem, quam Dominus discipulis * suis nominis sui vocabulum fortientibus donauit, dicens: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis.* His ergo reue-

* vitam infutuens

Thr. 3.

* Gr. in aliena f. regione facta,

* fuis tamquam infigne donauit, Ioan. 14.

των τῆ ἐκκλησιαστικῆ παρὰ δόξῃ. Γεώργιος δὲ, οὗ Κύπρου ἡ πατρίς, διαγε-
λικῶς τὸ βίον ἐμπολιθισάμενος, Χρι-
στὸν ὁ θεὸν ἡμῶν ὁ δόντα ἡμῖν ἕσο-
ρη μὲν πλὴν οἰκονομίᾳ αὐτῆ, μιμη-
σάμενος, ἐκ ἤρεσεν, ἐκ ἐκράυασε τοι-
δορὸν μὲν ἐκ ἀντεροἰδρῆσε, πάσων
ἐκ ἠπέλιψε, τῷ τύπῳ ἰσὺν εἰς πλὴν
σαζόντα ἐξέφευγε πλὴν ἄλλω, τῷ αἰ-
γαρδόντῳ αὐτὸν μίλιον ἐν ποσειπείῃ
τὸ διπλάσιον ἦρε ὁ ζυγὸν ἐκ νεότη-
τῆ αὐτῆ, ἀγαθὸν ἠρησάμενος ἔτι ὁ
προφήτῳ κατὰ μόνον ἐσω-
πῆσαι. Ἰωάννης δὲ, ὃς ἑαυτὸν ὕβρι-
στικῶς Μανσοῦρ ποροσηρόβηται, ἀφῆκε
πάντα, Ματθαῖον ὁ διαγελησθῆ ζυ-
λώσας, Χριστῷ ἠκολούθησε, μείζονα
πλοδοτὸν ἠρησάμενος ἔτι ἐν Ἀραβία
ἐπισταυρῶν ὁνειδισμὸν τῶ Χριστοῦ
καὶ εἰλέτο μάλλον συγκακονοχίᾳ τῷ
λαῷ ἔθεο, ἢ ποροσκαιρον ἔχον ἀμύρ-
πας δόπλαισιν. αὐτὸς οὖν ὁ σωρὸν
ἐαυτῆ ἔτῃ Χριστοῦ δὲ ἀμύρτος, ἐκε-
λουσθῆσας αὐτῷ, ἕσπερ Χριστοῦ ἔτῃ
Χριστοῦ ὅτι ἀναπολής δια Χριστοῦ ἐ-
σάλπισε· μὴ φορητῶν ἠρησάμενος πλὴν
ἐν ἄλλοδαπῇ γεροντῶν καινοφανίᾳ,
ἔτι πλὴν ἑτῆς ἀγίας τῆ θεοῦ καθεδικτικῆς
ἐκκλησιαστικῆς ἀδελφικῆς συσκιβίᾳ λυσώ-
δη μανίαν· ἀλλὰ τῶν τῶν θριαμβού-
σας, πάντας παραγνεπικῶς καὶ νοουδι-
τηπικῶς ἠσφαλίξτε, μὴ ἀπαρξίῳ
μετὰ τῆ ἔργα ζυγῶν πλὴν ἀνομίαν·
ζητῆ ἐν ἐκκλησιαστικῆ πλὴν δὲ χαίρειν
σημοδεσίᾳ κρατῆσαι, καὶ πλὴν εἰρη-
ναίᾳ κατάστασιν, ἡ δὲ ὁ κύριος πῶς
μαθητῶν αὐτῆ ὡς * γνάμενον ἔτῃ τῷ * γνάμενον
ὀνόματι αὐτῆ κεκλημηθῶν ἐδωρησατο,
λέγων· εἰρηνῶν ἔμην δίδωμι ἡμῖν,
εἰρηνῶν ἔμην ἀφήμι ἡμῖν. πούτων
οὐκ

ANNO CHRISTI 787.

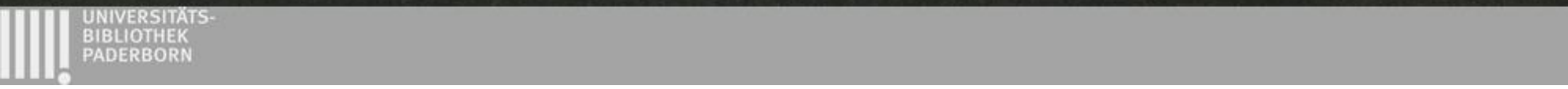
ANNO CHRISTI 787.

οὐδ' ἤν' ἀδελφίμων ἀνδρῶν καὶ ἀξίων πύσως οὕτως ἀναδιχθέντων ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, πῆς ἡ παρὸς αὐτῶν ἐπαναστατικὴ συκοφαντία, καὶ οἶον φρενωδεσάτη, ἢ καὶ φέρεται πρὸς οὐδὲν αὐτῶν; ὅντως ἀγνόημα ἠγνόησαν ὁ παλαίπαροι, πῆς οἰκείαν γλώσσαν ἀζημίως ἀπογυμνώσαντες, Γερμανὸν μυστηπόλον εὐτύω καὶ ἱερέα Χριστοδότῳ δὴ γαμοῖ καὶ ξυλολάτρῳ ὀνομάσαντες, ὡσαύτως καὶ Γεώργιον καὶ Μανσοῦρ· ὅποτε οὐδὲ ἤν' ἐν πέλει πρὸς τοιοῦτον βλάσφημον τῶ ὁμοπίστῳ παροσέριπεν. ὁ Ἑβραίων δὲ καὶ Ἀγαρηῶν καὶ ἄλλων ἀπίστων ἐγκλησὶν τοιαύτῳ παρὸς τῶ θεοῦ τύπου τῶ σταυροῦ, καὶ ἤν' στήσαν εἰκότων, ὅ ἱεροῦ ἀναπεθιμῶν τῶ θεοῦ, πολλαχῶς ὁ Χριστιανὸς ἐνεκλήθησαν ἐπεὶ Χριστιανὸς ὁμοπίστῳ τοιαύτῳ ἐκλήθη οὐδαμῶς παροσῆαζον. ἀλλὰ δὴ γρηγοῦς ὁ δικαίος τῶ ἀδίκῳ, ὡσαύτ' ὁ φελομῶσιν ἡλιος, αὐτοὶ ἤν' δραπέτευσαντες δὸς τῆς ἀληθείας, ὅ τῶ ἐκκλησιαστικῷ θεσμοῦ ὁξωθέντες, παρὸς δὸς τοῖς λευδογηρήμασι καὶ τῆς λοιδορείας. ὅ οὐδὲν ἔπρον σωμαρῶσιν, ἢ κατηγορήσῃ τῆς Χριστιανῶν καὶ τῆς θεοῦ ἱερέων, κατελεσιπέται θεὸν ζῶντα ὅ ἀληθινόν, ὅ εἰκόσι λατρεῖν ἐπεσβόλοι πινὲς ὅ λαωπηῆρες, ἀκρίτῳ μῦθοι τε ὅ ἀμῶσπεπῆς γινόμενοι. ὅ πῆς τῆς φοβομῶσιν κύριος καὶ γαλῶντων οὐ πλατῶ αὐτῶν καταχῆροι γέλωτα; ἢ μᾶλλον οὐ συγνὸν πένθος παρὸς αὐτῶν καὶ νύκτα βαθεῖον παρὸς αὐτῶν αὐτῶν ἀσέβειον; ὅ ἐπεὶ δὲ ἐφωρεταὶ κακῶν καὶ θεῶν ἀποστολῶν ὄντες, ὁξέλιπον ὁξερευωθῆς ὁξερευωθῆς, τῆς αὐτῶν φλυαρείας

rendis viris & fide dignis taliter in ecclesia catholica demonstratis, quæ est aduersus eos infurgens accusatio, & quam hæc est horrenda, quam etiam ferre quis omnino non poterit? Vere ignorantiam ignorauerunt miserari, propriam linguâ inhoneste denudantes, Germanumq; mysticum sacrificatorem & sacerdotem Christi, duplici sensu & ligni seruitorem nominantes; similiter Georgium & Mansur: cum aliquando nec ex principibus quisquam talem blasphemiam ei qui vnus fidei secum erat, iniecerit: ab Hebræis autem & Agarenis, & aliis infidelibus querela tali tam super diuino typo crucis, quam super venerabilibus imaginibus & aliis sacris Deoque dicatis rebus, sæpe Christiani accusati sunt. Nam Christianus Christiano huiusmodi accusationem nullatenus intulit: sed inutilis est iustus iniusto, quemadmodum lippis oculis sol. Ipsi quippe fugientes a veritate, atque ab ecclesiastica lege repulsi, traditi sunt falsoquibus & maledictis; & nihil aliud colligunt, quam vt accusent Christianos & Domini sacerdotes, quasi dereliquerint Deum viuum & verum, atque iconis deseruiant: maledici quidam & læsi, multiloqui, & horum sectatores effecti. & quis timentium Deum, & deridentium non latum risum suum effundat: vel potius non tristi lamento induatur & nocte profunda super hac ipsorum impietate? Et quia cum sint inuentores malorum secundum diuinum Apostolum, defecerunt scrutantes scrutinia, garrulitatibus eorum bene

* ἢ. ἢ. ἢ. πλάττει

* Gr. conuiciatores, locutores temerarii, & linguaces

valere fatentes, sufficienter Dei gratia ad perfectam destructionem vanarum cogitationum falsi nominis eorum scientiæ * consummantes, & cum veteribus hæresibus errorem inanis prauitatis ipsorum connumerantes, hunc excidimus gladio spiritus: age nunc instruamus animos audientium. Omnia ergo presentia sunt intelligentibus, & erecta his qui inueniunt scientiam, sicuti Prouerbiatori bene, nec non & veritati videtur. Sancta enim Dei catholica ecclesia ex diuersis & variis rebus eos qui sibi nati sunt, trahit ad poenitentiam & ad agnitionem mandatorum Dei custodiæ; & omnes sensus nostros festinat dirigere ad gloriam eius, qui est super omnia Deus; atque per auditum & visum correctionem facit, ipsa quæ gesta sunt, vultibus eorum qui accedunt, apponens. Quando namque ex auaritia & amore pecuniarum rapit quemquam, ostendit ei in imagine Matthæum, qui ex telonariis apostolus factus, auaritiæ furia derelicta Christum secutus est: & Zacchæum in sycomorum ascendente, desiderantē Christum videre, ac ei repromittentem dimidiū substantiæ se præbere pauperibus, & si cui aliquid abstulit, reddere quadruplum: & fit ad custodiam conuersionis & iugem memoriam, imaginalium formationum continua visio, ne repedetur ad propriū vomitum. Rapuit rursus alium desiderio meretricio depresso; pudici Ioseph imaginem apponit, qui fornicationem abominans, & hanc pudicitia vincens, illud quod dicitur ad imaginem custodiuit,

ἐρράδως φερόντες, ἰκανὰ θεοῦ χελεῖν
πρὸς τελείαν ἀνάδυσιν τῆς ματαιῶν
λογισμῶν τῶν ψευδωνύμου αὐτῶν γνώ-
σεως ἀπορρήσαντες, καὶ ταῖς παλαιαῖς ἀ-
ρέεσσι πλὴν πλάντων αὐτῶν ταύτων τῆς
* κενῆς φαντασίας συναριθμησάντες, * ἐπι-
δυστέμονον τῆ μαχαίρα τῆς πίστεως
φέρει * καθικετεύσαντες τῆς ἀποκατα-
ναν τῶν νόσων. πάντα οὖν ἐνώπιον τῆς
συνιουσίας, καὶ ὁρῶντα τοῖς ὕπερθε καὶ γινώσκον,
ὡς τῶν παρομιμαστῶν καλῶς καὶ τῆ δλη-
θεία δοκεῖ. ἡ γὰρ ἀγία ἔσθαι καὶ θεοῦ καὶ δουλικῆ
ἐκκλησίας ἐκ διαφόρων καὶ ποικίλων
πεπραγμένων τῶν ἐν αὐτῇ χηνηθῆναι
ἐλκεῖ πρὸς μετανοίαν ἐπιγινώσκον τῆ
ἐντολῶν τῆς θεοῦ τηρήσεως, καὶ πάσης
ταῖς αἰδέσεσιν ἡμῶν ἀπειθεῖ καὶ ἀδολογῶν
πρὸς δόξαν τῆς ἐπι πάντων θεοῦ, ἐκ δι-
ἀκοῆς ἐξ ὁμοσεως τῆ ἐπαπορρωσίν ποιῶ-
ται, αὐτὰ τὰ πεπραγμένα ἐπὶ ὄψασιν
τῆς πρὸς εὐαγγελίων πρὸς τῆς ὁδοῦ
γὰρ ἐκ πλεονεξίας ἐκ φιλαργυρίας ἀ-
πάση πνὰ, ὑποδείκνυσιν αὐτῶν ἐν εἰκόνι
Ματθαίου τὸ ἐκ τελωνῶν ἀποστολῶν,
πλὴν τῆς φιλαργυρίας καὶ αὐτῶν κατε-
λιμπανῶν, καὶ χειρῶν ἀκολουθῶν
ταῦ Ζακχαῖον ἐπὶ συκομορέαν ἀνερχο-
μενον, ποδοῦντα χειρῶν ἰδίῶν, καὶ αὐτῶν
συντασόμενον τὰ ἡμισὶ τῶν ὑπερ-
χενῶν ἀφ᾽ ἑξῆς πτωχοῖς, ἐκ εἰς πνός π᾽ ἐσυ-
κοφανῶσιν, ὅπου δίδονται τετραπλάσιον
ἐ γίνεται πρὸς φυλακῆν τῆς ἐπιπρο-
φῆς καὶ διωκεῖν μνημεῖον ἡ τῆς εἰκονικῶν
ὑποτυπώσεων συνεχῆς δία, πρὸς τὸ μὴ
παλινδρομήσαι εἰς τὸ ἴδιον ἐμεπον. ἡρ-
πασέν ἔφρον αὐδῆς ἔσθαι πορνικῶν κα-
τεργόμενον, Ἰωσήφ ἔσθαι σφόδρονος πλὴν εἰ-
κονα πρὸς τῆσιν ὅς πλὴν πορνείου βδελ-
λυξάμενος, ἐκ τῆς σωφροσύνης ταύτων
νικῆσας, τὸ κατ' εἰκὼνα διεφυλαξάσθαι,

* disputa-
tione per-
acta,

Prou. 8.

Matth. 9.
Marc. 2.
Luc. 5.

Luc. 19.

Gen. 39.

ANNO
CHRISTI
757.

* ἐπι-
δυστέ-
μονον
τῆς
πίστεως

ANNO
CHRISTI
787.

οὐ μέτοχοι γίνονται **Θ** ταύτης ἐρασίαι.
πάλιν ἐπέφθι τὴν μακαρίαν Σωσαν-
ναν αἰαπίησι σωφροσιῶν κοσμηθῆναι
καὶ χεῖρας ἐκτείνουσαν, τὴν δὲ ὑψίς
βοήθειαν Ἰπικαλουμῆν. **Ε** Δαμιήλ
κρίτῳ προκεδήμῳ, **Ε** ταύτῃ δὲ Ζα-
ρουμῆρον ἐκ χερῶν πρεσβυτέρων ἀνό-
μων. **Ε** γίνεται τῆς εἰκονικῆς ἐπιλογα-
φίας ἡ μνήμη πατρὸς Φυλακῆν σωφρο-
νος βίου, ἡρπασε **Θ** ἐν τρυφῇ **Ω** βίον
δαπανήσαντα, **Ε** μαλακοῖς ἱματίοις ἡμ-
φιεσμένον, **Ε** ἀ χερὶ τοῖς πένησι ᾤρε-
χῆν, ἐν ποιότητι ἐδῆσσε καταναλί-
σκοντα, καὶ τὸ ἀβροδιαίτον ζωὴν ἀσπα-
σάμῳρον. δὴνύει ἀπὸ **Θ** Ηλίου μη-
λατῆν ἡμφιεσμένον, καὶ τῇ αὐτῆρκει
Ἰσοφῇ ἐπὶ κούμῳρον. **Ε** Ἰωάννην τεί-
χας καμήλου ἐν δεδυμῳρον, καὶ ἀγρίω
μέλιτι πρεφόμῳρον, **Θ** δὲ Χερσὸν δα-
κτύλῳ δὴνύοντα, καὶ προδιαζάφοντα
ἀφρὴν τὴν ἀμδρῆαν ἔκ κοσμοῦ. σὺ τού-
τοις καὶ **Ω** μέγαν Βασίλειον, ἀσκητῆν τε
Ε μοναζῶντων πλήθος κατεσκληκότων
τῷ σώματι. διὰ τὸ μὴ ἐκτεπέδαι **Θ**
λόγον, ὀλίγων μνήμῳ ποιησάμῳροι, τὰ
λοιπὰ ἐπαφήκαμῳ τῶν ἀμροωμῳροις
ἐρεωαῖν. ἐξμῳρον γὰρ πᾶσαν τὴν ἔδαι-
γελίου διήγησιν ἀνάσκηλοζραφουμέ-
νῳ, καὶ εἰς μνήμῳ θεοῦ ἡμᾶς ἀγρουσαν,
καὶ χαρὰς ἡμᾶς ἐμππλάσαν. τούτων
γὰρ ἐπὶ ὄψιν ἡμῶν προκειμῳρων, καρ-
διά φοβουμῳρων **Ω** κύριον διφραί-
νεται, θάλλει παρῳσωπον, ψυχὴ ἀδυ-
μοδσα εἰς διδυμίαν μεταπεποιήται, καὶ
ἄλλὰ μῳ ἔδοπατῳρος Δαβίδ. ἐμνή-
διω τῶν θεοῦ, καὶ διφραίνδιω. μνήμῳ
οὐὲ θεοῦ δὲ ἀπὸν πάντοτε ἐχμῳρον. ἡ γὰρ
ἀνάγνωσις ἐδῶ ὅτε καὶ ἐλλείπει ἀδεαξ ἐν
τῶν σεπλοῖς ναοῖς ἢ ἔκονικῇ ἀνάπῳπω-
σις ἐαπῳρας **Ε** πρῳτὴ καὶ μεσημβρίας, ὡς

Concil. Tom. 19.

cuius participes efficiuntur qui hanc dilexerunt. Iterum alibi beatam Sufannam proponit pudicitia ornatam, & manibus extensis adiutorium ab excelfo inuocantem, & Danielem iudicem praesidentem, & hanc e-ruentem de manibus seniorum iniquorum: & fit imaginalis titulationis memoria ad custodiam pudicæ vitæ. Rapuit in deliciis substantiam suam consumentem, & mollibus vestimentis vestitum, quæ oportet egenis præbere, in talibus vestibus expendentem, & delicatam vitam amplectentem; & ostendit ei Eliam melote amictum, & Ioannem pilis cameli indutum, & agrestis melle nutritum, Christumque digito demonstrantem, & profitentem hunc tollere peccatum mundi. Cum his etiam magnum Basilius, atque ascetarum & monachorum multitudinem, corpore arefactorum. Ne vero extedamus sermonem, paucorum mentionem facientes, reliqua dimisimus audientibus perscrutanda. Habemus enim omnem euangelii narrationem depictam, & ad recordationem Dei nos adducentem, & gaudio nos replentem. His enim vultibus nostris appositis, cor timentium Dominum lætificatur, floret facies, anima tædio affecta in alacritatem transfertur, & pfallit vna cum Dei patre Dauid: Memor fui Dei, & delectatus sum. Memoriam ergo Dei per eos semper habemus. Lectio enim minus nonnunquam recitatur in venerabilibus templis, imaginalis vero formatio vesperare, mane & meridie tamquā in

Dan. 13.

Matth. 3.

Marc. 1.

Psalm. 76.

Bbbb ij

eis stabilita, narrat nobis & annuntiat veritatem gestorum. Suscipiamus ergo traditionem ecclesiæ, honoremus legislationem; ne scrutemur piam & legitimam consuetudinem, ne curiose agamus aduersus antiqua iura. Omne quippe quod in commemorationem Dei * conditur, acceptum est illi. Qui vero præter hanc traditionem efficiuntur, cuius participes facti sunt omnes qui germane filiorum adoptionem receperunt in catholica ecclesiâ, merito nothi sunt, & non filii. Itaque sentiamus bonum & optimum esse, venerabilium imaginum positionem in ecclesiâ fieri, & spiritualiter reduci per has ad principalium suorum memoriam, atque istas propter earumdem honorificentiam & salutare & amplecti, ac debitam adorationem impendere. Siue ergo alicui sit salutationem gratum vocare, siue adorationem (hoc ipsum enim est vtrumque; nisi forte quis adorationem quæ secundum latrariam exhibetur, intelligat: alia enim est hæc, vt multipliciter est ostensum) tantum dignus is qui accedit, sit adoratione. At si non fuerit dignus, purificetur primum, & ita demum accedat ad imaginalem venerabilem formam. Nec instantia satanica sit erga adorationem earum, neque formido iniquæ suspicionis habens occasionem: quia si accessero imaginem hanc salutaturus, inuenior latrariam quæ in spiritu est, huic impendere. Absit suspicio hæc. Impugnatores enim Dei atque vaniloqui serpentem imitantes, hæc garrulis linguis effantur. Etenim ipse accedens mulieri susurravit mendaciter: Quid,

*dicatur,

ἐν αὐτοῖς καθιδρυμένη, δικεῖται ἡμῖν ἔ
 ἀγγέλλει τὴν τῆς παλαιᾶς ἐκκλησίας
 ἀλήθειαν. δεξώμεθα οὖν τὴν παλαιὰν
 ἐκκλησίας, πηλοῦμεν τὴν δεσπο-
 δεσίαν· μὴ παλαιᾶς ἀσέβειας τὴν ἑ-
 σεβῆ ἔνδεσμον σωθήσεται· μὴ πολυ-
 παρονομήσων τὰ θεῖα δίκαια.
 πάν γὰρ οἱ εἰς ἀγάπην ἔειπεν ἀναπαύ-
 ται, ἵνα δεκτὸν αὐτῶν. Ὁ δὲ ἐκ τῶν γνό-
 μων τῆς παλαιᾶς δεσπότης, ἡς μέτο-
 χοὶ γέγονασιν πάντες ὁ γνόμος ἡσθη-
 δόντες ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, ἀε-
 νόδοι εἰσὶ, ἔσονται υἱοὶ. ἐκκοῦ ἀσέβειας
 δεξώμεθα καὶ καλῶς ἐστὶ τὴν τῆς σεπ-
 τῶν εἰκόνων ἀνάδειξιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ
 πνευματικῶς δι' αὐτῶν ἀναγεῖσθαι ὅτι
 τὴν τῆς παλαιᾶς δεσπότης ἀγάπην
 ἔειπεν, ἔπειτα διὰ τὴν αὐτῶν πηλοῦσθαι
 ἔσονται ἀσέβεια ἔσονται ἀσεβεία, καὶ
 τὴν ὀφειλομένην προσκύνῃσιν ἵνα
 νέμειν. εἴτε οὖν ἀσέβειαν πνεῦστο φί-
 λον καλεῖν ἢ προσκύνῃσιν· ταῦτα γὰρ
 ἀμφοτέρω, εἰ μὴ ποῦ τὴν κατὰ λατρίαν
 προσκύνῃσιν πρὸς ἐνοήσεν· ἀλλὰ γὰρ
 αὐτῆ, ὡς πολλὰ γὰρ δεδύκεται· μὴ ὁ
 ἄξιός ἐστι προσερχόμενος ἔσται πρὸς
 κύνῃσιν. εἰ δὲ ἐκ ἄξιός, καθαρῶ-
 τῶ προσκύνῃσιν, ἔσονται οὕτως προσελθῆναι
 τῇ εἰκονικῇ σεπτικῇ ἀναπαύσθαι, μὴ ἐσα-
 σισ σατανικῇ εἴη παρὰ τὴν αὐτῶν προσ-
 κύνῃσιν, μὴ τε δόξα ὑπονοίας ἐχρυσῶ
 παρὰ φασιν πονηρᾶς· ὅτι εἰ προσελθῶ τῇ
 εἰκόνι, τὴν τὴν ἀσέβειαν, ἐξέσκο-
 μαί τὴν ἐν πνεύματι λατρίαν αὐτῆ
 προσκύνῃσιν. ἀπαγε τῆς ὑπονοίας τῶ-
 τῆς. δεσπότης ἔσονται κενόλογοι ὅφιν μι-
 μοῦμενοι, τὰ γλωσσολογοῦσι. ἔσονται
 αὐτῶ τῇ γυναικὶ προσελθῶν ἐμύθησε

ANNO
 CHRISTI
 747.

ANNO
CHRISTI
787.

Ψευδοδολήσας · ή είπεν ο θεός ; διότι
παντες ξύλου τς εν τω παραδείσω
βροσά φαγη, διότι δέ τς ξύλου τς εν
μέσω τς παραδείσου, ου φαγετε απ
αυτς. ουτως και ουτοι τας επιλυδριώδης
καρδίας εξαπατώσι, λέγοντες, ή ο
προσωπων εικόνα τς κυρίου, ή τής
αρχάντου δεσποίνης ήμψ και δησιώς
δεσπόκου, ή αγίων αγγέλων, ή πνος τψ
αγίων, τών εν πνώματι λατρείαν τών
τη προσφέρει. μη άπατητώμεν ου
τω λογω αυτών ψραμένους & ψρέμ-
φασις τς διαβόλου αυτη. ο θεολόγος
Γρηγόριος αιναρέπει το πο τ μύθευ-
μα, ψρακαλυόμυθος πσιν ήμψ τών
Βηθλεέμ σεβάσθη, και τών φάτνλω
προσωπων. ου τούτω δέ & Μα-
ξιμος ο ασιδιμος, ου έπαινος εν πάσαις
τς εκκλησίαις, λιύκα μετά πνων αν-
δρών διαλεξιμόμος πτε εκκλησιαστι-
κων προσημάτων, δεον τύπον τς τιμίου
σαυροδ, αγιον διαγγέλιον η σεπλω ει-
κόνα προσάπιων εις μέσον άγαδα, η
ταύτα εψη βεβαιώσι τψ λαληθέντων
ου αυτοις ήσασατο. ο δέ τής άδυνα-
σίας επώνυμος τρανότατα ήμψ διαγο-
ρθεί εν τη προς Μαρκελλίνον επιστο-
λη, λω προσέταξεν εν τη βίβλω τ έρ-
μιλweis τψ ψαλμψ, ουτως λέγων·
τών βίβλων τ ψαλμψ της λαμβαίων,
τας μψ πτε τς σωτήρος προφητείας
συνήδως εν τς άλλαις γραφαις δου-
μαζων η προσωπων διεξέρχεται. ο-
εξς; τας τς σωτήρος προφητείας ο δε-
σπσιος πατήρ προσωπειν ήμψ ψρα-
καλυέται. & ει ταύτας δισεβές προσ-
κωπειν, πόσω γε μάλλον τας εμάσας
τψ προφητικων εμφάσεων εν εικόνι
οφντας αναγκαιόν εστι προσωπειν; ε-
χά γδ ή προφητεία· ιδου ή ψρδένος εν

perhibens, dixit Deus? ex om-
ni ligno quod est in paradiso,
comedes: de ligno autem quod
est in medio paradisi, non come-
detis. Ita & isti effeminata cor-
da seducunt, dicentes: Quia qui
adorat imaginem Domini, aut
intemeratae dominae nostrae ac
vere genitricis Dei, vel sancto-
rum angelorum, aut cuiusquam
sanctorum, latrariam quae in spi-
ritu est, huic offert. Ne decipia-
mur ergo sermone ipsorum: ad-
monitio enim & praua diaboli
est haec assertio. Nam & theo-
logus Gregorius hanc destruit
fabulationem, omnibus nobis
iubens, cum dicit: Bethlehem
cole, praesepe adora. Cum hoc
autem & Maximus memoran-
dus, cuius laus in omnibus est
ecclesiis, dum cum viris quibus-
dam de ecclesiasticis negotiis
disputaret, diuinum precio-
sae crucis typum, sanctum euan-
gelium & venerandam iconam
praecipit in medium afferri, &
haec cum illis ad certitudinem
eorum quae dicta sunt, saluta-
uit. Athanasius autem, qui ab
immortalitate nomen accepit,
expressius nobis annuntiat in
epistola ad Marcellinum missa,
quam praordinauit in codice
interpretationis psalmodum, ita
dicens: Libro psalmodum quis
accepto, * Saluatoris quidem
prophetias consuete sicut in a-
liis scripturis admirans & ado-
rans * egreditur. Videtne qua-
liter prophetias egregius pater
adorare nobis iubeat? Et si has
pium est adorare, quanto magis
prouentus prophetiarum asser-
tionum in imagine visos neces-
sarium est adorare? habet enim
prophetia: *Ecce virgo in utero* Isa. 7.

Gen. 3.

Orat. de
nat. Dom.

* Gr. de sal-
uatore

* prosequi-
tur.

habebit, & pariet filium. Hanc ergo prophetiam in imagine nos videntes, id est virginem cum amplexatē quem peperit, quomodo sufferemus, quo minus adoremus & salutemus? Quis in eruditus mente differre audeat ad huiusmodi salutationem? Dignos nosmetipfos adoratione faciamus, ne accedentes indigne

* Ozam pœnam incidamus. Ipse quippe tangens arcam, eadem hora periit, indigne approprians illi. Quamquam & ipsa diuersis figuris variata, & ex lignis constructa fuerit, quemadmodum & imaginum factura. Porro hi qui dicunt imaginales formationes sufficere in commemorationem tantum haberi, & non etiam ad salutationem, vnum recipientes, alterum reprobantes, per hoc * prauī quidam, partimque mendaces & partim veraces demonstrantur: alias quidem vera confitentes, & alias * deprauantes. Et o insensibilitatem horum! Ergo qui aliquando eramus orthodoxi ac veritatis calumniatores, nunc harum efficiamur aduocatores; & pro reprobatione ecclesiasticarum traditionum petamus veniam peccatorum. In omnibus his mandata custodiamus per ea quæ præcepta sunt: ambulemus prophetica vocem audientes, quæ dicit: Si * annuntiauerit tibi homo, quid bonum, aut quid requirat Dominus abs te, quam ut facias iudicium, & diligas misericordiam, & paratus sis ambulare cum Domino Deo tuo? Super hæc furorem sopiamus, linguam refrenemus, mendacio ac turpiloquio, & maledicto * retinētes. Oculum

γαστρι ἐξεί, καὶ τέξεται υἱόν. ταῦτ' αὖ οὐ πῶς προφητεῖα ἐν εἰκόνι ἡμεῖς ὁρῶντες, ἥτοι πῶς παρθένον ἀγκαλιζομένην ὃν ἔτεκεν, πῶς ὑπενέγκωμεν μὴ προσκυνεῖν καὶ ἀσπαζέσθαι; τίς ἀπίθρευτος ὁ νοῦν ἀβάλα ἐδὲ τολμήσῃε πρὸς τὸ ποιοῦν ἀσπασμόν; ἀξίους οὐκ ἑαυτῶν ποιήσωμεν τῆς προσκυνήσεως, ἵνα μὴ προσελθόντες ἀνάξιως, τῶ * Ὁ ἢ πῶς πτωχῶν πεισώμεθα. αὐτὸς γὰρ προσλαύσας τῆς κίβωτοῦ, αὐθάρρον ἀπέλειθε, ἀνάξιως αὐτῇ προσεβήσας· καὶ τοι γὰρ καὶ αὐτῆς διαφόροις μορφαῖς πεπωκισμένης, ἐκ ἐξύλων κατεσκευασμένης, κατὰ τῆρ καὶ ἡ τῆρ εἰκόνων ποίησις. ὁ δὲ γὰρ δεκτεῖται λέγοντες τὰς εἰκονικὰς ἀνατυπώσεις εἰς ἀνάμνησιν μόνον ἔχον, καὶ οὐκ ἐπὶ εἰς ἀσπασμόν, τὸ μὲν δὲ ποδὲρ μὲν, τὸ δὲ ἀδεπώτες, ἡμίφωλοι ἴνες καὶ ψευδαλήθεις δόποδὲ κινώται, ἀλλοθὶ μὲν ὁμολογησώμετες τὸ δόποδὲ, ἐπεσθῶ δὲ φωλιζόντες, καὶ ὡ τῆς πύτων παραφροσύνης. ἐκὼν δὲ ποτε κατήγοροι τῆς ὀρθοδοξίας καὶ διηδεύας, νυνὶ σωήγοροι πύτων γινώμεθα· καὶ ὑπὲρ τῆς ἀδεπώσεως τῆρ ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων ἀηπισώμεθα συγγνώμην τῶ ἀμδρτήματος. ὅππῃ πᾶσι πύτοις τὰς ἐντολὰς φυλαξώμεν διὰ τῆρ προσημασίων· ὁ δὲ ὑπωμῶν πῶ προφητικῶ φωνῶ ἐνωπίζομεν πῶ λέγουσαν· εἰ ἀηγγέλι σοι ἀδερσπε, πὶ καλόν, ἢ πὶ κῶε. ὁ ἐκζητῶ παρὰ σοῦ, δὴλ' ἢ τῶ ποιεῖν κρῖμα, καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον, καὶ ἐτοιμόν ἐστὶ τῶ ποβέεσθαι μὲ κῶελοῦ τῶ θεοῦ σου πρὸς πύτοις θυμόν κατενώσσωμεν, γλώσσαν χαλινώσσωμεν, ψεύδεις, ἀηρολογίας τε καὶ λοιδορίας ἀπέχεσθαι. ὀφθαλμὸν

* in Ozam 2. Reg. 6.

* Gr. femi-prauī

* i. vituperantes.

Mich. 6. * annuntia- rum est o homo,

* abstinētes.

ANNO
 CHRISTI
 787.

σωφρονισμῶν· γαστέρα παιδαγωγί-
 σωμῶν· τῆ ψαλμοδία καὶ τῆ προσευ-
 χῆ πνευματικῶν· ἐν πάσι τοῖς
 δεδωρημένοις ἡμῖν παρὰ Θεοῦ ὠχα-
 ρισμῶν· ὅρα μὴ ἐδίσωμῶν τὸ σῶ-
 μα ἡμῶν, ἀλλὰ τῆς κωδικῆς φωνῆς
 ἀκούσωμεν λεγουσῆς· ἐγὼ δὲ λέγω
 ὑμῖν, μὴ ὁμῶσαι ὄλωσ. δόξα αὐτῷ πατρί-
 σωμῶν πῶς κέτω μῆρουσαν· τὸ μέγιστον
 πάντων τῶν ἀγαθῶν, ὅ ἐστι πῶς
 ἀγαπῆν ὁπίσασθαι μετὰ, καὶ πάντῳ
 φόβῳ Θεοῦ σιωπῶμεν· χωρὶς
 τῆ φόβου Θεοῦ ἀγάπης ἀδοκίμους. ἐπεὶ
 καὶ Ἰωσαφάτ ἐφιλιότο τῷ Αχαάβ·
 ἀλλ' ἤκουσεν· εἰ ἀμάρτωρ σὺ φιλιό-
 ζεις, εἰ μισοῦμῶν ἔσθ' ὡς σὺ βοη-
 θεῖς; μὴ οὐκ φόβου Θεοῦ πάντα ποιῶ-
 μῶν, ὅσα οὐκ ἔστιν καὶ τὰς προσβείας
 τῆς τε ἀρχαίου δεσποίνης ἡμῶν, φύσις
 Θεοῦ αἰωνίου Μαριάς, τῆς ἀ-
 γίων ἀγγέλων, καὶ πάντων τῶν ἀγίων·
 ἀσπασμένοι καὶ τὰ σεβάσματα ἀπὸν
 λείψανα, πρὸς τὸ μετέχειν ἡμᾶς τῆς
 αὐτῶν ἀγιότητος. οὕτω γὰρ κλειροδοτή-
 μῶν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· ὃ ἡρέπει δό-
 ξα, κράτος, λατρεία σὺν τῷ πατρὶ ἐ-
 τῷ ἀγίῳ πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ ἐ-
 ἰς τὸν αἰῶνα τῶν αἰώνων. ἀμήν.

temperemus, ventrem erudia-
 mus, psalmodiæ ac orationi in-
 stemus, in omnibus a Deo datis
 nobis gratias agamus, iuramen-
 to ne assuetum os nostrum fa-
 ciamus, sed dominicam vocem
 audiamus dicentem: *Ego autem* *Math. 5.*
dico vobis, nolite iurare omnino.
 Gloriam conculemus, quæ de-
 orsum iacet: maximū omnium
 bonorum, misericordiam & car-
 itatem arripiamus, & hanc timo-
 ri Dei coniunctam. Sine timo-
 re quippe Dei caritas reproba
 est. Nam & Iosaphat amicus
 erat cum Achab, sed audiuit: *Si* *2. Par. 19.*
peccatori tu amicitia iungeris, si
odio habito a Domino tu auxilia-
beris? Ergo cum timore Dei om-
 nia faciamus, expetentes etiam
 intercessionem intemeratæ do-
 minæ nostræ & natura Dei ge-
 nitricis semper virginis Mariæ,
 atque sanctorum angelorum, &
 simul omnium sanctorum: salu-
 tantes quoque colendas eorum
 reliquias, vt eorum sanctitatis
 participes simus. Sic enim per-
 fecti erimus ad omne opus bo-
 num in Christo Iesu Domino
 nostro: quem decet gloria, im-
 perium, latria cum Patre & Spi-
 ritu sancto, nunc & semper & in
 sæcula sæculorum. Amen.

ΠΡΑΞΙΣ ΕΒΔΟΜΗ.

ACTIO SEPTIMA.

ΕΝ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἐ δεσπότου
 Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡ-
 μῶν βασιλείας τῆς ὠσεβειστῶν καὶ φι-
 λοχρίτων ἡμῶν δεσποτῆς Κωνσταντίνου
 καὶ Εἰρήνης τῆς Θεοτόκου αὐτῆς μητρὸς·
 ἐπις ὀγδοῦ τῆς αὐτῶν ἰσαρείας, πρὸ
 τελευτῶν εἰδῶν Οκτωβρίων, ἰνδικη-
 ν 1α.

IN nomine Domini & domi-
 natoris Iesu Christi veri Dei
 nostri. Imperii piissimorum &
 amicorum Christi dominorum
 nostrorum Constantini & Ire-
 næ Deo redimitæ matris eius;
 anno octavo consulatus eorum,
 tertio Iduum Octobriarum, in-
 dictione XI.